

GÖNÜLDEN ESİNTİLER

KÛR'ÂN-ı KERÎM'de YOLCULUK
(69-2) NAMAZ-SÛRELERİ

103- Asr. 104- Hümeze. 105- Fil. 106- Kureyş.
107- Maûn. 108- Kevser. 109- Kâfirûn. 110- Nasr.
111- Tebbet. 112- İhlâs. 113- Felâk.
114- Nâs Sûreleri.

NECDET ARDIÇ
TERZİ BABA

İRFAN SOFRASI
NECDET ARDIÇ
TASAVVUF SERİSİ (69-2)

GÖNÜLDEN ESİNTİLER:

KÛR'ÂN-ı KERÎM'de YOLCULUK

(69-2) NAMAZ-SÛRELERİ

**103- Asr. 104- Hümeze. 105- Fil. 106- Kureyş.
107- Maûn. 108- Kevser. 109- Kâfirûn. 110-
Nasr-. 111- Tebbet. 112- İhlâs. 113- Felâk.
114-Nâs- Sûreleri.**

**NECDET ARDIÇ
TERZİ BABA**

**İRFAN SOFRASI
NECDET ARDIÇ
TASAVVUF SERİSİ (69-2)**

	SAYFA NO
İÇİNDEKİLER:.....	(1)
ÖN SÖZ:.....	(2)
103 Asr Sûresi:.....	(3)
Vel Asr Sûresi Sûresinin düşündürdükleri.....	(15)
Asr Sûresi üzerine bir çalışma:.....	(21)
104 Hümeze Sûresi:.....	(27)
105 Fil Sûresi:.....	(39)
106 Kureyş Sûresi:.....	(44)
107 Mâun Sûresi:.....	(49)
108 Kevser Sûresi:.....	(60)
Mübarek gecelerden bir bölüm:.....	(74)
Kevser Nehar:.....	(91)
109 Kâfirun Sûresi:.....	(100)
110 Nasr Sûresi:.....	(114)
Makam-ı Mahmud. Hapşırma hakkında:.....	(133)
Hamd mertebeleri:.....	(120)
111 Tebbet Sûresi:.....	(142)
112 İhlâs Sûresi:.....	(149)
Allah lâfzının oluşumu:.....	(152)
113 Felâk Sûresi:.....	(159)
114 Nas Sûresi:.....	(166)
91-7- Nefse ve onu sevva edene:.....	(173)
Leyletül Kadr-Kadir gecesi:.....	(179)
Terzi Baba kitapları sıra listesi:.....	(197)

ÖN SÖZ:

Evvelâ bütün okuyucularıma bir ömür boyu sağlık, sıhhat ve gönül muhabbetleri ve gerçek mânâ da tasavvufî idrakler niyaz ederim. Bu dünya da en büyük kazanç burasını, bu âlemi şehâdet-i, gerçekten müşahede ederek yaşayıp geçirmek ve kendini tanımayı bilmek olacaktır. Kûr'ân-ı Kerîm'de **(yolculuk)** adlı sohbetlerimizin bazılarını vakit buldukça yazıya geçirtip daha sonra vakit buldukça kitap haline dönüştürmek için çalışmalar yapmaktayız. Onlardan bazıları da, namaz-sûreleri de olan

(103- Asr. 104- Hümeze. 105- Fil. 106- Kureyş. 107- Maûn. 108- Kevser. 109- Kâfirûn. 110-Nasr-. 111- Tebbet.112- İhlâs. 113- Felâk. 114-Nâs- Sûreleridir.)

Nihayet vakit bulup onu da aslını değiştirmeden o günlerde yapılan sohbet mertebesi itibarile ve bazı ilâveler yaparak düzenlemeye çalıştım. İçinde bir hayli mevzular olan bu Sûre-i şeriflerin zâhir bâtın nûrundan bu dünyada iken yararlanmaya gayret edelim. Cenâb-ı Hakk'tan bu hususta her kes için başarılar niyaz ederim.

Sevgili okuyucum, bu kitabın yazılışında, düzenle- nişinde, basılışında, bastırılışında, tüm oluşumunda emeği ve hizmeti geçenleri saygı ile yadet, geçmişlerine de hayır dua et, ALLAH (c.c.) gönlünde feyz kapıları açsın. Yarabbi; bu kitaptan meydana gelecek manevi hasılayı, evvelâ acizane, efendimiz Muhammed Mustafa, (s.a.v.) in ve Ehl-i Beyt Hazaratı'nın rûhlarına, Nusret Babamın ve Rahmiye annemin de ruhlarına, ceddinin geçmişlerinin de ruhlarına hediye eyledim kabul eyle, haberdar eyle, ya Rabbi.

Muhterem okuyucularım; yine bu kitabı da okumaya başlarken, nefis'in hevasından, zan ve hayelden, gafletten soyunmaya çalışarak, saf bir gönül ve Besmele ile okumaya başlamanızı tavsiye edeceğim;

Gayret bizden muvaffakiyyet Hakk'tandır. Terzi Baba Tekirdağ (04/08/2017) Cuma.

(103 ASR Suresi.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

EUZÛ BİLLÂHİ MİNEŞ ŞEYTANİR RACÎM

BİSMİLLAHİR RAHMÂNİR RAHİM:

Sure adını, birinci ayette geçen ve "zaman, çağ, ikinci vakti" gibi anlamlara gelen "asr" kelimesinden almıştır. "Asr" bir zaman dilimidir. Surede asra yemin edildiği için bu isimle anılmaktadır.

3. ayetten oluşan Asr suresi, Mekke'de inmiştir.

Mushaftaki sıralamada 103., nüzul sırasına göre ise 13. suredir. (Hasenât)

Sûre-i Şerif'in, kısaca sayı değerlerine bir göz atalım.

(103) Mushaf sıra numarası.

(13) Nüzül sıra numarası.

(10) Alfebetik sırası.

(30) Cüz sırası.

(03) Âyet, sayısı.

(03) Fasıla harfleri.

(162) Genel toplamdır.

Rakkamları tek tek toplarsak.

(1+3+1+3+1+3+3++3+1+6+2=27)

Bu sayı değerlerinin birçok bağlantıları vardır ancak fazla vaktinizi almamak için sadece genel sayıları vermekle yetinelim. Açık olarak görüldüğü gibi (3) adette (13) vardır.

Fasılası: () (RI) Harfidir, ebced sayı değeri (200)

dür. Fasıla/ara harfleri üç "rı" dır, üçünün sayı değeri toplamı (600) dür "rı" harfinin hakikatinin "nefes-i Rahmâni" olarak (6) cihetin bütün mertebelerinin zuhurunun olduğunu göstermektedir. Ayrıca (3) "yakîn" lik

halinin de kendisinde olduğunun işaretidir. Ayrıca

“Rahmâniyyet, Rububiyet Risâlet” hakikatlerini de bünyesinde yoplamiştır.

Mealên.

1- Andolsun zamana ki,

2- insan gerçekten ziyan içindedir.

3- Ancak, iman edip de sâlih ameller işleyenler, birbirlerine hakkı tavsiye edenler, birbirlerine sabrı tavsiye edenler başka (Onlar ziyanda değillerdir).

وَالْعَصْرِ

(1) Vel asr.

Asra yemin olsun.

Euzû Billâhî mineş şeytanir râcim
Bismillâhirrahmânirrahîm.

(وَالْعَصْرِ) (Vel asr.)

Sure-i şerif hakkında kısa bilgiler verdikten sonra, sure-i şerife isim olan “**asr**” kelimesi hakkında biraz inceleme yapmaya çalışalım. Yazıda görüldüğü gibi sureten kelimenin sembol şekli içinde (6) asli harf vardır. Ayrıca ikisi “üstün” ikisi “cezim” biri “esre” olmak üzere (5) adette hareke/ma’nayı hareketlendiren ve etrafında uçuşan özel işaretleri vardır.

Sayılarını topladığımız zaman (6+5=11) eder ki, Makam-ı Hazret-i muhammediyye’dir. Ayrıca,

(6) altı cihet-i.

(5) ise hazret mertebelerini ifade etmektedir.

و Baştaki “vav” harfi “mabeyn/aracı” iki âlemin aracısıdır. Başının yuvarlaklığı ile zamansızlığı, aşağıya doğru olan tecelli/uzantısı ise zamanı, âlemlere olan İlâh-i

akışı, ifade etmektedir. Başının üstündeki, "üstün" işareti/harekesi" ise yüce bâtın, zamansızlık âleminden gelip, zaman âlemine iniş/nüzül'ü ifade etmektedir.

İ Devamında olan "elif" senbol harfi ise, görüntüde olup lâfızda yoktur, çünkü tecellisi olmayan âlem olan, "ahadiyyet" mertebesinin temsilcisidir. Orada tecelli olmadığı için tarif ve şekilde söz konusu değildir. Sadece "elif" ismi verilen ve bütün mertebeleri bünyesinde bulunduran. O temsili senbol ile ifade edilebilmektedir. İrfan ehli "ahadiyyet" mertebesi hakkında pek söz söylemek istememişlerdir, çünkü beşeriyet akli ile bu sahada akıl yürütmek mümkün değildir.

Û Devamında olan "Lâm" senbol harfi ise, Zamanın zuhur yeri olan Ulûhiyet hakikatini ifade etmektedir. Ahadiyyetin zamansızlığından, "asr/zaman"ın, "Lâm" ın üzerinde bulunan "cezm" in cazibesi/çekimi ile zamansızlıktan zamanı çekip zuhura çıkararak âlemlerin zuhur ve faaliyete geçmesinin temsilcisi olan "ma'na/semboldür. Ve ikisi birlikte okunduğu zaman ise "EL" olarak ifade almaktadır ki, "yedullah" Allah-ın kudret elidir ve bu âlemleri düzenlemeye başlamıştır.

Ė Devamında olan "Ayn" senbol harfi ise, "göz, gözenek, kaynak, görüş, basar, basiret, müşahede mertebelerini ifade etmektedir. Üzerindeki "üstün" işareti bireysel benliğe geçişi ifade etmektedir. Bu ise iki türdür. Biri nefsi gaflet halindeki beşeri nefsi benlik. Diğeri ise İlâhi benliktir. "Ayn"ın üst bölümündeki küçük yuvarlak bedene göre baş düzeyinde ve başta olan göz makamındadır. Nefsi benliği ile yaşayanlar bu âleme sadece madde gözüyle gafletle bakarlar. İlâhi benlikleri ile yaşayan ve hayata basiret gözüyle bakanlar ise bu âlemin her zerresinde Hakk'ı müşahede ederlerki, bunlara "şahit/müşahit/şehit" te derler. Bunların temsilcisi olan "ayn" harfinin üstünde bulunan üstün onların perdesi koruyucusu olmuş olur. Ancak gaflet ehli için hal öyle

değildir. Gaflet ehli için "ayn"ın üstündeki üstün harfi nokta hükmündedir ki, ayn-ı "gayn" olarak okutur bu hâl ise ayrılık va gayrılığın halidir.

Ehlûllahtan biri şöyle demiştir. "Gayn'ın üzerinden benlik noktayı kaldırdın mı, ayn oldun gitti" demiştir.

Ayrıca "bilen ayn, bilinen gayr"dır, denmiştir. Kişi aslına ulaşması için başının üstünde taşıdığı o nefis, noktasını/üstün, kaldırıp "gayn'ını" "ayn" haline getirdiğinde, Hakkın'da aynı olmuş ve bu hakikatleri müşahede etmiş olur. Ancak bu noktanın kalkması oldukça uzun bir süre alır. Nokta olarak gözükmeye rağmen çok muhkem bir nefis dağdır, Ferhat gibi dağ delici olmak lâzımdır ki, o benlik dağı ve ağırlığı başımızın üstünden kalsın.

ص Devamında olan "sad" senbol harfi ise, üzerindeki "cezm/cazibesi" işareti ile, "ayn"a bağlanıp (As) "asıl/asıl" olmuştur. Yani Ulûhiyet merbesinin zuhur mahalli olan "sad" sıfat mertebesini, tecellisini bünyesinde Ulûhiyete bağlı/cazibeli olarak zuhura çıkarmıştır. (Asr) in "zamanın" (As) ı yani bätını/kaynağı, (Sad) harfinin yatay birinci kapalı mekân bölümünde ma'na dan gelen tecellilere bir mahal olmakta, orada toplanan İlâh-i bätını tecelliler sad'ın ikinci bölümünden Rububiyyet mertebesine akmaya başlamaktadır.

ر Devamında olan "Rı" senbol harfi ise, Asr/zaman'ın zâhir âleminde zuhura çıkmaya başladığı mahaldir. "Rı" harf sonbolünün altında bulunan "esre" ile zamanın nüzül/inişine, zuhuruna mahal olmuştur. Ve "rı"nın altındaki esre rı harfini "harfi cer" olarak okutarak "ri" şekline dönüştürür ki. Okununca "asri" olur buda kişiler hangi asırda yaşarlarsa yaşasınlar hepsi gerçekten asridirler. Ancak bazıları bunun farkında değildirler ne yaşadıkların zamanın farkındadırlar nede kendilerinin farkındadırlar. Kendini bilen irfan ehilleri ise bu asri anlayışı her an yaşadıklarından, hem asri hemde halidirler.

Yani onlar, "geçmiş, hal, ve istikbali" birlikte yaşayan gerçek "asri"lerdir.

Ayrıca bu kelimeyi "Asır" olarak ele aldığımız zaman. Baştaki "ع" "ayn" ı kaldırdığımız zaman geriye "sır" kalırki, bütün bu hakikatler ehli gaflete karşı "sır" ancak ehli hakikate göre "ayn" ayan-açıktır.

(Vel asri) İlâhi kelâmının zuhur ve tecellirinin nasıl yollardan geçerek suret âlemine gelip faaliyete geçtiğini görmüş olduk. İşte sure-i şerifin birinci âyetinde geçen yeminin bütün bu mertebe/süreçlere olduğunu kısmende olsa İnşallah anlamış oluruz.

(27/10/1981) yılında yazmış olduğum ismi "nedir bu?" adlı şiirimden mevzu ile ilgili olmasından dolayı birkaç dizeyi aktarmayı da uygun buldum.

*Zaman içre zaman vardır, Muammayayı zamandır bu,
Zaman denilen bir andır, Gelir geçer değildir bu,
Zaman bakidir sende hep, (Veasr-i) de yemindir bu,
Aslına vardınsa eğer, Geçmek göçmek değildir bu,*

Böylece "vel asri" "an" dan zamana, bâtından zâhire olan yolculuk tamamlanmış ve bu sürece yemin edilmiştir.

Asr'a yemin olsun derken, bu ifade zamansızlıktan, zamana ait bir yaşama geçişin tarif ve izahıdır.

Yukarıda ki özet izahları yaptıktan sonra şimdide şariat ve tarikat mertebesi itibariyle (Vel asri) âyetini anlamaya çalışalım.

Ehli zâhir genelde Asr kelimesini tefsirlerde ikinci vakti diye ifâde etmektedirler, ama sadece oraya hasredilmesi lâzımdır. Genel olarak Yüz sene. Yüz senenin

tamamına asır deniyor. On tane asra da bir dehir deniyor.

Hani milenyum deniyor ya şimdi. O milenyum dehir mânâsında. Cenâb-ı Hakk. Bir sözünde zamana yemin etmeyiniz Efendimizin ağızından, zamana yemin etmeyiniz, dehre yemin etmeyiniz dehir Allah'tır.

Neden? zaman olmazsa bu âlemler ortaya çıkmamış çıkamamış olurdu. Allah'ın batnında kalmış olurdu. Yâni her şey amaiyet halinde kalmış olurdu. Fezanın üç boyutlu olduğunu tespit etmişler. Bunun birisi karanlık, birisi soğukluk, birisi de zaman. Bu üç oluşumun örgüsünden meydana geldiğini tespit etmiş bilim adamları namütenahi. Biri karanlık, biri soğuk, birisi de zaman. Buna üç yönlü diyorlar. Yâni derinlik, yükseklik, genişlik. sonra bilim adamları bir yön, bir oluşum, bir uzaklık daha verdiler ki buda zaman mefhumu oldu. Yâni âlemleri, dört yönlü diye ifade ettiler. İşte bu dört yönün içine giren herhangi bir şeye de eşya, cisim denmektedir.

Halbuki bu âlemlerin birde zuhura çıkmazdan evvelki bâtın mertebeleri vardır. Onlarda, hadis-i kusi de belirtilen, hubbu İlâhi/Îlâhi muhabbet-sevgi. Diğeri ilim. Diğeri ruh. Diğeri nur. Bir diğeri ise Zâtın kudret sıfatıdır. Bunlardan sonrasıda yukarıda bahsedilen kısımlarıdır. Zamanın oluşumları için bunların hepsine ihtiyaç vardır.

Bu dört maddi, beş ma'nevi mertebe olmazsa kişinin onun içerisine girmesi mümkün değildir. Yâni bu âlemlerin zuhura gelmesi mümkün değildir. Asır, asra yemin ediyor ki, yâni burada Cenâb-ı Hakk bir bakıma kendinden kendine yemin etmekte yani zatından bir vafına, bir sıfâtına yemin etmektedir. Zaman, "*insân üzerinden bir zaman geçmedi mi ki o anılan bir şey değildi.*" (76-1-) diye başlayan. İnsân sûresi'ndeydi.

Bu husuta geniş bilgi (6-Peygamber-1-Âdem a.s.) kitabımızda vardır dileyen oraya bakabilir.

Çünkü o zaman insan bâtın âleminde sadece proje

halinde idi, onun için anılan bir şey değildi zâhir âleme çıkmaya başladığı zaman anılmaya yani kendinden söz edilmeye başlandı.

Orada da zamandan bahsediyor işte cennetteki sonsuzlukta bu zamanın içindedir, bu asrın içinde. Sonsuz diye belirtilen, ancak, beşeri hesaplarımıza göre sonsuz, fakat ilâhî uzay zamana göre bir saniyede üçyüzbin kilometre yol alan bir ışık hızı süratine göre sonlu bir yaşamdır. Onun hesabını yapamıyoruz, yâni ne kadar büyük bir bilgisayara yüklerseniz yükleyin ışık hızının bir milyar sene sonra kaç milyar kere kilometre ileriye gideceğini yapan hesap makinası yok ve literatür yok ve hele bizim beynimizin alması mümkün değildir. Yüz tane sıfır, bin tane sıfır. Birin önüne koysak, koysak koysak bunu bizim dile getirmemiz, onu okumamız mümkün değildir. Elimizde öyle alet yoktur. Lisanımızda dilimizde onu anlatacak kelimeler yoktur. Bazı kelimelerle ifâde etmeye çalışsak da anlayacak kadar kafa gücümüz yoktur. Onu değil, buradan güneşe gidecek kadar yaşantıyı anlayacak kafa gücümüz yok, ihata gücümüz yoktur. Yani fiili olarak müşahade halimiz de yoktur.

İşte zaman kişinin o kadar değerli varlığı ki, bu zaman içinde var olan Rabbini, yine zaman içinde bulması mümkündür. Yâni bu zaman yoluyla, bu zamanın imkânıyla bulması. Onun için zamana yemin ediyor. Nasıl diğer sûrelerde de birçok şeylere incire, zeytine yemin etmişti. (95-1) Küçük gibi gördüğümüz o incir ve zeytinin aslında ne kadar büyük şeyler olduğunu da anlamaya çalışmıştık. Burada da zaman, bu zamanın genel zamanın içerisinde bize ayrılan hep birlikte yâni diğer varlıklarla birlikte yaşamamız gereken bir zaman bölümümüz vardır. Bu kırk sene oluyor, elli sene oluyor, on sene oluyor, beş sene oluyor, nihayet işte iyi bir rakamla yüz sene oluyor. İstisna olarak daha fazla giden var ama onlar ayrı konu.

Ama genelde elli altmış senelik bir süre oluyor. İşte

yemin etmesi, vel asr sana verdiğimiz zamana yemin

olsun ki, özel olarak her birerlerimiz için yapılan yemindir bu. Bir ağacın ömrü içinde öyle. Dünyanın kendine ait yaşam süresi için de öyle. Çünkü Dünya da varlık, mutlak bir varlık. Canı ile, etiyle konuyla aynen bizim gibi müstakil bir birey olan bir varlık. Ama biz ayaküstü yürüyoruz, o yaşantısını dönerek sürdürüyor. Ama hayatı var. Hayatı olmasa zâten kendisinde bir can olmasa üzerindeki canlılar meydana gelmez. Hani alimler öyle demişler canlı ve cansız varlıklar diye tabiun ile ikiye ayırmışlar dünyada oluşan hali. Toprak, taş gibi şeyler su gibi şeyler cansız varlıklar, hareket edebilen işte insân hayvan gibi varlıklarda canlı varlıklar olarak. Ama bir irfan ehli de soruyor diyor ki; eğer bu dünya cansız bir varlık idiyse, insân gibi bir canlıyı nasıl meydana getiriyor?. Dünyada meydana geliyoruz ve hayatımızı da bu dünya ile sürdürüyoruz ve canlı olarak devam ediyoruz.

Demek ki aldığımız her şey canlı ve bize can vermekte. işte bu dünyanın da bir sonu gelecek dünyanın da vaktine de yemin olsun, size verdiğim vakte de yemin olsun. Hatta o kadar kısa sürede yaşayan varlık varmış ki çok az saniyeler içerisinde doğuyor, yaşıyor, üretiyor ve ölüyor. Çok kısa bir süreler içerisinde. Ama yine bildiğimiz gibi uzun süre yaşayan varlıklar da oluyor, doğuyor hayat bu doğdu, yaşadı öldü ama üreterek öldü. Kendinden sonrasını ortaya getirerek öldü. Hani öyle bir padişahın. Bilim adamlarından bir isteği vardı. vakit kalırsa sonra söyleriz.

Not= *Bahsi geçen konu, (76-Doğdular yaşadılar hikâyesi) ndeki mevzudur dileyen siteden indirebilir.*

Zamanla ilgili olarak. İşte her bir mahluka, her bir zuhur mahallime ayırdığım bir zaman süresi vardır ki, bu ne ileri alınır ne de geri alınır. Bu hakîkate yemin olsun diye dikkat buna çekiyor. Evvela vaktimizin, hayatımızın hakikatini bilmemiz için.

إِنَّ الْإِنْسَانَ لَفِي حُسْرٍ

(2) İnnel insâne le fi husrin.

"Muhakkak ki insan, gerçekten hüsrandır."

Ve devam ediyor. Bütün insânlar bu zamanın kıymetini idrâk edemezlerse hüsrân içerisindedirler. Yâni bu asrı, bu vakitlerini kullanamazlarsa cennet ehli de olsa hüsrân içindedir. Yalnız tabii cehennem ehlinin hüsrânı cennet ehlinin hüsrânı gibi olmaz. Cehennem ehlinin hüsrânı orada devamlı kalacaklar için hiç dinmeyecek şekilde ebedi olacaktır, günahları az olan oradan çıkabileceklerin ise biraz daha az olacaktır ancak onlarda cennete gitseler bile, neden dünyanın kıymetini daha güzel bilemedik diye hüsrânları devam edecektir. Peki cennet ehlinin hüsrânı ne olur? Yukarıya kendinden üst katlara baktığı zaman, elimizde imkan vardı da, biraz daha hızlı koşsaydık, biraz daha fazla zıplısaydık ta bir üst kata daha çıksaydık olacaktır.

Ancak kendilerinden aşağıda olanları gördüklerinde yine de az da olsa teselli bulacaklardır. Bu yüzden bütün insânlar hüsrandır. Yâni bütün insânların belirli bir gafleti vardır ancak istisnâları, "İllelezine" ancak şu kimseler ki, "asır" hakikatı içinde zamanlarını değerlendirmek sûretiyle hüsrândan kurtulabileceklerdir, ama belli bir şekilde. "İllelezine amenu," evvelâ bunlar İmân ehli olacaklar. Hüsrândan kurtulmaları için ilk şartı budur. İmân olmayınca tabii ki, ondan sonrası hiç bir şey olmaz.

Ayrıca hüsrânın en büyüğü ise kişilerin kendindeki İlâhi hakikatleri anlayamayıp ondan gafil olmalarında beşeri ve nefsi lezzetlerle oyalanıp baki olan Hakkı unutmaları en büyük hüsrânları olacaktır.

إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَتَوَّصُوا بِرِ الْحَقِّ

وَتَوَّصُوا بِرِ الصَّبْرِ

(3) İllezîne âmenû ve amilûs sâlihâti ve tevâsav bil hakkı ve tevâsav bis sabr.

"Ama imân edenler ve sâlih ameller işleyenler ve Hakk'ı tavsiye edenler ve sabrı tavsiye edenler hariç."

Ve, Amener Resulü de (2-285) gördüğümüz gibi Amenerasulu, bakın Amene İmân etti kim Resulü. Peygamber dahi İmân etti. Neye bima ünzile ileyhi, kendisi kendisine indirilene İmân etti. Bakın Aleyhisselatü vesselâm Efendimizin bile evvelâ bu hakîkatlere İmân yollu yaklaştığı âyette belirtiliyor. Zâhiri mânâda bu, tabii Efendimizin varlığında bunların hepsi mevcûttu. Onun imânâ da ihtiyacı yoktu. Çünkü her şeyi kendinde idi. Ama bizlerin talim etmesi için onun yönü bize böyle anlatılıyor. Aslında bize bizler için anlatıyorlar.

Eğer deseydi ki Rasûlullah'ın imana ihtiyacı yok. O imanın ta kendisiydi zâten. Şekerin kendisi olanın şeker ihtiyacı olur mu? Yâni şeker olan şeyin şeker ihtiyacı olur mu? olmaz. Ama o zaman bu hakîkatleri biz anlayamazdık. Onun varlığında bize kendi özelliklerimiz anlatılmaktadır. Amenu, evvelâ İmân edilecek. Buradaki imân, biliyorsunuz imanın şubeleri vardır. Ne diyor Efendimiz, hatta İmân yetmiş şubedir, bunun en sonuncusu basitçe yerden taşı kaldırmaktır. "Ve amilus salihati" imân hakîkatini idrâk ettikten sonra salih amel işlemek. Neydi bu salih amel? "Manası Haktan fiili kuldandan olan amel-muamelattır."

Yâni yaptığımız ameller Cenâb-ı Hakk'ın verdiği program üzere olmalı biz bunu yaptığımızda, yâni meselâ beş vakit namaz kıl deniyor değil mi? Bu bir program. Programın kurgusu Hakkta. Mânâsı Hakk'tan, mânâsı Hakk'tan ama tatbikatı kuldandan olan amel, ameli salih

hükümünü alıyor. İşte imân ettikten sonra Allah'ın kendisine vermiş olduğu, program içerisinde hayatını sürdürmesi de salih ameldir. Bu oldu ikinci şartı. Yani hüsrandan kurtulmanın ikinci şartı ve yolu.

“Ve tevasav bil hakkı.” Şeriat mertebesi yönünde Evvelâ hakkı tavsiye etmek. Bu ne demektir.? “Emri bil ma’ruf nehî anil münker.” Yani “iyiliği emredip tavsiye de bulunmak ve kötülüklerden uzaklaşmaktır.” Ama hakikat mertebesi yönünde “Hakk esmasının hakikatini tavsiye etmektir. Hakk esmâsı ile birlikte de Cenâb-ı Hakk'ın diğer isimlerini tavsiye etmektir. Yâni esmâül hüsnâ'yı tahsil edip, sonra onu tavsiye etmek, onun eğitimi birlikte yapmaktır.

“Ve tevasav bis sabrı” ve bunları büyük bir sabırla yapmak. Demin ki bir sabır mevzumuz vardı. İşte buraya da geldi o mevzu. Ve tevasav bis sabr, işte sabrı tavsiye ederek yapmak. Böylece dört özelliği bildirilen kişilerin hüsrandan kurtulacakları ve asr hakikatini idrâk edecekleri böylece bildirilmiş oluyor özet olarak.

İllelezine amenu o kimselerdir ki, bakın cümle kimseler ki demiyor. Ellezi ile ancak o kimseler ki belirli bir gruptan bahsediyor. Yâni bütün insânlığın bu hüsrandan kurtulması mümkün olmadığı açıkça belirtiliyor. İllelezine, o kimseler ki yani bazı bir grup kimseler ki. Amenu, imân etmek, İmân etmek ve Amilus salihati, salih amel işlemek ve tevasav bil hakkı, hakkı tavsiye etmek ve tevasav bis sabr, hem de sabır ile. Bu dört oluşumu tatbik etmek hüsrandan kurtulmanın en büyük vesileleri olduğu belirtiliyor.

Hani demin bazı hikâyelerden bahsediliyordu, yine kasedin son yerini dolduralım diye. Bir zamanlar bir yerde bir padişah varmış. Epey yaşı ilerlemiş. Bunun da çevresinde tabi her padişahın olduğu gibi, ilim adamları var, tarihçiler, yazarlar, ilâhîyatçılar var. Bu yazar çizer takımını toplamış demiş ki, ey benim güzel tarihçilerim, yazıcılarım. Biraz iltifat ederek sizden bir ricam var. Ben

ömrümün sonlarına geldim. Benim babamın, dedemin, dedesinin dedesinin de yaptıkları hakkında aklınızda ne kadar kaldıysa, bunları araştırıp yazın ve böylece bir tarihi çizelge hazırlayın da hem bizim yaşadığımız hayatı tespit etmiş olalım, hem de bizden evvelkilerin halleri belirtilmiş olsun, bizden sonrakilere de bir yadigar kalsın. Bizden bilgiler kalsın diye onları toplamış.

Yalnız biraz acele edin benim ömrüm az kaldı diyede tenbihlemiş. Tabi efendim, demişler hemen ertesi gün faaliyete geçmişler. İstihkaklarını talep etmişler tabii, gezmişler dolaşmışlar, şu yaşlı kişi daha ilerisini bilir, şu yaşlı kişi daha ileri bilir. Bazı ellerinde olan not tutulmuş şu savaş hangi tarihte oldu diye birçok bilgi toplamışlar. İki üç cilt böyle birşey yazmışlar. Ama üç-beş ay geçmiş aradan. Gelmişler padişaha Efendimiz demişler biz böyle böyle bir şey hazırladık bakabilir misiniz? Okuyalım mı?

Peki okuyun bakalım demiş. Tabi padişahta biraz daha yaşlanmış tabi o süre içerisinde. Halsiz kalmaya başlamış. Neyse onlar başlamışlar okumaya, okumuşlar, okumuşlar o süre içerisinde. Daha var mı? Demişler var daha. Daha var mı? Var biraz daha. Daha var mı? Var biraz daha. Daha var mı? Var biraz daha.

Ya çocuklar demiş. Bunu biraz kısaltın. Uzun olmuş. Benim ömrüm yetmeyecek bunu okumaya. Haydi hemen gidiyolar tekrar bir çalışma yapıyorlar. Değer sırasına göre hangi hâdise daha önemli, hangi hâdise daha az önemli ayıklamaya başlamışlar.

Neyse dört ciltten iki cilde düşürmüşler. Ama bir ay daha geçmiş. Tekrar gelmişler okumaya başlamışlar. Padişah daha var mı? Var efendim biraz daha. Hadi bitmedi mi? Biraz uzun olmuş çocuklar biraz daha kısaltın demiş göndermiş. Hay Allah şimdi ne yapsınlar? Yine tekrar baş başa veriyorlar konuşma, konuşma neticede bir cilde düşürmüşler. Değer sıralarına göre. Tarih sıralarına göre. Tekrar gelmişler okumaya başlamışlar varmı daha henüz bitmedi mi? Demiş.

Bunun üzerine en sonunda onlar da, dört cümle içinde, "doğdular, yaşadılar, öldürdüler, öldüler..." Sözleri ile bütün haytını özetlemişler. Ancak hikâyenin sonunda benim dinleyenlerimden bir isteğim olmuştu, o da şu idi.

Peki siz olsaydınız kendi hayat ve yaşam anlayışınız üzere bu cümleyi nasıl kurardınız.? İdi merak edenlere belirli bir müddet verip o müddetin sonuna da ilgilenenlerden cevaplarını almış ve bir dosya oluşturmuş isminide yukarıda da, (76-Doğdular yaşadılar hikâyesi) olarak belirtmiş idim. Vakit bulabinler için okumalarını tavsiye ederim.

NOT=Bu sure-i şerif hakkında (10.04.1965) senesinde yazdığım yorumu da eklemeyi uygun buldum, İnşallah faydalı olur.

Vel Asri Suresinin düşündürdükleri.

10.04.1965

Kuran'ı kerimin 103 üncü Süresi de olan Asr Süresi içersinde bulunan bazı gerçekleri imkan dahilinde, Mevla izin verirse, anlamağa ve anlatmağa çalışacağız. Yardım ve hidayet HAK'tandır.

Birinci Ayet olan,(VEL ASRİ) umumi anlamda, asra yemin ifade etmektedir.

Bilindiği gibi asr 100 seneye denir buda oldukça uzun bir süredir.

Ayrıca tefsirlerde asr ikinci namazı vaktidir de deniyor.

Bundan sonra biraz daha ileriye gidip vel asri'yi incelemeğe çalışalım.

Bir bakıma asr'dan kasıt zamandır Bütün zamanları için alan en geniş zamandır. Ayrıca (an) ile ifade edilen en kısa zaman birimidir.

Evvela bu zamanları en iyi bir şekilde değerlendirmek

lazımdır, ki bu anlaşılıyor. Daha sonra, insan dahi en kıymetli varlıklarına yemin ederken CENABI Hak'kın nasıl bir değere yemin ettiği, ve dikkatimizi bu zaman mefhumun çektiğide çok açık olarak görülüyor.

Bizlere düşen elimdeki imkan ve fırsatları en iyi bir şekilde değerlendirip sonunda hüsrana düşmemektir.

Eğer ileri bir aşamaya geçebilirsek orada zaman diye bir şey de bulamayız. Çünkü zaman bir andan ibarettir, buda ancak bir isimdir.

Ünlü Alman bilgini Anştayn bu hakikati tecrube ve düşünceleriyle bulup zaman izafidir, yani isimden ibarettir demiştir.

Dünyanın kendi etrafında dönmesi gece ile gündüzü, güneş etrafında dönmesi ise mevsimleri meydana getirir, insanlarda bunları sayarlar ve buna bir isim verirler, o da zamandır.

Eğer herkesin bir füzeye binip fezaya çıkması, yani yerin çekiminden ve gölgesinden kurtulabilmesi mümkün olsa idi gece ve gündüzün dünya şartlarında meydana geldiğini kolayca anlayabilirlerdi.

Fezaya giden Astronotlar sonsuz azametiyle koyu lacivert bir boşluk gördüklerini söylerler. Orada güneşin dahi aydınlığı yoktur, çünkü aydınlık olması için yansıtıcı lazımdır, dünya gibi, güneşin ışıkları dünyaya vurur ve geriye dönüp yansıma yapar buda aydınlığı meydana getirir. Feza boşluğunda ışık yansıması olmadığı için aydınlanmada olmaz, dolayısı ile zaman mefhunu dünya şartlarında meydana gelmiş olur.

Ölüm olarak isimlendirdiğimiz Ruhun bedenden ayrılma halinde hemen sonra, Ruhumuz için,de zaman söz konusu değildir. Zaman maddi hayatta kullanılan bir terimdir

Bunu böyle anlayıp idrak ettikten sonra kişiye düşen, daha bu günden yer çekimi ve geceden, yani dünya cazibesi ve gafletten, kurtulup kendi hakiki hayatını bulup

ölmezliğe kavuşmanın yollarını aramasıdır ve kendi istikbalî için buna mecburdur. Efendimizin emri de bu yoldadır.

(MUTİ KABLE ENTE MUTİ) sana maddî ölüm gelmeden evvel manevî ölümle öl diye tavsiyesidir, aslında bu hadisin kapsamı çok geniştir ancak burada bu kadarlık değiniyoruz

Kur'anı Kerimde

(VELATEMUTÜNNE İLLA VE ENTÜM MÜSLİMUN)(3-102)

"Sakin ölmeyiniz ancak, ancak Müslüman olarak can veriniz," buyruluyor.

Burada müslümandan kasıt İLAHİ HAKİKAT'leri anlamış olan kimselerdir.

(HAKİKATİ İLAHİYE) yi anlamadan ölmek kişi için büyük hüsrandır.

ASR'ın başka bir yönünde kişiye verilen şu yaşadığı dünyadaki hayat süresidir.

ASR'a yemin olsun, yani sana verdiğim dünya hayatına yemin olsun ki

En değerli varlığın bu süredir, en iyi bir şekilde kullanarak onun hakkını ver sorumluluktan kurtul. Çoluk, çocuk, iş, eş, dost, hastalık gibi gailelerle onu eritip gitme.

Her şeye hakkı kadar değer ver, en çok değer vereceğin şey senin öz varlığında emanet olan yaşam sürendir onunda mesafesi belli değildir, sana her şeyden en yakın olan yaşam sürenin sonudur, her an vuku bulabilir. Etrafımızda nice kimseler hiç umulmadık hal ve zamanda, kaybolup gidiyorlar.

a) Eğer bir kimse HAKİKATİ İLAHİYE'yi anlamadan giderse sonsuz hüsrandır.

b) Eğer bir kimse HAKİKATİ İLAHİYE'yi kısmen anlayarak giderse niçin, daha iyi anlamadım diye yine hüsrandır.

c) Ancak HAKİKATİ İLAHİYE' yi iyi bir şekilde anlayabilenler hüsrana kapsamından çıkar.

Bu hakikati anlayabilmek için dinimizin sadece dış ve şekil halleriyle yetinmeyip yapılan ibadetlerin öz ifadelerini arayıp, bulup, anlayıp, gereğini yerine getirmektir. Bir Müslüman için en acı şey yaptığı ibadetin, hakikatinden, uzaklaşıp (ADET) hükmünde kalmasıdır.

ASR'ın bir başka yönünde asrı saadet hayatına dikkat çekmektedir.

Dünya üzerinde yaşayan sürelerin en değerlisi ASRI SAADET süresidir.

1) Alemlerin efendisi o sürede Peygamberlik ile zuhura gelgi

2) Alemlerin beyanı olan KUR'ANI KERİM o sürede nazil oldu.

3) İnsanlığın Rahmet hazineleri olan HADİS'İ şerifler o sürede söylendi.

4) Bunların neticesi olan İSLAM zahir, ve batın bütün yönleriyle o devrede açıklandı.

Adem AL, dan kıyamete kadar bu 23 senelik süreden daha değerli bir sürenin olması mümkün değildir.

Yer yüzünde en büyük ilim ve füyuzat bu devrede inmiştir.

Her İnsanında hayatında böyle füyuzat alabilecek devre vardır bu devre herkezde değişmekle birlikte, ortalama 18 ile 41 yaşları arasındadır. İşte bu devreleri en iyi bir şekilde değerlendirmek, bir bakıma, kişinin kendi öz ASR'ını değerlendirmesi ve mes'uliyetten kurtulması ayrıca hüsrana düşmemesidir.

Bu kısa izahlardan sonra birazda VEL ASR kelimesinin harfleri üzerinde duralım.

Evvela baştaki VEL den bahsedelim bilindiği gibi (ve) iki şeyin arasını birleştirmek içindir, bu iki şey, aslında iki eşit

şey'dir.

Burada "ve" derken başta belirtmek istenen gizli bırakılmış.

İkinci eşit şey ise (ASR)dır, ASR ise zaman diye tabir edilir.

100 sene bir ASR'dır 100 ASR'a ise,yani 1000, seneye de dehr denir.

Hadisi şerifte (DEHRE KÜFRETMEYİN DEHR ALLAH'dır) buyurulmuştur.

Hal böyle olunca, başta ve den evvel belirtilmeyen ile ve den sonra belirtilenin ne olduğunu düşünüp, okuyan, anlamağa çalışsın.

Ve nin aslı olan VAV harfinin ihtiva ettiği daha pek çok hakikatler vardır burada bu kadar yeter.

Ve'den sonra gelen LAM, ise İLİM, mazharıdır.

Başta gizli olan ile VEL ASR, sözünde ortaya çıkan hakikatin aynı ilimlerden olduğu anlaşılır.

Lamdan sonra gelen AYIN ise bir bakıma gözdür, yani müşahede halidir ayrıca İLAHÎ AZAMET'in zuhur yeridir.

SAT ise SAMADİYYET'in hakikatidir bu da onun hiçbir şeye ihtiyacı olmadığı ancak her şeyin ona muhtac olduğudur.

Sondaki RI ise rahmaniyet tecellisinin her şeyde ve her zamanda sari olduğudur.

Bunlardan sonra ASR'dan çıkıp (İNNEL İNSANE LEFİ HÜSRİN) e gelelim

Bunlarında çok derin ve uzun anlamları vardır, ancak, mevzuumuz ASR kelimesi olduğu için, onlar üzerinde kısaca izah yapıp bırakacağız.

İnne kat'iyet ifade eden bir kelimedir.

(muhakkak ki insan hüsrân içindedir) buyruluyor.

Kimki kendi vehmi varlığı, hayali, ve zannı ile

yaşıyorsa, o kimse muhakkak hüsrandır çünkü kendinde bulunan ve onu hükmü altına almış olan bu duygular, yine kendi özünde bulunan insani vasıfların meydana çıkmasına mani olur.

Bu sebep'ten o insan neticede ziyanda ve hüsrandır.

(İLLELEZİNE AMENU) Ancak iman edenler müstesnadır, burada İMAN'ın aslını çeşitlerini başlayıp bittiği yerleri bilmek lazımdır.

Herkesi bildiği kadarıyla bırakıp diyeceğiz'ki hakiki İMAN ancak hayal ve vehimden temizlenmiş bir gönül ile anlaşılır (VE AMİLÜSSALİHATİ) ve Salih ameller'de işleyenler müstesnadır.

(SALİH AMEL) bunlarda bilindiği gibi her türlü iyi amellerdir. Aslında Salih amelin çok yönlü ifadeleri vardır, fakat burası izah yeri değildir, bu kadar yeter.

(VETEVASAVBİLHAKKİ) ve HAKKI TAVSİYE edenler'de müstesnadır.

(HAKKI TAVSİYE) etmek için evvela HAK'ın ne olduğunu çok iyi bilmek lazımdır, yoksa sadece suret olarak, şunu yap şunu yapma diye söylenen sözler değildir.

(VETEVASAV BİSSABRİ) ve aynı zamanda sabrı tavsiye edenlerde hüsranda değildir buyruluyor.

Buradaki SABR'ın da çok değişik özellikleri vardır, ilk anlamdaki SABR karşılıklı iki varlıktan birinin diğerini bağzi vesilelerle bir miktar üzmesi ve üzüleninde bunu isyan etmeden sabırlı karşılmasıdır. Fakat hakiki sabr ifadesi ise bunların çok üstünde bir haldir.

Kısaca özetleyecek olursak yukarıda belirtilen ASR'dan sonra, İnsanın HÜSRAN da kalmaması için vehim ve hayalden arınmış bir İMAN, gereği gibi SALİH amel HAKKIN hakikatini tavsiye, ve bütün bunları sonsuz bir gayret ve SABR ile devam ettirmesidir, Ancak bu vasıfları üzerinde toplayabilen kimseler gayretleri kadar HÜSR'an

dan kurtulabilirler, aksi halde SUREİ şerifin ihtarı çok ağırdır.

İzahına çalıştığımız halleri iyi anlamak gerekir bunun içinde yazılanları birkaç sefer okumak faydalı olur.

(VEHHAB) olan İL... KEMAL bizleride İLİM hibe ettiği kullarından eylesin.

En iyisini bilen ALLAH'dır kusurumuzu bağışlaması ümidiyle ümidvarız.

Ayrıca idraklerimizi de açmasını beklemekteyiz.

Necdet

10.04.1965

Not= Bu Sure-i şerif üzerine çalışma yaparak bize gönderen İr... kardeşimizin yazısını da ilâve etmeyi uygun buldum, sağ olsun ellerine gönlüne sağlık. T.B.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ASR SÜRESİ ÜZERİNE BİR ÇALIŞMA

Başlangıç 13 Şaban 1432

14-Temmuz-2011-

Asr (**عصر**), suresi, Mushaf dizilişinde 103 ncü sırada olup nuzül sıralamasında 13 ncü sırada yer almaktadır ki Nübüvvetin ilk yıllarına tekabül etmektedir ve Mekkidir.

Kuranın ayet sayısı itibariyle en kısa üç suresinden birisidir. Bunlar, hepside üç ayetten oluşan Kevser, Asr ve Nasr sureleridir.

Adı geçen bu üç surenin isimlerinin son harfleri / fasılaları Ra (ر)'dir. İmam Şafii (R.A.) "Eğer Kur'an bu

Asr suresinden ibaret olsaydı insanlık için yeterdi, diye beyanda bulunduğu rivayet edilmiştir. ASR kelimesi üç harften meydana gelmektedir.

ع (ayn), صد (sâd) ve ر (Ra) , bu harflerin ebced hesabına göre sayısal değerleri Ayn=70, Sad=90, Ra=200 olup sayısal değer toplamı 360 etmektedir. Büyük ebced hesabına göre Şın (ش) harfi, 360 sayısal değerindedir. Görüldüğü gibi Şın (ش) harfi (Müşahedeli İnsan - Ehli Şehadet)' in üzerinde 3 adet nokta/nüktesi vardır. Bu noktaların ne manaya geldikleri hususunda şunları sıralayabiliriz.

- 1- Uluhiyyet mertebesi,
- 2- Risalet mertebesi,
- 3- Abdiyyet mertebesi

Bu üç mertebe insanda,(Sin harfinde batında iken) faaliyete geçerek yaşantı bulduğunda muvahhid (tevhid ehli) ve şehadet ehli olabilme bahtiyarlığına erişebilmektedirki buna günümüz lisanıyla Şuurlu Mümin diyoruz. Şuur kelimesi dahi Şın (ش) harfi ile başlamakta ve kaynağı itibariyle oradan nasiplenmektedir.

Ayrıca burada başka bir hususiyette gönlümüze düşmektedirki, doğrusunu Allah (c.c) bilir.Asrın kapısının(ش) Şın harfi ile rumuzlanan sahibi Şam-ı Kehribar kapısı **(53)** olduğudur.

ASR kelimesinin 3 harften meydana geldiği yukarıda arz edilmişti. Her bir harf sayılar basamağını ifade etmektedir.

Birler, onlar ve yüzler basamağı gibi,

Birler basamağının kâmil tam sayısı ----- 6
(1+2+3)

Onlar basamağının kâmil tam sayısı ----- 28
(1+2+4+7+14)

Yüzler basamağının kâmil tam sayısı ----- 496

Toplam **530**

530 sayısının en sağındaki sıfırı ayırdığımızda (**53**) kalırki ehline malum olduğu üzere Efendi Babamızın şifre sayısıdır. Ayırdığımız sıfır, Hakk indindeki her birerlerimizin izafi varlığının, **53** ise "Bir" in **53** olarak zuhurda olduğunun ifadesidir diyebiliriz.

Kâmil tam sayı; Çarpanlarının toplamı kendisini veren sayıdır.

Örnek; 6 kâmil tam sayısının çarpanları 1 x 2 x 3
= 6

$$1 + 2 + 3 = 6$$

$$6 + 28 + 496 = 530$$

$$\Sigma 3 + \Sigma 7 + \Sigma 31 = + \underline{41}$$

1'den 3'e kadar sayıların toplamı 6'dır.

571

1'den 7'ye kadar sayıların toplamı 28'dir.

1'den 31'e kadar sayıların toplamı 496'dır

571 sayısı malum olduğu üzere Alemlere Rahmet olarak gönderilen Hz.Muhammed Mustafa (s.a.v.) Efendimizin, Mevlanamızın dünyamıza teşrif ettiği kutlu doğum yılıdır.

571 'i kendi içinde topladığımızda (5 + 7 + 1)=13 ederki Hakikati Muhammediyenin (ilahi nur) şifre sayısıdır.

Yukarıdaki hesaplamaları ve neticelerini yüksek idraklerinize sunuyorum.

ŞEM; İstılahı tasavvufta ilahi nur diye

manalandırılmıştır..

Dost cemali Şem'inin pervanesidir canımız
Anın için ol Muhammed nurudur İmanımız
(Ümmi Sinan)

Asr kelimesi zihnimize 100 yıllık bir zaman diliminin ifade karşılığı olduğu izlenimini vermektedir. Bunun üzerine düşündüğümüzde bu yüzyıllık süreci ve bu süreç içerisindeki ilahî oluşumları idrak edebilecek yegane izafi varlık insandır. Bu gerçeklikten yola çıkarak ASR/ASIR, Hazreti Şehadette yaşayan insan ve o insanın 3 kuşak neslinin zuhura çıktığı bir zaman dilimi olmakla birlikte, birbiri ardına, birbirlerinin doğumuna ve yaşantı bulmasına vesile olan ilahî hakikatlerin zuhura çıktığı, Hakikati İnsaniyenin Rahmaniyyet mertebesindeki ilahî değerinde ifade etmektedir.

Ayetin matlaı yani kaynak/çıkış mertebesinin Rahmaniyyet Mertebesi olduğunu söyleyebiliriz.

Yemin edilen şey, yemin edenin değerinde veya üstün olmalıdır ki o yemin olabilsin. Cenabı Hakk Rahmaniyyet mertebesinden yemin etmekle ASRİN, kendi hakikati/kendisi olduğunu da bize bildirmektedir.

Yukarıda ASR kelimesinin ebced hesabı sayısal değerlerinin 360 olduğunu ifade etmiştik. Bu 360 sayısı'da zihnimize zamansal boyut olarak Güneş takvimi 365, Ay takvimi 354 gün olan bir yılın ortalama gün sayısını vermektedir ki bu insana göre izafi/göreceli bir değerlendirmedir.

Ayrıca 360 deyince bir tam daire aklımıza gelmektedir ki 360 derecedir.

Şimdide ASR kelimesini meydana getiren 3 harfin manaları yönünden incelemeye çalışalım.

(ء) Ayn harfi Abdiyyet mertebesi

(ص) Sad harfi Sadr-ı Muhammedi/Uluhiyet
Mertebesi

(ر) Ra harfi Risalet mertebesi olarak ifade
edebiliriz.

Sad harfi 1nci ayette 1, 3ncü ayette 4 olmak üzere Süreyi celilede toplam 5 defa yer almaktadır, 5 Hazret Mertebesinin kaynağını oluşturmaktadır.

SAD harfinin, Sadr-ı Muhammed, Hamd ve Hubb/Muhabbetin ana çıkış kaynağı olduğunu söyleyebiliriz.

Ayrıca bilindiği gibi Sad (ص) harfi Hz. Muhammed A.S'ın harfsel rumuzudur.

Sad harfinin ebced hesabına göre sayısal değeri 90, Mim harfinin büyük ebced hesabına göre ise sayısal değeri de 90 idi. Bu bilgiler ışığında, süreyi celileyi ihata eden, kuşatan harf SAD olup, suredeki Rahmaniyyet hakikatlerini açığa çıkaran rahmani bir anahtar olduğunu ifade edebiliriz.

Cenabı Hakk bu ayeti kerimede "Vel Asr" (Asra andolsunki) yemin ederek insanda 3 vechesiyle Uluhiyet-Risalet ve Abdiyyet mertebeleriyle zuhurda olduğuna yemin etmektedir. Bu oluşumun her an, her asırda ve her devirde zuhura çıktığını bildirmektedir. Şu kadarki bu oluşumun en kemalli olarak zuhura çıkışı ASR-I SAADET döneminde Efendimiz Muhammed Mustafa (a.s) ile birlikte Dünya Alemimizde vucud bulmuştur ve alemlerde de vucud bulmaktadır.

Ayrıca her peygamberin yaşadığı devir/asırlarda o peygamber ve peygamberler, Cenabı Hakkın Uluhiyyet, Risalet ve Abdiyyet mertebeleri ile zuhuruna mahal olmuş, insanlık tarihinin şuurulanma seyrinde, unutulmaz inkılâplar meydana getirmişler ve o asrın kâmil insanları olmuşlardır.

Kimki şuur ve bilinç yönü ile o peygamberlerin ilk defa açtıkları o kutlu yolda yürüyerek yaşamışlarsa o peygamberlerle ASRİ olmuşlardır. Ve bu oluşum kıyamete kadar devam edecektir. İşte bu yönüyle ASIRLARIN kâmil insanların terbiyesi ve eğitimi ile bu seyre dahil olmak gerektiği bu ayetin ışığında anlaşılabilirliği de ortaya çıkmaktadır.

Velasr ayeti "ASR'İ" olunuz diye zımmında mana yönü ile bize hedef göstermektedir. Asr'i olmak ne demektir. Asri olmak; asrın kâmil insanında zati ile tecelli eden Cenabı Hakkın muradı ilahiyesini tahsil ederek yaşamaktır diyebiliriz.

İşte gerçek muassır medeniyet seviyesi, asrın kâmil insanının idrak, şuur ve yaşantısına yaklaşabilmektir.

Ancak ne varki, surenin ikinci ayetinde belirtildiği gibi beşeriyetiyle ve nefsanî sıfatları ile yaşantı süren insanlık aleminin çoğunluğu bu hakikatlerden gaflette olduğundan hüsrân içindedirler.

İnsanın hüsranda olduğunu ihbar eden/haber veren insanı halkeden (*Errahman, Allemel Kuran, Halakal İnsan*) (55/1-3) Rahmandır. ErRahman, insanın Esmâ alemleri ve Şehadet alemindeki şuurî ve yaşantısal hüsrânını bildiriyor.

1nci ayetteki ASR kelimesindeki SAD harfi SALAHİYETİ (Yetki ve sorumluluk) 3ncü ayetteki diğer 4 SAD harfinin ise, (Şeriat -Tarikat- Hakikat- Marifet mertebelerinin SALAHINI (iyileşme, sıhhat bulma) işaretlerini vermektedir.

Şeriat Mertebesinin Salahı - iman etmek / Tenzih ve Teşbihi birleyip Tevhidi üzere iman etmek,

Tarikat Mertebesinin Salahı - Salih amel işlemek / Gönül sahibinin gönlüne girmek ve seyri suluk etmek,

Hakikat Mertebesinin Salahı - Hakkı tavsiye etmek / Hakda hakk olmak ve Hakk ile Hakkı tavsiye etmek,

Marifet Mertebesinin Salahı – Bekabillah ile halkın arasına sefer ettikten sonra Halka sabretmek diye ifade edebiliriz.

Surenin ve ayetin son kelimesi SABR'dır. Esmâ-i Hüsnâ sıralamasında 99ncu yani son sırasında yer almaktadır çok manidardır.

Asrî olanlar Nasrî (Nasrullah) olanlardır vesselam.

Hakk doğru söyler, ve doğruya yöneltir.

28 Zilhicce 1432 Perşembe-24-Kasım 2011.

Bende-i kenzi irfan

Bendeniz fakrî irfan.

103 - Asr Sûre-i şerifindeki kısa yolculuğumuz böylece sona ermiş oldu, bundan sonra yolumuza **104 – Hümeze Sûresi** ile devam edelim İnşallah.

104- HUMEZE Suresi.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

BİSMİLLAHİR RAHMÂNİR RAHÎM.

Sure adını, birinci ayette geçen "hümeze" kelimesinden almıştır. "Hümeze" kelimesi, birini çekiştirmek, gammazlamak gibi anlamlara gelmektedir. Çekiştiren ve gammazlayanlar kınandığı için sure bu isimle anılmıştır.

Hümeze suresi, ahlakî konuları esas alan surelerden biridir.

9 ayetten oluşan sure, Mekke'de inmiştir.

Mushaftaki sıralamada 104., nüzul sırasına göre ise 32. suredir. (Hasenât)

Sûre-i Şerif'in, kısaca sayı değerlerine bir göz atalım.

- (104) Mushaf sıra numarası.
(32) Nüzül sıra numarası.
(39) Alfebetik sırası.
(30) Cüz sırası.
(09) Âyet, sayısı.
(09) Fasıla harfleri.
(223) Genel toplamdır.

Bu sayı değerlerinin birçok bağlantıları vardır ancak fazla vaktinizi almamak için sadece genel sayıları vermekle yetinelim. Açık olarak görüldüğü gibi (23) Peygamberimizin zahir batın (23) senelik İslâmi hayatının süresini ifade etmektedir.

Fasılası: Hepsisi, "هـ،ة" "He" Harfidir, ebced sayı değeri (5) tir. (5) Hazret mertebesi ve "He" Hüvviyyet-i mutlakanın ifadesidir.

Meal.

- 1- 2- Mal toplayıp onu tekrar tekrar sayan, insanları arkadan çekiştirip, kaş göz hareketleriyle alay edenlerin (hümeze ve lümezenin) vay haline!
- 3- Malının, kendisini ebedi yaşatacağını sanır.
- 4- Hayır, andolsun ki, o hutame (tamu, cehennem)ye atılacaktır.
- 5- Hutame'nin ne olduğunu bilir misin?
- 6- 7- O, kalplerin içine işleyecek, Allah'ın tutuşturulmuş bir ateşidir.
- 8-9-Cehennemlikler, dikilmiş direklere bağlı oldukları halde, o ateşin kapıları üzerlerine kapatılacaktır.

وَيْلٌ لِّكُلِّ هُمَزَةٍ لُّمَزَةٍ

(104-1) Veylun li kulli humezetin lumezeh.

"Arkadan çekirtmeyi ve kaş-gözle alay etmeyi alışkanlık haline getirenlerin hepsine yazıklar olsun!"

Euzû Billâhî mineş şeytanir râcim
BİSMİLLÂHİRRAHMÂNİRRAHÎM

Elhamdüillahi Rabbil âlemiyn Vessalatü Vesselâmü Alâ Resulina Muhammedin ve alâ âlihî ve sahbihi ecmain. Bugün 05/05/2002 Pazar günü. Yine izmir'de bir bahçediz. Allah sebep olanlardan razı olsun. Cenâb-ı Hakk'a hamdü senalar olsun ki; bugün bizleri böyle güzel bir yerde topladı. Sebep olanlardan de razı olsun. Kûr'ân'da yolculuğumuza yavaş, yavaş gene devam etmeye başlayalım. Mevzumuz Kûr'ân-ı Kerîm'in sonlarında olan namaz sûreleri idi. Bugünkü suremizin başlangıcı hümeze suresi. Bunda da bir hikmet vardır. yâni dedikodu sûresi.

Tekrar başa geçelim. Bu sure-i şerife veyl ile başlıyor. Veyl bilindiği gibi yazıklar olsun mânâsındadır. Türkçede tüh, tüh, tüh niye böyle olmuş? Gibi pişmanlık örneği gibidir. "Veylun" yazıklar olsun şu kimselere ki; li kulli humezetin lumezeh. Önden ve arkadan çekirtirenlere yazıklar olsun. Yani bugünkü tabiriyle dedikodu deniliyor. Tabii bu daha iyi biliniyorda dozları var. Bir bakıma boşla meşguliyet gibi, ama bir bakıma da bazı hanımların deşarj olması gibi birşey, boşalması gibi birşey. Ama bu Kûr'ânı Kerîm'de bununla ilgili olarak veyl kabul ediliyor.

Bu mevzu ile ilgili olarak, geçen vakitlere de yazıklar olsun. O konuşmanın da dozu eğer daha fazla ileri gidiyorsa ona da yazıklar olsun. Şimdi dedikodu gerçek olan bir şeyi bir yere aktarmak. Bu biraz tabi olarak görülebilir ama bir de gerçek olmayanı karşıdaki duyduğu kardeşinin kendi yorumunu da katarak karşı tarafa

iletmesi. İşte tehlikeli olan yer, sakıncalı olan yer burası.

Çünkü bir kişi dost Kabul ettiği, Can kabul ettiği bir kişiye derdini açar. Bu insanlığın tabii bir hali. Derdini açar. Belki bazı kimselerden de şikâyetle bulunulur.

Yani şikâyetle demeyelim de halini anlatmaya çalışır. Burada kullandığı kelime, kendi anlayışına göre çok değişik bir kelimedir. Ama bunu dinleyen kendi yorumuna göre aynı mevzuu başka bir kelime ile aktarır. Ama bu kötü niyetle olmayabilir iyi niyetle olabilir ama benzer kelimelerin, benzer ifâdelerin çok büyük mânâ değişikliğine sebep olmaktadır. Diğerinin hakkında bu sefer hayırla yad etmeye çalıştığı halde hayırsız bir yad ediliş ve bu da o kişinin kulağına gittiği zaman, o konuşan kişi hakkında kötü niyet beslenmeye başlar. Düşman olmaya başlar. Halbuki düşman olacak bir şey yoktur. İyi niyetiyle söylenmiştir. Ama yorumdan yoruma fark olduğu için, hani derler ya bir yerde bir yalan uydurulur. Birisi bir yalan atar bir yerde, döner dolaşır kendine gelir rivâyet şekliyle ona söyleyen de inanır. İşte mümkün olduğu kadar bu tür şeylerden sakınmakta yarar vardır. Onun için Cenâbı Hakk bunun yolunu kapatarak, yazıklar olsun böyle konuşanlara diyor.

Bir gün Aleyhisselatü Vesselâm Efendimize bir hanım misafir gelmiş. Ayşe validemize misafir gelmiş. Hanım çıkmış dışarıya işte evine doğru gidiyor. Ayşe validemiz demiş ki ne güzel siyah saçları vardı. Efendimiz (s.a.v) demiş ki, hemen yere çıkar, yere tükürdüğü zaman bir lokma et parçası ağzından çıkıyor. Ne güzel saçları var demesi bile veyl hükmüne girmiş oluyor. O niye söylemiş olabilir belki taltif babında ne güzel saçları var demiş olabilir ama, iç bünyesinde kişilerin dışarıya çıkaramadığı ah ne güzel saçları var diye, kıskançlık mânâsında söyleyebilir. Bende yok onlar gibilerde. O zaman veyl daha fazla veyl olur, iki defa veyl olur.

Ve erkekler ve hanımlar diğer taraftan şimdilik bu karşılıklı olan münasebetlerde bir de, kendi bünyemizde

yaptığımız veyller vardır, yâni karşı tarafa aktarmadan, veyl oluşturacak hadiseler vardır. Bu daha ziyade kendi bünyemizde oluyor. Öyle şeyler düşünürüz ki hiç olmaması gereken şeyler karşımızdaki için. Lisâna getirmeden düşüncemizden geçiyor sadece ve bunlar da böyle aynı hükmün altına giriyor. Ve biz bu düşüncelerimizi yaptığımız zamanlarımızı öldürmüş oluyoruz. Katili oluyoruz o zamanlarımızın. Veyl hükmünü alacağımız zamanlar içerisinde ey kulum ne güzel söyledin, ne güzel düşündüni ne güzel zikrettin hitabına mazhar olmak bir yandan çok daha kıymetli.

Çünkü bizim gerçekten bu dünyada boşa harcayacak hiç zamanımız yok. Zerre kadar vaktimiz yoktur. Ya hayır söyle, ya sus demiş Efendimiz (s.a.v). Bakın öyle bir iş yapalım ki, ya dünyaya faydalı olsun ya ahirete. Yâni ikisinden birisine faydası olsun yaptığımız işlerin, söylediğimiz sözlerin. O zaman buna başka bir ifâdeyle malayani diyorlar. Yâni gereksiz sözler. Bunun tefsirlerde hümeze lümezenin önden ve arkadan çekiştirmenin ne olduğunu bir kardeşinizin diyor yâni kusura bakmayın benim tarifim, tabirim değil. Efendimizin (sav) tabiri Kûr'ân'ın tabiri. Ölü etini yemek gibi çirkin bir harekettir deniyor. Yani ölmüş etini yemek gibi çekiştirmek gibi çirkin bir harekettir.

Bu nedenle mümkün olduğu kadar bu tür şeylerden sakınmakta yarar vardır ve Cenâb-ı Hak (c.c)'ta bu yolu kapatarak bu şekilde lüzûmsuz konuşmalar yapanlara "yazıklar olsun" demektedir.

Yine bu konu hakkında bazı hadisi şeriflerde şöyledir:

Efendimiz sallallahu aleyhi ve sellem buyurdular ki ;

"Gıybetin ne olduğunu biliyor musunuz?"

Allah ve Resulü daha iyi bilirler dediler.

Buyurdular ki ; Birinizin kardeşini hoşlanmayacağı

şeyle anmasıdır!

Bir adam dedi ki ; Ya benim söylediğim onda varsa bu da mı gıybettir?

- Eğer söylediğin onda varsa gıybetini yapmış oldun. Eğer söylediğin onda yoksa bir de bühtanda (iftirada) bulundun demektir. Başkalarının dedikodusunu yapan bir gün senin de dedikodunu yapar

Hz.Aişe Validemiz anlatıyor ; Ey Allah'ın Resulü sana Safiyye'deki şu hal yeter demiştin.

Bundan memnun kalmadı ve şöyle dedi ; Öyle bir kelime sarfettin ki eğer o denize karıştırılırdı onu ifsad eder bozardı.

Yine Hz. Aişe Validemiz der ki ; Ben tahkir (küçük görme) maksadıyla bir insânın taklidini yapmışım.

Bana hemen şunu söyledi: "Ben bir başkasını kusuru sebebiyle hatta bana karşılık olarak şu kadar dünyâlık verilse bile söz ve fiille taklid etmem.

Yine Hz. Aişe Validemizin anlattığına göre ;

bir defasında kendisi biri hakkında söz söyler. Resulullah sallallahu aleyhi ve sellem O'na "tükür" der. Tükürünce ağızından bir et parçası çıkar.Başkalarının sözlerini sana taşıyan bir kimse, bil ki senin sözlerini de onlara taşıyordur.

Gıybet zinadan daha kötüdür.

Nasıl olur Yâ Resulallah?

Adam zina eder sonra tevbe eder Allah mağfiret buyurur. Gıybet eden ise gıybet edilen affetmedikçe mağfiret olunmaz.

Ayrıca Hucûrat Sûresi (49/12.) âyeti kerîmesinde şöyle buyurulmaktadır;

Ey imân edenler! Zannın çoğundan sakının. Zira zannın bir kısmı günahdır. Birbirinizin suçunu araştırmayın. Kimse kimseyi çekiştirmesin. Hangi biriniz, ölmüş kardeşinin etini yemekten hoşlanır? Tiksindiniz değil mi? Öyle ise, Allah(c.c.)'tan sakının. Allah(c.c.), şüphesiz ki tövbeleri dâima kabul edendir, merhamet edendir!

Aslında bu husus bir acziyyet ifadesidir. Başkasının ayıbını görüp onu ortaya çıkararak o kişiyi küçük düşürmek yerine aynı kişinin iyi taraflarını ortaya çıkarmaya çalışmak daha insani olacaktır.

Diğer taraftan meseleye esma-i İlâhiye yönünden bakıldığında, her insanda Hakk'ın isimleri var olduğundan, ve isimlerle hayatını sürdürmüş olduğundan, kendinde görülen halleri ile dedi kodu ve alay mevzuu yapılması, kişinin farkında olmadan Hakk'ın isimlerinin gıybetini yaptığının farkında bile olmaz. Aslında işin vehameti buradadır. Ve çok büyük bir mes'uliyettir.

İşte bu yüzden, bu sahada ikaz ve ihtar çok büyüktür.

الَّذِي جَمَعَ مَالًا وَعَدَّدَهُ

(104-2) Ellezî cemea mâlen ve addedeh.

"O ki, malı toplardı ve onu, tekrar tekrar sayardı."

Ellezi o kimseler ki, yâni yanlış işler yaparak kendilerine yazıklar eden kişiler ki, cemea topladılar mâlen, mal topladılar. ve addedeh, adetlendirerek bunları

saydılar. Yâni bu mallarının, çokluğu ile iftihar etmeye başladılar. Nasıl bir iftihar bu, kendi nefisleri yönünden iftihar. Yoksa ilâhî mânâda iftihar olsa güzel ama nefsani yönde birey mânâda. İşte benim ondan daha fazla şuyum var, ondan daha fazla bu kadar apartmanım var, arabam var gibi tabii bunlar olacak olmayacak değil. Ama bunlarla öğünenden bahsediyor. Var olupta Hak yolunda kullananlar bu hükmün içinde değildir. Ellezi o kimseler kii cemaat mâlen mal topladılar ve addedeh, ve onu hep saydılar. Bir tane daha altın koyayım da kırk olsun, bir tane koyayım da elli olsun. Hep onunu adetlerini saydılar.

Kimler işte bunlar humeze lümeze yapanların neticede fiili de böyle oluyor. Yâni dünyaya bağlanmak, mala bağlamak adetlere, sayılara bağlanmak oluyor. Ama Hakk ehlide mal sahibi olsa dai o malı Hakkın yolunda kullandığı için, onun adedini de melekler tutuyor. Yâni sevap adedini de melekler tutuyor. Kendisi o adedi de tutmuyor. Arada ne kadar fark var. Dünya ehli malını kendi sayıyor ama, ahiret ehlinin adedini kirâmen kâtibîn tutuyor.

Ve bu mallarını saydılar, "mail" yani Hakk'a meylet-meleri gerekirken onun yerine, mallarına meylettiler, ve dünyâyâ bağlandılar. Hakk ehli mal sahibi olsa o malını Hakk yolunda kullandığı için adedini yani sevab adedini melekler sayıp tutmaktadır.

يَحْسَبُ أَنَّ مَالَهُ أَخْلَدَهُ

(104-3) Yahsebu enne mâlehû ahledeh.

"Malının onu ebedî kılacağını sanıyor."

Zannetti ki o malları toplayanın, o mallar elinde kalıcı olacak. Hani sabahleyin konuştuğumuz mevzuya geldi işte. Mallarını topladı, topladı, topladı şu kadara, ulaştı bu

kadara ulaştı diye ve kendisi de onların mutlak sahibi olarak ebedi olarak kendisinde kalacağını zannetti.

Bu şuna benzerki! Kişi zuhuratında çok zengin olmuş sayısız malı mülkü dünyalığı olmuş onları kullanıyor halde ve sahiplenmiş olduğu zaman da uykudan uyandığında, onlardan elinde hiç bir şeyin kalmadığını görünce nasıl bir üzüntüye düşecekse. İşte ölüm anın da da bedeni dahil, elinden bütün varlığının alındığını yaşadığında, göreceği hüsranın şiddetini anlatmak mümkün değildir bu iflâs ve pişmanlık ahirette ebedi olarak devam edecektir.

Ancak ellerindeki mallarını Hakk yolunda kullananlar ise bu güzel kullanışları yüzünden o mallarından ebedi olarak istifade edeceklerdir.

كَلَّا لَيُنْبَذَنَّ فِي الْحُطَمَةِ

(104-4) Kellâ le yunbezenne fîl hutameh.

"Hayır, o mutlaka hutameye (tutuşturulmuş ateşe) atılacak."

Kellâ hayır öyle olmayacak. Bu hareketlerinin neticesinde, Kellâ le yunbezenne fîl hutameh. Onun neticesinde Hutameye atılacaktır yani. Hutame o da bir hatim mânâsında, son mânâsındadır, cehennem ateş, oraya atılacaktır deniyor. Dünyada o malları saymak sûretiyle bir bakıma gururlanıyor ama, bir bakıma o malların sıkıntısı içerisinde de olduğu için, ona huzur vermiyor. Biraz daha olsun, biraz daha olsun diye onun peşinde koşuyor. Onların sıkıntısında olduğundan dünyadayken o hutamenin içine giriyor. Yâni nefis ateşinin içine giriyor. O mal onu yakıyor. Azıcık şu veya bu şekilde malının azalması onu perişan ediyor.

وَمَا أَذْرِيكَ مَا الْحُطْمَةُ

(104-5) Ve mâ edrâke mel hutameh.

"Ve hutamenin ne olduğunu sana bildiren nedir?"

Ve mâ edrâke mel hutameh. sen hutemenin ne olduğunu idrâk ettin mi diyor. Bakın hutame demek ki her herbirerlerimiz hakkında çok mühim bir hadiseymiş ki, muhatap olarak bakın, ve mâ edrâke bakın kef, sen o hutemenin ne olduğunu idrâk ettin mi? Yaşadın mı? Kim okuyorsa, işte her zaman belirtmeye çalıştığımız gibi Kûr'ânı Kerîm bizâtihi ona hitap ediyordur. Hepimize şu anda hitap ediyor. Ve mâ edrâke, sen idrâk ettin mi? Mal hutameh, hutemenin ne olduğunu? Demek ki o bizim içimizde de var. Ahirette tabii ki bunun sonsuz büyüklüğü var ama her birimizin içinde bir cehennem var. İşte o o da hırs, kin, haset ızdırıp, işte bir şeye ulaşmaya çalışıpta dünyalık bir şeye ulaşamamanın verdiği sıkıntı, işte bunlar hep hutamenin sokakları hutamenin hep birer sahaları.

نَارُ اللَّهِ الْمَوْقَدَةُ

(104-6) Nârullâhil mûkadeh.

(O), Allah'ın tutuşturulmuş ateşidir.

Nârullâhil mûkadeh. İşte o öyle bir hutameh ki, Allah'ın tutuşturulmuş bir ateşi. Yâni ahirette cehennem dünyada da içine girdiğimiz bazı nefsimizden kaynaklanan sıkıntılar. Cenâb-ı Hakk bize bazı sıkıntılar vermekte ama o râhmani iyi bakın. Hutame şeklinde değil. Bakın iki türlü sıkıntı geliyor insana, birisi kendi nefsimizden, kendi suçlarımızdan, kendi eksikliğimizden kaynaklanıyor, işte o sıkıntı hutameh. Ama Cenâb-ı Hakk'ın verdiği takdiri ilâhî üzere,

üzerimize gelen sıkıntılar hutameh değildir. Onlar gelecekte cennete hazırlayıcı amiller, sebeplerdir. Onlar olmasa cennet hazırlanmamış olur. Cennete girememiş oluruz. O hutameh nerede faaliyette?

الَّتِي تَطَّلِعُ عَلَى الْآفِئَةِ

(104-7) Elletî tettaliu alel ef'ideh.

"Ki o (hutame) yüreklerin üstüne çıkar." (yükselir).

Elletî tettaliu alel ef'ideh, bu kalpler üzerinde muttali oluyor yani kalplere musallat oluyor. Hani İnşirah sûresinde gördük ya. İşte yapılan zikirler sohbetler ancak bu ittila ettiği yâni ef'ideh, kalpler üzerindeki tesiratını, hutemenin tesiratını ve humezenin tesiratını, o zikirlerle, muhabbetlerle, irfaniyetle gidermek ancak mümkündür. Oruçlarla ve tabi, hac, zekatla.

Ne kadar açık bakın "elletî," öyle bir hutameh ki tettaliu, ittila, muttali oluyor bakın bulunduğu yer. Alel ef'ideh kalplerin üstüne. Kalplerin üstünde tesir eden şey bakın neticede nihayet tüm vucuda tesir ediyor. Kalpteki kan dolaşımına ulaşınca tün vücuda tesir ediyor etmiş oluyor nihâyet kalpteki kan dolaşımına ulaşınca oradan bütün vücuda tesir etmiş oluyor nihayet. Kalpteki kan dolaşımına ulaşınca orada tüm vucuda dolayısıyla beyne gitmiş oluyor. Beyni istila ediyor. O düşünce tarzı ne ise beyin ve bireysel akıl o mevzunun meczubu oluyor, yâni o meczuba cazibelenmiş oluyor, o mevzuda kilitlenmiş oluyor. Ve meczup oluyor o şekilde, o mevzuunun meczubu oluyor. Ve o kendisini ihata etmiş oluyor. Tabii sinirlenme gibi, o anda kızmak bağırarak, sinirlebnmek gibi hep hutemenin tesirinde olan, oluşan haller.

إِنَّهَا عَلَيْهِمْ مُّصَدِّةٌ

(104-8) İnnehâ aleyhim mu'sadeh.

"Muhakkak ki o, onların (kâfirlerin) üzerine kapatılmıştır."

Kalpte olan gönül alemi, onların dünya mallarına ve nefsin arzularına kendilerini teslim etmiş olduklarından, onlara kapanmıştır. Bu da çok vahim bir hadisedir. Kendinden haberli olmamak ve tamamen hayalin hükmü altında yaşayıp iki alemin de farkında olmayan tamamen gaflet halinde olan bir yaşamdır. Ve bunlar kendi hayali bencil fikirlerini de en güzel ve gelişmiş fikirler olarak kabul etmektedirler.

فِي عَمَدٍ مُمَدَّدَةٍ

(104-9) Fî amedin mumeddedeh.

"Uzatılmış yüksek sütunlarda olacaklar."

Onlar, amed direkler, mueddedeh med yani, Uzatılmış direklerin içinde onlar kalacaklardır. Cehennemden bir tasvir yapıyor burada. Hani tavanları tutmak için direkler koyarlar ya, üzerine çatı getiriyorlar. İşte öyle sık sık direklerin arasındadır onlar. Sütunların arasındadır. uzun sütunların arasındadır oradan kurtulamazlar dışarıya diyor. Bunu zâhiri olarak düşündüğümüzde, hümeze lümezenin meydana getirmiş olduğu direkler sütunlar, yani bizi o kadar içine alıyor ki zıplayıp atlayıp da, onların arka tarafına, aralarından, yan taraflarından geçmek mümkün değil. Yâni o misali veriyor. İşte ondan kurtulmanın en büyük yolu istiğfar, salavat, kelime-i tevhid ve irfaniyyettir. İnşallah onlardan oluruz.

104 – Hümeze Sûre-i şerifindeki kısa yolculuğumuz

böylece sona ermiş oldu, bundan sonra yolumuza **105-Fil**
Sûresi ile devam edelim İnşallah.

105-Fil Sûresi.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

BİSMİLLAHİR RAHMÂNİR RAHİM

Sure adını, birinci âyette geçen "fil" kelimesinden almıştır. Kâbe'yi yıkmaya gelen ve fillerden oluşan Yemen ordusunun helak edilmesini anlattığı için bu isimle anılmıştır.

5 ayetten oluşan sure, Mekke'de inmiştir.

Mushaftaki sıralamada 105., iniş sırasına göre ise 19. suredir. (Hasenât.)

Sûre-i Şerif'in, kısaca sayı değerlerine bir göz atalım.

(105) Mushaf sıra numarası.

(19) Nüzül sıra numarası.

(28) Alfabetik sırası.

(30) Cüz sırası.

(05) Âyet, sayısı.

(05) Fasıla harfleri.

(192) Genel toplamdır.

Bu sayı değerlerinin birçok bağlantıları vardır ancak fazla vaktinizi almamak için sadece genel sayıları vermekle yetinelim. Açık olarak görüldüğü gibi (28) Peygamberin mertebeleri ve (19,2) İnsan-ı Kâmil'in zahir ve batın tasdikidir diyebiliriz.

Fasılası: Hepsi, "Lâm" Harfidir, ebced sayı değeri (30) dur. Ulûhiyeti ifade eder.

Mealın.

1 - Rabbinin, fil sahiplerine ne yaptığını görmedin mi?

2 - Onların tuzaklarını boşa çıkarmadı mı?

3 - (3-5) Üzerlerine balçıktan pişirilmiş taşlar atan sürü sürü kuşlar gönderdi. Nihayet onları yenilmiş ekin yaprakları hâline getirdi.

4 - (3-5) Üzerlerine balçıktan pişirilmiş taşlar atan sürü sürü kuşlar gönderdi. Nihayet onları yenilmiş ekin yaprakları hâline getirdi.

Özetle fil hadisesi.

Mekke ve Kâbe-i Muazzam'a İslâmiyet gelmezden önce de hem dîn hem ticaret merkezi olarak öne çıkan bir yer idi. İşte Habeş hükümdarının Yemen valisi Ebrehe gerek ticari ve ekonomik, gerekse dini ve turistik amaçla Kulleys adında sanat harikası bir kilise yaptırır. Herkesi çağırır. Kimse gelmez Kâbe'ye gitmeye devam ederler. Bunun üzerine Kâbe'yi yıkmaya karar verir. Fillerin de bulunduğu ordusu ile Mekke'ye gelir. Önce Mekke'lilere aît malları ele geçirir.

Abdumuttalip "Bizim Ebrehe'ye karşı çıkacak durumumuz yoktur. Herkes Mekke'yi boşaltsın ve dağa çekilsin" der. Mekke'yi boşalttılar. Daha sonra Abdumuttalip Ebrehe'ye haber göndererek kendisi ile konuşmaya gider. Ebrehe kabul eder. Abdumuttalip kendisine ait 120 devenin verilmesini ister. Ebrehe "Seni Mekke reisi olarak gözümde büyütmüştüm; ama şimdi gözümde küçüldün" dedi.

Abdümuttalib buna karşı: "Ben develerin sahibiyim, Kâbe'nin ise bir Rabbi vardır, onu koruyacak olan odur." dedi.

O: "Benden menedemez." dedi.

Abdumuttalib de, "Ben ona karışmam, işte sen, işte

O." dedi.

Abdumuttalip ve Kureyş'in ileri gelenleri Kâbe'nin kapısına tutunarak Allah'a dua ettiler. "Allahım! Kul ailesini sakınır korur, sen de beytini esirge. Onların haçları ve kuvveti senin kuvvetine galip gelemes" şeklinde yalvardılar. Sonra dağa çekildiler.

Bu cevâba ve aşırı güvene sinirlenen Ebrehe ordusuna saldırı emri verdi. Ancak yolunda gitmeyen bir şeyler vardı. Ordunun en önündeki büyük fil bir türlü ilerlemiyordu. O hareket etmeden diğer filler de hareket etmiyordu. Yönü başka tarafa döndürülünce gidiyor, Kâbe'ye döndürülünce ilerlemiyordu. Bu olay askerlerin morâlini bozmuştu. Üstelik gökyüzünde bir anda beliren karaltı, ordunun üzerine doğru ilerlemekteydi. İşte o anda beklenmedik bir olay gerçekleşti. Gökyüzünü kaplamış olan binlerce kuş, sürüler halinde gelip ağızlarındaki taşları askerlerin üzerine bıraktı. Taşlar isabet ettiği her şeyi mahvediyordu. Tek bir asker sağ kalmayana kadar devam etti bu akın. O gün Ebrehe'nin ordusu yerle bir oldu. Bu taşlardan birisi Ebrehe'ye isabet etti. Ebrehe'nin etleri çürümeye başladı. San'aaya gelince bütün etleri çürüyüp dökülmüştü. San'ada öldü.

أَلَمْ تَرَ كَيْفَ فَعَلَ رَبُّكَ بِأَصْحَابِ الْفِيلِ

(105-1) E lem tere keyfe feale rabbuke bi ashâbil fil.

"Senin Rabbin fil sahiplerine neler yaptı, görmedin mi?"

Kûr'ân-ı Kerîm'de bazı olaylar anlatılıyorken yeni yaşanmış gibi belirtilmekte ve okuyan kişi muhatab alınarak "sen bunu görmedin mi? bilmiyormusun?" gibi hitâplar olmaktadır.

Bu ayeti kerimede de aynı şekilde "E lem" yâni

"görmedin mi?" hitâbıyla, o hâdise sanki şu anda yaşanıyor gibi bize hitâp etmektedir. Efendimiz (s.a.v)'in şahsında her birerlerimize olan bu hitâp "Ey kulum, vaktiyle fil sahiplerine neler yaptım bu konuda araştırma yaparak oradaki gücümü görmedin mi?" demektir.

Bâtinen ayeti kerimeye baktığımızda ise bu ordu bizde bulunan gönül Kâbe'sine gelmektedir ki "görmedin mi?" hitâbı da bu nedenle bize yapılmaktadır. Yani "senin gönlünü istilâya gelen ebrehe nefsin fil ordusunu görmedin mi,? Rabbin onlara neler yaptı!"

Rabbimiz ne zaman bizim vekilimiz oluyor ve biz bu hakikati yaşayarak kendimizi Hakk'a teslim ediyoruz, o zaman Rabbimiz bu felaketten bizi kurtarmaktadır. Fil hayvanların cüsse olarak en büyüklerinden biridir yâni nefsi emmarenin en güçlü halini temsil etmektedir. Hakk'ın rahmeti olmadıkça nefsi emmarenin bu en güçlü halinin önünde durulması mümkün değildir, işte herbirerlerimizin üzerinde Cenâb-ı Hakk (c.c)'in lütfünün ne kadar büyük olduğunu görmekteyiz.

الْمَ يَجْعَلْ كَيْدَهُمْ فِي تَضْلِيلٍ

(105-2) E lem yec'al keydehum fi tadrîl.

"Onların hilesini boşa çıkarmadı mı?"

Bu şekilde Efendimiz (s.a.v)'in dedesi Abdülmuttalib'in söylemiş olduğu sözün doğruluğu da ortaya çıkmış oldu.

Bâtini olarak ise nefsimizin bize yaptığı hilelere karşılık Rabbimiz bu hileleri boşa çıkartmaktadır.

وَأَرْسَلَ عَلَيْهِمْ طَيْرًا أَبَابِيلَ

(3) Ve ersele aleyhim tayren ebâbil.

Ve onların üzerine ebâbil kuşlarını gönderdi.

Ebâbil kuşları, zikir ve tevhid kuşlarıdır, ağızımızdan hakkıyla çıkan esma-i ilahiyeler bu kuşları üretmektedir. Bu kuşlar nefse vurdukça onların içini boşaltarak yenmektedirler.

Gece zikirleri daha faziletli olmaktadır, çünkü gündüz sonrası biraz uyuduktan sonra uyanan kişi daha bir zinde olarak zikirlerini yapmaktadır.

تَرْمِيهِمْ بِحِجَارَةٍ مِنْ سِجِّيلٍ

(105-4) Termîhim bi hicâretin min siccîl.

"Pişmiş sert tuğladan taşları, onların üzerine atıyorlardı."

Bu âyeti kerîme ile daha o günlerde hava savaşları ve mermiler hakkında ipuçları verilmektedir.

Ayrıca, atılan bu tuğlalar, aklın irfaniyyet ve ilim kalıpları içinde oluşturulup, muhabbet ateşi ile pişirildiği korunma malzemeleridir. Hayal ve vehim nefsinin askerleri üzerine atılırlar ve atıldıkları yerleri yakarlar oradaki nefsanîyetin hayatına son verirler.

فَجَعَلَهُمْ كَعَصْفٍ مَأْكُولٍ

(105-5) Fe cealehum keasfin me'kûl.

"Böylece onları yenilmiş ekin yaprağı gibi yaptılar."

Boş başaklar gibi. İşte nefsimizin gerçek hali içleri boş başaklar gibidir sadece kabuk olarak kalmışlardır. Ahrette hiçbir işe yaramazlar çöp olarak atılır giderler.

Ancak nefsâniyetimizin içi boşaltılıp öyle bırakılacak demek değildir, çünkü bu halden sonra çalışmalarımızı boşlar isek, nefs başaklarından yerlere dökülen taneler bir müddet sonra tekrar başak vererek çıkarlar ve başımıza musallat olurlar.

105-Fil Sûre-i şerifindeki kısa yolculuğumuz böylece sona ermiş oldu, bundan sonra yolumuza **106-KUREYŞ** Sûresi ile devam edelim İnşallah.

106-KUREYŞ Suresi.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

BİSMİLLAHİR RAHMÂNİR RAHÎM

Sure adını, birinci ayette geçen "Kureyş" kelimesinden almıştır. Kureyş, Hz. Peygamber'in mensup olduğu, İslâm'ın tebliğine ilk muhatap olan ve Kur'an'da adı geçen bir kabilenin adıdır. Özel olarak Kureyş'ten bahsettiği için sure bu ismi almıştır.

4 ayetten oluşan sure, Mekke'de inmiştir. Mushaftaki sıralamada 106., nüzul sırasına göre ise 29. suredir.

Sûre-i Şerif'in, kısaca sayı değerlerine bir göz atalım.

(106) Mushaf sıra numarası.

- (29) Nüzül sıra numarası.
(57) Alfabetik sırası.
(30) Cüz sırası.
(04) Âyet, sayısı.
(04) Fasıla harfleri.
(230) Genel toplamdır.

Bu sayı değerlerinin birçok bağlantıları vardır ancak fazla vaktinizi almamak için sadece genel sayıları vermekle yetinelim. Açık olarak görüldüğü gibi (23) Peygamberimizin görev süresidir.

Fasılası: "Şın" "2 fe" ve "te" harfleridir. Ebced sayı değerleri şın (300) fe (80) te (400) dür. Toplam (860) eder, muhtelif sayılar çıkar bu kadarla yetinelim.

Mealın.

- 1- Kureyş'in ilafı (güven ve barış andlaşmalarından faydalanmalarını sağlamak) için.
- 2- Kış ve yaz seferlerinde (faydalandıkları andlaşmaların) kadrini bilmiş olmaları için.
- 3- Bu Beyt (Kabe)nin Rabbine kulluk etsinler.
- 4- O, kendilerini açlıktan kurtararak beslemiştir ve her tehlikeye karşı onlara emniyet vermiştir.

Mekke döneminde nâzil olmuştur ve Kureyş kabilesinden bahsettiği için bu ismi almıştır.

Kureyş, Hz. Muhammed (s.a.v)'in mensup olduğu Arap kabilesidir. Mekke'nin en güçlü kabilesi idi. Hz. Muhammed (s.a.v), Kureyş kabilesi'nin Haşim-oğulları sülâlesine mensuptur. Kurucusu Hz. Muhammed (s.a.v)'in büyük dedelerinden Muhammedi Nuru altında taşıyanlardan olan Kusay bin Kilab'dır. Kureyş kabilesi, Hz. Muhammed

(s.a.v)'in onbir göbekten atası Fihri bin Malik'in erkek çocuklarının soyundan gelen asil bir kabiledir. Kureyş kabilesi Nûh a.s'ın torunu İbrahim a.s'ın oğlu İsmail as.'in oğlu Adnan soyundan gelir .

Kusay bin Kilab (Zeyd), Abdülmuttalib'in büyük-büyük-büyükbabası ve Hz.Muhammed (sallallâhu aleyhi ve sellem)'in beşinci göbekten atasıdır. Kusay Mekke'nin en güçlü adamıydı. Kâbe'den sorumlu olan Huza kabilesi'nden kız olarak Kâbe'nin koruyuculuğuna terfi etmişti. Harabe durumundaki Kâbe'yi restore ettirdi. Arapların Kâbe etrafında ev inşaa etmelerine izin verdi. Arap Yarımadası'ndaki ilk belediye binasını inşa ettirdi. Burada diğer kabile liderleriyle siyasi, ekonomik ve kültürel sorunları tartışıp çözüm bulmaya çalıştı. Topladığı vergilerle İslâm'dan çok önce Kâbe'ye gelmekte olan hacılara yiyecek ve su sağladı.

لِإِيلَافِ قُرَيْشٍ

(106-1) Li îlâfi kureyş.

"Kureyşin ülfetini (emin ve rahat olmalarını) sağladığı için."

İçlerinden habibimi çıkaracağım için kureyş kavmini diğer kavimlere göre emin ve rahat olmalarını sağlamak için.

Beden mülkünde gönül aleminde hakikat "Kâ'besi'ni "Kur'ey'seyh" hükmü ile başlayan hakikate olan ülfet hakkında "Muhammedül emin" hakikatiyle bu yolda olanların emin ve rahat olmalarını sağlamak için.

إِيْلَافِهِمْ رِحْلَةَ الشِّتَاءِ وَالصَّيْفِ

(106-2) İlâfihim rihleteş şitâi ves sayf.

"Onları, yaz ve kış yolculuklarında (göçlerinde) ülfet ettirdiği (emin ve rahat olmalarını sağladığı) (için)."

O yolda olanları, yani gönül alemini arayanları, kış yolculuklarında, güneşin çekildiği zamanlarında yani sıkıntılı va karamsarlık zamanlarında ve yaz açık oldukları gönül güneşinin açıldığı bast zamanlarında

Hakk yolunda giderken muhabbetin kış gibi biraz soğuyarak azalsa da, yaz sıcağı gibi artsa da sakın sen ibadetlerini ihmal etme! Soğukluktan kasıt tabî ki tamamen uzaklaşmak değil derecenin biraz düşmesidir. Zâten sürekli yüksek ısıda kaynayan bir hale tahammül edemeyiz, biraz nefes almalı ve soğumalıyız ki sıcaklık arzusu duyalım. İşte bu iki oluşum birbirini tamamlamakta ve gidişâtı sağlamaktadır. Ayrıca hem kışın hem yazın da kendine has güzel halleri vardır. Bunları sağladığı için.

فَلْيَعْبُدُوا رَبَّ هَذَا الْبَيْتِ

(106-3) Fel ya'budû rabbe hâzel beyt.

"Artık bu Beyt'in (Kâbe'nin) Rabbine ibâdet et."

Gönlümüzde dünyaya aît ne kadar muhabbet var ise bunların hepsi Rab hükmündedir, ve bu âyeti kerîme ile, bunları bırak *bu Beyt'in (Kâbe'nin)* gerçek Rabb'i yani Rabb'ül âlemi'ne ibâdet et, denmektedir.

اللَّهُ ذِي الْأَعْمَامِ مِنَ الْجُوعِ وَالْمَنَهُمِ مِنَ الْخَوْفِ

(106-4) Ellezî at'amehum min cûin ve âmenehum min

havf.

"O ki, onları açlıktan doyurdu ve onları korkudan emin kıldı."

Bâtın olarak, gönül aleminden çıkararak rûhani yiyecekler verdi.

"fe lâ havfun aleyhim ve lâ hum yahzenûn" yâni "onlara artık korku yoktur ve onlar mahzun da olmazlar" (Mâide, 5/69) âyeti kerîmesinde de belirtildiği üzere, korku olmaması dünyâdaki halimizi mahzun da olunmaması âhiretteki hallerimizi anlatmaktadır.

Mahşerde her şeyleri elinden alınmış ve o kargaşalık içerisinde dolaşmakta olanlardan Allah'ın gerçek kulları işte o haller içerisinde mahzun olmazlar, Cenâb-ı Hakk (c.c) "ey kulum sen dünyâda iken benimleydin, şimdi Ben seni bırakırmıyım" diyerek, yanına ya bir dünya dostu veya melâikeyi kiramdan bir dost verecek ve o kişi gideceği yere iletilecektir, netice de inşallah her birerlerimiz hiçbir gölgenin olmadığı mahşer ortamında Liva'il Hamd sancağı altında bu âyeti kerîmenin hükmü altında olarak gölgelenmiş oluruz.

Korku aslında dünyâda yaşadığı sürece insânda geçmemesi lâzım gelen bir oluşum olmalıdır, ancak bu korku nefsanî korku değildir, Efendimiz (s.a.v)'in buyurduğu gibi "Hikmetin başı Allah (c.c) korkusudur" yani hikmete ulaşamama ve Cenâb-ı Hakk (c.c)'a nezaketsizlik yapma korkusudur.

Bir kul olarak herbirerlerimiz yaşadığımız süre içerisinde Cenâb-ı Hakk (c.c)'a karşı ne yaptık? korkusu içinde olmalı ve lüzûmsuz şeylerden sakınmalı ve varlığımızın hakîkatinin Hakk'ın hakîkatinden başka bir şey olmadığını unutmaktan sakınmalıyız ki beşeriyetimize düşerek nefsâniyetimizde kaybolmayalım.

İlmî yönden Rabbimizin bizimle olduğunu ve kendimize ait bağımsız bir varlığımızın bulunmadığı idrâkinden düştüğümüz an bizler sakınmamış hükmüne girmiş olmaktadır. Rabb'ımız kendisini unutmaktan bizleri muhafaza eylesin.

106-KUREYŞ Sûre-i şerifindeki kısa yolculuğumuz böylece sona ermiş oldu, bundan sonra yolumuza **107-MÂUN** Sûresi ile devam edelim İnşallah.

107- MÂUN Suresi.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

BİSMİLLAHİR RAHMÂNİR RAHÎM

Sure adını, son ayetinde geçen "mâûn" kelimesinden almıştır. Mâûn kelimesi, zekat vermek, birine maddi yardımda bulunmak gibi anlamlara gelmektedir. Sure, "Eraeyte", "Era-eytellezi", "Dîn", "Tekzîb", "Yetîm" adlarıyla da anılmaktadır.

7 ayetten oluşan sure, Mekke'de inmiştir.

Mushaftaki sıralamada 107, nüzul sırasına göre ise 17. suredir. (Hasenât)

Sûre-i Şerif'in, kısaca sayı değerlerine bir göz atalım.

(107) Mushaf sıra numarası.

(17) Nüzül sıra numarası.

(62) Alfebetik sırası.

(30) Cüz sırası.

(07) Âyet, sayısı.

(07) Fasıla harfleri.

(230) Genel toplamdır.

Bu sayı değerlerinin birçok bağlantıları vardır ancak

fazla vaktinizi almamak için sadece genel sayıları vermekle yetinelim. Açık olarak görüldüğü gibi gene burada da (23) Peygamberimi-zin görev süresidir.

Fasılası: "Nun" (6) ve "mim" (1) harfleridir. Ebced sayı değerleri "Nun" (50) ve "mim" (40) tır. Hepsinin oplam değeri (340) eder, bunlardan muhtelif sayılar çıkar bu kadarla yetinelim.

Mealın.

1. Dini yalanlayanı gördün mü?
2. İşte o, yetimi itip kakar;
3. Yoksulu doyurmaya teşvik etmez;
4. Yazıklar olsun o namaz kılanlara ki,
5. Onlar namazlarını ciddiye almazlar.
6. Onlar gösteriş yapanlardır,
7. Ve hayra da mâni olurlar

آرَأَيْتَ الَّذِي يُكَذِّبُ بِالذِّبِّينِ

(107-1) E raeytellezî yukezzibu bid dîn.

Dîni yalanlayanı gördün mü?

O dönemde en çok 3-5 bin kişi olan topluluk içerisinde bu şekilde dîni yalanlayanlar seçilebiliyordu, günümüzde ise artık kimin ne olduğunu pek ayırmamıza imkân yoktur. Bu nedenle bu âyeti kerîmenin hükmüne göre dîni yalanlayanları bu şekilde tek tek bilme imkânımız yoktur ancak burada bilmemiz gereken bir şey vardır ki bize de lazım olan odur; bireysel varlığımızda dîni yalanlayan nefsi emmâremizdir.

"Dikkat et nefsi emmâren dîni yalanlayarak seni

yolundan ayırmaya çalışıyor” ifâdesi bu âyeti kerîmeden alacağımız payımızdır. Yani senin gönül muhabbet dinini yalanlamaya çalışan nefsini gördünmü-anladın mı? Sana nasıl oyunlar yaparak seni gönül muhabbet dini irfanıyetten alı koymak istiyor.

فَلْيَدْعُ الْيَتِيمَ

(107-2) Fe zâlikellezî yedu’ul yetîm.

“Oysa yetîmi itip kakan işte odur.”

Çünkü bu yetîm biraz büyüdüğünde nefsi emmârenin başına iş açacağından onu büyötmek istemiyor. Yetim aynı zamanda Efendimiz (s.a.v)’in bir vasfıdır.

Not=Yetimlik hakkında (68-1-kitabımızdan-93-Duhâ Sûresi -6-ayetinide buraya aktararak yolumuza devam edelim. T.B.

أَلَمْ يَجِدْكَ يَتِيمًا فَآوَىٰ

(93/6) (E lem yecidke yetîmen fe âvâ.)

(93/6) "Seni yetîm bulmadı mı? Sonra barındırmadı mı?"

Daha önceki hallerinde o kadar lütûflarda bulunan Rabb’inin şimdi sana neden darıldığını zannediyorsun ve ümitsizliğe düşüyorsun!

Efendimiz (s.a.v)’in anne ve babası neden o daha küçük yaşta iken vefat ettiler? Cenâb-ı Hakk âlemlerin sultânı olan Efendimiz (s.a.v)’in anne ve babasını

yaşatamaz mıydı? İstese, yaşatırdı tabî ki ancak Efendimiz (s.a.v) o zaman bu eğitimi alamazdı. Efendimiz (s.a.v)'in eğiticişi Hz.Allah (c.c)'in ta kendisidir.

Gerçekten seyri sülûk yolunda olan bir dervişte anne babası olsa dahi, aynı şekilde yetim hükmündedir. O görünenler madde bedeninin anne babasıdır, dervişin rûhu ise yetimdir, onu o yetimlikten kurtaracak olan ise baba hükmünde olan akli külliden gelen tecellîlerdir.

Fizîki ana ve babaya dînimizin kuralları çerçevesinde verilmesi gereken bütün önemler verilecektir, orası ayrı bir hâdisedir, ancak kişi ruhânî olarak yetim olduğunu idrâk etmediği sürece, Hakk yolunda ilerleyemez ve bunu sağlayan tek sistemde seyri sülûktür.

İkinci yorum

O seni yetim bulupta barındırmadı mı? Yâni daha evvelki hallerinde sana ne kadar büyük lutuflar yaptı da, şimdi niye darıldığını zannederek ümitsiz oluyorsun? Diye burada büyük tebşirat vardır. "E lem yecidke" seni öyle bulmadı mı? "Yetîmen" yetim bulupta "fe âvâ" seni barındırmadı mı? Yetim ne demektir? Anasız babasız. İşte velisi benim, senin velin benim deniyor. Yâni anan baban yoksa da, senin hâmin, senin koruyucun, senin velin benim deniyor. Neden Hazreti Rasûlullah'ın annesi babası küçük yaşta vefat etti? Cenâb-ı Hakk isteseydi, Âlemlerin Sultanını anne baba kucağında, yaşatamaz mıydı? Yaşatır dı tabii. Yaşatırdı ama, o zaman bu eğitimi alamazdı. İşte onun eğiticişi Hazreti Allah'ın ta kendisidir. Ne diyor bakın: "beni Rabbım ne güzel eğitti." Aynı şekilde Rabbım beni eğitti diyor. Annesi babası olsaydı o görev anneye babaya verilecekti. O da beşeri bir eğitim olcağından eksik bir eğitim olarak kalacaktı.

İşte gerçekten bir dervişte anası babası olduğu halde yetim hükmündedir. Neden? Çünkü o anne baba nefsinin

annesi babasıdır. Yâni bu et kemiğin annesi babasıdır. Ruhu ise yetimdir. İşte onu o yetimlikten kurtaracak bir varlık hükmüne getirecek Allah'ın zâti tecellisinin olduğu bir mahâldir ki, o da, Akl-ı Küll'den gelen "baba" hükmündedir. Nasıl Cebrâil Aleyhisselâm ve Ruhul Kudus. Mukaddes Rûh olarak İsâ Aleyhisselâmın annesine karşı babalık görevini yaptı, lâtif varlık olarak. İşte eğitim seyrinde de kişinin bu yetimlikten kurtulması, ancak öyle bir iradeyle mümkündür.

Aksi halde anamız babamız olduğu halde yetim sayılmaktayız neden? Çünkü o ana baba demin dediğimiz gibi, bu cesedin anası babasıdır. Ruhumuzun anası babası nerede? O zaman yetim. Ama bu yetimlik hükmü, ancak bir seyr-i sülûk tatbikatında ortaya çıkmaktadır. Ondan evvel böyle bir sorun zâten yoktur, anası da var babası da vardır. Varsın olsun. Allah mübarek etsin. Evvelâ kişinin anasız babasız hükmüne geçmesi gerekiyor ki, bu kayıtlardan kurtulsun. Ama yanlış anlaşılmasın, bu husus hiçbir zaman ana babayı terk demek değildir. Fiziki ana babaya dinimiz kuralları içerisinde yâni, ne kadar değer verilmişse, aynı değer verilecek, vereceğiz. Buradaki mânâ başka mânâdır. O mânâ babası o olması onun kendi anası babası olmasına bir zarar teşkil etmiyor.

Not= Diğer bir kitabımızda, "54-Beled Sûresi-90- 15" yetimlikten basedilmişti. İlgisi dolayısı ile buraya da aktarmayı uygun buldum. (T. B.)

يَتِيمًا ذَا مَقْرَبَةٍ

(Yetîmen zâ makrabe)

(90/15) "Yakınlık sahibi olan yetimi."

(O bir **yetimdir** ki **Yakındır**, kurbiyyet-yakınlığın **sahibidir**.)

Demekk'î **yetimlik** Hakk'a **kurb-yakın** olmanın **sahipliğidir**.

Gene bu hususu da iki yönlü özetlemeye çalışalım.

Birisi zâhiri yetimlikdir ki dini kitaplarımızın ilgili bölümlerinde çok geniş olarak izahları yapılmıştır, oralardan araştırılabilir.

Genelde kitaplarda yetimler şöyle tarif edilir.

- (1) Annesiz veya babasız çocuklar.
- (2) Hem annesiz hem babasız çocuklar.
- (3) Anne veya babası belli olmayan çocuklar.

Diğer bâtını yönünü ise şöyle diyebiliriz.

Tasavvufta Akl-ı küll ve Nefsi küll diye iki tarif vardır, Bunlardan "Akl-ı küll" "Âdem-baba"ya ve "Nefsi küll" Havvâ-anne" ye teşbih-benzetilmıştır. Akl-ı küll ile Nefsi küll'ün izdivacından âlemler, "Âdem ile Havvâ" nın izdivacından da insan nesli türemiştir.

Aslında bütün varlığın babası Akl-ı küll ve annesi de Nefsi küll dür. Akl-ı küll Zât-ı mutlağın Ahadiyyet mertebesinden Vahidiyyet mertebesine, Ulûhiyyet ismi ve ilmi ile aktardığı ilmi Zâtisidir ve fâildir. Ve Nefsi küll ise bu tecelliyi kabul eden mef'uldür. Tecellîi mukaddes ve taayyünü evvel Hakikat-i Muhammed-î mertebesidir. Bu mertebede Akl-ı küll gizlenip Nefsi küll zâhir olduğundan ve Akl-ı küll ve Nefsi küll-ün zuhurları olan bu âlem çocukları "**yetimler**" haline dönüşmüş olmaktadır.

Hâl böyle olunca zâhir âlemde kişilerin zâhir anne ve babaları olsa bile hakikat âleminde "**yetimdir**" taa ki bir Kâmil Mürşidin terbiyesi altında, gerçek bir seyrü sülûk tatbikatından sonra aslı olan babası akl-ı küll'e bu yoldan ulaşip **yetimlikten** kurtulsun. İşte bu yönden. Demekk'î

yetimlik Hakk'a **kurb-yakın** olmanın **sahipliğidir**.

Yani bu şekildeki **yetimlik** Zât-ı Hakk'a yakın olmanın **sahipliğidir**. Yani yetimlik Hakk'a yakınlık sahipliğidir.

İlk **yetim** zâhiren babası olmayan Hz. Âdem (a.s.) dir, ancak hakikati itibari ile babası Akl-ı küll-ilmî İlâhiyye'dir. Ona ulaştığı zaman yetimlikten kurtulup nesli sahih evlâd-ı **has** olur.

Daha sonra Annesi olmadığı için, Hz. Havvâ'nın yetimliği vardır, ancak onun annesi yoktur, ama Âdem'den meydana geldiği için, hükmen annesi Âdem olmaktadır. Ayrıca ayrı bir babası olmadığından da gene **yetimdir**. Ancak Hz. Âdem vasıtasıyla zuhur ettiği ve sebebi vücudu Âdem olduğuna göre babası da Âdemdir. Böylece Hz. Havva bir bakıma göre **yetim** bir bakıma göre de evlâd-ı **Has**'tır.

Daha sonra mertebe-i İbrâhîmiyyet (a.s.) ın yetimliği gelir. Oda Rabb'ına ulaştığı zaman yetimlikten kurtulmuş mânâ âleminde nesebi sahih evlâd-ı **has**'lar zümresine katılmıştır.

Daha sonra Mûseviyyet mertebesinin **yetimliği** gelir ki, Mûsâ (a.s.) da çok küçük yaşından itibaren çocukluğu ve gençliği Fir'âvn'un yanında geçtiğinden zâhir ve bâtın o sürede **yetim** idi. Kendisine Peygamberlik geldikten ve tur'î Sînâ da Rabb'in'dan Tevrat-ı Şerifi alınca Akl-ı Küll olan babasına ulaşıncaya kadar o mertebesi itibari ile evlâd-ı **has**'lar zümresine katılmıştır.

Ve o mertebede "**yetimeyni**" iki yetim daha vardır. (Kehf/18/77-78) Hızır (a.s.) ile Mûsâ (a.s.) arasında geçen duvar hadisesinde belirtilen yetimlerdir. Bulûğ çağına erinceye kadar duvar altında kalan ölmüş babalarından kalma sandık-vereseleri'nin ortaya çıkmaması için Hızır (a.s.) yıkık duvarı sağlamlaştırmıştır. Bu hareketi ile çocukların asli olması ve eğitimi için zaman kazandırmıştır.

Daha sonra mertebe-i İseviyyet, İsâ (a.s.) in yetimliği vardır ki zâten meşhurdur. Sûreta babası olmadığından zâhiren **yetim** ancak (30) yaşında kendisine peygamberlik gelip aslı olan akl-ı küll'e ulaştığından o mertebesi itibari ile evlâd-ı **Has** olmuştur.

Daha sonra Mertebe-i Muhammediyye'nin yetimliği gelir. Hz. Muhammed (s.a.v.) efendimiz dünyaya **yetim** olarak teşrif etmişlerdir. Çünkü onu akl-ı kül olan ilmi ilâhiyye eğitecektir. (40) yaşlarında Cebrâîl (a.s.) geldiğinde kendisine Akl-ı küll olan babasından o zaman-ı itibariyle bilgi getirmeye başladı bu süre (23) sene sürdü. Regaib gecesinde hakikatine, doğumuna rağbet etti mevlûd gecesini asli doğumunu nefis-i külden yaptı beraat gecesinde ilâh-î beraatını aldı kadir gecesinde kudreti ilâhiyyesini idrak etti Mi'râc gecesinde kendi varlığında bulunan bütün âlemlerin seyrini ve Hakikat-i İlâhiyyenin hakikatini kendi varlığında buldu, böylece yer yüzünde Allah'ın (c.c.) ismi â'zamı oldu ve Rûh-u Â'zamdan gelen Rûh-u ile de ebul ervah-Rûhların da **babası** oldu. Kim ki Hakikat-i Muhammed-î üzere bu mertebeye ulaştı işte o kimse de yetimlikten kurtulup Evlâd-ı **has**lardan oldu.

Gözümüzün nûr-u kâlbimizin süruru Mescid-i Nebevi'nin ilk zemini-arsası dahi (sehl ve Süheyl) isimli iki yetimin idi ücreti verilerek onlardan satın alınmış idi.

Bu hadise bize şunu göstermektedir. Nice öksüzler burada zaman içinde gerçek babaları olan (Ebul ervâh) akl-ı küll'ün zuhuru olan hakikat-i Muhammediyye ye ulaşıp gerçek **Babalarına** kavuşup **yetimlikten** kurtulmuş olmaktadırlar.

Hadîs-i Şerifte. (*Bulûğ çağına ulaşıncaya yetimlik kalkar*) Buyurulmuştur.

Bulûğa ermek zâhiren belli bir yaşa ermekle olmaktadır, ancak Bâtinen Bulûğa ermek kişinin kendi hakikati olan Hakikat-i İlâhiyye ye ermek ve (Ricâlûllah)

Allah-ın erlerinden olmaktır. Buraya ulaşan kimseler ise kendileri **yetim** değil (**Baba**) olmuşlardır.

(**Yetimlerin** hem kendileri hem de malları (**velâyet-koruma**) altına alınır.)

Yetimlerin koruyucusu (**Velâyet**) mertebesidir, oraya ulaştıkları zaman, oradan aldıkları bilgi ve eğitim, gerçek **Babaları** olan (Akl-ı Küll'e ulaşmalarını sağlayacaktır.

Böylece İnsân-ı Kâmile yönelmiş ve onda yok olmuş her bir **yetim** sâlik o kanaldan geçerek gayreti nispetinde kendi erliğini idrak ve gerçek **Babası** olan Akl-ı külle ulaşması mümkün olacaktır.

(*Yetimler topluma, Allah-ın emânetleri'dir.*)

Kur'an-ı Kerim'de yirmiden fazla yerde yetimlerle ilgili birçok bilgi verilmiştir. Bu **yetimlik Akabesi** de böylece aşılmış olacaktır.

وَلَا يَحْضُ عَلَى طَعَامِ الْمَسْكِينِ

(107-3) Ve lâ yahuddu alâ taâmil miskîn.

"Ve miskîni doyurmaya teşvik etmez."

Miskîn, sükûn halinde olup kendine aît hiç bir şeyi olmayandır.

Evvela miskîn hükmünü "**yâ âdemuskun ente ve zevcukel cennete**" yani "Ey Âdem! Sen ve eşin, cennette sâkin olun." (Bakara, 2/35) âyeti kerîmesi ile Âdem a.s'da görmekteyiz, daha sonra sekine olarak Tâlut ve Câlut hâdisesinde görmekteyiz bundan sonra Bedir savaşında "kalplerine sekineyi indirdik" hükmü ile görmekteyiz.

Hakk'ın kendilerinde en çok zuhura geldiği mahâller

bu miskînlerdir, kendi varlıklarından kendilerinde hiçbir şey kalmamıştır bütün varlıkları Hakk'ın varlığı olmuştur. Ve Hakk'ta sakin-miskin olmuşlardır.

Bu kimselerin doyurulması hakîkati Muhammedi nin orada daha da güçlenmesi demek olacağından onları doyurmazlar. Bahsi geçen miskin, halk arsındaki anlaşılan değersiz varlık anlamında değil Hakk indindeki gerçek sakinlik halleridir.

فَوَيْلٌ لِّلْمُصَلِّينَ

(107-4) Fe veylun lil musallîn.

"İşte o namaz kılanlara yazıklar olsun."

الَّذِينَ هُمْ عَنْ صَلَاتِهِمْ سَاهُونَ

(107-5) Ellezîne hum an salâtihim sâhûn.

"Onlar ki, namazlarından gâfil olanlardır."

Zaman zaman her birerlerimiz bu hükmün içine girmektediriz. Kibleye karşı durarak namaza başlıyoruz sırayla ezberimizdeki âyetleri okurken birden bakıyoruz ki hangi rekâta olduğumuzu dahi unutmuşuz, ancak fazla da ümitsiz olup bu hükmün altındayız diyerek kendimizi zorlamayalım, sadece ikâz olarak kabûl ederek bütün iyi niyetimizle bu hükmün altına girmemeye çalışalım çünkü mutlaka insânın zaman zaman beşeriyetine düşmesi mümkündür eğer biz hiç bir vakit gaflete düşmez isek o takdirde ya melek ya da ilâh olmamız gerekir.

İkâzdan kasıt belirtilen bu halin iyi hallerin üstünde bir sayıya çıkmamasına gayret edin demektir. İnsan hem

beşeriyeti gözetme hem ahireti gözetme çabası içindedir buna mecburdur çoluk çocuk meşguliyeti, hastalık, para sıkıntısı, iş ve işsizlik gibi beşeriyeti gerektiren bütün bu oluşumlar bir şekilde her an karşımızdadır ki bu kadar yoğun gelen oluşumlar içerisinde bütün zamanlarda sâfiyet hali ile namaz kılmak mümkün değildir. En azından olarak ibâdetleri terketmemeliyiz ve o üretimi yapmalıyız.

Efendimiz (s.a.v) "zorlaştırmayınız, kolaylaştırınız ve müjdeleyiniz" buyurmuştur.

الَّذِينَ هُمْ يُرَآؤْنَ

(107-6) Ellezîne hum yurâûn.

"Onlar gösteriş için yapanlardır."

Yaptıkları ibadetlerini, halk yönleriyle ve nefis cihetin den işledikleri için Hakk'a döndürememektedirler. Böylece kendilerinde yaptıkları işlerin sadece, gösteriş için görüntüleri kalmaktadır.

وَيَمْنَعُونَ الْمَاعُونَ

(107-7) Ve yemneûnel mâûn.

"Ve mâûna (zekâta ve yardımlaşmaya) mani olurlar."

Nefsi emmâre askerleri gönül askerlerine, "emribil ma'ruf nehî anil münker"i yaptırmaya mani olmaya çalışırlarki kendi nefis sahaları ellerinden gitmesin.

"Zekâta" halkıyyetten ve beşeriyetten temizlenmeye, ve böylece sâliklerin birbirleriyle yardımlaşmalarına mani

olurlar.

Ayrıca, Hakîkati Muhammedi o bedende güçlenmesin diye ona yapılacak her türlü yardıma da mâni olurlar.

107- MÂUN Sûre-i şerifindeki kısa yolculuğumuz böylece sona ermiş oldu, bundan sonra yolumuza **108- KEVSER** Sûresi ile devam edelim İnşallah.

108-KEVSER Suresi.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

BİSMİLLAHİR RAHMÂNİR RAHİM

Sûrenin iniş sebebi hakkında:

"Bu sûre As b. Vail hakkında inmiştir. Rasulullah (s.a.v.) mescidden dışarı çıkarken, o da mescide giriyordu. Sehm Oğulları kapısında karşılaştı ve konuştular. Kureys'in ileri gelenlerinden bir grup da mescidde oturuyordu. As b. Vail mescide girince:

"Konuştuğun adam kimdi?" diye sordular.

O da: "Şu ebter (nesli kesik)" deyip Rasulullah (s.a.v.)'ı kastedti. Bu olaydan önce Rasulullah (s.a.v.)'ın Hz. Hatice'den dünyâyâ gelen oğlu Abdullah vefât etmişti. Onlar oğlu olmayan kimseyi ebter (nesli kesik) tabirini kullanırlardı, Bunun üzerine Allah Teala bu sûreyi indirdi." şeklinde bir rivâyet vardır.

Bu sûre âyet sayısı ve kelime olarak az gözükmesine karşılık mânâ kapsamıyla çok geniş bir sûredir.

Sure adını, ilk ayetinde geçen "kevser" kelimesinden almıştır. Kevser, çok nimet demektir; ayrıca cennette bir

havuzun da adıdır. Peygambere "kevser" in verildiğinden bahsettiği için Kevser suresi diye anılmıştır. Sure, "İnnâ a'taynâ" ve "Nahr" adlarıyla da anılır
3 ayetten oluşan sure, Mekke'de inmiştir.
Mushaftaki sıralamada 108., iniş sırasına göre ise 15. suredir. (Hasenât)

Sûre-i Şerif'in, kısaca sayı değerlerine bir göz atalım.

- (108) Mushaf sıra numarası.
- (15) Nüzül sıra numarası.
- (55) Alfebetik sırası.
- (30) Cüz sırası.
- (03) Âyet, sayısı.
- (03) Fasıla harfleri.
- (214) Genel toplamdır.

Bu sayı değerlerinin birçok bağlantıları vardır ancak fazla vaktinizi almamak için sadece genel sayıları vermekle yetinelim. Açık olarak görüldüğü gibi gene burada da (214) Peygamberimizin zahir batın Nur-u Muhammediyyeyi ifade etmektedir.

Fasılası: "Rı" harfidir. Ebced sayı değeri (200) dür, bundan muhtelif sayılar çıkar bu kadarla yetinelim.

Meal en.

- 1 - Şüphesiz biz sana Kevser'i verdik.
- 2 - O hâlde, Rabbin için namaz kıl, kurban kes.
- 3 - Doğrusu sana buğzeden, soyu kesik olanın ta kendisidir.

إِنَّا أَعْطَيْنَاكَ الْكَوْثَرَ

(108-1) İnnâ a'taynâkel kevser.

"Muhakkak ki Biz, sana Kevser'i verdik."

Dikkat edersek yukarıda bahsedildiği üzere nesil ile ilgili bir hâdise karşılığında, inen bu âyeti kerîmede "Biz, sana Kevser'i verdik" denilmektedir, yani Cenâb-ı Hakk (c.c) biz sana başka çocuklar da veririz diyebilirdi, ancak neslin karşılığı olarak Kevser belirtilmiştir ki Cenâb-ı Hakk (c.c)'ta abes ile iştigal etmeyeceğine göre bu iki kavram arasındaki ilişkiyi bizlerin kurması gerekmektedir.

"Muhakkak ki Biz, sana Kevser'i verdik." İfadesi çok azametli bir lütfun ifadesidir. Ayet zatî'dir yani Cenâb-ı Hakk aracısız "biz verdik" demektedir. O halde verilen değer bütün değerlerin üstünde Zati bir değerdir.

Bu ise Hakikat-i Muhammedi içinde hakiti ilâhiyyenin vahdette kesret, kesrette vahdet hükümlerinin verilmesi bu hakikatlerin kendisinden sonra, hamilleri-taşıyıcılarının kıyamete kadar devam edeceğini bildirmektedir verilen bu husustur. Yani zahiren neslin kesilse de batınen neslin sırat-ı müstakim üzere devam edecektir, o halde üzülmene gerek yoktur denmiştir.

فَصَلِّ لِرَبِّكَ وَأَنْحَرْ

(108-2) Fe salli li rabbike venhar.

"O halde Rabbin için namaz kıl ve kurban kes."

Bir evvelki surede görüldüğü gibi, "Veyl" (107-4) yani "yazıklar olsun" hitabına maruz kalınan namazda hedef nefis iken, burada namazın aslı belirtilerek namaz kılarken hedefin Rabbin olsun denilmektedir.

Dünyâ ve ahiretten bir beklenti ile kılınan namazlar "veyl" yani "yazıklar olsun" hitabının içerisinde, çünkü ibadette menfaat olmaz, ancak hiçbir şey beklenilmeden

mutlak olarak Hakk rızâsı için, Rabb için kılınan namaz makbûl olan namazdır.

Şeyh Mahmut Şebüsteri, **Gülşen-i Raz** isimli eserinde şöyle belirtmektedir:

**Âdetler ile ibadetler bir arada olmaz!
Eğer ibadet ediyorsan, âdetten yüz çevir!
Eğer adet yapıyorsan ibadet ettim deme.**

(68-1-99-Zilzal suresi sayfa 208) *den mevzu ile ilgili küçük bir aktarım yapalım.*

.....Cemâlden kastım, huzur uyumlu olması, şimdi dünya ya gelen bir çocuğun hiçbir ilmi eğitim almadığını düşünelim, sadece fitri olarak, aileden gördüğü şekli ile, hele aile dünyaya dönük değerlerle yaşıyorlar ise, şu ev, şu araba güzel, çarşıda şunlar var gibi, çocuğa aşılıyor tabii bu bilerek yapılan bir şey değildir, ailenin kendi fitri yaşamı çocuğa kopyalanıyor, böylece dünyevi ağırlıklı bir yaşam içerisinde buluş çağına ermiş olan bir kimsenin, "**esma-i ilâhiyyesi**," "**esmâ-i nefsiyye**" üzere oluşmuş oluyor, böylece ilâhi olan isimler, beşerleşmiş nefsileşmiş oluyor en mühim yer burasıdır.....

(68-1-99-Zilzal suresi sayfa 210) *den mevzu ile ilgili küçük bir aktarım daha yapalım.*

.....Esmâ-i ilâhiyyeyi nefsi ma'nâ da kullanmaya başlayan kimse bundan çok mes'uldür, çünkü esma-i ilâhiyye yi bize hayatımızı sürdürmek için Cenâb-ı Hakkı bulmak için bir köprü olarak verdi. Esmâ-i ilâhiyye bizde olmasaydı Cenâb-ı Hakkı bulmak mümkün değildir

nereden nasıl bulunacaktı? işte buradaki mesele, bu dünyada **nefsileşmiş-beşerileşmiş**, olan esma-i ilâhiyenin halini, asli hali olan **esma-i ilâhiyye** ye döndürmektir, işte o zaman kişi Abdullah olmakta, Allah ın gerçek kulu olmaktadır, neden? çünkü esmaül Hüsna onun üstünde-varlığında zuhura çıktığı için, diğer şekliyle esma-i ilâhiyye yi Hakk'tan ayırdığı, kopardığı, nefsanileştirdiği için "**abd-i nefis**" "**nefsinin kulu**" olmakta ve ondan doğan çocuklara da "**veledi nefis**" denmektedir.

Esmâül hüsnanın hakikatiyle yaşayanların çocuklarına da "**veledi kalb**" denmekte iseviyet mertebesinde bir bakıma hakikati budur, gerçi bu hakikat daha Âdemiyette başlıyor ve İseviyet mertebesinde fiilen yaşanmış, o mertebeden gösterilmiş oluyor. Fiziki babası olmadan bir varlığın ortaya çıkması ne müthiş bir hadisedir.

Bu hakikat-i iyi değerlendiremeyen batılılar, O na Allah'ın oğlu, Baba oğul aynı birdir deyip ilâhlık-rabb'lık atfettiler. Aslında O zât-i tecellinin zuhuru olduğundan dünya tarihinde ilk defa zât-i ve kuds-i tecelli onun üstün de olduğundan diğer insanlara göre değişik bir konumda idi, Batılılar bu zât-i tecelliyi sadece bir yere tahsis etmiş olduklarından "maddeci putperest panteizimci" oldular.

Muhammediyyet bu hâle, evet Îsâ (a.s.) da Allah'ın kuds-i tecellisi vardır ama! Aslında bütün âlemde de vardır, İrfaniyyet gözü ile "*nereye baksan hakkın vechi oradadır*" (2/115) o zaman "*panteizm*" olmuyor "*ilâhiyeizm*" oluyor. Esmanın hususiyeti icabı bütün âlemde o yerin gereği olarak zuhur ve tecelli etmektedir.

Esmâ ihtiyacını insana hissettirir, insan farkına varamaz ve gereği gibi esma'nın hakikatini zuhura çıkaramazsa sorumlu olur, ve ona haksızlık etmiş olur ve insan olma özelliğini de böylece yerine getirememiş olur. (ay.... abla)

İnsan olma özelliği esmaül Hüsna yı hakikatiyle ortaya

çıkarmaktır. İşte halife bu kimsedir, kendindeki esmaül hüsnayı faaliyete geçirmek demek, dolayısıyla esmaül Hüsna ya dahi rahmet olması demektir. İşte insan budur. "fesalli li rabbike" "*rabb'ın için namaz kıl*" (108/2) yapılan her bilinçli hareket o esmaya ait ve esma için olmaktadır, esmanın zuhura çıkmasına biz vesile olduğumuzdan, dolayısıyla ona hayat vermiş olmaktayız, bu durumda o bizden razı oluyor, böylece biz de merzi-razı olunmuşlar dan, oluyoruz aksi halde onu onun istemediği yönde kullandığımızda o bizden razı olmuyor, ve ahrette hakkını talep edecek, kul hakkı dediği bir bakıma işte budur ayrıca hayatımız onlarla devam ediyor ama biz farkında olmuyoruz.

İçimizdeki ihtiyacı meydana getiren saha olmasa biz nereden duyacağız, yani bizde bir esmaya bağlı olarak üşüme hali olmasa, en sonunda donar kalırız, yani üşüme hissini hissetmeyiz. ama vücut üşür sistemi bozulur donar kan dolaşımı durur, işte hissetme kimliktir, hissetme de orda, o esma devreye girer ve bizi uyarır yani örtün, diye dolayısıyla beni koru demek istiyordur.

Soru: bunlar sevki tabii mi arının vahyedilmesi gibi mi?

Cevap: Evet sevki tabii ama, bu sevki tabiileri sevki idraki olarak yaşarsak, o zaman halife makamı olur. Sevki tabii farkında'lık değildir fitridir, idrakî olursa farkındalık olur, bu şekilde karşısından da gelen bir esmayı idrak ettiğinde davranışı ona göre olur, sadece kendi bünyemizde değil, başka kimliklerle de münasebetlerimiz var, çünkü onlarda da esmalar var, ama o onu biliyor yada bilmiyor, nefsi ma'nâ da kullanıyor, ama biz idrakimizle o esma-i ilâhiyye yi ilâhi ma'nâ da kullanırsak onun aynı esmayı meselâ, kahhar esması bizde de var o nefsi ma'nâ da kullanıyorsa kullansın, bizim onu ilâhi ma'nâ da kullandığımız zaman onu mutlaka durdurur.

Hem de bağırs çağrış olmadan, o ondan üstündür. O esmayı idrak sahibi olan zât-i yönünden kullanır, ise diğeri

nefsi yönünden kullanır, nefsi yönünden kullanan, zât-i yönünden kullanana mutlaka boyun eğer baştan o bağırsa çağırsa da, o havadır zâten irfan ehli onu bilir, üstünde durmaz bir müddet sonra onun fırtınası geçer yanlış yaptığını anlar durur, onun kahharı şerir, irfan ehlinin kahharı rahman doludur her bir esma bizde hakikati itibarı ile ortaya çıkmaya başladığında rabbı güçlendirmiş olur dolasıyla rabbimize yardım etmiş oluruz "*fesallî lirabbike*" (rabbın için namaz kıl) (108/2) yani onu yücelt idrak et ma'nâsındadır.

_idraki Cemâl, nefsanî Celâli durdurdu, hâkim oldu.(ay...)

_ Eğer biz esmaya Güçlendirirsek ona güç katıyoruz. (Ni..)

Biz halife olma bakımından üstünüz, çünkü bizde Allah ın zâtı, sıfatları, isimleri, ef'ali vardır, esma üçüncü sırada esmaya, sıfatlarla daha sonra da zatıyla yardımcı oluyoruz işte biz esma-i ilâhiyeyi ne kadar güzel faaliyete geçirirsek onlara o kadar yardımcı ve onları güçlendirmiş oluyoruz, esma-i ilâhiyeyi ne kadar nefsi ma'nâda kullanırsak, esma-i ilâhiyeyi kötü ma'nâ da kullanmış oluruz, ona haksızlık etmiş oluruz, istismar etmiş oluruz. Süt kabının içinde olan sütü o kabın içmesine gerek var mı? zâten kendi süt olmuş, ama o kabın içinde süt yoksa dışarıdan onu çekmeye çalışır, o çektiği boru da inceyse uğraşsın dursun çekeceğimde süt alacağım-olacağım diye, bilindiği gibi süt de ilimdir.

"fesallî lirabbike" (*rabbın için namaz kıl*) (108/2) ne kadar açık, rabbın için, yani kıldığın namaz senin için olmasın, peki benim için olursa ne olur? nefsi olur benim için kıl diyor, ve orada benim için kıl demesi, bir bakıma ibadet ettiği zaman, kul ibadetiyle abd hükmünü taşıyor, yani aslında benim için kulluk makamında ol deniyor, biz "*elhamdülillâhi rabbil âlemin*" dediğimizde rabbimiz için namaz kıldığımızda o kişi kul hükmünden abd hükmüne

girmiş oluyor, benim için diyorya, kulda-abd o abdiyetin benim için olsun diyor, yani beni abd hükmüne çıkar abdiyyet hilâfet ma'nâ sınıdır velâyet ma'nâsınadır.

_ondan sonra abduhu isra hadisesi (Ni...)

O işte bizimle birlikte esma-i ilâhiyye de çıkıyor, âlemlere rahmet diyor ya, İnsân-ı kâmilin zâhiri ve bâtını âlemlere rahmettir.

_Esmâ benim için namaz kıl ki abd olayım diyor (Ni...)

Yani beni şereflendir ma'nâ sında orada, ama ehli zâhir oradaki rabbı Allah ma'nâsında olarak görür, halbuki burda esma mertebesinde kişi bunu bu şekilde idrak ederek rabbını yücelttiği zaman kendisi yücelir, kendisindeki yücelikle rabbını yücelttiği zaman buradaki yüceltme, biz acziyetimizle aman yarabbi dediğimiz zaman, o bizden yukarıda gibi yüceltilmiş oluyor, o ma'nâ da değil, biz ona yücelik vermiş oluyoruz, yani esma-i ilâhiyyeyi biz değerlendirmiş yüceltmiş oluyoruz, yücenin karşısında duruşta onu yüceltmiş kendimizi aczlik değil, bizdeki kemalâtla o yücelmiş oluyor, işte bunun için "rabbına namaz kıl demiyor," rabbın için namaz kıl diyor.

Kur'an-ı kerîm'in birçok yerinde de böyle kula ait namaz kılınız hükmü bulunmaktadır.

(Hâfizû ales salevâti ves salâtil vustâ ve kûmû lillâhi kanitîn.)

(2/238) – "Namazlara ve orta namaza devam edin. Allah'a gönülden boyun eğerek namaza durun."

Diye böyle kula namaz teklif ediliyor burada da "fesalli li rabbike venhar" (ve kurb'an kes) kurb'an kesmekten kasit beşeri bağlantılarını kes nefsi duygularını olumsuz şeylerini veya dünya bağlantılarını kes gibi, şimdi buradaki hitap, kula ait kula edilen bir hitaptır, kul bu makamda ilerledikçe ve kendinde bulunan nefsi, esma-i ilâhiyyeye de rahmet oldukça Ahzap suresinde.

(Huvellezî yusallî aleykum ve melâiketuhû liyuhricekum minez zulumâti ilen nûr, ve kâne bil mué'minîne rahîmâ.

(33/43) – “O, sizi karanlıklardan aydınlığa çıkarmak için size merhamet eden; melekleri de sizin için başışlanma dileyendir. Allah, mü'minlere çok merhamet edendir.”

Tefsirlerde hüveden kasıt Allah olduğu söyleniyor aslında huveden kasıt kişinin ilâhi idrakidir oradaki kesin Allah olarak olsa huveallah diye huve (o)ellezi demez huveallah o ki o kimseki yusalli aleyküm sizin üzerinize sallî eder-namaz kılar, o kimselerin üzerine sallî eder-namaz kılar ne müthiş bir hadise, diğerinde “fesallî li rabbike” “rabbın için namaz kıl” derken insanı faaliyete geçiriyor ama “huvellezi yusallî aleyküm” dendiği zaman “sizin üzerinize başka birisi sallî eder-yüceltir, namaz kılar” hale geliyor ne kadar müthiş, yani makamı insaniyeye salat getiriliyor.

Cuma günleri okunan “innallahe ve melâiketehu” (33/56) ve burada ise hedef belirtiliyor ama bâtında, tahtında gizli, evvelâ huvede zâti ifadesi vardır, ama Allaha çok olarak söylenmediğine göre orda başka sahalarda vardır, kişinin idraki ne ise orada o ama en sağlamı olan Allah dır. “huvellezi” o öyle bir Allah ki “yusallî aleyküm” Allah sizin üzerinize salâtu selâm getirir namaz kılar manasında birinde rabbın için namaz kıl bireye yol açıyor, rububiyet yolu gibi, ondan sonra o yükseldiğinde kul namaz kıldığında “fesallî li rabbike venhar inne şanieke hüvel ebter” (108/2-3) bunların hepsi birbirleriyle bağlantılıdır.

İşte o senin nefsin yokmu! ebter olacak o dur sen kevsere dahilsin, ebter olacak beter olacak hüvel ebter o senin nefsendir, yani esma-i ilâhiyyeyi esma-i nefsiyye olarak kullanan ebterdir. yoksa esma-i ilâhiyyeyi ilâhi yönde kullanan ise kevserdir. ‘huvellezi yusalli aleyküm’ sizin üzerinize Allah burada ve melaiketehu meleklerde var Allah ve melekler sizin üzerinize salatu selam getirirler

ama işte "fesallî li rabbike venhar" hükmü tatbik edildikten sonra evvela namaz hükmünü kul alıyor, bunu yapabildiği kadar hakikati itibariyle yaptıktan sonra namaz kılınan o oluyor, yani daha evvelce seven iken sevilen oluyor, daha evvelce zâkir iken zikrederken mezkur zikredilmiş oluyor burada sayısal bir zikir yoktur, ama hatırlanma olduğu için zikrediliyor insan "huvellezi yusalli aleyküm" sizin üzerinize o zaman kul önde rab arkada olmuş oluyor kul evvel rab ahır oluyor. yine aynı sure içerisinde "inneallahe vel melaiketehu" buradaki özellik risalet makamı olarak belirtiliyor diğerinde insanlık makamı olarak genel insanlık makamı olarak burada da risalet makamı olarak ve bu makamdan da beşere tavsiyede bulunuyor sizde böyle yapın diye, ey îmân edenler sizde böyle yapın sizin üzerinize bir zaman gelecek o şekilde.

Soru: A'yânı sâbite, sabit bir varlığım var, esmaül Hüsna hamdedilmiş yüklenilmiş dünyaya geldik rabbime kavuştum onu aldım miraca çıktım beka billah oldum esmaül Hüsna yine orada sabit varlığım yani şeyliğim hakikatim neye dönüşüyor, yani ben neyim? yani ben esmaül hüsna ile geldim, mi'racı çıktım bak bunları sen yapıyorsun dünyada ben sana aracıyım dedim esmaül hüsna'nın bütün isteklerini bende yaptım gerçekleştirdim hayatı yaşadık birlikte ilâhisiyle gittim.

(Nereye gittin? T.B)

Öbür dünyaya gittiğimde yani benim adım ne, esma esma kulluğumu da biliyorum, ama vahdet bölgesinde esmaül hüsna'nın gölgesiyim (Ni...)

Cevap: Kulluk mertebesinde beşer âleminde hepimizin gaybi ismimiz Muhammed, ma'nâ âleminde ismimiz Allah, gayb âleminde ismimiz Huu'dur.

Bunu idrak etmek ise bir irfaniyyet işidir.

Hani derler ya komşu huu, evde misin oturmaya geleceğim, Rahmiye annem Nusret babama öyle derdi,

huu, geldinmi? oda Rahmiye anneme derdi hu kahve hazır mı?

_Babacım hani uçaklar savaşıırken en son bombalarını atar ve infilâk eder ya işte orası, (Ni...)

Ne yapayım bunlar akıl bombardımanlarıdır. Savaştan mı soruyorsunuz barıştan mı?

Hz Ali nin (r.a.) dediği gibi "*sen kendini küçük bir cisim sanırsın halbuki âlemi ekbersin sen*" burada sınırlı bir görüntümüz var ama, bunlar içinde tefekkürî idrak olarak, ahrette sonsuz bunlar geniş olarak yaşanacak, herkesin lev m etmesi daha çok olacak, çünkü birlikte olduğu insanları görecek ki, dünyadayken aynı evde aynı apartmanda yaşıyordu bir fark yoktu, ama oraya gidildiğinde o fark görüldüğünde o zaman işte şok olacak bunlar kimlermiş diye, nasıl kaçırdık biz bu işi yanımızda dibimizde selâmlaştığımız kimselermiş, herkes hepimiz için geçerli esma-i ilâhiyyeyi nefsi yönden, ama şeriat mertebesi içerisinde rahmani diye Müslüman alır ama beşeriyet içerisinde çıkaranlar cennet ehli olacak nimet cennetinin ehli olacak.

Esmâ-i ilâhiyyeyi gerçek ma'nâ da idrak edip esma-i ilâhiyyeye döndürüp o şekilde yaşayanların cenneti zat cenneti olacak ki, o nimet cennetinde olan diyecek ki kendinden üstün 10 tane daha fazla köşkü olana bakacak kendine bakacak 3 tane var ama aşağıya bakacak 1 tane var aşağıya bakacak şükredecek, yukarıya bakacak lev m edecek ama, yine birey beşer akli Allah dan ayrı çünkü onlar "*selâmün kavlem mir rabbirrahim*" (36-58) Allahları vardır demiyor orda rablarından selâm gelir ne demektir, onların rabbı zâten gökteydi, tenzihte ayırdı, gene ayrı, hazırda olana selâm gelir mi? Gelmesine gerek yoktur, çünkü kendisi burda'dır, selâm ayrılık ifadesi ayrılık muhabbeti nin ifadesidir, muhabbeti olmayana selâm verilmez miraç olması, yusallî olması, zâtına ulaşmak demektir, kul bu âlemde yaşıyorsa, cenâb-ı Hakk

"inneallahe ve melâikete-hu" (33/56) "Allah ve melekleri onun üzerine nüzul etmiş iniş yapmış" oluyor nazil oluyorlar.

NOT= Salât'ın değişik mertebelerden izahları tefsir kitaplarında belirtilmiştir.

Zat mertebesinde ise.

"salât, Allah'ın zâtı ile zuhur ettiği mahallinin adıdır." (T.B.)

(2015) umre dosyası sayfa (216) dan mevzu ile ilgili küçük bir aktarım daha yapalım.

.....Az sonrada sabah namazının kameti okundu ve farza başlandı. İki rek'at sabah namazı kılındıktan ve selâm da verildikten sonra, kaldığımız yerden sa'y imize devam etmeye başladık. Sa'y yeri çok kalabalık değil idi, çok fazla sıkıntı yok idi, her gidiş gelişte sesli olarak gereken duaları okuyor idik, çok güzel ve feyizli oluyor idi. Bizim sa'y imiz bitmiş ancak bize sonradan katılanların bazılarının son gidişleri kalmış idi.

Biz Merve tepesinde Âd---le birlikte sağlarımızıda yeteri kadar kesip sa'y imizide selâmetle bitirmiş olduk, Rabb'ımıza şükrederiz.

Tavaf ve sa'y imizi yaparken bu umreyi kime bağışlayayım diye düşünürken, aklıma "fesalli li rabbike venhar" (108/2) geldi o halde bu Umremde "rabbim için olsun" diyerek, Rabbıma hediye eyledim.

Ravzadan çıkıp otele doğru dönerken Nüket Anne, kendi Umresini kendi Anne Babasına hediye ettiğini söyleyerek, benim kime hediye ettiğimi sordu, bende, "fesalli li rabbike venhar" (108/2) de belirtildiği gibi, "Umreti lirabbike" "Rabbim için umre yaptım" dedim. Ve

otele doğru yola devam ettik.

Bu umremizde de Rabb'imin hediyesi bu husus oldu, yani "Rububiyyet Umresi" hediye edilmiş oldu.

NOT= *Bu husus oldukça derin olan bir konudur, normalde kabul görmeyip inkâr edilebilecek bir konudur, merak edenler için özetle kısa bir açıklama yapmaya çalışalım.*

*Cenâb-ı Hakk Âdem-i (a.s.) Cennete lâtif varlığı ile halkedince ona, "ve alleme Âdemel esmâ'e küllehe" "ve ona isimlerin hepsini talim etti/öğretti" (2/31) bu âyet-i kerimesi hükmünce, Âdem (a.s.) ile başlayan bu Batini esmâ eğitimi her birerlerimizin iç bünyesine konmuş ve yaşadığımız hayatın her bir safhasını orada olan faaliyet hangi esmânın sınırları dahilinde ise bizde fitri olarak o esma o sırada faaliyete geçip yapmak istediğimiz şeyler ve konu ne ise o ismin sahasında yaparız ancak biz bunun farkında olmadığımızdan "ben" yaptım diyerek hadiseyi farkında olmadan kendi nefsi gücümüze veririz, bu şekilde **ilâh-i esmâ** atıl, onun yerini alan **nefsi esmâmız** zahire çıkmış ve biz nefsimizle hareket ettiğimizden, yapılan fiilin neticesinde nefsi olur, ve genellikle hüsrarla sona erer.*

İşte bir kimsenin ilk yapması gereken şeylerin en başındaki husus, kendini tanımaya çalışmasıdır. O zaman görecektirki kendinde, kendine ait hiçbir şeyin olmadığıdır, kendinde ve kendinin zannettiği her şeyi Allah'ın isimlerinin birer tecellisinden başka bir şey olmadığıdır. İşte bu husus bir irfaniyyet ve eğitim meselesidir.

Dünyaya gelen bir çocuk, gerek ailesi gerek çevresi ve okul hayatında aldığı bazı hayat anlayış ve ölçüleri oluşmaktadır. İşte bu husus kişinin kendi hayat anlayışını ve farkında bile olmadan kendinde nefsi bir benliğin

oluşmasını sağlamakta ve Hakk'tan o derece uzaklaşıp üzerinde Hakkın emaneti olan her şeyini kendine ve "**hayali bir nefsi benlik**" ile nefsi benliğine bağlamaktadır. İşte bu halde iken Hakk'ın vermiş olduğu, "hayat. İlim, irade, kudret, kelâm, semî, basar" "sıfatı subutiyye" Allah'ın kendine ait olan "sabit sıfatları"ndan kuluna aktardığı bu hayati sıfatları ve diğer bütün esmâ-i İlâyyelerilerini nefsine kaptırdığından bunları nefsi istikametinde kullandığından bu değerler Hakk yolunda faaliyetlerini gösterememekte böylece de atıl kalmakta ve çok mahzun olmaktadır.

Bilindiği gibi her bir esmâ-i İlâhiyye kendi sahasında bir rabb, yani merabbiye/terbiye edendir. İşte bu yüzden esmâ-i ilâyye sayısı kadar rab vardır ve âlemde "müdebbir" tedbir edicilerdir. (Rabbların Rabb-ı/Rabbül erbab) olan Rabb'ul âlemîn ise tektir. Her biri kendi sahasında faaliyet gösteren esmâ-i ilâhiye olan rububiyet mertebesinin görevlilerini kişi farkına varmadan gafletinden dolayı nefsinin emrine verdiği zaman, bu esmâlar asli görevlerinden uzaklaştırılmış ve nefsin hizmetine verilmiş olur.

İşte bu durumda, çok sıkıntıda olan, ve insanın aklına emanet edilen, ancak nefsi beşerisi'nin, hükmü altına alındığından, ve istilâ edilmiş durumda olduklarından, ilâhi isimler çok sıkıntı içine girmiş olmaktadır ve görevlerini yapamamaktadırlar. İşte bu halde olan ve aslında bize ait olan ancak nefsimiz tarafından kullanılan esmâlar, kendi hürriyetlerini isterler. İşte budurumda akıl sahibi bir kişiye bu esmâları Hakk yolunda kullanılması için bunları nefsin musallatlığından kurtarmak için, onlara yardımcı olmak lâzım gelir ki, o isim ve sıfatlar kişinin lehine Hakk yolunda kendisine yardımcı olsun. Nefs tarafından bunlar engellendiği için kişiye Hakk yolunda fayda sağlayamamaktadırlar.

İşte Cenâb-ı Hakk bu durumda olan kişinin içinde hapis

olmuş halde bekleyen ve ayrıca nefis tarafından kullanılan bu isimler için, "fesalli li rabbike venhar" (108/2) (Rabb'ın için namaz kıl) yani onun ibadet yolunu aç. "ve kurban kes" yani nefisine yeter artık de, onu kurban et ki diğer esmalarda kurtulmuş olsun. İşte zâhirde de, derse başlayanlar tarafından ilk başlarda, bu yüzden zuhuratlar da, kurbanlar kesilir ve ondan sonra yavaş yavaş esmâ-i ilâhiyyeler ilâhi asli görevlerini yapmaya başlarlar ve ancak ondan sonra Hakk ve gönül yolunda yol almaya başlanır.

İşte bu yüzden bunları düşünürken o halde bu Umremde "**rabbim için olsun**" diyerek, Rabbıma hediye eyledim. Bunların çok daha başka izahları da vardır burada bu şekliyle yapıldı, İnşallah namaz sureleri kitabımızda ilgili surenin bu âyetinde daha geniş bilgi gelecektir. Cenâb-ı Hakk esmalarımızı nefsinin elinden kurtaranlardan eylesin. Âmiin.

اِنَّ شَانِئَكَ هُوَ الْاَبْتَرُ

(108-3) İnne şânieke huvel ebter.

"Muhakkak ki sana (nesli kesik diye) buğzeden, o kendisi ebterdir" (soyu kesiktir).

Burada **Mübârek Geceler** isimli kitâbımızın ilgili bölümlerini aktaralım:

Şimdi:

Belirli gecelerdeki belirli idrâk yaşantılarından sonra,

- yani kişinin evvela Regâibini idrâk etmesi,
- sonra Mevluduyla mânevi doğumunu yapması.
- Ondan sonra eline berat'ını alması.
- Ondan sonra Mi'raca yükselmesi,
- sonra Kadrini, kıymetini bilmesi.

- Ondan sonra da Ramazan bayramını yapması onun için büyük başarıdır.

Ramazan hayramına "şeker" bayramı denmektedir, aslında o yukarıda kısaca belirtilen özelliklerin yaşanmasına sebep olduğundan "şükür" bayramıdır.

Cenâb-ı Hak gerçekten "Hakikat-i Muhammedi" üzere olan Muhammedilere neler bahsettiğinin şükranesini yapmış oluyoruz ve bunun neşesini yaşamış oluyoruz.

Ramazan bayramının birinci gününün sabahında bayram namazı vardır, bu namaz iki rek'at'tır ve her rekâtında dokuz tekbir vardır. İki rekât olması bu hakikatlerin zâhir ve bâtın yaşanması. Tekbirlerin dokuz-dokuz, (9+9) on sekiz (18) olması on sekiz bin alemin seyrinin ifâdesi içindir. Kişi Ramazan bayramı ile birlikte bu alemleri seyretmiş olduğunu belirtmiş olmaktadır. Eğer bayram namazı farz olmuş olsaydı, bütün müslümanlardan bu "seyri sülük" (hakk'a yolculuk) istenmiş olacaktı. Vacip olması farz-ı kifaye gibidir. Bazı insânlar bu yolculuğu tamamladıklarında diğerlerinin yolculukları da onların şahsında izâfi olarak yapılmış kabul edilmektedir.

Nasıl ki bayramı bütün insânlar yaptığı halde, aslında gerçek bayramı yapan kimselerin ne kadar az olduğunu görmekteyiz. Diğer insânlar, gerçek bayramı yapan kimselere sûret ve şekil olarak benzediklerinden, bu benzeyiş yolundan bayramlarını da "bayrama benzer bayram" gibi yapmaktadırlar. İnsân-ı Kâmilin yaptığı bayram ile diğerlerinin yaptığı bayram arasında kıyas edilemeyecek farklar vardır, yaşayan bilir, bu halleri çok iyi düşünmemiz lâzım gelmektedir.

Aşıklardan birisi:

"Bayram ol gündür bana kim
Göz göre didarını (yüzünü)
Görmesem bir gün seni
Ol kara gündür bana." demiştir.

İşte Ramazan bayramına ulaşan kişi, seyrini

tamamlamış, Cemâl-i İlâhîyi müşâhede etmiş ve Cemâl tecellisi içerisinde hayatını sürdürür hale gelmiş olmaktadır.

Ramazan bayramı ile Kurb'an bayramı arasında ki fark, Ramazan bayramının, Cemâl tecellisi, Cemâli tecelli. Kurban hayramının ise Celâl tecellisi, Celâli tecelli olmasıdır. Biri yumuşak; biri sert zuhurludur, kanlı bıçaklıdır.

Bir ömrün yaşantısı bir senedir, yani ilk bahar, yaz, sonbahar, kışır, daha başka mevsim yoktur. Diğer seneler birbirinin aynıdır. Bu sebepten her sene bir "seyri sülûk" (Hakk'a yolculuk) hükmü gerçekleştirilmektedir. Senenin yedi ayı "ettur-u seb'a" "yedi mertebe nefis turu" Üç aylar "ef'al, esmâ, sıfat" mertebeleri. İki bayram arası ise Zât ve İnsân-ı Kâmil mertebelerinin karşılığı olan yaşam sürelerinin ifâdeleridir.

Her sene bunların tekrar ettirilmesi gaflete düşmemek içindir. Fakat ne yazıkki bu hakikatlerden gafil olduğumuz halde ne yaptığımızı bilmeden taklidi bayramları tekrarlayıp durmaktayız.

Gerçekte ise: Hakîkati îtibariyle Ramazan bayramını idrâk ederek "Bakâ billah"a "Hakk'ta bâki olmak" eren bu kimsenin bu yaşantısını çevresinde bulunan tâliplerine de ulaştırması gerekmektedir.

"Bakâ billah"tan tekrar dünyâyâ mânen görevli olarak gönderilen kimse kabiliyetli olanları elinden tutup Hakk'a doğru yolculuğa çıkarır ve onların da kemâle ermelerine vesile olur.

Ramazan bayramında Cemâl tecellisi zuhur ediyorken, Kurban bayramında ise Celâl tecellisi zuhur etmektedir. Bu kapıdan geçmek için kişi nefisini kurb'an etmesi gerekmektedir. Bu oluşumu kişinin kendi kendine uygulaması mümkün değildir, daha evvelce bu yollardan geçmiş birinin rehberliğine ihtiyaç vardır ve Celâl tecellisi gerekmektedir.

Eğer İbrâhim (as)in oğlunu kesme hâdisesi olmasa idi hiç bir mürşit dervişinin "nefsi emmâresi"ni kötülükleri çok emreden, içindeki gücü ortadan kaldıramazdı.

İşte Cemâl tecellisi ile zuhura gelen "Cemâl-i İlâhî"nin ikrâmı için Celâl'e ihtiyaç vardır, çünkü "zül Celâli vel ikrâm" dır. Zât-i ikrâmı, Celâlinde zuhur etmektedir.

Nefsi emmârenin, levvâmenin, yumuşaklıkla ortadan kaldırılamıyacağı bilinen bir gerçektir. Dolayısıyla nefesine karşı biraz şiddetin ve Celâlin gereği ortadadır. Bu lüzumun ifâdesi olarak Kurb'an bayramında sûret ve madde olarak bu kurb'an'lar kestirilmektedir.

İşte biz o hayvânın başını kesmekle kurb'an ettik zannediyoruz. Hayvan gitti ortadan; canını veren o, biz ne verdik? "para!" para verdik, para tekrar bulunur fakat can bulunmaz. Acaba o kadar kolay mı bu işler? İşte bu sûretle kesilen kurb'an'lar, mânâdan kesilen kurb'an'lar hükmüne girmektedir.

Bir fiilin zâhirde tahakkuku olacak ki oradan bâtınına intikal etsin. Nefsi emmârenin, levvâmenin kurb'an edilmesi; zâhirde olan bu işlerin bâtını ifâdesidir.

Nasıl ki İbrâhim (as)'a nefsinden, yani kendinden meydana gelen çocuğunun kesilmesi ifâdeli olarak bildiriliyorsa, bir dervişin de kendi varlığından meydana gelen duygularını, yani çocuklarının kesilmesi gerekiyor. İşte bu duygular bıçakla kesilemeyeceği için, İbrâhim (as) İsmail (as)'a bıçağı vurduğunda kesemeyişi ayrıca bu gerçeğe de binaendir. Aynı bıçak taşı ve gelen koç'u bir vuruşta kesmiştir.

Kişi nefis terbiyesi ile seyrini sürdürmeye devâm ettiğinde "emmâre"den, "levvâme"den, "mülhime"nin bir kısmı olumsuzluklarından kurtulursa, bundan böyle nefisini ilâh edinmesi mümkün değildir. Eğer kişi içindeki bu eksi güçlerden kurtulamazsa o zaman nefsi onun ilâhı olur, farkında bile olmaz.

Bu durumdan kurtulmanın yolu nefsi duyguları

kurb'an etmekten geçmektedir. Bu oluştuğu zaman onun Rabb'ı "Rabb'ul erbab" (Rabların Rabb'i) olur. İşte kim Hak yolunda kendi nefisini kurb'an etmezse, o nefis ona ilâh olmaktadır.

Buluğ çağına doğru, kişinin birimselliği oluşmaya başladığı zaman, dünyâya meyil başlar. Benlik, mal toplama sevgisi, karşı cinse ilgi duyma, üstün olma isteği, ihtiraslar, bencillikler, artmaya başlar. İşte bunlar kişinin kendinden meydana geldikleri için düşüncede ve fiilde çocukları hükmündedir. Bunları oluşturan ana güce "nefsi emmâre" denmektedir. İşte dervişlik süresinin başlarında bu güçlerin kurb'an edilmesi gerekmektedir. Ancak insânda daha başka güçler de vardır. Onların faaliyete geçmesi de "**veled-i kalb**" "kalbin oğlu" ifâdesiyle yerini bulmaktadır.

Ramazan bayramının üç gün olması!

Birinci gün, ilm el yakıyn,
ikinci gün, ayn el yakıyn,
Üçüncü gün ise Hakk'al yakıyn,
olarak müşâhede edilmesinin ifâdesidir.

Kurb'an bayramının dört gün olması;

"Şeriat, Târikat, Hakîkat ve Mârifet" mertebelerinin gerçek yönleriyle müşâhede edilmesinin ifâdesidir.

- Regâib gecesi ifâdesiyle, seyr'ine başlayan derviş yani "mânevi yolcu",

- Mevlüd gecesi ifâdesiyle gönül evladını faaliyete geçirir,

- daha sonra berâtını alır,
- daha sonra Mi'racını yapar,
- daha sonra kadri'ni yaşar,
- daha sonra da "şükür" Ramazan bayramını yapar.

Bu haller Cemâl tecellisidir.

Cemâl-i İlâhî tecellisi içerisinde gark olmuş kemâle

ermiş kişinin yavaş, yavaş öğrenip yaşadıklarının başka gönüllere da aktarması gerekecektir, çünkü bu bir mânevi görev devir teslimidir. Bu devri yapabilmesi için kendisinin "Celâl" tecellisine ihtiyacı vardır.

Karşı birime fayda sağlamak için bir ifâde gerekmektedir. Derviş ilk başlarda yalnız başına "nefs-i emmâre"sini yenemez. İşte daha evvelce bu sistem içinde eğitimini tamamlamış olan bir ehli kemâle ihtiyacı vardır ve bu eğitim karşı tarafa bir irâde ile aktarılır, bu da Celâl tecellisidir. Ancak bu yolda o kişi kendinde ki nefsi duyguları kese, kese, kurb'an ede ede, "Kurbiyyet"e yani Hakk'a yaklaşmağa başlar.

Kurb'an bayramı; bâtını olarak bizlere bunları anlatır. Zahiri olarak ise fakir kimselerin et yemesine sebep olur.

Kurb'an bayramı, her günü, bu oluşumları dört (4) mertebede kemâl üzere yaşanması için dört gündür yani

"şariat"ın hakikatini,

"târikat"ın hakikatini,

"hakikat"ın hakikatini ve

"mârifet"ın hakikatini gerçek anlamda yaşamak içindir.

Hacı namzedi olan kişi, ihramda olduğu zaman süresi içersin de avlanamayacağı daha evvelce Âyet-i kerîme ile belirtilmişti. Bunun sebebi, ihrama girme; hakikatte, beşeriyetinden soyunmadır ve İlâhî varlığına bürünmedir.

İhram iki parçadır ve üzerinde dikiş yoktur, dikiş demek bir şeylerin birbirleriyle îrtibatlandırılmasıdır. Eğer beşeriyet ve nefsâniyet îrtibatı bir ömür boyu devâm ederse o kimse ne yazık ki gerçek kimliğini bulamaz.

İhram giymek için elbiselerinden soyunmak, kişinin beşeriyetinden soyunması, Hakkani varlığı ile kalmasıdır, dolayısıyla her şeye Rahman ismiyle, rahmet etmiş olması gerekmektedir. Bu sebepten herhangi bir şeyi öldürmesi de mümkün değildir.

İhramdan çıkma zamanı geldiğinde bu yasaklar kalkıyor, çünkü tekrar beşeriyetine dönmüş, hem beşeri, hemde İlâhî kimliği ile yaşamını sürdürmeyi devâm ettirmeğe başlamış oluyor.

Böylece irfâniyet yollarından geçerek Kurb'an bayramına ulaşan kimse "**bakâ billah**" "Allah da bâki olma" yaşamını sürdürmeye devâm edecektir.

Kurb'an bayramının birinci, ikinci, üçüncü gününde kurb'an kesilebiliyor, fakat dördüncü günü kesilemiyor.

Çünkü daha evvelce de belirtildiği gibi

- birinci gün şeriat,
- ikinci gün târikat,
- üçüncü gün hakîkat,
- dördüncü günde mârifet mertebelerinin ifâdelenilir.

Ayrı bir yönden bakıldığında,

- birinci gün Ef'âl mertebesi,
- ikinci gün Esmâ mertehesi,
- üçüncü gün Sıfat mertebesi,
- dördüncü gün ise Zât mertebesi, irâdesindedir.

Zât-ı mutlak mertebesinde her şey tam bir bütünlük içinde olup, farklılık ve zuhur olmadığından fiil de yoktur, bu sebepten dördüncü gün kurb'an kesilemez.

"Bakâ billah" "Allah'da bâki olma",

"seyr'i fillah" "Allah'da seyr",

"Mea Allah" "Allah ile birlikte seyr,"

İşte bu seyrin sonu yoktur, bundan sonra da bayram yoktur. Kurb'an bayramı insân yaşamının ulaştığı en üst düzey, irfân mertebesidir. Bu olgu her sene tekrarlanmaktadır. O sene içersinde kaç kişi bu irfân ve idrâke ulaşmışsa, gerçek bayramları ancak o kimseler kutlamaktadırlar diğer insânların fizik olarak onlara

benzemeleri, benzer bayram yapmalarına vesile olmaktadır ve bu yaşam ömürler boyu sürüp gitmektedir. Böylece mühim olan kişinin bu seyr'i idrâk edip, yaşantısını bu seyr üzere sürdürmesidir.

Kevser sûresinin zâhir ve bâtın mânâsını idrâk eden kimseler bu hakîkate ulaşmış kimselerdir.

Bilindiği gibi Hz. Rasullullah'ın mübârek evlatları küçük yaşlarda vefat etmişlerdi. Bunun üzerine bazı kimseler, "Muhammed (s.a.v) ebter oldu, soyu tükendi" demişlerdi. Bu hâdise üzerine "Kevser" sûresinin indirildiği tefsir kitâplarında açık olarak bildirilmiştir daha çok malûmat isteyenler ilgili bölümleri inceleyebilirler.

İbrâhim (as)in oğlunun kurb'an edilmemesi,

Peygamberlik sûresinin sona ermemiş olmasından, bu seyr'in zâhir ve bâtın devâm etmesi lâzım geldiğindedir.

Hz. Rasullah'ın oğullarının küçük yaşlarında ukba alemine alınması ise,

Peygamberlik zincirinin sona ermiş, fakat bâtını velâyetin Hz. Peygamberin mânevi gönül evlatları tarafından kıyâmete kadar devâm ettirilmesi lâzım geldiğindedir.

Bu sırrı anlayacak durumda olmayan bazı kimseler Hz. Rasullullah'a "ebter" yani "çok beter oldu nesli tükendi, getirdiği din de sona erer" dediler.

İşte bu hâdise üzerine nâzil olmuş olan "Kevser" süresi bizlere çok şeyler anlatmaktadır.

İlk bakışta, nüzûl sebebinin nesil ile ilgili olduğu halde neden acaba

"inna a'taynakel kevsere" (1)

"Biz sana Kevser-i verdik"

diye başlıyor? olmasını ve devâmını çok iyi bir araştırma yaparak idrâk edip yaşamımıza intikal ettirmemiz gerekmektedir.

Bakın buradaki hitabın zât ve sıfat mertebesinde olduğunu görmekteyiz, zât-ı mutlak, sıfatları îtibariyle lütûfta bulunmaktadır, bu insân oğluna yapılan lûlûfların en üst merlebelerindedir; "Zât-i tecelli"dir.

Acaba gerçek anlamda nesil hâdisesiyle ilgili olarak verilen "Kevser" nedir?

Bunu daha iyi anlamamız için önce harfleri îtibariyle incelememiz gerekmektedir.

"Kevser" (كَوْشَرٌ) kelimesi

"kef" (ك), "Kelamı İlâhî" veya "kün/ol" hükmündedir.

"vav" (و), "vâridat-ı İlâhî" İlâhî lütûf ve ihsan,

"se" (ث), senâ/övgü veya "sevb" elbise/giyilecek şey

"se" nin üç noktası; "ilmel yakıyn, aynel yakıyn, hakkel yakıyn" mertebeleridir.

"rı" (ر), "rahmeti ilâhî" İlâhî rahmettir.

Bu oluşmuşlar Kevser lafzının içinde mevcûttur ve kime ki Kevser verilmiştir, bu hakîkatleri idrâk eden o olmuştur.

Kelamı ilâhînin lütfedilişi,

Varidat-ı İlâhînin ihsanı ile övülmesi, muhabbet elbisesinin giydirilmesi, Rahmet-i İlâhînin tecellisi ile gark olup, "Kevser" in hakîkatine ulaşan kimselere ne mutlu.

Dini kitâplanımızın ilgili bölümlerinde Kevser'den iki türlü bahsetmişlerdir:

Birinde kevser bir havuzdur, mahşerde müslümanlar oradan birer bardak içecekler ve susuzluk çekmeyeceklerdir.

İkincide ise Kevser Cennette bir nehirdir demişlerdir, ki ikisi de doğrudur, yani hem mahşerde hemde cennette zuhur yeri vardır. Bu zâhir yönü îtibariyledir.

Birde bâtını yönü vardır ki: Biz bunu da incelemeye çalışalım.

Bâtini yönden baktığımızda da "Kevser" in gerçekten kişide meydana gelen hem bir "Havuz" ve hemde bir "nehir" olduğunu görmekteyiz.

Kişi belirli çalışmalarıyla zaman içersinde kendinde vahdet bilgilerinden meydana gelen bir ilim havuzu oluşturmaktadır. Onun bir bardağından içenin ebediyen beşeriyet susuzluğuna düşmeyeceği tabiidir. Çünkü vahdet ilmîni idrâk etmiş olarak o Kevserden içmiş olan kimsenin başka bir şeye, beşeriyet bilgilerine ihtiyacı kalmayacağı açıktır. Bu yönüyle baktığımızda Kevser'in bir havuz olduğunu görmekteyiz.

Kevser'e nehir yönü hükmüyle baktığımızda ise, işte burasının bâtın-ı îtibariyle, nesille ilgili olduğunu görmekteyiz.

(Fetih Sûresi 48/10 âyette)

**"innelleziyne yûbayi'üneke innema yûbayiun-
allahe yedullahi fevka eydihim"**

"Ey Muhammed sana el vererek mânevi alış veriş yapanlar ancak Allah ile alış veriş yapmışlardır. Allahın eli onların ellerinin üstündedir."

Şekliyle belirtilen Âyeti kerîmedeki ifâde bu mânâyı çok güzel açıklamaktadır.

Talip ile matlubun Hakk yolunda birlikte yürümeleri için el ele vererek ahidleşmeleri esnasında! Onlar ki bir birleri ile gönülden alış veriş yaparlar, zannederler ki onlar kendileriyle alış veriş yapıyorlar. Halbuki onlar Allah ile alış veriş yapmaktadırlar. "Onların elleri üzerinde Allah'ın eli vardır," hakîkatini çok iyi değerlendirmemiz gerekmektedir.

Yukarıda belirtilen âyetin tefsirlerde iniş sebebi geniş olarak izâh edilmiştir, dileyenler araştırabilirler, yeri olmadığı için onları buraya alamıyoruz. Bizi batîni yönde ilgilendiren ifâdesini anlamaya ve anlamaya çalışıyoruz.

Bu âyette "biat" yani (el ele tutuşup ahidleşmek) Rasullullah'a Hudeybiye'de vaki olan biattir ki "Bey'atür Ridvan" nâmıyla belirtilen biattir, ahabdan 1400 kişi biat etmiştir.

Ey.... Hakk muhabbetlisi can!

Şu mevzuu daha iyi anlayabilmek için gönlünün derinliklerine dalarak orayı genişletmeye bak, bak ki yeni mânâları anlamaya mahâl hazırlamış olasın. Böylece idrâkin genişlemiş ihata gücün artmış olur. İyi bil ki ne varsa, sen de vardır. Sende, bulamadığın, bilemediğin şeyi dışarıda da bulamazsın, artık hayâlden kurtul.

O gün ve daha sonraki günlerde Risaletpenah Hz Rasulullah aleyhisselatu vesselam Efendimizin elini tutan kimseler değişik mânevi mertebelerde olduklarından, o alış verişten her birerleri ayrı ayrı feyiz aldılar. Hz. Rasullullah'ın elini tutan kimselere akan "muhabbetullah", "mârifetullah", "muhabbet-i Rasullullah", değişik oranlarda ve değişik şiddetlerde olmuştur. Bazılarında sadece kendi bünyelerinde kalmıştır, bazılarında bir nesil, yani sadece kendinden sonrasına aklarabilmişlerdir, bazıları iki nesil bazıları üç dört nesil, daha az bir kısmı ise daha fazla nesle bu alış verişi, muhabbet akışını, iletebilmişlerdir.

Sahabenin de büyüklerinden olan "dört halife" "Hulefa-i Raşidin" den gelen akış en çok nesillere ulaşan akıştır. Bunlardan bilhassa bizi ilgilendiren "Hz. Ali (radıyallahu anh ve kerremallahu veche) Efendimizden gelen akışın bu günlere ulaştığını ve inşallahu Teala kıyâmete kadar devâm edeceğini de biliyoruz.

"Hulefa-i Raşidin"ın diğerleri için söz söylememiz yersiz olur çünkü ayrı konudur. Allah c.c hepsinden razı olsun ve hepsinin feyzinden bizleri de faydalandırsın.

İşte yukarıda belirtilmeye çalışılan oluşum üzerine Efendimizi görenlere ona tâbi olanlara "ashab" "sahabe" "sahabeler" dendi. Onları görenlere "tâbiin" "Tâbiin"i görenlere "tebei tâbiin" dendi, çünkü onlar güçleri nisbetlerinde aldıklarını kendilerinden sonra gelenlere akladılar.

El ele, diz dize, göz göze, îfa edilen bu zincirleme oluşum, bâtin olarak bakıldığında "zâhiri Kevser" ırmağıdır. Efendimizde başlayıp Kıyâmete kadar elden ele sürecektir.

Hız Resulüllah Efendimizin kendisi "Kevser gölü" kaynağıdır. O kaynaktan akıtılarak yola çıkarılarda "kevser ırmağı"dır.

Batını ise Efendimizin gönlünden çıkıp diğer gönüllere akarak, seyr etmesi ırmak oluşturmasıdır. Bu ırmak geçtiği yerlere ve içenlere ebedi hayat bahşetmektedir.

İlk başlarda kaynağından geniş bir nehir şeklinde akmaya başlayan Kevser ırmağı daha sonraları incelenerek yoluna devâm eder hale gelmiştir.

"Kevser ırmağı"nın getirdiği özellikler ile kendi beşeri varlıklarından yıkanıp temizlenen gönüllerde ve ellerde Hak'tan başka bir şey kalmadığından onların elleri üzerinde Allah'ın c.c eli vardır onun için.

(Feth Sûresi 48/10)

"yedullahi fevka eydihim"

"Allahın eli onların ellerinin üstündedir," buyruldu

Kur'an ve hadislerin muhtelif yerlerinde Allah'ın c.c insânlarla birlikte olduğu belirtilirken, nasıl bir anlayış ise, zaman ve mekândan "tenzih" edilerek o, kendisi var ettiği halde bu alemlerin dışına atılmaktadır. İnsânlığın bu anlayış içerisinde Rablarına ulaşmaları mümkün değildir. İnsânoğlu artık hayâlinde var ettiği "Rabb-ı has"ına değil, Kur'an ve Hadislerde bahs edilen gerçek anlamda "Rabb'ül erbab"a yönelmelerinin vakti çoktan gelmiş ve geçmektedir.

Bugün ve gelecekte el tutan, yani el alan kimseler geriye doğru baktığında, bu el tutuşun bir zincirleme halinde Hz. Resullullah'a, oradan da Hz. Allah'a c.c kadar ulaştığını görmekteyiz.

İşte gerçek anlamda kaynağından el alan kimse ile de o zincir bir halka daha ilave edilmiş ve Kevser ırmağı yatağında daha ilerilere doğru yoluna devâm etmeye koyulmuştur, hem zâhiren ve hem de bâtinen gerçek yol ve yolculukta budur, gönülden gönüle akan mâneviyat da budur. Bu hali yaşayanlar Hz. Rasululah'ın gönül evlatlarıdır. Kıyâmete kadar da nesilleri devâm edecektir.

İlk bakışla "Kevser" kelimesinin nesille ne ilgisi olabileceğini düşünüp bir bağlantı kuramaz isek de, az geride olan izâhları inceledikten sonra bu hakîkati en bariz bir şekilde anlatan kelimenin "Kevser" sözcüğü olduğunu görmekteyiz.

Eğer Hz. Rasulüllah'ın zâhiren bir erkek evladı yaşamış olsaydı onun en az kendi değerinde, hatta ondan daha üstün olması gerekecekti. Böyle bir şey de söz konusu olamayacağından onun için erkek evlatları kendinden sonraya kalmamış ve Peygamberlik zinciri de sona ermiştir.

Hz. Ali Efendimiz ve Hz. Fatıma validemiz tarafından gelen Hz. Hasan ve Hz. Hüseyin soyundan "seyid"lerimiz ve "şerif"lerimiz zâhiren, gönül evlatları da bâtinen Hz. Rasulüllah'ın kıyâmete kadar sürececek mübârek nesilleridir. Bunların dışındakiler gerçek anlamlarıyla mübârek ümmetleridirler.

O'na "ebter" oldu, yani nesil tükendi diyenlerin çok kısa bir süre sonra nesillerinin tükendiğini görmekteyiz. Gerçek budur ki, Hz. Rasulüllah'ın nesilleri bâtında ve zâhirde velilik merlebelerini de bünyelerinde yaşatarak yollarına devâm etmektedirler. Allah c.c feyizlerinden cümlelerimizi yararlandırınsın.

O halde ey, Kevser Sûresini okumaya başlayan

muhabbetli insân! Bu halleri idrâk ettiysen

"fe sallî" "kalk hemen namaz kıl",

kimin için?

"İlî Rabbike" "Rabb'in için."

*Eğer biraz dikkat edersek kılınacak namazın Rabb için olduğu, **nefs için olmadığını** hemen anlarız.*

Ey insân kendini aldatmadan biraz düşünöver, gerçekten yapmış olduğun ibadetler sırf Rabb'in için mi?

Yoksa ileride nefsin'e menfaat sağlamak için midir?....

İşte burada kılınacak namaz, "Mî'rac namazı"dır, sıradan beşeriyetinden meydana gelen namaz değildir..

(Kevser Sûresi 108/2 âyetinde)

"fesallî lirabbike"

"öyleyse Rabb'in için namaz kıl"

eğer bu hâdiseyi idrâk etti isen namazın, "Mî'rac namazı" olmuştur.

"Salat" "Namaz" isimli kitâbımızda kısaca bahsetmiştik. Hz. Rasullullah Mî'rac'ta bir perde gördü, onu açmak istediğinde; Cebrail "dur! Rabb'in namazda" dedi; Bu hakîkati idrâk ettiğin zaman anlarsın ki sen Rububiyet namazını kılmaktasın; Beşeriyet değil. Rabb'inin namazını kılmaktasın, dolayısıyla "Rabb'in sen de namazda olur."

Böylece "Rabb'in için namaz kıl" ifâdesi gerçek anlamda yerini bulmuş olur.

"Venhar" "ve Kurb'an kes"

Ey insân! bu hakîkatleri gerçekten idrâk etti isen, bir de "Rabb'in için kurb'an kes." Zahiren, koç kurb'an-ı kes, bâtinen ise Kevser ırmağını akıtacağın gönüllerde ki nefsâni duyguların tümünü kes, onları kurb'an et denmektedir. Bu oldukça zor bir iştir fakat, "zülcelali vel İkrâm" yani, "Celâl ve ikrâm sahibi" demektir. İkrâmı,

"Celâl"inden geçmektedir. Gönül aleminde olan yaşantılar oldukça zor ve sabır isteyen oluşumlardır. Bu seyr-i gerçekten tamamlamış kimseler diğer insânlara sadece dış görünüş ile benzerler; iç bünyeleri tamamen farklıdırlar.

"Kâmil insân" içinde ve dışında yani "afaki ve enfüsi" daimi Rabbî ile olandır, "noksan insân" ise daima nefsiyle olandır. İki insân sadece dış görüntüleriyle birbirlerine benzerler, iç dünyâları ise çok... çok farklıdır. Gerçek bayramı hakiki anlamıyla ancak kâmil insânlar yaşarlar, diğer insânlar da sadece onlara benzediklerinden, benzer bayramlar yaparlar.

Biz ne yaptık ki bayramı hak ettik?....

(Kevser Sûresi 108/3 âyetinde)

"inne şanieke hüvel ebterü"

"Doğrusu adı sanı ortadan kalkacak olan, sana kin tutan kimsedir."

İşte, haşa, ona "ebter" diyenlerin kendileri ebter oldu, adları sanları kesildi gitti. Zahiren böyle olduğu gibi, bizler bâtinen içimizdeki nefs-i emmârelik özelliklerimizi ortadan kaldırdığımızda, onun bizleri olumsuz yönlere çekecek düşünce ve duygu nesilleri kalmaz kesilir. Yapmamız gereken de budur.

Cenâb-ı Hak cümlemizi böyle Kurb'an bayramlarını idrâk eyleyen kimselerden eylesin. (Amin)

فَصَلِّ لِرَبِّكَ وَانْحَرْ

(108-2) Fe salli li rabbike venhar.

(108-2) "Rabb'in için namaz kıl ve kurb'an kes."

قُلْ إِنَّ صَلَاتِي وَنُسُكِي وَمَحْيَايَ وَمَمَاتِي لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ

(6/162) Kul inne salâtî ve nusukî ve mahyaye ve memâtî Lillâhi rabbil âlemin.

Ey Muhammed! De ki: "Şüphesiz benim namazım da, diğer ibadetlerim de, yaşamam da, ölümüm de âlemlerin Rabbi Allah içindir."

Yukarıda bahsi geçen iki ayet-i kerîmeyi ele alıp incelersek önümüze çok büyük bir irfaniyyet yolu açılacaktır. Çünkü bu ayet-i kerîmelerin birbirleriyle merteye bağlantıları vardır.

(108-2) "*Rabb'in için namaz kıl ve kurb'an kes.*"

Hükmü, Allahtan kuluna, "Rabb-ın için namaz kıl ve kurb'an kes." Yani bu çalışmaları **senin için değil**, varlığında bulunan, "**Rububiyet-Esma**" hakikatlerinin ortaya çıkması için tatbik eyle **emri** ile ifade edilmektedir.

O halde bu husus amri bir hüküm olduğundan bundan gaflete düşmek mümkün değildir. Yukarıda da belirtildiği gibi bünyemize konmuş olan (2-31) Esmâ-i İlâhiye yi nefsi ma'nâ da ve onun hükmünde kullandığımızda ve onları nefisileştirdiğimizde çok büyük bir mes'uliyet ve hükümlülük altına girmiş ve onlara haksızlık etmiş oluruz. Bunun vebalini kaldırmak-taşımak, mümkün değildir.

İşte bu mes'uliyetten, Allah'ın yardımı ile kurtulmanın yolu, (108-2) "*Rabb'in için namaz kıl ve kurb'an kes.*" İfadesi ile bizlere gösterilmektedir. Beşerileştirmiş olduğumuz rububiyet hükümlerini kendi asıl-asaletlerine döndürmek için, onlar için, irfaniyyet ile namaz kıl, yani tevazuda bulunarak secde et. Ve nefsini kurb'an et, ki onlar böylece nefsinin elinden kurtulmuş hürriyetlerine bu sayede kavuşmuş olsunlar. Yani bu devrelerde namazların, ve nefis kurbanın, onlar için olsun. Çünkü sen de ancak bu sayede nefsinde Tahir-temizlenmiş ve merzi olmuş

olursun. Ve kendinde Esmâ-i ilâhiyyenin varlığını anladığın dan sende onlar ile birlikte varolmuş olduğunu anlar sende sana ait hiçbir şeyin olmadığını anlarsın. Bu hal ise gerçek bir "**fenâfillâh**"tır.

Diğer ayet-i kerîmeye gelince oradaki ifade ise.

(6/162) *Ey Muhammed! De ki: "Şüphesiz benim namazım da, diğer ibadetlerim de, yaşamam da, ölümüm de âlemlerin Rabbi Allah içindir."*

Görüldüğü gibi buradaki faaliyetin de Allah için olduğu bildirilmektedir. Ve risalet mertebesinde Uluhiyet mertebesine, Uluhiyet mertebesinin "*De ki: amir hükmü ile bildirilmektedir. Yani burada da yapılan "salâtî ve nusukî"*

Salât kurb'an ve diğer bütün ibadetlerimde ayrıca "*yaşamam da, ölümüm*" de gene benim için değil İlâhi hakikatlerin meydana çıkması yönünden "*âlemlerin Rabbi Allah içindir.*" Yani benim için değildir, çünkü bu mertebe de ben diye bir şey de kalmamıştır. Konuşan risalet mertebesi, Uluhiyet mertebesine kendi fakrını ilân edip, kendinin hakta baki "**bakabillâh**" halinin zuhuru olarak hayatına devam etmiş olmaktadır.

Diye anlaşılması gerekmektedir. İşte her iki halde de "**fenâfillâh**" ve "**bakabillâh**" hallerinde kulun kendisinde beşeri nefsi ma'nasında bir varlığı kalmadığı, ancak Hakkani varlığı ile var olmuş olduğundan, bütün bunların kendisi için değil Rabb-ı, daha sonraki mertebede "**âlemlerin Rabbi Allah için**" Yani bütün bu hakikatlerin, Hakk'ın hakikatinin ortaya çıkması için, yapıyorum demektir.

(95-Terzi Baba 19/53-) Ten küçük bir bölüm aktaralım.

Terzi Baba Necdet ARDIÇ **19/53** şifresi ile görüldüğü gibi 18,000 âlemi "**Vahdetinde Kesret**", "**Kesretinde**

Vahdet” zahirinde ve batınında **”Cem’ül Cem’ül Cem’ül**

Cem” olarak seyr eden **”İnsân-ı Kâmil”**dir. Verilen Kevser ile Rabb’ül erbab için kılınan namaz hükmüyle evlatlarının Nefsi Emmare ve Nefsi Levvamerini kestirerek, **”Esfeli Safilin”** olan **”Hazreti- Şehadet”** den yani **”Mescid-i Aksa”** dan, hakikatleri olan **”Ayn”** larına **”Mirac”** ettirtmede ve Cenâb-ı Rabb’ül Âleminin Zatı’na döndürmektedir... (Mu... Ca...)

Ayrıca gene bu sure hakkında şahsım için yazılmış bir çalışmada ilâve etmeyi, faydalı olur düşüncesi ile, uygun buldum. Cenâb-ı Hakk faydalandırsın İnşallah.

KEVSER NEHAR.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ء اَنَا اَعْطَيْتَاكَ الْمَكْوَنَةَ 1 { فَصَلِّ لِرَبِّكَ وَانْحَرْ 2 { لِي سَائِدِكَ هُوَ الْاَبْتَرُ 3 {

”inna a’taynakel kevsere” (1)

”fesalli lirabbike venhar” (2)

”inne şanieke hüvel ebterü” (3)

inna/kesin biz kevsere sana a’ta/ita/ihsan ettik,
sunduk, lutfettik (1)

artık/hemen senin rabbin için/diye salle/salat, namaz
kıl

ve enhar/nehar/nahr et, kurban kes/boğazla (2)

inne/kesin sana şen/kin, buğz, adavet eden “hüve”
ebter/soyu kesik (3)

*”Ey Muhammedi doğrusu sana Kevser’i verdik
öyleyse Rabbin için namaz kıl ve kurb’an kes.
Doğrusu adı sanı ortadan kalkacak olan, sana kin*

tutan kimsedir.”

.....Rağbet edilip, doğum olup, nefsinden berat alınıp, miraca çıkılıp, kadir ve kıymet bilindikten sonra Ramazan sonun da şükür bayramı yapılır. Cemal-i Tecelliler içinde gark olmuş salık Ramazan sonunda şükür bayramı yapar. Sene sonunda kurban bayramında Celal tecellisi ile Mürşid'inin yardımı ile Nefsi emaresini keser ve başkalarının da Nefsi Emmare ve Levvame'sini kestirecek duruma gelir. (Bu oluşumlar bir sene içinde oluşacak hadiseler değil, 15-20 sene zarfında özverili çalışmalar sonucunda kabiliyetli salıkların ulaşacağı hallerdir)

Kısa ve özet bilgiden sonra yukarıda geçen Kevser ve kaynaklarını incelemeye çalışalım...

(كوشر) **“Kevser”** kelimesi

(ك) **“kef”**, → **“Kelamı İlahi”** veya **“kün/ol”** hükmündedir.

(و) **“vav”**, → **“varidat-ı İlahi”** İlahi lütuf ve ihsan,

(ث) **“se”** → **sena/övgü** veya **“sevb”**
elbise/giyilecek şey **“se”** nin üç noktası;
→ “ilmel yakıyn, aynel yakıyn,
hakkal yakıyn” mertebeleridir.

(ر) **“rı”** → **“rahmeti ilahi”** İlahi rahmettir.

Bu oluşmuşlar **Kevser** lafzının içinde mevcuttur ve kime ki Kevser verilmiştir, bu hakikatleri idrak eden o olmuştur.

Kelamı ilahinin lütfedilişi,

Varidat-ı İlahinin insan-ı ile övülmesi, muhabbet elbisesinin giydirilmesi, Rahmet-i İlahinin lecellisi ile gark olup, "**Kevser**"in hakikatine ulaşan kimselere ne mutlu.

Dini kitaplarımızın ilgili bölümlerinde Kevser'den iki türlü bahsetmişlerdir:

Birinde kevser bir **havuzdur**, maşerde müslümanlar oradan birer bardak içecekler ve susuzluk çekmeyeceklerdir.

İkincide ise Kevser Cennette bir nehirdir **demişlerdir,**

ki ikisi de doğrudur, yani hem maşerde **hemde** cennette **zuhur yeri varılır. Bu** zahir **yönü itibariyledir.**

Birde **batını** yönü vardır ki: Biz bunu da incelemeye çalışalım.

Batini yönden baktığımızda da "Kevser"in gerçekten kişide meydana gelen hem bir "**Havuz**" ve hemde bir "**nehir**" olduğunu görmekteyiz.

Kişi belirli çalışmalarıyla zaman içerisinde kendinde **vahdet** bilgilerinden meydana gelen bir **ilim havuzu** oluşturmaktadır,

Onun bir bardağından içenin ebediyen beşeriyet susuzluğuna düşmeyeceği tabiidir.

Çünkü vahdet ilmini idrak etmiş olarak o Kevserden içmiş olan kimsenin başka bir şeye, beşeriyet bilgilerine ihtiyacı kalmayacağı açıktır.

Bu yönüyle baktığımızda Kevser'in bir **havuz** olduğunu görmekteyim.

Kevser'e **nehir** yönü hükmüyle baktığımızda ise, işte burasınıin **batın-ı** itibariyle, nesille ilgili olduğunu görmekteyiz.

(Gönülden Esintiler (6) Mübarek Günler,Geceler ve Bayramlar)

Kevser sayısal değerine bakacak olursak;

Ke: 20, Ve: 6, Se: 500, Re: 200,

20+6+500+200= 726

7+6= 13

(13) Hazret-i Muhammed'in Şifre Sayısı,

(2) Zahir ve Batın bayramdır. Ramazan Bayram-ı olan Halife-i Şahsiyelik Batini yani kendinden kendine, Halife-i umumi Kurban Bayramı olan ise zahiridir çünkü cemaate dönük olan tarafı vardır.

Birinci ayette Kevser'in verilmesi ile birlikte 2. Ayette namaz kılınması isteniyor. Öncelikle kılınan Şükür bayramı 2 rekat namaz ve Kurban kesiminden önce kılınan namaz ile toplam 4 yapmaktadır. 4 İslam'ın şifre sayısı olan Şeriat, Tarikat, Hakikat, Marifet mertebeleridir. Bu mertebelerin hakikat namazı kılınınca ancak Nefsi emmare kesilebiliyor. Yani zahiri, Batını, Yakîni ve marifeti bir bayram kemaliyle yapılabilmiş oluyor.

Birinci ayette geçen Kevser'in açılımı Muhammed suresi 15 ayette olduğu bu ayet incelendiği zaman anlaşılıyor.

مَثَلُ الْجَنَّةِ الَّتِي وَعَدَ الْمُتَّقُونَ فِيهَا أَنْهَارٌ مِنْ مَاءٍ غَيْرِ
آسِنٍ وَأَنْهَارٌ مِنْ لَبَنٍ لَمْ يَتَغَيَّرْ طَعْمُهُ وَأَنْهَارٌ مِنْ حَمْرٍ لَذَّةٍ لِلْمَشْرِبِينَ وَأَنْهَارٌ
مِنْ عَسَلٍ مُصَفًّى وَلَهُمْ فِيهَا مِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ وَمَغْفِرَةٌ مِّن رَّبِّهِمْ كَمَنْ هُوَ
خَالِدٌ فِي الدَّارِ وَسُقُوا مَاءً حَمِيمًا فَقَطَّعَ أَمْعَاءَهُمْ {محمد/15}

(MUHAMMED - 47/15) - Kötülükten sakınanlara vaad edilen cennetin durumu şöyledir: Orada bozulmayan temiz sudan ırmaklar, tadı değişmeyen süttan ırmaklar, içenlere lezzet veren şaraptan ırmaklar ve süzme baldan ırmaklar vardır.

Onlar için cennette her çeşit meyve ve

Rablerinden bir bağışlanma vardır. Bunların durumu, ateşte ebedî olarak kalacak olan ve bağırsaklarını parçalayacak kaynar su içirilen kimsenin durumu gibi olur mu?

Sure sayısı ve ayet sayısını toplarsak;

$$47 + 15 = 62$$

$$6 + 2 = 8$$

(8) Sekiz cennet.

Kevser ırmağı ise 8. Cennettir. 4 kolu bu kolunda bağlı bulunduğu Aşk-ı İlahi Hubb-u İlahinin kaynadiğı İnsan-ı Kamil cenneti tam ortadadır. Su, Süt, Şarap ve Bal ise kollarıdır.

Toplam 5 Hazret mertebesini ifade eder. Diğer 7 Cennet ise Nefis cennetleridir. Ayetin ilerleyen bölümlerin de değinilmiştir.

İttika (korunma) sahipleri için vaad edilen cennet İttika sahipleri dört gurupta toplanır

Şeriat'ın İttikası; Farz ve sünnet ibadetleri şeklen terk etmekten sakınmadır.

Tarikat'ın İttikası: İlahimuhabbetten ayrılmaktan sakınmadır.

Hakikat'in ittikası; Hakk ile olmamaktan sakınmadır.

Marifetin ittikası; Hakk ile bir an olsun ayrı olmaktan sakınmadır.

Şeriat ve Tarikat ehli hayali rableri ile beraber nefis cennetlerinde, Hakikat ve Marifet ehli ise gerçek rableri ile beraber zat cennetlerindedirler.

Orada bozulmayan temiz sudan ırmaklar;

Zat cennetinin ilk ırmağı ماء (mae) bozulmaya su ırmağı, üzerinde yaşadığımız arzın suları belirli bir süre sonra dış etkiler maruz kalarak bozulmaktadır. Su ırmağı Efal-i İlahiyye ve cennetini temsil etmektedir. Sayısal

değerine bakacak olursak...

Mim: 40, Elif, (1-13), Hemze (1-13)

$40+1+13+1+13= 66$

$6+6= 12$

(12) Hakikat-i Muhammed-i ve Tüm cennetlerinde toplamını vermektedir. Sütün, Şarabın, Balın ve Aşk yani Hubb-i İlahiyye olan Nefes-i Rahmani "Su"dur. Aynaya nefes "Hu" diye üflenince sıcak olarak çıkan nefes su taneciklerine dönüşür. Su hayattır. Su olmadan yani Hayat olmadan hiçbir şey olmaz. Aynı zamanda Hz. Şehadet mertebesi olan bu mertebe tüm mertebeleri kapsamaktadır.

Burada Mürşidin ilminde fani olunarak, onun hayatı ile dirilmek mümkün olur. Ve daha önceki zanni ve hayali bilgileri ölür. Ve salık ahirin Efali cennetini burada yaşar. Mürşidinde Fani, Tevhid-i Efal cennetinde bakidir diyebiliriz. Bu hal üzere olan kişinin beşeriyet elbisesi üzerinden kalktı mı Ayn'el olarak bu halleri ahiret aleminde açılımları olur.

ماء (mae) Mim; yani Hakikat-i Muhammedi'nin

önüne Elif; yani "Ulûhiyet-i perde olmuştur. Ancak bir önünde olan hemze; yani Hamza gibi idraki manada şehid olanlar. Bu perdeyi ortadan kaldırıp gerçek manada Hakikati Muhammediyeyi idrak edebilirler. Bu perde Mürşidin zahiri beden perdesidir.

Zuhûru perdeolmuştur zuhûra Gözü olan delil ister mi nûra

Musa a.s değneği ile kayaya vurunca **12** kaynak çıkmış ve kavminin **12** sıbtı hangi kaynaktan su alacağını bildiği gibi her yolun kaynağı başkadır.

Su ırmağı ŞERİAT mertebesini temsil eder.

Tadı değişmeyen süttten ırmaklar,

Zat cennetinin ikinci ırmağı, لَبْنِ (Lebn) "Süt" tür.
Resülullah efendimiz rüyasında gördüğü sütü "İlim" olarak tabir etmiştir. Rüya yani Batını nefsi ve Nuran-i seyirdir.

Lebn (Süt) sayısal değerini incelersek,
Le: 30, Be; 2; Nun: 50,
 $30+2+50=82$
 $8+2=10$
(10) Tevhid-i Sıfat mertebesidir.
Lam: Uluhiyet
Be: Risalet
Nun: Nefsi Küll'dür.

Kevser ırmağından, gönül havuzuna dolan ilmi, Kamil İnsan müntesiplerine Nur-u Muhammedi gereği her mertebeden gönül süt pınarından, saliklerini ilim olarak beslemektedir. Musa a.s nasıl ki sadece öz annesinin sütünü kabul etmiş. Diğer süt annelerinin sütünü kabul etmemişse, salikte sadece öz annesi mesabesinde ve Nefsi Küll konumunda olan Mürşidinin ilim sütünü kabul eder. Başka üretim bir süt içmeye kalkarsa bu sütlerin ihtivası birbiri ile karışınca tadı değişir. Onun için bir salik sütünü yani ilmini karıştırmamalıdır. Mürşid-i Kamil mesabesine gelmiş bir kişide, sütününden müntesiplerine geçecek ilimler konusunda dikkatli olmalı ve risalet süzgecinden geçirip vermelidir.

Lam yani Uluhiyet mertebesi yani Allah esmasından alınan ilim, Risalet yani Mürşid-i Kamilin gönül aynası veya Rabb-i Hass aynasına Veli ve Müm'in esmaları aracılığıyla yansır ve buradan Nefs-i Küll mertebesinden sohbetler ile saliklere içirilir.

Seyrinde 2. Seyr olan Nurani seyre gelmiş olan salikte de bu Risalet ilminin yansıması ile Mürşid'inin ilgilendiği konu doğrultusunda ilmi açılımlar olur ve bunun neticesinde bu açılımlar çalışmalarına yansır.

İşte bu mertebenin sütünün tadının değişmemesi lazımdır. Nasıl dünya sütü biraz beklerse, kaynatılmaz

veya pastörize edilmezse kesilir. Bu ilim sütünün tadının bozulmaması için gerçek bir Kamil İnsanın bünyesinde işlenip, sağlıklı ve tadının bozulmaz bir hale gelmesi gerekir. Böyle olmayan bir süt yani ilim risaletten kesiktir. Taliplilerini Hakikate ulşamaktan keser.

Süt ırmağı TARİKAT mertebesini temsil eder.

İçenlere lezzet veren şaraptan ırmaklar;

Zat cennetinin üçüncü ırmağı, حمْر (Hamr) "Şarap" tır.

Ve aynı zamanda ekşi demektir. Dünya şarapları ekşidir ve sarhoşluk verir. Lezzet veren yani ağız yolu ile alınan "Tad"dır. Tasavvuf'ta geçen "Meyhane" Dergah'tır. Mürşid-i Kamil gönül hanesi olan bu dergahına gelen salıkların gönüllerine Şarab-ı yani Aşk-ı ilahî'yi nefes yolu ile yani sohbet ile tenfis eder. Lezzet yani tad ağız tavanı ve tabanı sayesinde alınır. Bu tad hücreler ile beyine iletilir. Ve Hakikat-i İlahi sohbeti içenlere sevk vermiş olur. Ağızdan alına tat dan önce bir salık'ın iyi bir dinleyici olarak Hakikat kulağının açılmış olması gerekir ki, bu bir önceki merteye olan Süt ırmağında olur.

Hamr (Şarap) sayısal değerini incelersek,

Ha: 600, Mim: 40, Re: 200,

$600+40+200= 840$

$8+4= 12$

(12) Hakikat-i Muhammediye'dir.

Ha: Halk,

Mim: Hakikat-i Muhammediye (Uluhiyet)

Re: Rahmaniyyet ve Rububiyet mertebeleridir.

Ayan-i sabitede bulunan Esmâ-i ilahiye halkının, Uluhiyyet mertebesinden Nefesi Rahman-i ile tenfis edilip, Rububiyet mertebesinden açığa çıkan Esmâ-i İlahiyye'nin içenlere lezzet vermesidir.

Ölümde, bir tadıdır. Kevser ırmağının şarabını tadan

salik ölmeden önce idraken ölüp bu Aşk-ı ilahi badesi ile Hakk'ın Cemal aynasında gark olup kendinden geçmiş bir haldedir.

Hamr, mayalanmak ve Hamur'dur. Hamur da maya'nın etkisi ile ekşiyip kabarrır. Ve yenecek hale gelmesi için fırında pişmesi gerekir. Hakikat-i İlahi sohbetinin bir salik'in anlayabilmesi için Mürşid Hamur'u gönül ateşinde pişirmesi gerekir. Ve ufak lokmalar halinde taliplilerine verir. Eğer büyük lokmalar ile verilirse boğaza takılır ve manevi ölüme sebep olabilir.

Şarabı içtik şerhoş olduk şükriallah

Ayıldık ilme talib olduk elhamdüllillah

Şarap ırmağı HAKİKAT mertebesini temsil eder.

Süzme baldan ırmaklar,

Zat cennetinin dördüncü ırmağı, **عَسَلٍ** (عَسَلٍ) "Bal" dır.

Bal bilindiği gibi altıgen peteklere arıların topladıkları balları işlemden geçirip kusması ile oluşan Hakk'ın muhteşem bir sanat harikasıdır. Arının renkleri sarı ve siyahtır. Bu sıvı gerçek hayat verip kıyam ettirir. Saliğin kıyametini koparıp nefsini kurban ettirir.

Balın süzme olması peteğinininden süzülmesidir. Petek dış kısmı yani efaldır. Bal zat marifet mertenesini temsil etmektedir. Burada fiil yoktur. Mutlak ilim mertebesidir. Balın bu dış kısmı ayrılmalıdır. Gerçek zati öz olan ilim taliplilerin gönül havuzuna akıtılmalıdır.

Peteğin altıgen olması 6 yöne işarettir. Ve bu bal dördüncü ırmaktır. Kabe de küp yani altıgen ve 4 köşesi vardır.

Arı peteği, arının içinden çıktığı doğum yeridir. Kimi işçi, kimi erkek arı, kimi kraliçe arıdır. Bir bakıma derviş önce "İşçi" arı gibidir. Topladığı balları dergahı olan kovana taşır. Daha sonra "Erkek" arı gibi ölür. Fenafillah mertebesini yaşıyor. Tam kemalat ile Bekabillah mertebesine

ulaşabilirse "Kraliçe" arı gibi oğul verir. Kendi kovanını açar. Cemaati olur.

Bal marifet demektir. Marifet-i İlahiyye mertebesi sahibi bi Mürşid-i Kamil bu balı süzer. Ve salık hangi mertebede ise ona, o mertebeden ikram eder.

Asel (Bal) sayısal değerini incelersek;

Ayin: 70, Sin: 60, Lam: 30,

$70+60+30=160$

(16) 13 ve 3 tür. İlm'el Yakîn, Ayn'el Yakîn, Hakk'el Yakîn mertebelerinden Hakikat-i Muhammedi'yedir.

Bal sayısal değerlerinden ilk üç ırmağında bu ırmak içinde cem olduğunu vermektedir.

Ayin: Göz,

Sin: İnsan,

Lam: Uluhiyet'tir.

İnsan'ın nasıl ki insanın en kıymetli organıysa, âlemlerin en kıymetliside göz bebeği mesabesinde olan İnsan-ı Kamildir.

Zat ırmağı MARİFET mertebesini temsil eder.

Ayet içinde geçen نَهَار (Nehar) ırmak

Nun: 50, He: 5, Re: 200

$50+5+200= 255$

$2+5+5= 12$

(12) Hakikat-i Muhammedi'dir.

Nun: Nur-u Muhammedi

He: Hüviyet

Re: Rahmaniyet ve Rububiyet mertebeleri...

Hakikat-i Muhammediyenin 12 ırmağı, Tüm mertebelerden kendi ilahi kimliği üzerinden Nefesi rahmani

ile Esmalarına tenfis edilmesidir.

(12) (10) (12) (16) (12)

$12+10+12+16+12= 62$

62 incelenen Muhammed (47) suresi 15. Ayetin sayısal toplamı ve (8) cennettir. Bu ırmakların tesadufi değil İlahi nizam gereği olduğudur.

$8= 5+3= 53$ ile şifre sayımızdır.

Bir başka hesaplama ile;

Dört ırmağın sayısal toplamı;

$66+82+840+160= 1148$

$1+1+4+8= 14$

(14) Nur-u Muhammedi'dir. Bu dört ırmağın tüm mertebelerden akıcı yani akar olmasıdır.

1148, Nehir sayısal değeri olan 255 ile toplarsak,

$1148+255= 1398$

139 (13) tür. Hazret-i Muhammed'in Şifre rakamıdır. 8 ise 8 Cennettir... 8. Cennetten (Yolumuzda 53 ten) istidatlı gönül havuzlarına Su, Süt, Şarap ve Bal ırmakları olarak akmaktadır diyebiliriz. (Heza min fazli Rabbi)

Bal sayısal değeri,

Be: 2, Eli: 1, Lam: 30,

$2+1+30= 33$ tür.

(33) Mescid-i Nebevide ki ilk direk sayısıdır. Mescid-i Nebevi Marifet ilmi ve diğer ilimlerin kaynağıdır.

Küçük bir uygulama yapalım, Bal arapça "Asel" idi. A-SEL

A (Ayın-Göz) ve Sel; Kulun Abdiyet mertebesinden gözünden süzülerek akan gözyaşı selidir. Bu göz yaşları inci mesabesindedir.

İlm'el Yakîn, Ayn'el Yakîn, Hakk'el Yakîn mertebeleri cem olduktan sonra Sin'in üzerine üç nokta gelir. Ve "AŞ-

El" olur. Bu durumda olan kişi Uluhiyetin (Allah'ın) aşçı olan eli olmuş ve taliplilerin uluhiyet tabaklarına bu mana yiyeceklerini koyar ve onları besler.

Resülu zışan efendimiz ortaya bir tepsi bal koymuş. Bu nedir? Diye sorunca gelenler. Efendim baldır demişler. Aynı soru Hz. Ali efendimize sorulunca parmağını daldırıp tattıktan sonra, Efendim baldır demiş. Cenab-ı Hakk bizleri de geçek balı tadıp müşahade edenlerden eylesin. İnşeAllah.

Bal ırmağı MARİFET mertebesini temsil eder.

Onlar için cennette her çeşit meyve ve Rablerinden bir bağışlanma vardır.

Zat-i cennette olanların Rububiyet tarafları olduğu gibi kulluk tarafları vardır. İşte kullukları için meyve ve rablerinden bağışlanma vardır.

Bunların durumu, ateşte ebedî olarak kalacak olan ve bağırsaklarını parçalayacak kaynar su içirilen kimsenin durumu gibi olur mu?

Zat cennet-i ırmaklarından içenler ile, içleri nar yani ateş olan bir olur mu? Demektedir Rabbimiz. Bu kişiler nar olan vücutlarına aynı su girsede ateş olup bağırsaklarını parçalayacaktır.

Kevser ırmağını birleyen için ikinci rekatta Rabbin için namaz kıl ve **nehar/nahr et, kurban kes/boğazla** denmektedir.

İşte Kevser **Neharlarını** içen, ırmakta He: Hüviyet kimliktir. Hakk'ın kimliği ile bir salık'ın kimlik'lenebilmesi için **nehar/nahr** bunun içindeki Ha= Hayat'tır. Bu boğazlama ile birlikte kan tazyik ile bir ırmak gibi boşalır. Bu boşalma esnasında He ve Ha arasında bir hırıltı çıkarak Hüviyet ve Hayat birleşmiş olur.

Sayısal değerleri; $5+8= 13$ 'tür... 11 ve 12. Mertebelerde 13 bağlıdır. Zilhiccenin 11,12, ve 13 günlerinde kesilen kurban buraya bağlıdır, diyebiliriz.

17-12-2013

Not: Bugünün tarihin sayısal değeri bir hesapla;
17+12+20+13= **62 dir.**

Mu.... Ca...

Bu çalışması için Mu.... Ca.... Oğlumuzun ellerine
gönlüne sağlık. Mevzuumuz ile ilgili olmasından dolayı onu
da kayda aldım. T.B.

**(8) Cennet ve (47/15) Muhammed Suresi, sayısal
açıklamalar yazının içindedir. (47-15=62) dir.**

(Heza Min Fazli Rabbihi)

(2015-Umre dosyasından da küçük bir aktarma
yapalım.

.....Biz Merve tepesinde Âd----le birlikte
sağlarımızıda yeteri kadar kesip sa'y imizide selâmetle
bitirmiş olduk, Rabb'ımıza şükrederiz.

Tavaf ve sa'yimizi yaparken bu umreyi kime
bağışlayayım diye düşünürken, aklıma "*fesalli li rabbike
venhar*" (108/2) geldi o halde bu Umremde "rabbim için
olsun" diyerek, Rabbıma hediye eyledim.

Ravzadan çıkıp otele doğru dönerken Nüket Anne,
kendi Umresini kendi Anne Babasına hediye ettiğini
söyleyerek, benim kime hediye ettiğimi sordu, bende,
"*fesalli li rabbike venhar*" (108/2) de belirtildiği gibi,
"*Umreti lirabbike*" "Rabbim için umre yaptım" dedim. Ve
otele doğru yola devam ettik.

Bu umremizde de Rabb'ımın hediyesi bu husus oldu,
yani "Rububiyet Umresi" hediye edilmiş oldu.

NOT= *Bu husus oldukça derin olan bir konudur, normalde kabul görmeyip inkâr edilebilecek bir konudur, merak edenler için özetle kısa bir açıklama yapmaya çalışalım. T.B.*

Cenâb-ı Hakk Âdem-i (a.s.) Cennete lâtif varlığı ile halkedince ona, (ve alleme Âdemel esmâ'e küllehe" "ve ona isimlerin hepsini talim etti/öğretti" (2/31) bu âyet-i kerimesi hükmünce, Âdem (a.s.) ile başlayan bu Batını esmâ eğitimi her birerlerimizin iç bünyesine konmuş ve yaşadığımız hayatın her bir safhasını orada olan faaliyet hangi esmânın sınırları dahilinde ise bizde fitri olarak o esma o sırada faaliyete geçip yapmak istediğimiz şeyler ve konu ne ise o ismin sahasında yaparız ancak biz bunun farkında olmadığımızdan "ben" yaptım diyerek hadiseyi farkında olmadan kendi nefsi gücümüze veririz, bu şekilde ilâh-i esmâ atıl, onun yerini alan nefsi esmâmız, zahire çıkmış ve biz nefsimizle hareket ettiğimizden, yapılan fiilin neticesinde nefsi olur, ve genellikle hüsrarla sona erer.

İşte bir kimsenin ilk yapması gereken şeylerin en başındaki husus kendini tanımaya çalışmasıdır. O zaman görecektirki kendinde, kendine ait hiçbir şeyin olmadığıdır, kendinde ve kendinin zannettiği her şeyi, Allah'ın isimlerinin birer tecellisinden başka bir şey olmadığıdır. İşte bu husus bir irfaniyyet ve eğitim meselesidir.

Dünyaya gelen bir çocuk, gerek ailesi gerek çevresi ve okul hayatında aldığı bazı hayat anlayış ve ölçüleri oluşmaktadır. İşte bu husus kişinin kendi hayat anlayışını ve farkında bile olmadan kendinde nefsi bir benliğin oluşmasını sağlamakta, ve Hakk'tan o derece uzaklaşıp, üzerinde Hakkın emaneti olan her şeyini, kendine ve "hayali bir nefsi benlik" ile nefsi benliğine bağlamaktadır. İşte bu halde iken Hakk'ın vermiş olduğu, "hayat. İlim, irade, kudret, kelâm, semî, basar" "sıfatı subutiyye" Allah'ın kendine ait olan "sabit sıfatları"ndan kuluna aktardığı bu hayati sıfatları ve diğer bütün esmâ-i

İlâyyelerilerini, nefsine kaptırdığından bunları nefsi istikametinde kullandığından, bu değerler Hakk yolunda faaliyetlerini gösterememekte, böylece de atıl kalmakta ve çok mahzun olmaktadır.

Bilindiği gibi her bir esmâ-i İlâhiyye kendi sahasında bir rabb, yani merebbiye/terbiye edendir. İşte bu yüzden esmâ-i ilâyye sayısı kadar rab vardır, ve âlemde "müdebbir" tedbir edicilerdir. (Rabbların Rabb-ı/Rabbül erbab) olan Rabb'ul âlemîn ise tektir. Her biri kendi sahasında faaliyet gösteren esmâ-i ilâhiye olan rububiyet mertebesinin görevlilerini, kişi farkına varmadan gafletinden dolayı, nefsinin emrine verdiği zaman, bu esmâlar asli görevlerinden uzaklaştırılmış ve nefsin hizmetine verilmiş olur.

İşte bu durumda, çok sıkıntıda olan, ve insanın aklına emanet edilen, ancak nefsi beşerisinin, hükmü altına alındığından, ve istilâ edilmiş durumda olduklarından, ilâhi isimler çok sıkıntı içine girmiş olmaktadırlar, ve görevlerini yapamamaktadırlar. İşte bu halde olan ve aslında bize ait olan, ancak nefsimiz tarafından kullanılan esmâlar, kendi hürriyetlerini isterler. İşte bu durumda akıl sahibi bir kişiye, bu esmâları Hakk yolunda kullanılması için bunları nefsin musallatlığından kurtarmak için, onlara yardımcı olmak lâzım gelir ki, o isim ve sıfatlar kişinin lehine, Hakk yolunda kendisine yardımcı olsun. Nefs tarafından bunlar engellendiği için kişiye Hakk yolunda fayda sağlayamamaktadırlar.

İşte Cenâb-ı Hakk bu durumda olan kişinin içinde hapis olmuş halde bekleyen, ve ayrıca nefis tarafından kullanılan bu isimler için, "fesalli li rabbike venhar" (108/2) (Rabb'ın için namaz kıl) yani onun ibadet yolunu aç. "ve kurban kes" yani nefsine yeter artık de, onu kurban et ki diğer esmalarda kurtulmuş olsun. İşte zâhirde de derse başlayanlar tarafından ilk başlarda bu yüzden zuhuratlarda kurbanlar kesilir ve ondan sonra yavaş yavaş esmâ-i

ilâhiyyeler ilâhi asli görevlerini yapmaya başlarlar, ve ancak ondan sonra Hakk ve gönül yolunda yol almaya başlanır.

İşte bu yüzden bunları düşünürken o halde bu Umremde, "rabbim için olsun" diyerek, Rabbıma hediye eyledim. Bunların çok daha başka izahları da vardır burada bu şekliyle yapıldı, İnşallah namaz sureleri kitabımızda, "bu kitap" ilgili surenin bu âyetinde daha geniş bilgi gelecektir. Cenâb-ı Hakk esmalarımızı, nefsinin elinden kurtaranlardan eylesin. Âmiin. T.B.

(2015-Umre dosyasından bir miktar daha aktarma yapalım. (14/02/2015/Cumartesi)

.....Bu tavafı, "abdiyyet, velâyet, İbrâhîmiyyet" tavafı olarak niyetlenip yaptım. Allah (c.c.) kabul etsin.

Bir müddet sonra sabah namazı ezanı okundu, bu arada Er... da gelmişti namazı beraber kıldık, bittikten sonra buluşma yerinde Nüket Anne ile buluşup otele yemekhaneye gittik Er... da eşine bakmak için odalarına çıkmıştı. Biz yemek yerken onlarda geldi kahvaltılarımızı da yaptıktan sonra odalarımıza çekildik. Ben gene yazılarıma devam ediyorum, bitince dinlenmek için biraz yatacağım İnşallah.

Yatıp bir miktar uyuduktan sonra, saat (12,00) ye geliyormuş uyandım ve bir zuhurat gördüğümü hatırladım, zuhurat, **Hacer validemiz** hakkın da ve şöyle idi.

"Sa'y yeri imiş ancak eski hali yani (Hacer validenizin ilk bırakıldığı hali,) Hacer validemiz Merveden Safaya doğru geliyor, altıncı yürüyüşü imiş, Safa'ya yaklaşırken bir hareket oldu, Hacer valide, Sa'y gidişinden çıkarak, aşağıya doğru koşmaya başladı, uzaktan İsmâil'in yanında bir şeyler olduğunu fark etmiş, onun yanına gitmişti.

İşte o anda orada su çıkmış onun etrafını "zem,zem/dur, dur" diyerek çeviriyormuş, daha sonra tekrar Sa'y yerine gelip kaldığı yerden devam ederek safa ya geldi, bende o taraflardan bakıyormuşum. Daha sonra tekrar safa dan Merveye doğru döndü ve herhangi bir kimseye rastlayabilirmiyim diye o tarafa gitti. Böylece yedi yürüyüşü bitirmiş oldu."

İşte bende bu arada uyanmışım, kalkıp elimi yüzümü yıkadım zuhuratı kayda aldım ve çok mühim olduğunu düşündüm, Çünkü zem, zem suyunun, hacer validemizin **"Merveden Safa ya giderken (altıncı) yürüyüşünde ortaya çıktığı anlaşılıyor idi"** (Allahu a'lem)

Zem, zem'in, (ze) si (7) (mim/m) i (40) tır, toplarsak, (7+40=47) iki (47+47=94) namazda geçen "selâm" ların karşılığıdır. (7+4=11) Hz. Muhammed'tir. (7+7=14) nuru Muhammedidir. Ayrıca en büyük ebced hesabıyla (ze) (137) sayı değerindedir ki zâten buda bellidir. Daha fazla uzatmayalım.

İnsan'ın bâtın varlığında iki "pınar/nehir" vardır, bunların biri (zem zem) pınarı diğeri ise, (kevser) nehridir. Zem zem, beden mülkünden çıkar, (Kevser) ise gönül âleminden çıkar, bunların ikisinde kişinin benliğinde vardır ancak bunları çıkarıp faaliyete geçirmek bir irfaniyyet işidir. Cenâb-ı Hakk yollarını açsın.

Bunlardan sonra kalkıp elimi yüzümü yıkadım, zuhuratı kayda aldım, oda görevlisini bekliyoruz gelip temizlik yapacak. Mahbub isimli görevli evlât geldi bütün temizliğimizi yaptı gitti, bende küçük bir bahşış verdim. Gene yazılarıma devam edemiyorum.....

108-KEVSER Sûre-i şerifindeki kısa yolculuğumuz böylece sona ermiş oldu, bundan sonra yolumuza**109-KÂFİRUN** Sûresi ile devam edelim İnşallah.

109-KÂFİRÜN Sûresi.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

BİSMİLLAHİR RAHMÂNİR RAHİM

Sure adını, ilk ayetinde geçen ve "İnkârcılar" anlamına gelen "kâfirun" kelimesinden almıştır. Kâfirlere hitap ettiği için bu ismi almıştır. Sure, "Kul yâ eyyühe'l-kâfirûn", "Mukaşşise", "İhlâs", "İbadet", "Dîn" adlarıyla da anılmaktadır. Ayrıca İhlâs sûresiyle birlikte bu iki sureye "İhlâsayn (iki İhlâs)" adı verilmiştir.¹

Müfessirler bu surenin faziletiyle ilgili olarak, Hz. Peygamber'in, "Kul hüvellahu ehad Kur'an'ın üçte birine denktir, Kul yâ eyyühel-kâfirûn ise dörtte birine denktir" buyurduğunu; Sahâbe'den birine, "Uyumak üzere yatağına yattığında Kul yâ eyyühel-kâfirûn sûresini oku; bunu okursan şirk inancına sapmaktan korunursun" dediğini naklederler.²

6. ayetten oluşan sure, Mekke'de inmiştir.

Mushaftaki sıralamada 109., nüzul sırasına göre ise 18. suredir. (Hasenât)

Sûre-i Şerif'in, kısaca sayı değerlerine bir göz atalım.

(109) Mushaf sıra numarası.

(18) Nüzül sıra numarası.

(49) Alfebetik sırası.

(30) Cüz sırası.

(06) Âyet, sayısı.

(06) Fasıla harfleri.

(162) Genel toplamdır.

Rakkamları tek tek toplarsak.

(16+2=18)

Bu sayı değerlerinin birçok bağlantıları vardır ancak fazla vaktinizi almamak için sadece genel sayıları vermekle

yetinelim. Açık olarak görüldüğü gibi bünyesinde (18) bin alem vardır.

Fasılası: (dal) (mim) (nun) Harfleridir, ebced sayı değerleri (dal-4) (mim-40) (nun-50) dir. Fasıla/ara harfleri, üçünün sayı değer toplamı (94) dür. Toplarsak, (9+4=13) olurki Hakikat-i Muhammedidir.

Meal.

- 1- De ki: Ey kafirler!
- 2- Sizin taptıklarınıza ben tapmam.
- 3- Siz de benim taptığıma tapıcılar değilsiniz.
- 4- Ben asla sizin taptıklarınıza tapacak değilim.
- 5- Siz de benim taptığıma tapacak değilsiniz.
- 6- Sizin dininiz size, benim dinim banadır.

Sûre-i Şerîfin nüzûlü konusunda Taberani ve İbni Ebi Hatim, İbni Abbas'tan şunu rivayet olunmuştur:

Bu sûre Kureyş'ten bir topluluk hakkında inmiştir Onlar: "Ey Muhammed, gel sen bizim dinimize tabi ol Biz de senin dinine tâbi olalım Bir yıl sen bizim ilâhlarımıza ibâdet et, bir yıl da biz senin ilâhına ibâdet edelim. Eğer ilâhlarımıza ibâdet etmek sûretiyle bir hayra ulaşırsan, bize iştirak edersin Biz de bundan bir zevk duyarız. Yok eğer biz senin ilâhına ibâdet eder, senin elinle bir hayra ulaşırsak, sana iştirak ederiz Bundan da sen zevk duyarsın" dediler

Rasulullah (sav) buyurdu ki: "Kendisinden başkasını Allah'a eş koştuktan Allah'a sığınırım" Bunun üzerine Allah Teala bu sûrenin tamamını indirdi Ve "De ki: Siz ey cahiller! Bana Allah'tan başkasına mı tapınmamı emrediyorsunuz?" (Zümer, 39/64) ayeti indi Rasulullah (sav) erkenden Mescid-i Haram'a gitti Mescid Kureyşlilerle dolu idi. Bu sûreyi sonuna kadar onlara okudu Bu yüzden

Kureyşliler ümitsizliğe düştüler

Bu Sûre-i Şerif batılıların günümüzde geliştirerek olgunlaştırmaya çalıştıkları ve ismine "demokrasi" denilen uygulamanın İslâmiyette daha o günlerde mevcut olduğunu göstermektedir.

İslâm dininin tamamı demokrasi ismi verilen insan haklarını bünyesinde toplamaktadır. Bu özellikler İslâmiyetin geldiği devirdeki çok büyük haksızlıklar içerisinde oluşmuş ve tatbikine geçilmiştir.

Ne yazık ki İslâm toplumu olarak bizler elimizde malzemeyi tam olarak sergileyemediğimizden ve İslâm dinini sadece fıkıh ilmi yönünden kabul ederek zâhiri oluşumlar içerisine hapsettiğimiz ve bu çok büyük hakikatleri zuhura çıkartamadığımız için İslâm dininin hakikatlerine ulaşım sağlayamıyoruz ve başkalarına da yaşatamıyoruz.

قُلْ يَا أَيُّهَا الْكَافِرُونَ

(109-1) Kul yâ eyyuhel kâfirûn.

De ki: "Ey kâfirler!"

"**kâfir**" kelime anlamı olarak "perdeleyen, örten" anlamındadır. Genel olarak ise küfür, kötü söz şeklinde anlaşılmaktadır oysa "perdeleme, örtme, gizleme, kapatma" ma'nâlarıdır.

İşte o kişiler Hakk'ı ve hakikatleri perdelediklerinden dolayı "kâfir" vasfı kendilerinde ortaya çıkmaktadır.

Ve küfür, hakikatlerden gâfil olanların ve âriflerin küfrü olarak iki türlüdür.

Gafil olanlar genel olarak bildiğimiz zâhirede gözüktüğü şekilde Hakk'ı ve dini açıkça inkar edenlerdir.

Âriflerin küfrü ise şöyledir, irfan ehli kendi bünyesinde

zuhurda olan Hakk'ın varlığını her yerde her zaman açığa çıkarmaz ve hatta gerek olmadıkça hiçbir zaman açığa çıkarmaz, ve özünde olan Hakk'ın varlığını dışındaki kendi beşeriyeti ile bilerek ve şuurla perdeler, örter.

Beyazıt Bistâmi bu anlama işaret etmek için; "Ben otuz yıldan beri Allah ile konuşurum ama insanlar benim kendileriyle konuştuğumu zannediyorlar" demiştir.

Yine bu konuda anlattığımız bir hikâye vardır:

İki arif olan arkadaş bir akşam namazını kılarlar iken imam dalgınlıkla iki rekâta da bu sureyi okumuş, neyse namaz bitmiş camî'den çıkmışlar yolda giderlerken ariflerden biri diğerine,

- İmâm ne yaptı gördün mü? diye sormuş, diğeri de,

- Evet, gördüm-duydum demiş, Kâfirûn sûresini iki kere okudu, demiş, bu sefer diğeri arif olan,

- Ama birini senin için birini de benim için okudu, demiş.

Bu hususta arifler.

Küfrü bâtil mutlak hakk-ı örtmüştür.

Küfrü Hakk ise kendi kendini örtmüştür.

Demişlerdir.

Diğeri yönden bakıldığında. "Kûl" Habibim deki, ey nefislerinin zulmeti ve akıllarının kısırlığı ile yaşayan ve kendilerinde bulunan İlâh-i hakikatleri örterek, perdeli küfrü halinde yaşayan kimseler.

لَا أَعْبُدُ مَا تَعْبُدُونَ

(109-2) Lâ a'budu mâ ta'budûn.

"Ben sizin taptığınız şeylere tapmam."

Bu ayeti kerime ilk anda tefsirdeki haliyle anlaşılma-
kla beraber, "sizin muhabbet ettiğiniz şeylere biz muhabbet
etmeyiz" ifâdesini taşımaktadır.

Bu muhabbet edilen oluşumlardan Hakk yolunda fayda
sağlanacak ise, tabî ki Hakk yolunda gidenler bu yönden
ilgi duyarlar o kısım ayrıdır, ancak o oluşumlara beşeriyet
derecesinde yönelenler gibi biz yönelmeyiz, denmektedir.

Ben gerçek Hakk-ı bulmuş iken sizin hayali ve nefsi
yönden üretilen taptıklarınıza tapmam denmektedir.

وَلَا أَنْتُمْ عَابِدُونَ مَا أَعْبُدُ

(109-3) Ve lâ entum âbidûne mâ a'bud.

"Ve siz, benim kul olduğuma kul olacak değilsiniz."

Çünkü anlayışı, değer yargıları, görüşü ayrıdır, biraz
daha yukarıya çıkarsak a'yan-ı sabitesi ayrıdır, bu
nedenlerden dolayı benim kul olduğuma sizler ibadet edici,
kul olamazsınız.

Kalpleriniz paslanmış ve bu yüzden mühürlenmiş oldu-
ğundan ve gerçek Hakk-ı perdelemiş olduğunuzdan bu
yoldan geri dönemeyeceğiniz için. Gerçek Hakk'a kul
olamayacaksınız.

وَلَا أَنَا عَابِدٌ مَا عَبَدْتُمْ

(109-4) Ve lâ ene âbidun mâ abedtum.

"Ve ben de sizin taptığınız şeylere tapacak değilim."

Ve benim kendimi ve Rabbımı şuhudü yakîn muhabbeti ile idrak etmiş olduğumdan, sizin hayellerinizde varettiğiniz nefsi ve dünyevi olarak taptığınız şeylere tapacak değilim.

وَلَا أَنْتُمْ عَابِدُونَ مَا أَعْبُدُ

(109-5) Ve lâ entum âbidûne mâ a'bud.

"Ve siz benim kul olduğuma kul olacak değilsiniz."

Çünkü anlayışı, değer yargıları, görüşü ayrıdır, biraz daha yukarıya çıkarsak a'yan-ı sabitesi ayrıdır, bu nedenlerden dolayı benim kul olduğuma sizler ibadet edici, kul olamazsınız.

Kalpleriniz paslanmış ve bu yüzden mühürlenmiş olduğundan ve gerçek Hakk-ı perdelemiş olduğunuzdan bu yoldan geri dönemeyeceğiniz için. Gerçek Hakk'a kul olamayacaksınız.

Bireysel olarak nefsimiz aklımızı örttüğünde inkar ehli olmakta, aklımız nefsimizi örttüğünde ise imân ehli olmaktayız. Daha ileri giderek gönlümüzdeki Hakk'ı ortaya çıkardığımızda ise Hakk ehli olmaktayız.

لَكُمْ دِينُكُمْ وَلِيَ دِينِ

(109-6) Lekum dînukum ve liye dîn.

"Sizin dîniniz sizin ve benim dînim benim."

Hiçbir şekilde karşı tarafı tahkir eden bir ifâde olmadan çok tabî olarak uyarı yapılmaktadır.

Efendimiz (s.a.v) bütün âlemin hakikatini bildiğinden dolayı zorlamaya kalkışmaz, herkesin a'yan-ı sabitesinin gereğini ortaya koyacağını bildiği için zorlayarak imân ehli etmeye çalışmaz.

Sizin hayali ve nefsi kurguladığınız dininiz sizin olsun bizim, İlâhi ve akli gönül dinimiz bizim olsun.

Enes radiyallahu anh şöyle demiştir:

Resûlullah'a tam on yıl hizmet ettim. Bana bir defâ bile "öf!" demedi. Yaptığım bir şeyden dolayı "Niye böyle yaptın?", demediği gibi, yapmadığım bir şey sebebiyle "Şöyle yapsan olmaz mıydı?" da demedi.

109-KÂFİRUN Sûre-i şerifindeki kısa yolculuğumuz böylece sona ermiş oldu, bundan sonra yolumuza, **110-NASR** Sûresi ile devam edelim İnşallah.

110-NASR Sûresi.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

BİSMİLLAHİR RAHMÂNİR RAHİM

Kâbe'nin kapısını açtığı zaman Resulullah (s.a.v)'ın sekiz rekat kuşluk namazı kılmış olduğu rivayet edilmiştir.

Rivayet olunmuştur ki bu sûre nazil olduğunda Resulullah (s.a.v.) bir hutbe okuyup şöyle buyurmuştu: "Bir kul, Allah onu dünya ile kendine kavuşması arasında muhayyer (seçmeli) kıldı, o Allah'a kavuşmasını seçti." Bunun ne demek olduğunu Ebu bekir (r.a.) anlamıştı da: Canlarımız ve mallarımız, atalarımız ve evlatlarımızla sana feda olalım, demişti.

Yine rivayet olunmuştur ki: Resulullah bunu ashabına

okuduğu zaman sevinmişler, fakat Hz. Abbas (r.a.) ağlamıştı. Resulullah (s.a.v.): "Neye ağlıyorsun amca?" buyurdu. "Sana vefatın haber veriliyor." dedi, "Evet dediğin gibi" buyurdu.

Sure adını, ilk âyetinde geçen ve "yardım, zafer" anlamına gelen "nasr" kelimesinden almıştır. Allah'ın Peygamberimize yardımından bahsettiği için bu ismi almıştır. Hz. Peygamber'in vefatına ima olarak değerlendirildiği için "Tevdî (veda)" adıyla da anılmaktadır; ayrıca "İza câe" ve "Fetih" adları da vardır.

3 ayetten oluşan sure, Mekke'nin fethedilmesinden sonra, Mekke topraklarında inmiştir. Bununla beraber, Medine döneminde indiği göz önünde bulundurularak Medine'de indiği kabul edilmektedir.

Mushaftaki sıralamada 110., nüzul sırasına göre ise 114. suredir. (Hasenât)

Sûre-i Şerif'in, kısaca sayı değerlerine bir göz atalım.

(110) Mushaf sıra numarası.

(114) Nüzül sıra numarası.

(77) Alfabetik sırası.

(30) Cüz sırası.

(03) Âyet, sayısı.

(03) Fasıla harfleri.

(337) Genel toplamdır.

Rakkamları tek tek toplarsak.

(3+3+7=13)

Bu sayı değerlerinin birçok bağlantıları vardır ancak fazla vaktinizi almamak için sadece genel sayıları vermekle yetinelim. Açık olarak görüldüğü gibi bünyesinde (13) Hakikat-i Muhammediyye bulunmakta ve hakikate dikkat

çekilmektedir.

Fasılası: (elif) (ha) Harfleridir, ebced sayı değerlerii (elif-1-13) (ha-8) dir. Fasıla/ara harfleri, ikisinin sayı değer toplamı (21) dir. Toplarsak, (2+1=3) olurki yakîn ilimleri ve yukarıdaki sayılar ile Hakikat-i Muhammedidir.

Mealên.

- (1) Allah'ın yardımı ve fethi (Mekke fethi) geldiğinde
- (2) Ve insanların bölük bölük Allah'ın dinine girdiğini gördüğünde,
- (3) Rabbine hamd ederek tespihte bulun ve O'ndan bağışlama dile. Çünkü O, tövbeleri çok kabul edendir.

إِذَا جَاءَ نَصْرُ اللَّهِ وَالْفَتْحُ

(110-1) İzâ câe nasrullâhi vel feth.

"Allah'ın yardımı ve fethi geldiği zaman."

O gün bu ifâdeler Efendimiz (s.a.v)'e ve genele ait bir hâdise iken bu gün de aynı şekilde taptâze bir şekilde hükmü geçerlidir ve herbirerlerimize gelecek olan Allah'ın hakikatini ve fethini anlatmaktadır.

Medine-i Münevvere'ye hicretten sonra nasıl ki "ensar" denilen yardımcıları vasıtasıyla İslâmiyet gelişmeye başladı, "nasr" kelimesi bunu belirtmektedir.

Allah'ın fethi ise bireysel varlığımızdaki nefsanîyeti ortadan kaldırarak hakikatın gelmesidir.

O günlerde bu şekilde olan bu âyeti kerîme bugün bize neler vermektedir ona bakalım şimdi.

Hakk yoluna girip ilerlemeye çalışan kimse uzun süreler çalışır ve çabalar. Bu süre içerisinde kendisini bir şey elde

edememiş halde zannedebilir ancak o farkında olmadan birçok şeyler kazanmıştır. Sonrasında öyle bir zaman gelir ki ona Allah'ın yardımı içeriden veya dışarıdan erişir. Oysa o yardım o çalışmalar neticesinde kişinin iç bünyesinde toplanmıştır ancak farkında olmamıştır. Kişide öyle zamanlar olur ki namaz kılarken veya iş yaparken birden içi bir hoş olur ve kendisine değişik haller gelmeye başlar. Ancak bizim idrâk ve gönül kapılarımız kapalı ise veya oralara daha evvelce başka varlıklar girip oraları istilâ etmişler ise bu gelen yardım bize ulaşmaz.

Bu âyeti kerîmelerin Efendimize (s.a.v) âit olan kısımları âlem şumûl olduğu için geniştir. Ümmetine ve dolayısıyla bizlere olan hüküm ise şahsidir ve kendi bünyemizdedir. Örneğin Efendimize (s.a.v) ümmetine dağıtmak için 10 ton yiyecek lazım ise bize 1 kg. yeterlidir. İşte bu şekilde her kişi bu âyeti kerîmelerden kendi kapasitesince alacağını almaktadır, hiç almamak diye bir şey söz konusu değildir çünkü veren Ganî'dir hazinesi tükenmez.

وَرَأَيْتَ النَّاسَ يَدْخُلُونَ فِي دِينِ اللَّهِ أَفْوَاجًا

(110-2) Ve reeyten nâse yedhulûne fî dînillâhi efvâcâ

"Ve insânların grup grup Allah'ın dînine girdiğini gördüğün"
(zaman).

O günlere kadar yavaş yavaş gelişmekte olan İslâmiyet Mekke fethedildikten sonra kabileler halinde diğer insanların katılımıyla hızla genişlemeye başladı. Cenâb-ı Hakk bunu daha önce Hz.Resûlullah (s.a.v) a vaad etmişti.

Bireysel varlığımızda mevcût olan her bir esmâ-i ilâhîyye bir insân hükmünde olduğundan dolayı esmâ-i ilâhîyyenin isyan yolunda değilde müspet mânâda gönül aleminde tahakkuku "**ve reeyten nâse**" hükmündedir.

Bunun sonucu olan dîn anlayışı değişir ve **"Allah indinde, dîn İslâm'dır"** anlayışı tahakkuk eder.

Bizler gerçek olarak Allah'ın bildirdiği İslâm dînini yaşamazdan önce beşeriyet yani nefsimizin dînini yaşamaktayız. Allah'ın dînini yaşamak için ise yer ehli olmaktan kurtularak gök ehli olarak O'nun huzuruna çıkmamız gerekmektedir.

Nefsimizin dînini tatbik ettiğimizden dolayıdır ki İslâm dîninin hakikatlerine ulaşamıyoruz ve başkalarına da anlatamıyoruz.

Birimsel varlığımız açısından ise, eğer kişi Cenâb-ı Hakk'ın (c.c) istediği ve Hz.Resûlullah'ın (s.a.v) târif ettiği şekilde Hakk'a yönelirse o zaman ona gelen Allah'ın yardımı ve fethi ile kendisi için İslâmiyet olan İslâmiyetin geneli içinde bildikleri kısmına öbek öbek yeni dîni bilgiler katılır. Örneğin kişi Kur'ân-ı Kerîm'den 100 âyeti kerîme biliyorsa her ne kadar İslâmiyet çok geniş olsa da bu onun bildiği İslâmiyettir. İşte bu bildiği şeyler bu yol ile gittikçe genişler. Burada belirtilen insanlar hükmü o kişi için artık kendisine gelen dîni bilgiler hükmüne girer.

İnsanın özelliği Hakk'a ârif olabilmesidir. Bu nedenle sâdece yardım kâfi değildir, bunun yanında fetihlerde yânî açılımlarda olacak ki kişinin dar olan kabı genişlesin. Eğer bu açılımlar olmaz ise Allah'ın yardımı gelir ve akar gider. Kişinin gönlünde yeni yeni hâneler açılmalıdır ki, bu dolup taşıp akan yardımlar boşa gitmesin. Bu açılan değişik mertebeler ile kişi o bölük bölük gelen ilimleri tutacak ve muhafaza edecek kaplara sâhip olacaktır.

فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ وَاسْتَغْفِرْهُ إِنَّهُ كَانَ تَوَّابًا

(110-3) Fe sebbih bi hamdi rabbike vestagfirh, innehu kâne tevvâbâ.

"O zaman Rabb'inin hamdı ile tespih et. Ve O'ndan

mağfiret dile. Muhakkak ki O, tövbeleri kabul edendir.”

Bu hakîkâtlerin zâten beşer aklıyla idrâk edilmesi ve yaşanması mümkün değildir. Bu nedenle bu hamd beşeriyetten çıkan bir hamd ile olan tesbîh değil Rabb'inin hamdıyla olmaktadır. Bu tesbîh ise ef'âl mertebesinin bir üstü olan esmâ mertebesinin hamdı ile olan tesbîhtir.

Ef'âl mertebesi tesbîhini bilen bilmeyen her varlık zâten yapmaktadır, bu nedenle önemli olan bu mertebenin tesbîhi değil esmâ mertebesinin tesbîhidir.

Bu tesbîhin yanında geçmişte değerlendirilemeyip boşa geçen zamanlar için de istiğfar edilmektedir. Bizler bu istiğfarı edelim ki onlardan sorumlu olmayalım. Bu istiğfar ile kendi aczimizi idrâk ederek, Rabbi'mizden boşa geçirdiğimiz zamanlar için af dilemeliyiz.

Bu istiğfar karşılığında bize hemen cevap gelmekte ve O zâten tevbeleri kabûl edicidir yeter ki sen tevbe et denilmektedir. İfâdeye baktığımızda dilerse eder veya etmez gibi değil "O tevbeleri kabûl edicidir zâten" şeklindedir.

Bu nedenle bu sûre Hakk yolunda yürüyenlere çok büyük açıklık getirmektedir.

Hakk yolunda ilerleyen kişiler sürekli terakki halinde oldukları için bir makâmdan bir makâma geçtikten sonra daha önceki makâmına bakarak istiğfar etmektedirler. Efendimizin (s.a.v) günde yetmiş defa istiğfar etmesi de bu hakîkâte dayanmaktadır.

Kişi hâl ile yerini ve sınırını idrâk eder, ondan sonra oturup oraya yerleşir ve orası onun makâmı olur. Bundan sonra tekrar hâller ile bir üst makâma geçiş olur.

Bu mevzûların anlaşılabilmesi için belirli bir düşünce yapısının kişide oluşması da şarttır.

Bu âyeti kerîmede geçen "hamd" hakîkati aşağıda

belirtildiği üzere olan "hamd" mertebelerinden **dördüncü** sırada olandır.

Bu hususn daha iyi anlaşılabilmesi için. (35-1-Fatiha suresi) kitabımızdan ilgili bölümü faydalı olur düşüncesi ile aktarmayı uygun buldum. T.B.

Hamd mertebeleri,

Birinci olarak Hamd;

İlk düşündüğümüz şey şeriat mertebesi itibarıyla Ya Rabbi sana şükranlarımızı sunarız, şükür, yani teşekkür ifâdesinde, verdiği nimetlere, hayata, çoluk çocuğa ne varsa bütün güzelliklere hamd ederiz teşekkür ederiz. Bu merteye al gülüm ver gülüm yani karşılıklı olan bir davranış yeridir, bu anlayışta Hamd'ın ilk anlayışdır, ilk faaliyete geçtiği yerdir, ki bu belirtilen Hamd'ın faaliyete geçmediği gönüller de vardır yani hiç Hamd etmeyen insânlar da vardır, tabi ki herkesin hâli kendini ilgilendirir fakat biz onları küçük görme değil de, tespit bab'ında belirtiyoruz, herbirerlerimiz halimizi tespit etmek ve değerlerimizi bilmek üzere bunları belirlemek zorundayız fakat onları hiç bir şekilde hâkir görmeden, kendi hallerine terketmek sûretiyle ve iyi bir temenni ile "İnşallah onlar da Hamd ederler, bu yola girerler ki, yaptıkları her Hamd kişinin kendisine döner ve ahirette kendisini karşılar" diyerek.

Böylece zâhir olarak yani şeriat mertebesi itibarıyla bir kul Rabbine Hamd ettiği zaman "Ya Rabbi verdiği nimetlere teşekkür ederim" mânâsıyla, o düşünce ile yapmış oluyor. Burada her ne kadar bir samimiyet var ise de karşılığında bir beklenti var ve bu durum karşılıklı bir alışveriş hükmüne giriyor yani burada mutlak muhabbet yok, varolan muhabbet beklentilidir.

İkinci olarak Hamd;

120

122

Bu mertebeyi tarikat ehli yapıyor ve Hamd'ın mânâsı burada açılmaya başlıyor. Hamd lügat mânâsı olarak "övme" dir, bu mertebe de maddi bir karşılık beklemeden Hamd'ın kelime mânâsı itibarıyla hakîkati söylenmeye başlanıyor, "Hamd Allah'a mahsustur", dünyadan ve ahiretten bahsetmeden ve hiçbir şey de beklemeden ancak Hamd'ın gerçek ifâdesi ve şuuru ortaya çıkmış değildir, çünkü ötelerde olan bir Allah'a yönelmiş olarak Hamd'ını ifâde etmektedir ve bu da ikiliktir.

Üçüncü olarak Hamd;

Kelimenin biraz daha özüne inmemiz gerekiyor, "**ElHamdu Lillâhi**" derken buradaki "**Lillâhi**" nin ifâdesi değişiyor, birinci ve ikinci mertebelerde "Lillâhi" "ilâ" makamında iken burada "Hamd Allah içindir yani Hamd'ı Allah yapar" oluyor. Bir ve ikinci mertebeler de Hamd'ı kulluk mertebesinden kul yapıyor fakat üçüncü mertebeye geçildiği zaman Hamd'ı yapmaktan kul artık aciz kalıyor ve burada aczini anlıyor. Kişinin idrâki yükseldikçe "Lillâhi" yi anlamaya başladı ve baktı ki İlâhi varlık bu âlemlerdeki azameti itibarıyla sonsuz ve sonsuzluğu itibarıyla O'nu övemeyeceğini hissetti. Bir beşer akli Cenâb-ı Hakk'ı ne kadar geniş mânâ da ihata ederse etsin ne kadar geniş mânâ da anlarsa anlansın Cenâb-ı Hakk'ı gerçek yönüyle ifâde etmesi ve övmesi mümkün değildir, Efendimiz (s.a.v) burada bize yol gösteriyor ve "lâ uhsî senâen aleyke **ente kemâ esneyte alâ nefsike**" yani "**ben Seni övmekten acizim, Sen kendini nasıl övüyorsan, ben de öyle övüyorum**" diyerek üçüncü mertebenin hakîkatini bize gösteriyor. Ezeli ve Ebedi olan, bütün âlemleri Zâhir ve Bâtın kaplamış olan ve aslının ne olduğunu anlayamadığımız o varlığı övmemiz mümkün değildir, O halde övgü O'na mahsustur.

Dördüncü olarak Hamd;

İnsân'ın şerefi o kadar çok ortaya çıkıyor ki, bu Âyetin bir bölümünü idrâk etmek bizi sonsuz ufuklara ve sonsuz değerlere yükseltmiş oluyor ve bu değer bize Cenâb-I

Hakk tarafından veriliyor ve bu halde Allah kulunu övmeye başlıyor, çünkü bir Hamd yani övgü var fakat bu kul "hiç" oldu, bıraktı övgü kesildi demek değil, esas övgü, Hamd ondan sonra başlıyor, Cenâb-ı Hakk insân'ın gerçek varlığını, gerçek kimliğini ortaya getirerek "Ben öyle bir varlık hâlkettimki onu size anlatıyorum" diyor, işte Kûr'ân-ı Kerim'in tamamı insân-ı insân'a anlatıyor.

"Halekal Âdeme alâ sûretihi" yani "Allah Âdem'i kendi sûreti üzere hâlketti" bir çok tefsirciler burada Âdem'i Âdem'lik sûreti üzere, yani Âdem'in kendi sûreti üzere hâlketti şeklinde belirtiyorlar oysa gerçekte "Cenâb-ı Hak Âdem'i kendi sûreti üzere hâlketti"dir burada Cenâb-ı Hakk'a bir sûret verilmiş olmuyor, bahsedilen sûretten kasıt O'nun Esmâ-i İlâhiyesinin, sıfatlarının, fiillerinin Âdem üzerinde mutlak tecellisidir yani külli tecellisidir dolayısıyla Cenâb-ı Hakk'ın ne kadar Esmâ-i İlâhiyesi varsa Âdem'de yani insând'a bunları zuhura getirmiştir ve bunların zuhura getirdiğinden dolayı onu övmesi çok tabii'dir.

Cuma namazlarında hutbeden önce ve hutbeden inerken okunan **"İnnAllahe ve MelâiketeHU yusallune alen Nebiy ya eyyühelleziyne amenû sellu aleyhi ve sellimu tesliyma;"** (Ahzab,33/56.Âyet) yani **"Muhakkak ki Allah ve melekleri, Nebi'ye salât eder, Ey imân edenler, siz de O'na salât edin ve teslimiyet ile selâm verin!"** buradaki övgü(s.a.v.) Efendimizin şahsında bütün insânlaradır, bizim sokakta gördüğümüz basit bir insân-ı, değer vermediğimiz bir insân-ı dahi Cenâb-ı Hakk yüceltir ona değer verir ve onu över, fakat şartlanmalarımız dolayısıyla şu çirkin, şu kötü, şu karanlık diyerek zâhiri görüntüye bakarak hüküm veririz, oysa Cenâb-ı Hakk orada herhangi bir varlığın olmasını murat etmeseydi o varlığı hâlketmezdi, bir yerde bir varlık varsa, hâlkedilmişse muhakkak Cenâb-ı Hakk'ın ona rağbeti vardır.

Kendi kıymetlerimizi iyi bilelim eğer ki ortada biz

varsak, ki var olduğumuz vücutlarımızla ıspatlanmış vaziyette, işte Cenâb-ı Hakk bize rağbet ettiği, övdüğü için varız ve bu yüzden de çok hoş olmamız lâzımdır yani Cenâb-ı Hakk'ın lütfuna mazhar olduğumuz için gönlümüzün hoş olması lâzımdır. Cenâb-ı Hakk'ın Rahmet'i biraz zorlukları içerisinde tabii ki hiç bir şey öyle kolay kazanılmıyor, dünya tamamen bir imtihan yeri "**Feinne me'al'usri yüsra; İnne me'al'usri yüsra;**"(İnşirah,94/5-6.Âyet) yani "**Muhakkak zorlukla beraber kolaylık vardır, kesinlikle her zorlukla beraber kolaylık vardır**" dikkat edelim aynı sûre içerisinde iki defa tekrar ediliyor, eğer dünyanın tamamı kolaylık ve güzellik olsa ismi dünya olmaz cennet olur, eğer tamamı zorluk olsa ismi cehennem olur, dünya zorluk ve kolaylığın bir arada yaşandığı, Celâl ve Cemâl tecellisinin birlikte uygulandığı bir yer olması dolayısıyla anlaşılması gerçekten zor olan bir yerdir, zor bir sistemdir, her sistemin kendi içindeki uygulama yöntemine göre bir kolaylığı vardır o uygulandıktan sonra zorluk diye bir şey olmaz.

Dünya kötü bir yer de değil, çok güzel bir yer, sadece bizler günlük kısır çekişmelerle dünyanın güzelliğini kendimize karartıyoruz, biraz da ihtirasla ve sahip olma isteğiyle dünyada ahirete harcamamız lâzım gelen zamanımızı bu dünyada bu dünya için harcıyoruz. Efendimiz (s.a.v.) bir sohbet esnasında müflis kimdir diye sormuş, sahabeyi kiram içinden dünyaya dönük cevaplar gelmiş, bunun üzerine Efendimiz (s.a.v) buyurmuş ki, "Müflis ona derler ki ahirete intikal ettiği zaman hesapları görülür, kendisinden alacaklı olanlar alacaklarını alırlar giderler ve amellerinden kendisine bir şey kalmaz" işte dünya da iflâs eden bir kişi yakınlarından borç alır telâfi eder fakat ahiretteki iflâsı geriye döndürmek mümkün değildir. İnsân'ın vakti, yani zaman eşittir hayattır, vakit öldürüyoruz dendiği an da kişi kendisini öldürüyor, başkasının artık onu öldürmesine gerek yok, yarın mahşerde "**İkra' Kitabek kefa Bi nefsiyel yevme**

aleyke Hasiyba;" (İsra,17/14. Âyet) yani **"elindeki kitabı oku bugün sana bu yeter"** dediklerinde, boş geçirerek öldürdüğümüz zaman dilimlerimiz karanlık sayfalar olarak bize gelecek, onun için insân'a mânâ âleminin derinliklerinde en çok yol aldırın şey tefekkür'dür. Hadîs-i kudsîde: **"Kulum Bana nâfilelerle yaklaşır. Tâ ki Ben onu severim. Ben onu sevince de onun görmesi, işitmesi, yürümesi, tutması Ben olurum"** diyor Cenâb-ı Hakk, insân'a verilen değere bakın ki Cenâb-ı Hakk **"Ben olurum"** diyor.

İnsân denilen şeyin hakikatini anlamaya çalışalım, bu âlemlerin tamamının İnsân-ı Kâmil olduğu ifâde ediliyor, bu hakikatleri idrâk eden kimseye de Kâmil İnsân deniliyor, Efendimiz(s.a.v) başta olmak üzere Gavsı A'zâm'lar Kâmil İnsân'lar oluyor. İnsân Cenâb-ı Hakk'ın bütün bu âlemleri var ettikten sonra en son kendisinin elbisesidir, çünkü bütün bu âlemlerde tecelli üzere olan Cenâb-ı Hakk'ın kendi Zat'ıdır, yalnız mertebelere riâyette şarttır.

Beşinci olarak Hamd;

"Ve minelleyle fetehecced Bihi nâfileten leke, asâ en yeb'aseke Rabbüke Mekamen Mahmuda;" (İsra,17/79.Âyet) yani **"Gecenin bir kısmında nâfile ibadet olarak Kûr'ân'la teheccüde kalk. Umulur ki Rabbin seni Makam-ı Mahmud'a ulaştırır"** Efendimiz(s.a.v) ne kadar nazik ve yumuşak olarak "Umulur ki o makam benim'dir" diyor, tabi ki onun olacak.

Makam-ı Mahmud denilen şey nedir, onu anlamamız lâzım. Makam-ı Mahmud **Hamd** edilen makamdır, Hâmid Hamdedici değil, Hamd olunan, ona yönelilen makamdır, bütün bu âlemlerin hakikati, bu âlemlerdeki varlıkların zuhuru ve tecellisi Makam-ı Mahmud'tan yani Hakikat-i Muhammedi'den meydana geliyor, işte İnsân-ı Kâmil'in bir başka ismi de Hakikat-i Muhammedi'dir ve bütün âlemler bu Hamd, övgü sözünden, hakikatinden meydana

gelmiştir. Makam-ı Mahmud bütün varlıkların yöneldiği merkez, bütün varlıkların kaynağını, feyzini, nur'unu aldığı yer, makamdır. Bütün âlem de en geniş mânâsıyla Efendimizin (s.a.v) olmakla birlikte, herbirerlerimizin kendi bünyemizde Makam-ı Mahmud vardır, çünkü "Ne var âlemde, o var Âdem'de" dendiğine göre Makam-ı Mahmud'tan bizde de vardır. Bizler gerçek anlamda kimliğimizi idrâk etmişsek yani kim gerçek Muhammed-ül meşreb üzere ve o kanaldan feyzi ve ilmi alıp bu hakikatleri kendi bünyesinde idrâk etmiş ise kendi bünyesinde Makam-ı Mahmud o ve diğer Esmâ'lar ona yönelmiş oluyor, yani Cenâb-ı Hakk'ın Allah veya Câmi ismi merkez Makam-ı Mahmud, diğer isimlerde ona yönelmiş oluyor kendi bünyesi içerisinde, işte bunu idrâk etmek Hamd'ın beşinci mertebesidir.

Altıncı olarak Hamd;

(S.a.v) Efendimizin şahsı için dikilen "**Livahil Hamd**" sancağı "Efdalü'z-Zikri **Lâ İlahe İllallah ve Efdalüd'Dua** Elhamdülillah "**denilerek** bu mertebeden bahsediliyor.

Yedinci olarak Hamd;

Bütün âlemdeki varlıkların Hamd'ı "**ve in min şey'in illâ yüsebbihu Bi hamdiHİ ve lâkin la tefkahune tesbiyhahüm**" (İsra,17/44) "**Hiçbir şey yok ki O'nun Hamdı olarak tespih etmesin fakat siz onların tespihlerini anlayamazsınız**" kendi Hamdlarıyla değil Rab'larının Hamd'larıyla Hamd ediyorlar. Genel olarak bütün varlığın Hamd'ı bu Hamd hakikatinin esasının bu kısmı oluyor. İşte Cenâb-ı Hakk Hamd kelimesi içerisinde bu bahsettiğimiz bütün mertebeleri toplamıştır.

Âlemlerin Rabbi olan Allah'a, burada Rabb kelimesinin de üstünde durmamız gerekiyor, âlemlerin Rabbi dediğine göre, bir Rabb var bir de âlemlerin Rabbi yani Rabbül Erbab Allahu Teala Hz.leri var. Cenâb-ı Hakk'ın Doksan dokuz Esmâ-i İlâhiyesinden birinin ismi de Rabb, Rububiyyet yani terbiye edicidir, bir çok tefsirlerde

Rabb hakkında çok açıklamalar yapılmıştır fakat kısaca

"Terbiye edici" olarak alabiliriz. Âlemlerin Rabbi olması dolayısıyla bütün âlemde en küçüğünden en büyüğüne kadar hepsini terbiyesinde tutan, bütün bu âlemleri idare eden, mutlak tasarruf sahibi olan Allahu Tealâ Hz. leridir.

Allah'ı tenzih mertebesi itibarıyla bakarak ötelere atmak değil, zaman ve mekândan tenzih edilen bir Allah anlayışına zaman ve mekân-ı da dahil etmek gerektiğini Rabbül Âlemin ifâdesi açık olarak bize belirtiyor. Eğer su toprağın içerisine nüfuz etmemiş olsa oradan bitki meydana gelmez, biz suyu sadece bulutlarda düşünerek ayak altına inmekten tenzih edersek toprakta terbiye hâdisesi olmaz ve bir şey çıkmaz, işte suyun toprağa nüfuz ettiği gibi, Cenâb-ı Hak'ta **"vesia Kürsiyyühüs Semavati vel Ard"** (Bakara,2/255) yani **"O'nun Kürsi'si Semavat ve Arz'ı ihata etmiştir"** hükmüyle içten ve dıştan sarmıştır. Sadece dıştan, kabuk olarak sarması değildir eğer sadece bu şekilde düşünürsek içerideki varlığa kendi kendimize ayrı bir varlık vermek zorunda kalırız, bütün âlemleri gerek fiiliyle gerek ilmiyle ihata etmiş olan bir Allah'ı ötelerde aramamız ne yazık ki çok yanlış bir hâdiseye oluyor ve oraya ulaşmamızda mümkün olmuyor.

Cenâb-ı Hak ötelere bir yerlerde oturuyor olsa ve Âdem (a.s.) dan itibaren gelmiş bütün insânların ömürlerini versek ve tek bir insân olarak Hakk'ın huzuruna göndersek daha Samanyolu Galaksi'sinin dışına çıkamaz, işte daha sonunun nerede olduğunu bilemediğimiz bu yaşadığımız âlemin üstünde Arş'ta olan bir Allah'a nasıl ulaşır ki insânoğlu. Anlayışlarımız bizi çok başka yerlere götürüyor ne yazık ki, bir taraftan O'nu yüceltelim, Ulûhiyyet halini yükseltelim derken O'nu kendimizden uzaklaştırıyoruz. Bir hatip konuşmasında Cenâb-ı Hak'ı tenzih etmeye başlamış, şundan tenzih ederiz, bundan tenzih ederiz diye devam ederken, cemaatin içinden bir ârif çıkmış "Neredeyse Allah yok diyeceksin ama ağzın varmıyor" demiş. Rabbül Âlemin dediğimiz zaman ve

Rabb'ta terbiye edici olduğundan ve âlemlerin Rabbi olduğundan hem kendisi terbiye ediyor ve bu şekilde de içinde olduğunu söylüyor, varlıkta mevcûd olduğunu söylüyor.

Melekler vasıtasıyla işi görmesinde dikkat edelim hiç güç sahibinden ayrı olur mu? Değil tabi ki, Zâtının varlığının ifâdesi bu, sen ister melek de, ister Nur de, Zâtının tecellisi, zuhurudur ve o tecelli de Zâtından ayrı birşey değildir. Bütün âlemlerde terbiye edici ve âlemin varlığında her varlıkta her zerrede mevcûd olan Zât-ı İlâhî'den başka hiç bir şey yoktur. Şurasını da iyi anlamamız lâzımdır, Cenâb-ı Hakk'ı tanıyabilmemiz için iki özelliğini ortaya koymalıyız, biri **Zât-ı Mutlak** yani a'maiyyet halinde olan Zât-ı Mutlak işte bunu tenzih ediyoruz, tenzih-i kadim, gerçek tenzih budur, bir de Cenâb-ı Hakk'ın **Zât-ı Mukayyed** yönü vardır, kayıtlı Zât, bütün bu âlemlerde belirli bir vasfa bürünerek zuhur ettiğinden Zât-ı Mukayyed yani tecelliler itibarıyla kayıtlı oluyor. Kayıtlanmış olmakla o küçülmüyor daha çok büyüyor ve oradaki özel sanatı, özel nakşı ortaya çıkıyor. Cenâb-ı Hakk'ın ef'âli, esmâsı, sıfatıyla birlikte olan tecellileri bu âlemdeki yaşayışı düzenliyor ve buradaki tecellilerin aldığı sûret ve şekiller Zât-ı Mukayyed'tir. Kayıtlı Zât-ın arkasında yatan yine Zât-ı Mutlaktır, yani kayıtlıysa kayıtlıysa orada bir Zât-ı Mutlak vardır. "Allah'ın Zât'ını tefekkür etmeyiniz" denildiği için oraya akıl yolu gidemiyor, tefekkür kapalı orada fakat Zât-ı Mukayyed yönüyle Cenâb-ı Hakk'ı en güzel şekilde anlayıp idrâk etmemiz gerekiyor. Zât-ı Mutlak yönü bize lâzım değil zâten, lâzım olsaydı eğer açardı Cenâb-ı Hakk ve Kûr'ân-ı Kerim'de onu da belirtirdi.

A'maiyet, burası dünya, buradan sonra inancımıza göre âhirete gideceğiz, kabir ise dünya ahiret arasında bir berzah, işte Allahu Alem Cenâb-ı Hakk'ın "Ben bir gizli hazineydim" diye belirtmekte olduğu a'maiyet hali Cenâb-ı Hakk'ın ondan evvel bir başka âlemlerde bir başka şekilde,

bir başka türlü yaşamı olduğu ve orasının berzah olduğu

*ondan sonraki hayatının bizim hayatımızı oluşturduğu
şekliyle de düşünebiliriz, eğer a'ma'dan başlıyor dersek
Cenâb-ı Hakk'ın varlığına bir başlangıç çizmiş oluruz, bu da
mümkün olmadığına göre öyleyse a'ma evvel-î bir hayatın
a'maiyetin berzah, bir geçiş ve berzah'tan sonra, nasıl ki
biz ahirette bir hayat yaşayacağız bugün bilmiyorsak, işte
onun gibi. İşte O Âlemlerin Rabbi olan öyle bir Allah'ki her
an, her saniye, her yerde, mevcûttur.*

Sekizinci olarak Hamd;

*Sekizinci mertebede ise Hamd, ahirette oluşacak olan
(livail hamd) "hamd sancağı" nın altına sığınmaktır. Kim
ki, u hakikatleri daha dünya da iken idrâk etmiş ise, daha
bu günden bahsedilen "hamd sancağı" nın altına yani
kapsamı içine girmiş demektir. Böylece Hamd hakikatinin
iki halini görmüş olduk Cenâb-ı Hakk idrâk ve yaşamını
nasib eder İnşallah. Daha birçok tarifleri olabilir. Anlayış
ve müşahede halidir.*

*(13 ve Hakikat-i İlâhiye) kitabımızın sekizinci
"Muhammed s.a.v." bölümünden diğer bir hamd
bölümünde faydalı olur düşüncesiyle aktarmayı uygun
buldum. T.B.*

Bu bölümde ise O'na ait ve O'nun yüce şahsında ortaya
çıkan İlâhi hakikatleri özet olarak incelemeye çalışaca-
ğız. Daha evvelki sohbet ve yazılarımızda ve salât kitabımızda
(Hamd) in kevnîyyet yani varoluş itibariyle bakıldığında
(sekiz) mertebesi olduğunu beyan etmiştik. Burada ise
İlâhi mânâ'da olan yönünü anlatmaya çalışacağız.

Bilindiği gibi Hz. Rasûlullah'ın isimlerinin kaynak kö-
kü **(HAMD)** dir. "Ahmed-Mahmud-Muhammed" gibi, daha
birçok isimleri var ise'de en çok kullanılan isimleri bunlar-
dır, ve en güzel bir şekilde bunlarla ifade edilmektedir.

(ح) "ha" (م) "mim" (د) "dal" sembol harflerinden meydana gelen bu muhteşem mânâ'da "**ha**" Hakikat-i (Ahad-ı "**mim**" Hakikat-i Muhammediyye'yi "**dal**" ise bütün bunlara (delil) delil-i İlâhi olduğunu ifade etmektedir.

Ahad-Ahmed-Mahmud-Muhammed. Bu kelimele-rin ifade ettiği mânâlar sadece yazıda ve zihinde birer şekil

ve kelime değil, hakikatleri itibariyle birbirleriyle kaynaşma halinde ve her mertebe'de birbirlerine ayna olan, bütün âlemi kaplamış bulunan mânâlar deryasıdır.

Zat-ı Mutlak a'mâ'iyet'te, kendi âleminde, gizli hazine'de, gaybların gaybında, iken bilinmekliğini istedi ve bu halden ilk tecellisi, zâtından zâtına oldu. Buna da "Ahad" Ahadiyyet, Yani birlik tecellisi dendi.

Ancak bu "birlik tecellisi" beşeri mânâ'da anlaşılan sayısal mânâ'da bir birlik değil, bölünmez bir bütünlüğün bir-liği idi. Sadece ilmî bir şuurlanma idi. Ve burada kendi tekli-ğinde iki özelliği (İnniyyet-i ve Hüvviyyet-i) ile belirdi.

İşte bu ilk kendinden kendine olan belirginliği "**Ahad**" (**1+8+4=13**) sayısal mânâsını oluşturdu. Tabii ki aslında batınında olan bu hakikat diğer mertebelerin zuhurundan sonra idrâki mümkün oldu. Nasıl ki, "Ahad" kendi varlığında kendisi ile idi, işte o mertebe'de mânâ değer ifadesi (**Ahad**) sayısal değer ifadesi ise (**13**) idi.

Daha evvelcede belirttiğimiz gibi nasıl ki, **elif (13)** olarakta bütün harflerin varlığına işlemiş olarak onlara nüfuz ettiği gibi (**Ahad**) da bütün varlığın özüne işlemiş onlara nüfuz ederek varlık sebepleri olduğu gibi, (**13**) sayısal değe-ride bütün mânevi değerlerin kaynak varlık değeri olmuştur.

Buda Hakikat-i Muhammed-i yoluyla tesirini bütün âlemlere (**14**) Nûr-u Muhammed-i yönüyle ulaştırmıştır.

Ahad olan O İlâhi **zât** gönlüne bir (م) (**mim**) yer

leştirdi, zuhur ismine (احمد) (**Ahmed**) dedi ve (**Ahad**)ı

Ahmed ile gizledi. **Ahmed-i "Mahmud"** ile **Mahmud-u "Hamd"** ile **Hamd-ı** da "**Muhammed**" ile gizledi ve aynı şekilde bunları da yine, "**Muhammed**" ile açığa çıkardı ve bütün bunları (**Mustafa**) ile seçti.

Ona baktığında ister **Ahad** de, ister **Ahmed** de, ister **Mahmud** de, ister **Hamd** de, ister **Muhammed** de, ister **Mustafa** de, hangi ismi söylersen söyle eğer biraz irfanîyetin var ise aynı zamanda bunların hepsini de söylemiş ve bu mânâları idrâk ederek yaşamış olursun.

İlâhi olan Zât-ı Ahadiyyet gönlüne O (**mim**) i yerleştirence yani **Ahmed** olunca daha evvelce **Ahad**'da bulunan

(د) (ح) (**ha**) ve (**dal**) in arasına giren (م) (**mim**)

ile bu def'a (**elif**) i ilâve etmeden okunduğunda (حمد)

"**hamd**" oldu, işte (**hamd**) in gerçek İlâhi kaynak mertebesi burasıdır.

Ahad "mim" siz okunduğu zaman (**Ahad**) tır. (**mim**) li okunduğu zaman, **Ahmed**'tir, "**elif**" siz okunduğu zaman da "**hamd**" tır. İşte görüldüğü gibi, "**Ahad-Ahmed-**

İşte bu anlayış, öncelik ve idrâkiyle meseleye baktığımızda (**Hamd**) in, sadece bir kelime ve dilde söylenen tekerleme değil, bütün âlemleri kuşatan ve "**Ahad**"ı öven müthiş bir yaşam sistemi olduğunu bilmektir. Bundan hiçbir varlığın kendini istisna- ayıramıyacağını ve özünde var olan ve kendinin varoluş sebebi olan (**Hamd**) ı kendi mertebesinden olabildiğince, daha evvelce bildirilen (**Hamd**) in (**8**) mertebesinden biriyle mutlak yapması gerekmektedir. Taaki; onda (**Hakk**) hamde de. İşte bu

(Hamd) o'nun varlık sebebidir. Varlık sebebini anmamak ise vefasızlıktır.

Ahad gönlüne koyduğu ve kucakladığı **(م)** **(mim)** i ne **(Habib)** dediki, sayılarını tek tek toplarsak **(8+2+1+2=13)** tür. **Ahad** olan **(13)** yine **(13)** ve **mim** o dahi **(13)** olan **Habib'** i nde bütün İlâhi muhabbetini toplamış ve ondan zuhur ettirmiştir. İşte bu yüzden de âlemlere rahmet Peygamberi olarak gönderilmiştir.

"Levlâke levlâk lemâ halâktül eflâk" yani "eğer sen olmasaydın, olmasaydın, bu âlemleri halk etmezdim."

Diyan zât-ı Ahadiyye işte bu hitabını **(13)** ten **(13)** e yani gönlünde-kucağında, zuhura getirdiği **(mim)** i Muhammed-iyye ye yapmıştır. Ve bütün âlemlere bu **(mim)**i Muhammed-înin ve **(Hamd)** hakikatî'nin oluşumu **(Hakikat-i Muhammed-i)** tabiriyle ifade edilmiştir.

Ey güzel kardeşim: Mekke'li ve Medine'li Muhammedi **sadece bir beşer şeklinde ve öyle algılasan çok iyi bilesin** ki; O'nu hiçmi hiç tanımamışsın demektir. Sanada rahmet olan o İlâhi mânâyı-**Muhammed-i** (s.a.v.) bu dünyadan gitmeden çok iyi anlamağa çalış, çalışta! O yüceliğın hakika-tine hayran ve beşeri hamdından aciz kalıpta O'na teslim ol ki; gerçek **Hamd**-ı O'nun yaptığını ve O'nun zâtında yapıldığını müşahede ile idrak edebilesin.

İşte bütün bunlar, ayrıca **Hamd**-ın hakikatleridir. **Hamd**-ı ancak **Allah** (c.c.) lühü yapar. **(Elhamdü lillâhi)**

"**Hamd Allah'a mahsustur.**" **(لله)** **(Lillâhi)** sayısal

değeri **(30+30+30+4=94)** tür toplarsak, **(9+4=13)** eder ki; **(13)** hakikatinin **(13)** hakikatine olan **(Hamd-ı)** yani övgüsüdür.

İşte bütün bu âlemlerde ortaya çıkan sevgi muhab-bet ve İlâhi oluşumlar, övgüye ve övülmeye lâyık olduğun-dan bu âlemlerin en doayurucu iki aslî güzelliği **(sevgi ve öv-**

gü) olduğundan, ayrıca da mânâ ve yaşam kaynağı olduklarından bütün mükevvenâtı-yani âlemleri kaplamışlardır.

İşte bu iki kelimeye beşeri anlamda dar çerçeveleri içerisinde değil de, İlâhî mânâ da geniş ve gerçek ifadeleriyle baktığımızda bizler de, o geniş ufuklarda seyrimizi sürdürmeğe başlamış oluruz demektir. İnşallah:

Görüldüğü gibi **Hamd** ve **Muhabbet** bu iki ilâhi keli-me **Muhammed** ismi olarak birleştirilmiş ve âlem-i ecsam-a yani cisimler âlemine gönderilmiştir. Daha evvelce de belirt-tiğimiz gibi. **(Enbiya 21/107)** Meâlen: "*Biz seni gönderme-medik; ancak âlemlere rahmet olarak gönderdik.*" Diye ifade edilmiştir.

Sûre ve Âyet sayı değerleri **(21+107=128)** dir toplarsak **(1+2+8=11)** zâhir zuhur mahalli olan **Hz. Muham-med'** tir. Her sevgi, özlem ve şiddetli isteğin başında **(Ahhh)** vardır. O'nun arkasında, bânının da gizli duran deva-mı ise **(medd)** dir. Med-in lûgat mânâsı ise "uzatma, çıkma, yayma ve döşeme dir." **Medd** ile **Ahhh....birleşince, Ahhh...med** olur ki; **Ahad**-ın muhabbetinin bütün âlemlere **medd** ile yayılması ve döşenmesidir ki, Hakikat-i Muhammed-i dir. Medd

hecesine Hakikat-i Muhammed-i nin (➤) **(ha)** sını eklediğimizde **(Medh)** olur ki, **(Hamd)** övgü ve övme'dir.

İşte bütün bu hakikatleri itibariyle gerçek mânâda ki **(Hamd)** "övgü"yü ancak **Allah** (c.c.) lühü yapar. Kullar ise kendi mertebelerinden bu **(hamd)**ı takliden yaparlar ki; o mertebeleri itibariyle bu oluşum da yerli yerindedir.

"Elhamdü lillâhi Rabbil âlemiyn"

Her iki âlemin'de aslı ve özü budur ve **(Ahad)** ın **(Ah.....med.....teki** dayanılmaz İlâhî zuhuru muhabbet-i ve câzibesidir. İşte bütün bunlar seçilmiş yani **(Mustafa)** olmuş oldu. Ve bunların hepsi yukarıda da bahsedildiği gibi, **"MAKAM-I MAHMUD"** un hakikatlerindedir

Yeri gelmiş iken Mu...Ca... oğlumuzun **HAMD - MAKAM-I MAHMUD** isimli çalışmasını da ilâve etmeyi uygun buldum. Ellerine gönlüne sağlık. T.B.

Efendi Babam Necdet ARDIÇ'ın tercüme ettiği Muhyiddin Arabi Hazretlerinin "Fütühat-i Mekkiyye" adlı eserinden bazı bölümleri alıntılanan "Lübb-ül Lü'b ve Sırr-üs Sırr" eserinin takdim bölümünün başında şu ifadeler vardır.

Hamd O'nun Dostluğuna... Salat, O'nun Resülüne... Bu risalenin yazılmasının, ihyasının, vücuda gelmesinin sebebi şu olmuştur: Hazreti Kutb-el ve Şeyhi alelittlak Muhyiddin-i A'rabi "Fütühat-ı Mekkiyye" isimli kitabında, Hakikate ve Marifete dair bazı meselelerin özünü etraflıca anlatmıştır. Ancak eser Arab diliyle yazılmış olduğundan, bu dilden mana çıkartamayan kardeşlerim için o hakikatler "**gizli bir hazine**" olmaktan ileri gitmemiştir. Muhalefet etmeye gücümün yetmediği, Efendimiz Hazretleri Aleyhisselam, eserin Türkçeye tercüme edilip, "gizli hazine"nin zahire çıkartılmasını emrettiler.

Bizde acizane bu kısa ama manası sonsuz olan bölüm hakkında acizane oluşan tecelli ve araştırmalarımızı yazmaya çalışalım.

Aslında bu yazıyı yazmak fakir'in haddi değil, ama görülen bazı tecelliler neticesinde yazılmıştır. Cenab-ı Hakk'tan bu yazı için kolaylıklar dilerken, önünden geçtiğim temizliğin saflığının cem kapısının önderi, minaresinden anlayış ve kavrayışımı akşam ezanın ilk Allahüekber'ini nida ederek Tek-bir'e yani fenafillah'tan, anlayış ve idrakimi Vahidiyet ve Ahadiyet mertebelerine yöneltmemi isterken, karşısındaki Celal evinin kapısından ince manalı sözlerle oturan Efendi Babam "Necdet ARDIÇ" hapsirdi. **Hapşirmek ne alaka denirse** "Fütühat-ı

Mekkiye” bölümü alıntısında anlaşılacaktır. Gönül evime dönüyordum, Ahmed’in Ahadiyetinden Nefes-i Rahmani Hu-Zan ile Esmâ-i ilahiyyeyi Nuru Muhammedi ile birlikte zuhura getirerek “Bir batında doğan ikiz kardeşler İnsan ve Kûr’an’ın yüceliğine bak diye hapsirdi...

28-05-2016 günü Futuhat-ı Mekkiye’den “Bismillahirrahmanirrahim” bölümünü okurken Hz. Şehî Ekber bu kısma bir doğuş’atını almıştı. Farkettim ki hamdın en üst mertebesi olan Makam-ı Mahmud’u hakkında ledünni bilgi veriyordu. Oluşan tecelliler üzerine bu yazıyı yazmanın gerekli olduğunu anladım...

Sözü Şehî Ekberin anlattıklarına bırakalım...

Büyüklerden birisi hapsirani bir insanın “Allah’a hamd olsun” dediğini duyunca hapsirana şöyle demiş; “Sözünü Allah’ın söylediği gibi hamd âlemlerin rabbi Allah’adır diye tamamla!” Hapsirani karşılık vermiş. “Âlem nedir ki? Allah ile beraber zikredilsin” Efendi hazretleri şöyle cevap vermiş: “Kardeşim şimdilik şöyle! Çünkü yaratılmış (halkedilmiş) kadime birleştirdiğinizde ondan geriye iz kalmaz.”

İşte bu vuslat makamı ve fena sahiplerinin kendilerinden geçme halidir. Hal sahibi, fena halinden fani olursa elhamdülillah da demez. Çünkü kulun el-hamd deyişinde, bazı kimselerce örtü, bazı kimselerce elbise diye ifade edilen kul ispat edilir. Hal sahibi, âlemlerin rabbi derse içinde bulunduğu makamdan daha yüksek bir makam yoktur.

İşte bu varislerin makamıdır ve ondan daha üstün makam yoktur. Bu makam, karşısında dilin dönmediği ve gönlün mustarip bir makamıdır. Bu makam ehli hallerinden fani olmuş, (müşahadelerini anlatmada ağzı kapanmıştır). Zat nurları onlara egemen olmuş, sıfatların belirtileri, üzerlerinde görülmüştür. Söz konusu insanlar Allah katında bekleyen ve onun katında gizlenmiş Allah’ın

gelinleridir (arâisü'l-hak). Onlar Allah'tan başkası bilmediği gibi kendilerini de Allah'tan başkası bilemez. Allah onları övünç tacı ile taçlandırmış, ünsiyet yaygısında fena minberleri üzerinde oturtmuştur. Onlara bunu kazandıran şey "namazlarında daimi olmaları" (el-mearic 70/34) ve şahitliklerini doğru yapmalarıdır (el-mearic 70/33).

İlahi kuvvet onlara sürekli müşahade ile yardım eder. Onlar da iki ayağın konulduğu yerde sıfatlarla gözükür. Onların şaşkınlığı uyma yönündendir. Zikretmeleri ise bir sünnet veya farzı yerine getirmekten ibarettir. Onlar dost doğru yoldan ayrılmaz halk ile iç içe yaşasa ve onlarla haşır neşir olsalar bile bu esnada gerçekte onlarla beraber değillerdir. İnsanlar kendilerini görseydi, onları görmüş olmazlardı. Çünkü onları ancak Allah'ın fiillerinden birisi olmaları yönünden görürler. Dolayısı ile onlar fiili ve yapıcısını müşahade eder. Ne ömür makam! Onların durumunu misal olarak sandık yapan bir marangozun yanında oturan kişiyi verebiliriz. Marangozun yanında oturan kişi, hem yapımı hem yapanı görür ve işin yapımı kendisini yapıcısından perdelemez. Gerçi o esnada kalbini fiilinin güzelliğini meşgul edebilir. Çünkü dünya Hz. Peygamberin buyurduğu gibi gübrenin yetiştirdiği gibi gübrenin yetiştirdiği tatlı bir meyve ya da kötü yataktaki güzel bir cariyedir. Ona iyilik yapıp onu seven kişiye cariyeye kötülük yapar ve ahretini ona haram eder. Şair ne güzel söylemiş;

Akıllı kişi dünyayı sınıadığında

Dost kisvesinde bir düşman olarak kendine açılır.

İşte bu taife, özü sözü bir eminlerdir. Allah onları ilahi kuvvet ile desteklemiş. Dolayısıyla Onlar bu nispet sayesinde Allah ile beraberdiler.

İşte bu, çıkılacak en yüksek makamdır. Varılabilecek en değerli gaye, bu yüce gayedir. Çünkü gaye, bilgi tecelliler yönünden değil, ancak tevhit yönünden olabilir. Söz konusu makam, istiva yeridir. İstiva, ancak en yüce

dostun bulunduğu yerde olabilir. Binaenaleyh ermiş oldukları müşahadenin hakikatı nedeniyle bu gruba ne mutlu!

Onları, kendilerine katılarak ve söyledikleri mümkün bulunarak, onaylamamız ve kabul etmemiz nedeniyle ne mutlu bize!

Dil Küheylânı bizi söz meydanında sürükledi (sözü uzattık)

Fütühatı Mekkiye Cilt 1 Sayfa 286-287

Hapşırma hakkında internetten kısa bilgi;

Hapşırma, aslında nefes vermektir. Nefes vermekten tek farkı istem dışı olmasıdır. Burun içindeki sinirlerin çeşitli sebeplerle uyarılması sonucunda gerçekleşir. İnsanın nefes alışverişi yapması için gerekli olan organlardan bir tanesi burundur.

Hapşırma son derece önemli bir reflekstir. Eğer hapşırma esnasında ağız kapalı tutulursa beyne giden fazla basıncın etkisiyle beyin kanaması, buna bağlı olarak anevrizma, hipertansif hastalıklar ve vaskülit gibi sağlık problemleri ortaya çıkmaktadır. Beyin kanaması sırasında ise ölümlerle sonuçlanan vakaların sayısı hiç de az değildir.

Nefes alınıp dışarı verilemezse, yani haps olursa ölüm denilen hadise gerçekleşir. Burada görüldüğü gibi hapşırma ile nefes istem dışı verilmesidir. Yani "Hu" dışarı verilmekte, nefes yani nefis kesilmekte ve kişi fena fillah halinden BekaBillah'a dönmektedir. Bu kişi gerçek irfan ehli ise bu halden âleme halkın arasına döndüğünde Beka billah olarak Hakk ile birlikte dönmektedir. Fenafillah halinde olanlar, ancak Hakk ile Hakk olmuş bir Arifillah tarafından bu uyku halinden uyandırılabilirler. Hazreti Ali'nin dediği gibi "Cem de kalıp, farka dönmek zındıklıktır." Üsteki yazının ikinci paragrafında yazdığı gibi burnu kapamamak lazımdır ki Nefes-i Rahmaninin kokusu

alınabilinsin ve manevi rahatsızlığa sebep olmasın. "Ey Hakk yolcusu kardeşim, bu yolda ol, başka yolda ol ama Hakk'ın yolunda ol ve İrfan ehlinin tevhid sohbetlerinden gelen Nefes-i Rahmani kokusunu almak için burnunu kapama, belki bu koku sana kötü gelebilir. Ama her daim açık tut ki, Cem halinden, Cem den sonraki fark âlemine dönebilesin. Aksi takdirde halin manevi maraz veya manevi ölüm olur. Hakk'ta iyi veya kötü olmadığını unutma... Mu.... Ca....

Hapşirmek ve Aksirmek kelimelerini araştırıp içinde neler var diye bakmaya çalışırsak...

Hap-Şirmek, Hapş-irmek, Ak-sirmek, Aks-irmek, Ak-Sır-Mak ve bu kelimelerin fiil olmadan önce ki hapşı ve aksıdır.

Hap: Kolayca yutulabilmesi için toparlak durumuna getirilmiş ilaç,

Necdet Babam, Nusret Babam R.a. ile olan bir hatırasında, Rahmiye Anne R.a. in Nusret babanın kendisi ile sohbetinde çocuğu fazla sıkıştırma demesi, üzerine Nusret Babam yakalamışken mana haplarını yutturmaya çalışıyorum demiştir.

1 Mayıs 2016 Kavacık sohbetinde bu hatıradan yansıma zuhura gelmiş, Nüket Annem sohbette bulunan dervişler için aynı minvalde sözü üzerine, Necdet Babam gülererek yakalamışken hapları yutturmaya çalışıyorum demiştir.

Şir: Şir, Aslan veya süt,

Burada, bu alınan hap yani ilaçların süt yani ilim olduğunu, Nefsi emmare aslanının acı ve zorluklar ile alınan ilimle kişiyi sağlıklı bir mana aslanına dönüştüreceği görülmektedir.

Hap taki "p", harfi "b" harfinin sert şekilde söylenmiş halidir. Böylelikle yumuşak söylenmiş hali, Hab olmaktadır.

Hab: Uyku. Rû'ya. Günah. Suç. (Osmanlıca'da yazılışı: hab (hâbe)) Gizli, saklı, hafi.

"İnsanlar Uykudadır Ölünce Uyanırlar" Hz. Muhammed (s.a.v.). Eğer kişi ölmeden önce ölüp... Hakikat ehli olursa, onun için günah ve suç diye bir şey kalmaz. Yanlış anlaşılmasın burada razı olmak diye bir şey yoktur. Kaynağının ayan-i sabite hakikatleri olduğunu anlar. Hakikat-i Muhammedi'nin bu konuda mazur olduğunu anlar. Gizli ve saklı olan da bu hakikatlerdir.

Hab, Habib olarak düşünülebilir.

Evliya, Hakk'ın kudret eli ve kudret dilidir. Nitekim hadîs-i kudsîde şöyle buyrulur:

*"İza **ahibtü** abden küntü lehü yed'en ve lisanen"*

"Kulumu sevdiğimde onun eli ve dili olurum."

Burası hakiki sünnet üzere olan Kurb-u Nevafil yaşamıdır.

Hapş: Ne olduğu bellidir. Bu iş gerçekleşirken çıkan sestir.

Irmak: Çoğunlukla denize dökülen, özellikle genişliği ve taşıdığı su niceliği bakımından en büyük akarsu, nehir...

*Mana bakımından, **Makam-ı Mahmud** olan gönülden kaynayan kevser pınarı ve bu pınardan kaynayıp gönüllerden gönüllere akan Kevser ırmağı veya nehridir.*

Ak: Kar, süt vb.nin rengi, beyaz, kara ve siyah karşıtı.

Burası vahidiyet yani uluhiyet mertebesidir. Her zuhur mahallinin hakikatinin kaynağı burasıdır.

Aks: Dingil. Tekerleklerin merkezinden geçen ve taşıtın altına enlemesine yerleştirilmiş mil...

Yansıyıp, geri dönmek...

İnşatta bir hat üzerinde bulunan kolonların birer yüzeylerinin hatasız olarak aynı hizaya getirilebilmesi için, kolonların bir doğru üzerindeki kenarlarından itibaren 10'ar

cm, içerisinde geçtiği kabul edilen bir doğru...

Aksın iki özelliği vardır. Araba bilindiği gibi yere yataydır. İnşaat ise yere dikeydir. Öncelikle aks arabanın çekişine göre bulunur. Önden çekişli ise önde, arkadan çekişli ise aks arka taraftadır. Mana da kişinin tarikatta gidişi arkadan çekişli ise nefis, yani nefsanî bir çekişle gitmektedir. Önden çekişli ise, tarikatta ki gidişi aklı küll gidişidir. İşte bu gerçek sıratullah'tır. Dervişi dikey aks olan, Mirac'a Sıratullah'a ulaştırır.

Sır: Bazı nesnelere parlaklık verme, dış etkilerden koruma, sızmalarını önlemek vb. amaçlarla sürülen, saydam veya donuk vernik.

Aynaların arkasına ve kaplama metal eşyanın yüzüne sürülen ince tabaka.

Varlığı veya bazı yönleri açığa vurulmak istenmeyen, gizli kalan, gizli tutulan şey.

Örnek: Söyleme sırrını dostuna, o da söyler dostuna. Atasözü

Aklın erişemediği, açıklanmayan veya çözülemeyen şey, giz, gizem

Örnek: Bu bahçede açılan her gonca / Sırlar açıyor yerden gökten. T. Oflazoğlu

Bir işin, bir şeyin dikkat, yetenek, deneyim ve sezgi yardımıyla kavranabilen en zor, en ince yanı.

Bir amaca ulaşmak için kullanılan, başvurulan özel ve gizli yöntem.

Duyuları aşan; usumuzun doğal durumunda, varoluşu ve özü bize kapalı, saklı kalan şey.

Aks'ın diğer manası, yansıyıp geri dönmektir... Gönül aynası güzelce sırlanır, zikir, riyazat ve tefekkür çalışmaları ile güzelce parlatılırsa, Hakk'ın hapsiriği aksırığından çıkan Nefesi Rahmaninin Kevser damlaları, bu aynada istidata göre şekil alacaktır. Gönül aynasının

özünden de söz olarak ağızdan çıkıp kanat çırparak taliplilerinin kulaklarına uçacaklardır.

“Gizli bir hazine” Necdet Babam ve Hz. Pir İbn-i Arabi ve Cenab-ı Hakk bu hazinenin biraz daha açığa çıkmasını istediler diyebiliriz.

Bu bilgileri verdikten sonra devam edelim.

Burada bir bütünlük olması için Terzi Baba (10- Kelime-i Tevhid) kitabından, 28 Mayıs akşamı yaptığımız sohbetin 55-59 **“Kabe’nin iç bölümü”**nü kısa bir özet olarak burayı almaya uygun gördüm. Bu kitabın “Hamd” ve “Makam-ı Mahmud” ile ilgili bağlantıları vardır. 20-09-2001 Mekke-i Mükkereme Regaib Kandili Gecesi Efendi Babam Akşam ve Cenaze namazlarından sonra zarhiri Necdet’i bir direğin arkasında bırakarak 13, 13 diyen ilham kuşu ile Batini Necdet ile Kabe’nin 13 basamaklı merdiveninden çatısına çıkıp, Gök ehlinin indiği manevi nurdan direk ile, Kabe’nin merkezine inmiştir. Burada yazılanlar, Akşam ve Yatsı namazı arasında gerçekleşmiş gibi görünse kendisinin 1953-2001 senesi arası yaklaşık 50 senelik çalışmaları sonucu oluşan bir Mirac yaşamıdır. “Dile Kolay, Dilek Olay!” İşte bu inilen merkez kendi gönlünde bulduğu **Makam-ı Mahmud**’dur. Cenab-ı Hakk her birerlerimize, kendi beden varlığımızda ki gönül Kabe’lerimizi İnşea edip. Bu Kabe’lerde ki bireysel Makam’ı Mahmudlarımıza inmeyi nasip etsin. İnşeaAllah...

28-01-2016 İşe gidiş...

28-01-2016 günü şükür yani Hamd de Fani olarak Efal-i İlahiyye mertebesine doğru, Efal-i İlahiyye arkadaşlarımla seyr ediyordum. Terzi Baba’nın Celal-i Rahmaniyetinden Cemal-i Rahimiyetine inilirken, manalar latifleşirken bir ara durduk, Manaların leb-i deryadan çıkması için üç arkadaş daha Şükür-Hamd’in faniliğine

dahil oldular. Allah'ın Sad-ı yani, Allahtan gelen kutluluk ve iyilik. "Sandıkçı Mustafa'nın sana selamı" var dedi. Bunun ne anlama geldiğini "Fütûhat-ı Mekkiye" kitabında Hamd ile ilgili bölümü okuyunca gördüm. Bu arkadaşın babasının sağ iken Karaköy'de dükkanı da gitmişim. Çevrede ki esnafa makine sandıkları imal ediyorlardı. Bir kenara oturmuş ve sandık imalatını seyretmişim.

İsmet amcaya, Allah rahmet etsin, kabir rahatlığı versin. İsm-et, yani Besmele-i Şerif olarak seçilmiş Selam'ın Selamı vardı, yani Necdet Babam'ın Rabbi Hassı bu konu hakkında terbiye ediyor eğitim veriyordu. Efali ilahiyeye vardığımızda 14 nolu kart basma makinesi arızalı olduğu için idari binaya 13 numaralı kart basma makinesine kart basmaya çıktık. Hamd-Şükür'ün faniliğinden inince Resül elinde sigara ile dışarıda dolaştığını, Mirac'ın ise merdivenlerin üstünde durduğunu fark ettim. Resül yani Cebrail, ben daha yukarı gidemem yanarım, Mirac ise 13 hakikatlerine yönelin der gibiydi...

İşimizde yani, Efali ilahiye de işimize koyulduk. Bir ara telefon çaldı. Museviyet mertebesi iki ayaklı merdiven soruyordu. (İki ayaklı merdiven, yani iki ayaklı mirac, bunu iyi düşünmek lazım). Mesut (Mutluluk) ile geldi Merdivene baktı. Bu olmaz dedi. "Len Terani" ye muhatap oldu...

Anlaşılacağı üzere ağaçtan Hakk'ın sesini duyup, İnsan'dan Hakk'ın sesini duyamayanlara bu yol kapalıdır.

Hız. Pir'in dediği gibi, "Onları, kendilerine katılarak ve söyledikleri mümkün bulunarak, onaylamamız ve kabul etmemiz nedeniyle ne mutlu bize!"

06-06-2016

01-Ramazan-1437

Mu.... Ca.....

110-NASR Sûre-i şerifindeki kısa yolculuğumuz böylece sona ermiş oldu, bundan sonra yolumuza, **(111-TEBBET)** Sûresi ile devam edelim İnşallah.

111-TEBBET SÛRESİ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

BİSMİLLAHİR RAHMÂNİR RAHİM

Mesed sûresi Mekke'de inmiştir. Buna "Leheb" ve "Tebbet" sûresi de denir. Bu sûre, Allah ve Rasûlünün düşmanı Ebû Leheb'in helakinden bahseder. Ebû Leheb Hz. Peygamber'(s.a.v.)e aşırı düşmanlık yapar; onun davetini sabote etmek ve insanların ona iman etmelerine engel olmak için işini gücünü bırakır, onun peşine düşerdi. Sûre onu, âhirette gireceği ve kızaracağı tutuşturulmuş bir ateşle tehdit eder. Eşinin de onunla beraber ateşe gireceğini anlatır ve onun şiddetli Özel bir ateşle cezalandırılacağını bildirir. Bu azap, daha şiddetli ve herkesin ibret alacağı şekilde cezalandırmak için, onun boynuna dolanan bir iptir ki, onunla cehenneme doğru çekilecektir.

Tebbet Suresi.

Mekke Döneminde İndi. Ayet Sayısı: 5 Bu sureye "Mesed" Suresi de denilir. İhtilafsız, surenin tamamı Mekki'dir. Buhari, Tirmizi ve diğer bazı hadis kaynakları İbn-i Abbas'tan rivayet etmişlerdir ki:111 - Leheb Suresi - (Mushaf Sırası: 111 - Nüzul Sırası: 6 - Alfabetik: 100) fasılları (dal) ve (be) dir. (Hasenât)

Sûre-i Şerif'in, kısaca sayı değerlerine bir göz atalım.

(111) Mushaf sıra numarası.

(06) Nüzül sıra numarası.

(100) Alfebetik sırası.

(30) Cüz sırası.

(05) Âyet, sayısı.

(05) Fasıla harfleri.

(257) Genel toplamdır.

Rakkamları tek tek toplarsak.

(2+5+7=14)

Bu sayı değerlerinin birçok bağlantıları vardır ancak fazla vaktinizi almamak için sadece genel sayıları vermekle yetinelim. Açık olarak görüldüğü gibi bünyesinde de (14) Hazret-i Nur-u Muhammediyye bulunmakta ve bu hakikate dikkat çekilmektedir. Ebu Leheb sureti O'nun amcası olduğu halde, kendisinin baş düşmanı olmuştur.

Fasılası: (be) ve (dal) Harfleridir, ebced sayı değerleri (be-2) ve (dal-4) tür. Fasıla/ara harfleri, ikisinin sayı değer toplamı (2+4=6) dır. Böylece bahse konu olan mevzu altı cihet yönünden de dikkat edilmesi lâzım gelen bir husustur.

Meal.

1 - Ebû Leheb'in elleri kurusun. Zaten kurudu.

2 - Ona ne malı fayda verdi, ne de kazandığı.

3 - O, bir alevli ateşe girecektir.

4 - (4-5) Boynunda bükülmüş hurma liflerinden bir ip olduğu hâlde sırtında odun taşıyarak karısı da (o ateşe girecektir).

5 - (4-5) Boynunda bükülmüş hurma liflerinden bir ip olduğu hâlde sırtında odun taşıyarak karısı da (o ateşe girecektir).

تَبَّتْ يَدَا أَبِي لَهَبٍ وَتَبَّ

(111-1) Tebbet yedâ ebî lehebin ve tebbe.

"Ebu Leheb'in elleri kurusun ve kurudu da!"

Bu surenin nüzul sebebi ile ilgili şöyle rivâyet edilmiştir,
Ahmed b. el-Hasan el-Hîrî, Hacib b. Ahmed'den, o
Muhammed b. Hammad'dan, o Ebû Muaviye el-A'meş'ten,
o Amr b. Mürre'den, o Said b. Cübeyr'den, o da İbn
Abbas'tan rivâyeten şöyle dedi:

"Rasulullah (s.a.v.) bir gün Safa Tepesi'ne çıktı ve:

"Ey Sabahçılar, Koşun ey Kureyş topluluğu!" diye nidâ
etti. Bunun üzerine Kureyş toplandı ve:

"Ne istiyorsun? Ne haberin var?" dediler. O da:

"Ben size sabaha akşama düşman baskısına
uğrayacağınızı haber verecek olsam beni tasdik eder
misiniz?" diye sordu. Onlar:

"Evet" dediler. Rasulullah (s.a.v.) buyurdu ki:

"(Öyleyse iyi dinleyin) Ben sizi önünüzdeki şiddetli
azabdan sakındıran birisiyim."

Bunun üzerine Ebû Leheb: "Seni helak olasıca, Bizi
bunun için mi topladın?" dedi. Allah Teala da bu sûreyi
indirdi."

Abdulmuttalib'in oğlu, Hz. Peygamber (s.a.s)'in de
amcası olan Abdüluzza'ya Ebu Leheb lakabının verilmesi,
yüzünün parlaklığından dolayı idi. O ve karısı Ümmü
Cemil, insanlar arasında Hz. Peygamber (s.a.s)'e ve O'nun
davetine en çok kötülük eden ve eziyette bulunan
insanlardandı. Ümmü Cemil'in asıl adı, Erva olup aynı
zamanda Ebu Süfyan'ın kız kardeşi idi.

Ebu Leheb, Bedir vak'asından bir kaç gün sonra
"Kabarcık"tan öldüğünde, ölüsü evinde üç gün kalmış,
kokmuş, kimse ona yanaşamamış; ücretle tutulan
Sudanlılar onun cesedini bir çukura atıp üstüne toprak

doldurmuşlardı.

Bu âyeti kerîmede yanlış fiiller işleyen ellerin halleri görülmektedir. Fiillerini doğru şekilde yerine getirenler ise ebedi yaşayacaklardır, görüldüğü gibi sadece fiiller nasıl böylesine bir fark oluşturmaktadır.

İki el ifadesinden kasıt biri "Âdem" yani akli küll diğeri "Havva" yani nefsi küll'dür.

Cenâb-ı Hakk (c.c) Âdem a.s'ı ilk halkettiğinde Havva validemizde onun bünyesinde idi ayrı bir varlık değildi.

Ellerimize baktığımız zaman onları ayrı iki el olarak görürüz ancak kendimize genel olarak baktığımızda ayrı gibi görülen bu ellerin aslında bir bütün içinde bir bütün olarak görürüz işte eller, iki görünen birdir. Ebu lehep ve karısı da iki görünen birdir. Ve amelleri cihetiyle ateşliktirler.

İşte bu ellerle işlenen ameller neticesinde, bazı kimseler cennet ehli bazı kimselerde cehennem ehli olmaktadırlar.

مَا أَغْنَىٰ عَنْهُ مَالُهُ وَمَا كَسَبَ

(111-2) Mâ agnâ anhu mâluhu ve mâ keseb.

"Ona malı ve kazandıkları bir fayda vermedi."

Çünkü Hakk'a karşı gelmişti bu nedenle malı ve kazandıkları elinin kurummasına ve cehenneme gitmesine mâni olamadı.

Diğer yönden toplamış olduğu nefsi ilim malları sırat-ı müstakim üzere olmadıklarından o gaflet ve inkârcı ilimleri toplayan eller kurudu.

Bilindiği gibi daha evvelki zamanlarda da sare

validemize yönelen fir'avn'un elerlide kurumuştu.

Ve Hakk yolunda hayır işlemeye çalışan Mûsâ (a.s.)
nın eli ise nurlanmış idi.

سَيَصْلَى نَارًا ذَاتَ لَهَبٍ

(111-3) Se yaslâ nâren zâte lehebin.

"Alevli ateşe atılacak."

Bu dünya da inkâr ve kıskançlık ateşiyle hayatını sürdürdüğünden ürettiği malı ateş olmuştur. İşte kendinin ürettiği ateşe atılıp yaslandırılacaktır. Aslında "yaslanmak" rahatlamak ma'nâsına dır. Hadi bakalım nefsinin arzusu üzere ürettiğin bu ateşede zevkle yaslan bakalım, demek sureti ile de kendisine yaptığı işin neticesi yaşatılmış olacaktır. Yani ektiğini biçecek ettiğini bulacaktır.

وَأَمْرَاتُهُ حَمَّالَةَ الْحَطَبِ

(111-4) Vemreetuhu, hammâletel hatab.

"Ve onun, odun taşıyan kadını da."

Hem Ebu Leheb'in, hem hanımının ateşte yanması ifade edilmektedir. Çünkü hanımı da, İslâm'a düşmanlıkta ondan geri kalmıyordu. Dikenleri toplayarak, ip ile bağlayıp Efendimizin (s.a.v)'in geçtiği yola taşıyor, oraya döküyordu. Bazı müfessirler de, bu kadının odun taşımamasını, düşmanlık ateşini körükleme manasında kabul etmişlerdir. Bu fitnesinden dolayı onu, günahların hammalı

olarak yorumlamaktadırlar.

Zahiren Ebu Leheb'in karısı iken batınen bireysel varlığındaki nefsidir.

فِي جَيْلِهَا حَبْلٌ مِّنْ مَّسَدٍ

(111-5) Fî cîdihâ hablun min mesed.

"Onun boynunda mesedden (bükülmüş liften) bir ip vardır.

Soru: Kûr'ân-ı Kerîm'i hep yüce kitap gibi görerek elimize alıyoruz ve o beklentiyle açınca örneğin Tebbet sûresine denk gelince rahmetten ziyâde Kahhariyyet görüyoruz bu neden böyledir?"

Cevap: Cenâb-ı Hakk (c.c) ef'âl mertebesinden o kadar şiddetli zuhur etmektedir ki burada da görüldüğü üzere Ebû Leheb ile dahi muhatab olduğunu belirtmektedir. Yani Cenâb-ı Hakk (c.c)'in zâtıyla ef'âl âleminde zuhurda olduğunu ve böylesine işlerle dahi uğraştığını, sadece yukarılarda bir yerlerde tenzih âleminde, ulaşılmaz yerlerde olmadığını hayatın içinde olduğunu bu ve benzeri sûreler göstermektedir.

İşte bu nedenle tevhid ehli olarak Cenâb-ı Hakk (c.c)'in sonsuz mânâda a'maiyette olduğunu bildiğimiz gibi aynı şekilde bu âlemlerin içerisinde de olduğunu ve bu hayatın bizatihi O'nun kendi hayatı olduğunu, görünen bütün zuhur mahallerinde O'nun tecellisinin olduğunu anlamamız gerekiyor ki bu nedenle işte bu tür âyeti kerîmeler Cenâb-ı Hakk (c.c)'i tenzih mertebesinden teşbih mertebesine indirmektedir ve mü'minler olarak bizler teşbih ve tenzihi birleştirdiğimiz anda da Hakk'ın varlığını en geniş şekilde anlamaktayız.

Bu bilgiler ise sadece ümmeti Muhammed'e aittir, önceki ümmetler, ya sadece tenzihte kaldılar yada sadece teşbihte kaldılar ve ümmeti Muhammed'e hâs olan tevhide

ulaşamadılar.

Âlayı illiyin ve esfeli safilin arasındaki bütün mertebelerde ve bütün varlıkta Cenâb-ı Hakk (c.c)'in zuhurda olduğu ve Cenâb-ı Hakk (c.c)'in perdelerini nasıl açtığı bu tür âyeti kerîmeler ile gözükmektedir.

Bunlar da, (63/İnci mercan tezgâhı)ndan.

Tebbet Sûresi ile İhlâs Sûresi'nin yan yana gelişinin hikmeti, birinin mutlak kesret, diğerinin mutlak vahdet olması itibari ile iki gerçek halinde yaşanmasının Hakk olduğu cihetiyledir.

Tebbet Sûresi'nin kaynağı Esmâ-i İlâhiyye'den fiil merbesinden "Hâdî" isminin "mudil" isminin zuhuruna olan hitabı'dır.

Kûl Hüvallahu Ehad, ise Zât-ı mutlaktan "Allah" ismi Camii nin zuhuru olan Hz. Muhammed'e Zât-ı mukayyed ile zuhurda olan Allah'ın hakikatlerini anlat, emridir.

Elleri kurusun ile, ihlâs leheb suresi, aynı sıradadır.111-112-birinde mutlak teşbih birinde mutlak tenzih vardır ikisini birlemek tevhidir bunları düşünürken imam efendi cum'anın farzında bu iki sureyi okudu.

(05/12/2014/Cuma)

"Allah-ın ipine sarılın (3/103) yusufun kuyu ipi lehebin ipi."

وَأَعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللَّهِ جَمِيعًا وَلَا تَفَرَّقُوا وَاذْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ
عَلَيْكُمْ إِذْ كُنْتُمْ أَعْدَاءً فَأَلَّفَ بَيْنَ قُلُوبِكُمْ فَأَصْبَحْتُمْ بِنِعْمَتِهِ
إِخْوَانًا وَكُنْتُمْ عَلَى شَفَا حُفْرَةٍ مِنَ النَّارِ فَأَنْقَذَكُمْ مِنْهَا كَذَلِكَ

بَيِّنِ اللَّهُ لَكُمْ آيَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ

Kuranı Kerim Türkçe okunuş:

3.103 - Vağtesimû bihablillâhi cemîav ve lâ teferrakû, vezkurû niğmetallâhi aleykum iz kuntum ağdâen feellefe beyne kulûbikum feasbahtum biniğmetihî ihvânâ, ve kuntum alâ şefâ hufratim minen nâri feengazekum minhâ, kezâlike yubeyyinullâhu lekum âyâtihî leallekum tehtedûn.

Diyanet Meali:

3.103 - Hep birlikte Allah'ın ipine (Kur'an'a) sımsıkı sarılın. Parçalanıp bölünmeyin. Allah'ın size olan nimetini hatırlayın. Hani sizler birbirinize düşmanlar idiniz de O, kalplerinizi birleştirmişti. İşte O'nun bu nimeti sayesinde kardeşler olmuştunuz. Yine siz, bir ateş çukurunun tam kenarında idiniz de O sizi oradan kurtarmıştı. İşte Allah size âyetlerini böyle apaçık bildiriyor ki doğru yola eresiniz.

(111-TEBBET) Sûre-i şerifindeki kısa yolculuğumuz böylece sona ermiş oldu, bundan sonra yolumuza, **112 - İHLÂS** Sûresi ile devam edelim İnşallah.

112 - İHLÂS Sûresi

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

BİSMİLLAHİR RAHMÂNİR RAHİYM

Surenin kaynaklarda tespit edilen yirmiyi aşkın adı vardır. Ancak yaygın olarak İslâm dininin temel ilkesi tevhîd inancının veciz bir ifadesi olan "İhlâs" adıyla tanınmıştır. En çok kullanılan isimlerinden biri de "Kul hüvallahü ehad"dır. Ayrıca "Samed", "Tevhîd", "Esâs", "Tecrîd", "Necat", "Velayet", "Mukaşşise", "Muavvize" adlarıyla da anılmaktadır.¹

4 ayetten oluşan sure, Mekke'de inmiştir. Medine'de in

diğine dair rivayet de vardır. Mekke'de indiğini söyleyenler Mekkeli müşriklerin Hz. Peygamber'e gelerek "Bize rabbinin soyunu anlat" dediklerini, bunun üzerine bu surenin indirildiğini bildiren rivayetleri delil getirirler. Medine'de indiğini söyleyenler ise, Yahudilerle Hıristiyanların Hz. Peygamber'e yönelttikleri Allah hakkındaki sorulara bir cevap olmak üzere Cebrail'in Hz. Peygamber'e gelip "Kul hüvellahü ehad" suresini okuduğunu bildiren rivayetleri delil göstermişlerdir. Ancak surenin üslup ve içeriği Mekke döneminde indiği İzlenimini vermektedir.

Hz. Peygamber bu surenin önemi ve fazileti hakkında söyle buyurmuştur; "*Canım kudret elinde olan Allah'a yemin ederim ki bu sure Kur'an'ın üçte birine denktir*" Yine Hz. Peygamber, sevdiği için bu sureyi her namazda okuyan bir sahabîye, "*Onu sevmen seni cennete götürür*" müjdesini vermiştir.

İhlas suresi, Mushaftaki sıralamada 112., nüzul sırasına göre ise 22. suredir. (Hasenât)

Sûre-i Şerif'in, kısaca sayı değerlerine bir göz atalım.

(112) Mushaf sıra numarası.

(22) Nüzül sıra numarası.

(41) Alfabetik sırası.

(30) Cüz sırası.

(04) Âyet, sayısı.

(04) Fasıla harfleri.

(213) Genel toplamdır.

Rakkamları tek tek toplarsak.

(2+1+3=6)

Bu sayı değerlerinin birçok bağlantıları vardır ancak fazla vaktinizi almamak için sadece genel sayıları vermekle yetinelim. Açık olarak görüldüğü gibi bünyesinde de (2) zahir

batın (13) Hakikat-i Muhammediyye mertebeleri bulunmakta ve bu hakikate (6) cihetten dikkat çekilmektedir.

Fasılası: (dal) Harfidir, ebced sayı değeri (4) tür. (Şeriat-tarikat-Hakikat-Ma'rifet) ile yakîn ilimleri ve yukarıdaki sayılar ile, kulluğun-abd, içindeki Hakikat-i Muhammedidir.

Mealên.

- 1- De ki; O Allah bir tektir.
- 2- Allah eksiksiz, sameddir (Bütün varlıklar O'na muhtaç, fakat O, hiç bir şeye muhtaç değildir).
- 3- Doğurmadı ve doğurulmadı.
- 4- O 'na bir denk de olmadı.

Burada Cenâb-ı Hakk (c.c) vahdet mertebesinden kendisini ifâde etmektedir.

İhlâs sûresinin nüzûlü konusunda, Mekke müşrikleri toplanıp aralarından bir temsilciyi Efendimize (s.a.v) göndererek, nübüvvet davasından vazgeçmesi halinde kendisi için herşeyi yapmaya hazır olduklarını bildirmişlerdir. Efendimiz (s.a.v) bu durum üzerine "Ben onlardan hiç bir şey istemem. Ben ancak Allah'ın resûlüyüm ve onları Allah'a ibadete dâvet ederim." Buyurmuştur. Bunun üzerine "Bu senin Allah'ın nasıl bir Allah'tır" diye sorduklarında, bu âyeti kerîmenin geldiği bildirilmiştir.

قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ

(112-1-Kul huvallâhu ehad)

"De ki: "O Allah, ehad'dır"

Her birerlerimiz "ehad" kelimesinin ifadesini ne şekilde anlıyor isek bu âyeti kerîmenin bize ulaşan kısmı o şekildedir. "Ehad" kelimesini "bir olarak mı "ahadiyyet" makâmı olarak mı anlıyoruz, nasıl idrâk ediyor isek bize gelen de o şekildedir. Cenâb-ı Hakk (c.c)'ın sonu olmadığı gibi kelâmının dahi sonu yoktur, bu nedenle bu kelâmı tek bir mânâ ile sınırlamak mümkün değildir. Ne kadar varlık var ise o varlıkların nefesleri kadar Cenâb-ı Hakk (c.c)'a giden yol vardır, dolayısıyla Kur'ân-ı Kerîm herbirerlerimizin kendi özelliklerine göre değişik hakîkâtleri bildirmektedir ve hakîkâtte ilahî yaşamda bunu gerektirmektedir.

Allah ismi bütün ilahî isimleri toplamıştır. Ve Allah'ın kendi geniş varlığı içerisinde bir de ahadiyyeti vardır. Ahadiyyetin bilinmesi için uluhiyyetin ortaya çıkması lâzımdır ki uluhiyyet ahadiyyete yönelecektir. İşte ahad olan o Allah bütün âlemleri, bütün varlığı kendi bünyesinde toplamıştır.

Genel mânâda ahad kelimesi ile Allah'ın bir olduğu eşi ve ortağının olmadığı anlaşılmaktadır. Ancak hakîkâtte bu birlik sayı anlamında olan bir olmayıp, anlatılmak istenen ahadiyyet makâmının teklik hakîkâtidir. Bizler bunu ancak ve kelâm olarak kullanabiliriz, hakîkâtini anlamamız olanak dışıdır çünkü aklımız bunun çok altında meydana gelmiştir, bu nedenle birimsel mertebede o halin yaşanması mümkün değildir ancak idrâkimizin yettiği kadarı ile onu anlamaya çalışmak, bizim en büyük kazancımız olacaktır.

Allah (c.c)'ın hakîkâti burada belirtilen "huve" nin içinde gizlidir. Bunu biraz açmak için "10-Kelime-i Tevhid" isimli kitabımızdan "**Allah** lâfzının oluşumu" bölümünü aktaralım:

(الله) "**Allah**" lâfzının oluşumu

.....Ezelin ezeline, ebedin ebedinde

insân aklının ve ihâtasının alamayacağı bir zamanda, gerçi orada zaman da henüz yoktu (bir an) diyelim, o anda ne olduysa oldu "Zâtı mutlak" A'ma'iyet mertebesinden Ahadiyyet mertebesine tenezzül etti. Burada "Hüvviyeti" ve "İnniyeti" zuhura çıktı.

Hüvviyeti (Beytullah) "Beyt'ül Atik"ın ve "mükevvenat" âlemlerinin kaynağı:

İnniyeti ise (Hakîkati Muhammedi) Kûr'ân ve insânın kaynağı oldu.

*Bu iki kaynağın toplu ifâdesi ise "Kelime-i Tevhid" "**ilâ ilâhe illâ allah**" ile belirlendi.*

*"Kelime-i Tevhid"ın ilk zuhura çıkmaya başlamasına yukarıda belirtilen Hüvviyet'in "**hu**" su kaynak oldu. (Zahir âlemde bilindiği gibi "hu/o) demektir.*

*İşte bu ilk zuhura çıkış Hüvviyet'in "**hu/o**" su ile simgelendi. Bu "**hu**" "Hüviyeti Mutlaka/mutlak hüvviyettir" Bir bakıma "ismi âzam/en büyük isim" de budur. Bunun hakîkâtini anlamak mümkün değildir.*

*İşte bu "**hu**" Allah kelimesinin oluşumunu sağlayan sondaki "hu"dur. Fakat varedilişte ilktir. Bilindiği gibi "hu" bulunduğu yer icabı yazıda bazen iki gözlü bazen tek gözlü olması bütün varlığı bünyesinde topladığını ifâde etmesidir. Daha sonra oluşacak bütün varlıkların kendilerine has özel hüvviyetleri kaynaklarını buradan almaktadırlar. Ve yine bu "hu" ağza en uzak yerden yâni mideden, yâni batından gelmektedir.*

*"**hu**" "Hüviyeti Mutlaka" kendi kendini zuhura çıkarıp (var edip) bir makâm oluşturduktan sonra, yavaş yavaş saltanatını genişletmeye başladı ve kendine en yakın olarak gizli "elif"i buldu ve o mertebeye doğru akmaya ve hayat vermeye başladı. Bu gizli "elif" oluşunca "hu/o" ile (onu) kendi kendine okudu ve "ah" dedi. "küntü kenzen/gizli hazine" nin ilk muhabbeti ve aşıkların içlerindeki, gizli "ah" ları oldu.*

Bir müddet bu muhabbet haliyle kaldıktan sonra tekrar saltanatını genişletmeye devam ederek 3. (üçüncü) mertebeye doğru yönelerek "lâm"ı oluşturmaya ve ona hayat vermeye başladı. Bu "lâm" oluşunca yine onu kendi kendine okudu (elbette "hu/o") (onun için) yâni ("hu" için) dedi. Yani "lâm"ın oluşması kendisi için değil, "hu" için, yâni "benim için" dedi.

*Bir müddet elbette "hu/o") (hu/onun için) bayrağını dalgalandırdıktan sonra daha genişlemeyi murat ederek "geçici" bir "elif" harfi ilave etti ve okuyarak bu sefer **"ilahu"** (ilah) dedi. Böylece kendine verdiği ilk toplu vasıf bu **"ilahü"** (ilah) oldu.*

Bu ilâhîyyat öyle bir ilâhîyyat ki orada ne isim, ne resim, ne vasıf ve ne de ayrı, gayrı vardı. Kendi kendinde kendi olan tek ilahtı.

*Bir müddet de bu mertebede kaldıktan sonra biraz genişlemeyi murad etti ve bir "lâm" daha seyrine ilave ederek evvela **"la ilahu"** (ilah yoktur) diye kendi kendinde, kendi zuhurunu tekrar gizledi. İlk nehiy (kaldırmak) budur.*

Bir müddet de böyle kaldıktan sonra,

***"küntü kenzen mahfiyyen"** "gizli bir hazineyim" hükmüyle açılımlarına devam ederek oluşan harflerin önüne bir de "elif" ilave ederek baştaki "lâm" "elif" ile birleşince "lam-ı tarif" belirleyici "lâm"a dönüştü; o haliyle okuyunca kendine "el ilahu" (mutlak ilah) vasfını verdi.*

*Bir müddet de böyle kaldıktan sonra **"el ilahu"** lâfızlarını toplamayı muradederek oradaki geçici elifi şeddeye dönüştürerek gizledi ve kendi kendini bütün bu içerdiği mertebeleri ifâde edecek olan **"Allah"** kelimesine dönüştürdü.*

İşte böylece kendini sonradan da oluşacak her mertebenin hakkını koruyacak "zâti ismi"ni oluşturmuş oldu.

Şimdi tekrar edelim "Allah cc." (lafzı celali)ne "hu"dan başlayıp "elif"de biten bu ismi zât'ın sondan başa okunuşu "Allah" oldu. Ve hiçbir şey hariçte kalmamak üzere bu sembol ve mânânın içine dahil edildi.

Allah sembolünde ve mânâsında, okunuşu itibariyle, baştaki, "elif" sembolü (harfi) "**Ahadiyyet**" mertebesini, birinci "lâm" sembolü (harfi) "**Uluhiyyet**" mertebesini, ikinci "lâm" sembolü (harfi) "Velâyet ve Risâlet" mertebesini, yukarıdaki (şedde) ise, çokluğunu, şiddetini, aradaki gizli "elif" muhabbetini, sondaki "hu" ise, bütün bunlarda mevcut olan "**Hüvviyyeti Mutlaka**"yı ifâde eder oldu.

İşte bu "Allah" sembolü ve kelimesi zât mertebesini ve orada oluşan hadiseyi bildirmektedir. Aynı zamanda daha sonradan zuhur edecek bütün mertebelerine de kaynaklık etmektedir.

Şu anda bu mânâyı yeryüzü beşer lisanında gerek harf ve sembollerinde gerek telaffuzlarında Arap lisanından başka hiçbir lisanla ifâde edebilmemiz mümkün değildir. Aslına en uygun ifâde tarzı Arap lisanında bulunan harflerle, o sembollerle kısmen ifâde edebilmektedir.

Âlemlerin ve beşeriyetin ne kendileri ne de lisanlarının olmadığı bir devrede o zâtı mutlak bu vasfını da uluhiyyet lisanı üzere yaptığından işte biz bu telaffuzunu bilememekteyiz.

Bildiğimiz batındaki, Allah lafzının sonradan beşer idrâkine ulaştırılmaya çalışılan "Arap lisanı" üzere olan tercümesiyle "Allah" olarak okunuşudur.

Bu tercümeyi Kûr'ânı Kerim'de de ifâde edildiği gibi bizzât Allah'ın kendisi seçerek yapmıştır. Bunun dışındaki ne Fransızların "Dieu" sözcüğü, ne Almanların "Gat" ve İngilizlerin "God" sözcüğü, ne Hintlilerin "Nirvana" sözcüğü

ne Çinlilerin "Tao" sözcüğü ve ne yazık ki, biz Türklerin "Tanrı ve Çalab" sözcüklerinin harf ve mânâları belirtilen "Allah" lafzının karşılığı hiçbir şekilde olamamaktadır.

Tabii ki, her millet temiz ve saf iç duygularıyla Rabblerine, kendilerine uygun ifâdelerle sesleneceklerdir ve o "Allah" olan yüce zât onları da kabul edecektir, çünkü o aynı zamanda "kulunun zannına göre"dir.

Bizim gâyemiz insânları umutsuzluğa düşürmek değil, fakat ne muazzam bir mânâ âleminde yaşadığımızı bir nebze olsun ifâde etmeye çalışmaktır.

اللَّهُ الصَّمَدُ

(112-2-Allâhus samed)

"Allah Samed'dir"

Herşey O'na muhtaçtır, O, hiçbir şeye muhtaç değildir. İlk âyeti kerîmede "ahad" ifadesi ile uluhiyyet makâmının üzerinden bahsedilmiş idi, bu âyeti kerîmede ise bir alt merteye tanıtılmaktadır. Cenâb-ı Hakk (c.c) burada Samed ifadesiyle varlığa dönük halini anlatmaktadır. Ortada olan varlıkların bütün ihtiyacını karşılayacak ve kendisi böyle bir ihtiyaçtan ganî olacaktır. "Allah âlemlerden ganîdir" ifadesi de bu Samed oluşundan kaynaklanmaktadır.

Her varlık en büyüğünden zerresine kadar hepsi O'na muhtaçtır.

Samediyetin birimsel yöndeki açılımı ise Cenâb-ı Hakk (c.c)'ın bu hallerini idrâk eden kimselerin bunu çevrelere yaymalarıdır. Kim doğru olarak ne öğrenmişse onu çevresine yaymak durumunda kalmaktadır.

لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ

(112-3-Lem yelid ve lem yûled)
"O, doğurmadı ve doğurulmadı"

Bu âyeti kerîmeyi ilk anda beşeri olarak fiziksel mertebede bir doğum olarak anlıyoruz. Yukarıdaki âyeti kerîmelerde Cenâb-ı Hakk (c.c) zati oluşumlarından bahsederken burada ef'al mertebesinde ki, oluşumlardan bahsediyor. Demek ki bu anlatımlardan bizim anlamamız gereken pek çok hususlar bulunmaktadır.

Cenâb-ı Hakk (c.c)'ın zat âleminden sıfat âlemine, sıfat âleminden esma âlemine, esma âlemindende ef'al âlemine tenezzül etmesidir. Bu tenezzül aşamaları aynı zaman çıkış yâni uruc aşamalarıdır. Bu oluşan hadise bütün âlem şumul oluşmaktadır yâni birmertebeden bir mertebeye değildir yoksa aksi halde Cenâb-ı Hakk (c.c)'ı mekan ve mertebeler ile sınırlamış oluruz.

Cenâb-ı Hakk (c.c)'ın kendi varlığının kendi varlığında kendisiyle bu şekilde zuhura çıktığının bizlere basit olarak anlatılabilmesi için doğmamıştır ve doğurulmamıştır ifadeleri kullanılmıştır. Doğmak ve doğurulmak için iki varlığa ihtiyaç vardır ki Hakk'ın zâtında böyle bir şey mümkün değildir. O halde görülen kesret-çokluk iki varlıktan meydana gelen ikinci bir oluşum değil, tekin kendi içinde zahir batın iki gibi görünüşünden ibarettir.

وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ

(112/4-Ve lem yekun lehu kufuven ehad)
"Ve O'nun bir dengi olmadı"

İlk âyeti kerîmede geçen "ehad" ifâdesi son âyeti kerîme olan bu âyeti kerîmede de geçmektedir. Bu son âyeti kerîmeye de bu ifâdenin konulması çok enteresandır.

İlk âyeti kerîmede geçmekte olan "ehad" ifadesi ahadiyyet makâmını zâti yönden anlatmaktadır, bu âyeti kerîmedeki "ehad" ifadesi ise birimlerin her birinin kendi bünyesindenki ahadiyyetini zâti yönden anlatmaktadır.

Yani baştaki ehad ile sondaki ehad aynı şeydir demek istenmektedir.

Bu konulara bu şekilde baktığımız zaman hayata dahi bambaşka bir şekilde bakarak yaşam şeklimizi ona göre ayarlamamız gerekmektedir ki bu şekilde hayatımızı sürdürürük değişik bir hal yaşayabilelim. Eğer baktığımız varlığın ahad olduğunu idrâk eder isek ona karşı muamelemizde başka türlü olacaktır.

Dışarıdan bakıldığında bütün eşya yaratılmış hükmünde değerlendirilmektedir. Biz kendi ahadiyyetimizi idrâk edebilir isek başta belirtilen ahadiyyeti o yolla anlayabiliriz aksi halde ona yaklaşmamız mümkün olmaz.

İşte Efendimizin (s.a.v) buyurduğu şekilde kim bu sureyi üç defa okursa Kur'ân-ı Kerîm'i hatmetmiş gibi olur.

Bu okuyuşun birincisi ilmî yakîn olarak yâni surenin içerisinde olanları ilim ile idrâk etmek, ikinci okunuşu aynel yakîn hükmüyle, üçüncüsü ise hakkel yakîn olmak şartıdır yoksa sıradan beşeri bir anlayış ile okunması değildir.

Bu hususta. Bir başka örnek Oz Sa... oğlumuzun İhlas Suresi 112 hakkındaki çalışmasını da ilâve etmeyi uygun buldum. T.B.

Bismillahirrahmânirrahîm.

"Kul hüvallahü ehad."

"De ki: O Allah Ahad'tır." Burda "O" üçüncü tekil şahıs ve İnsan-ı Kamil'in yerine kullanılmış.

"İnsan-ı Kamil olan Allah Ahad'tır."

"Allâhüssamed."

"İnsan-ı Kamil olan Allah Samed'tir."

İhlas Suresini incelediğimizde, "Ahad ve Samed", ismi Allah'ın nokta zuhur mahalli olan İnsan-ı Kamil'i tarif ediyor, bundan dolayı öncelikle sıfat olarak görev yaparken aynı zamanda bir an sonra İnsan-ı Kamil'in diğer isimleri olarak sıfattan isme dönüşüyor.

"Lem yelid ve lem yûled.

" O doğurmadı ve doğrulmadı" İnsan-ı Kamili tanımlarken olumsuz anlamda kullanılan iki fiil ile ezelden ebede sabit olan varlığı ifade ediliyor. Bu ifadeden Evvel ve Ahir isimleri hayat buluyor.

İhlas Suresi ile İnsan-ı Kamil'in Zat'ı, sıfatları, isimleri ve sabit varlığını ifade eden iki olumsuz anlamlı fiil ile tanımlanması yapılıyor

112 - İHLÂS Sûre-i şerifindeki kısa yolculuğumuz böylece sona ermiş oldu, bundan sonra yolumuza, **113-FELÂK** Sûresi ile devam edelim İnşallah.

113-FELÂK Sûresi

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

BİSMİLLAHİR RAHMÂNİR RAHİM

Sure adını, ilk ayetinde geçen ve "sabah" anlamına gelen "felak" kelimesinden almıştır.

Nâs suresiyle birlikte "Mukaşkışeteyn (şirkten uzaklaştıranlar)" adlarıyla da anılmaktadır. Aynı surelere başlarındaki "eûzü" kelimelerinden dolayı "Muavvizeteyn" ismi de verilmiştir.

Surenin fazileti hakkında Hz. Peygamber, Sahâbe'den Ukbe b. Âmir'e şöyle buyurmuştur: "Görmedin mi? Bu gece benzeri asla görülmemiş âyetler indirildi: Kul eûzü bi-Rabbi'l-felak ve Kul eûzü bi-Rabbi'n-nâs." Resulüllah, Felak

ve Nâs surelerinin en güzel sığınma duaları olduğunu açıklamış ve çok okunmasını tavsiye etmiştir.

5 ayetten oluşan sure, Medine’de inmiştir.

Mushaftaki sıralamada 113., nüzul sırasına göre ise 20. suredir. (Hasenât)

Sûre-i Şerif’in, kısaca sayı değerlerine bir göz atalım.

(113) Mushaf sıra numarası.

(20) Nüzül sıra numarası.

(26) Alfebetik sırası.

(30) Cüz sırası.

(05) Âyet, sayısı.

(05) Fasıla harfleri.

(199) Genel toplamdır.

Rakkamları tek tek toplarsak.

(1+9+9=19)

Bu sayı değerlerinin birçok bağlantıları vardır ancak fazla vaktinizi almamak için sadece genel sayıları vermekle yetinelim. Açık olarak görüldüğü gibi bünyesinde (1) olan hakikat-i İlâhiyyenin (99) ve sonsuz olan esma-i İlâhiyye’den zuhur ettiğini ifade etmektedir. Ve her halü kârda bu hakikatlerin ışığında her halde Hakk’a sığınmanın çok doğru olacağı ifade edilmektedir. (19) olan Kâmil İnsan-ın da ma’nen bir sığınma yeri olduğu anlaşılmaktadır

Fasılası: (dal) (be) (kaf) Harfleridir, ebced sayı değerleri (dal-4) (be-2) (kaf-100) dır. Toplarsak (4+2+1=7) nâfis mertebeleridir. Oluşan hadiseler bu mertebelerin içinde yaşanmaktadır.

Mealên.

1-De ki: Sığınırım Rabbine o Felakın.

2-Şerrinden, yarattıklarınının.

3-Ve şerrinden, bir karanlığın daldığı zaman.

4-Ve o düşümlere üfleyen üfürükçülerin şerrinden.

5-Ve şerrinden bir haset edicinin, haset ettiği zaman

Bu surenin nüzulu ile ilgili şöyle rivâyet edilmiştir,

"Rasulullah (s.a.v.)'a hizmet eden yahudi bir çocuk vardı. Yahudiler ona yaklaştılar ve ondan Rasulullah'ın baş tarağını ve tarağın dişlerinden bir miktar alıncaya kadar ayrılmadılar. O da onları aldı ve onlara verdi. Onlar da Rasulullah (s.a.v.)'a sihir yaptılar.

Yahudi Lebib b. el-A'sam bu işi üzerine aldı. Sonra adına "Zervan" denilen Benî Zurayk Kuyusu'nda o sihri gizledi.

Bu sebeple Rasulullah (s.a.v.) hastalandı. Başının saçları yayıldı ve saçıldı. Bu, altı ay devam etti. Görülüyordu ki kadınlar ona gidiyorlar, fakat o kadınlara gitmiyordu. Rasulullah (s.a.v.) erimeye başladı. Başına geleni de bilmiyordu.

Birgün uyurken ansızın O'na iki melek geldi. Birisi baş tarafına, diğeri de ayak tarafına oturdu. Baş tarafına oturan dedi ki:

"Bu adama ne oluyor?" Diğeri de:

"Tubbe yapıldı" dedi. Öbürü:

"Tubbe nedir?" diye sordu. Diğeri de:

"Sihirdir" dedi. Öbürü:

"O'na kim sihir yapmış?" dedi. Diğeri:

"Yahudi Lebib b. el-A'sam" diye cevap verdi. Sordu ki:

"Ne ile sihir yapmış?" O da:

"Saç tarağıyla" dedi.

"O nerededir?" diye sordu. Diğeri:

"Zirvan Kuyusu'nda taşın altında hurma çiçeğinin kabuğuna sarılı.

Rasulullah (s.a.v.) uyandı ve buyurdu ki:

"Ey Aişe anladın mı? Allah Teala bana hastalığımı haber verdi." Sonra Ali, Zübeyr ve Ammar b. Yasir'i gönderdi. Bu kuyunun suyunu boşalttılar. Sanki su, bekletilmiş üzüm gibiydi. Sonra taşı kaldırdılar ve hurma çiçeğinin kabuğunu çıkardılar. Bir de baktılar ki, Rasulullah (s.a.v.)'ın tarağı ile tarağının dişleri ve bir de o cuffede kendisinde on bir düğüm bulunan bağlanmış ve iğne ile birbirine geçirilip batırılmış bir ip var.

Bunun üzerine Allah Teala Muavizeteyn Sûreleri'ni indirdi. Rasulullah (s.a.v.) herbir âyeti okudukça bir düğüm çözüldü. Rasulullah (s.a.v.) rahatladı. Son düğümler de çözülmüş gibi rahatladı. Cebrail (a.s.) şöyle demeye başladı:

"Seni Allah'ın adıyla tedavi ediyorum. Sana eziyet veren her şeyden, hased edenden, nazar edenden, Allah sana şifa versin."

Bunun üzerine dediler ki:

"Ey Allah'ın Rasulü, habisin başını yaralım mı? Onu öldürelim mi?" Rasulullah (s.a.v.) buyurdu ki:

"Allah bana şifa verdi. İnsanlara şer dağıtmayı hoş görmem." Bu davranış da Rasulullah (s.a.v.)'ın hilmindedir.

Not= *Bu kayıt çok eskiden alınmıştır alınırken kaynağı da kaydedilmemiş olduğundan kaynağını şu an bilmiyorum*

ancak İnternet kayıtlarından veya bir tefsirden almış olabilirim. T.B.

قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ

(113-1) Kul eûzu bi rabbil felak.

De ki: "Ben, Felâk'ın Rabbine sığınırım."

Felâk kelimesinin lügatta birçok mânâları beyân olunuyor:

1- Yokluktan yarılıp çıkan halk, yani genelde bütün mahlûkat ve özellikle dağlardan pınarlar, buluttan yağmurlar, yerden tohumdan bitkiler, sulb (döl)lerden nesiller, rahimlerden evlatlar gibi bir asıldan ayrılıp çıkan mahluklar, doğanlar, bu mânâda felak mahluk ve meftur anlamdaşı gibi olarak iki mânâsıyla Samed'e karşılık ve onunla mütezâyif olur. Yani Samed'in eksiksizliğine karşılık bu eksikli ve ona muhtaç olur. İzafeti de bunu belirtir.

2- Örfte, özellikle sabaha, yani sütun şeklinde uzamış olan aydınlığa veya sabah yeri ağarıp açılmaktan ibaret olan şafağa denir. Bu bizim Türkçe'de Tan dediğimizin aynı demektir. Tanlamak: Şaşırmak, bir şeyin birdenbire şuura çarpan yumuşaklık veya şiddetinden acı veya tatlı bir intiba ile belirleyip hayran olmak mânâsına geldiğine göre bunda da felk gibi bir tuhafılık mânâsı vardır ki, şafak atmak deyimiyle ifade olunur. Bu mânâca felak karşılığında karanlık demek olan gasak zikrolunur.

3- İki tepe arasındaki alçak, oturaklı, düz yere denir ve çoğulunda fülkan gelir.

4- Zindanda suçluların ayaklarına vurulan ve miktara da denilen tomruğa denilir ki bizim falaka deyimimiz bunun anlamdaşdır.

5- Çanak dibinde kalan süt kalıntısına denir.

6- Ekşiyip kesilmiş süte denilir.

7- Cehennemde veya cehennemde bir kuyunun ismi olduğu da nakledilmiştir.

Zahiren gece karanlığı ortalığı örttüğünde ortaya çıkacak belâlardan sana sığınırım manasına olduğu gibi batinen cehalet karanlığından sana sığınırım demektir. Bir insan cehalet karanlığı içerisinde hayatını sürdürürse onun sabahı olmaz. Cehalet devam ettiği sürece gece karanlığı devam eder. Ne zaman ki ilim güneşi doğmaya başlarsa o cehalet karanlığı ortadan kalkar.

Ey habibim deki, Esmâ gecesinin karanlığından ef'al sabahına çıkarken gece yapılabilecek mudil tertiplerinden o esmanın yarıp çıkaran rabb-na sığınırım.

Gönül alemimizde ki herhangi bir mudil ve nefis karanlığından hadi isminin hidayet güneşi aydınlığına çıkarması için bu halin rabb-ına sığınırım.

مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ

(113-2) Min şerri mâ halak.

"Halkettiklerinin şerrinden."

Burada belirtilen ifade tamamen ilmi yönde olan bir anlatış tarzıdır. Yani halk edilmişler var da onların şerrinden sana sığınırım anlamındadır. Çünkü ef'al aleminde halk edilmişler var ve o varlıkların birbirlerine zarar verme halleri vardır. Birimsel varlığımız ile hayatımızı sürdürürken ahadiyyet halini idrak etsek dahi fiiliyatta halk edilmişlerin şerrinden Rabb'imize sığınacağız. Çünkü ahadiyyeti Cebbâr ve Kahhar gibi zuhurları da vardır ve bunlar şer olarak ifade edilmektedir. Bu yönden her birerlerimize zarar gelebilir ve bunu idrak eden sonuç

olarak "euzû bike minke" yani "Senden Sana sığınırım" demektedir.

وَمِنْ شَرِّ غَاسِقٍ إِذَا وَقَبَ

(113-3) Ve min şerri gâsikın izâ vekab.

"Ve karanlığı çöktüğü zaman gecenin şerrinden."

Gündüz "bakabillâh" geçip gece her yeri tamamen kapladığında "fenafillâh" olan hallerden de nefis karanlığına girmekten Sana sığınırım. Cehalet karanlığı batınen bütün varlığımızı kapladığındaki hallerdir bunlar.

وَمِنْ شَرِّ النَّفَّاثَاتِ فِي الْعُقَدِ

(113-4) Ve min şerrin neffâsâti fil ukad.

Ve düğümlere üfleyenlerin şerrinden.

Hak ve gönül yolcularını yollarından uzaklaştırmak için yaptıkları, akıllara hayal ve vehim vaadleriye kandırmaya çalıştıkları, nefsi akıl oyunlarıyla ördükleri iplerini çözülme-yecek şekli ile düğüm düğüm yaparak, ve üzerlerine şer düşüncelerini üfleyerek vermek istedikleri zararlardan.

وَمِنْ شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ

(113-5) min şerri hâsidin izâ hased.

"Ve haset ettiği zaman, haset edenin şerrinden."

Hakikat-i İlâhiyye ve sünnet-i seniyye üzere hayatını muhabbet üzere sürdüren kişi.

Nefsi emmâre yolunda, ve her türlü gaflet hayatını yaşayan ve sonun da cehenneme gideceğini bilen kişinin, hased ettiği zaman hasedinin şerrinden.

Yokluktan varlığa çıkarıp insan ismi ile şeref veren, evvelâ rabb-ı hasına sonra da Rabbul'âlemine sığınır.

113-FELÂK Sûre-i şerifindeki kısa yolculuğumuz böylece sona ermiş oldu, bundan sonra yolumuza, **114 - NÂS** Sûresi ile devam edelim İnşallah.

114 - NÂS Sûresi

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

BİSMİLLAHİR RAHMÂNİR RAHİYM

Sure adını, ilk ayetinde geçen ve "insanlar" anlamına gelen "nâs" kelimesinden almıştır. İlk ayette geçen insanların rabbi ifadesinden dolayı bu ismi almıştır. Ayrıca "Kul eûzû bi rabbi'n-nâs" ve Felak sûresiyle birlikte "Muavvizeteyn", "Mukaşşeteyn" adlarıyla da anılmaktadır.

6 ayetten oluşan sure, Medine'de inmiştir.

Mushaftaki sıralamada 114. nüzul sırasına göre ise 21. suredir. (Hasenât)

Sûre-i Şerif'in, kısaca sayı değerlerine bir göz atalım.

(114) Mushaf sıra numarası.

(21) Nüzül sıra numarası.

(76) Alfabetik sırası.

(30) Cüz sırası.

(06) Âyet, sayısı.

(06) Fasıla harfleri.

(253) Genel toplamdır.

Rakkamları tek tek toplarsak.

(2+5+3=10)

Bu sayı değerlerinin birçok bağlantıları vardır ancak fazla vaktinizi almamak için sadece genel sayıları vermekle yetinelim. Açık olarak görüldüğü gibi bünyesinde (2) zahir batın (5) hazret mertebesi (3) yakîn mertebeleri. Ayrıca (53) te malûmdur.

Fasılası: (sin) Harfidir, ebced sayı değerleri (60) tır.

İçindeki ma'nâların (6) cihetten açılmasıdır. Ayrıca "sin" kâmil insanın da rumuzudur ki, (Ya sin)dir.

Mealendir.

1. De ki: sığınırım ben insanların Rabbine,
2. İnsanların Melikine [mutlak sahip ve hakimine],
3. İnsanların İlahına.
4. O sinsi vesvesenin şerrinden,
5. O ki insanların göğüslerine (kötü düşünceler)fısıldar.
6. Gerek cinlerden,gerek insanlardan(olan bütün vesvesecilerin şerrinden Allah'a sığınırım!

قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ

(Kul eûzu bi rabbin nâs)

(114-1) "De ki: "Ben insanların Rabbi'ne sığınırım."

Ey Habibim deki, "Ben insanların Rabbi'ne sığınırım."

İnsanların rabb-ı ise onu iki eliyle en güzel surette halkeden Rabb'ul âlemindir.

Kendini bilememiş bulamamış aslından ayrı yaşayanların ise rabları, esmalardan bir esmanın zuhuru olan Rabb-ı haşlarıdır onlarda oralara sığınır, ancak onların bu sığınmaları kendi hayallerinde olduğundan aslında nefislerine sığınmaktadırlar bunun tabii sonucuda hüsrandır.

Ancak zahir ve batın kendilerini tanımış ve bu âlemi idrak etmiş olanların yöneldikleri mahal ismi cami olan Allah isminin ifade ettiği rabbul erbaba dır. Sığınmak orayadır ve sığınma ile sığınılan yer sığınanı sardığı ve böylece koruması altına aldığından ebedi güven içinde dir.

Zaten oradan yola çıkıp bu âleme gelmiştir ve bu şekilde sığınma ilede aslına ulaşır aynı zamanda "sıla-i rahim" yapmış olmaktadır. Zaten sığınacağı başka yeride yoktur.

مَلِكِ النَّاسِ

(Melikin nâs)
(114-2) "İnsanların Melik'ine."

Melikiyyet ef'âl aleminin zuhûr halidir yânî ef'âl âlemini meydana getiren hükümlerin ortaya çıkması için Melik isminin faaliyeti gereklidir. Dünya yaşamında kimin elinde bir malım, dediği şeyi varsa o ona Melik isminin karşılığı olarak gelmiştir. Bu nedenle yönelişimiz bu mülkü verene olmalı ve O'na sığınmalıyız.

Bu beden mülkümüz dahi ona ait olduğundan zaten sığınacak melikiyyet yönünden de başka bir yönümüz olmadığından, İnsanların meliki olan "malikel mülk"e

siğınmaktan başka çaremizde yoktur.

Zahiren insan görünümünde olan ancak batının içlerindeki düşkün ahlâkın halinde, o kimselerde oralara siğınmaktadırlar, ancak bu siğınmaları onları hüsrana götürecektir, çünkü zannettikleri gibi bir siğınma yeri bulamayacaklardır. Ahrette iki siğınma yeri vardır biri cennet diğeri cehennemdir.

Malikel mülke siğınan, ve dünyada gereğini yerine getiren kimseler, gene malikel mülkün sahibi olduğu cennetine ulaşacaklar. Hayal ve vehme siğınanlar ise, hayal ve vehmin kendine ait siğınacak biryerleri olmadığından, gene o zaman onlarda, malikel mülkün cehennemine iskân olacaklardır. Yani oraya siğınacaklardır.

إِلَهَ النَّاسِ

(Îlâhin nâs)

(114-3) "İnsanların İlâhı'na."

Yukarıdan beri bahsedilen siğınmalar evvelâ rububiyet mertebesinden rabba idi daha sonraki ifade de siğınma, melike-yani beden varlığı dahil bütün varlığın malik-sahibine idi. Burada ise İlâh uluhiyet mertebesi itibari ile meluh olarak îâha yönelinmektedir. Çünkü İlâh kendine yönelicek meluh'luğu gerektirir.

Burada "İlâh" ifâdesiyle sıfat mertebesi yâni vahidiyet mertebesi kastedilmektedir.

Yukarıdan beri bahsedilen ifadeler birer mertebedir. Ef'al mertebesinde yaşayanlar rablarına, Esmâ mertebesinde yaşayanlar meliklerine ve sıfat mertebesinde yaşayanlar ise gerçek ilâh olan Ulûhiyyet mertebesine siğınmaktadırlar.

Zat mertebesinde yaşayanlar ise, kendileri bütün mertebeleri bünyelerinde oluşturmuş olduklarından, ve zat mertebesinde zuhurları olduklarından, kendileri de nasın ihtiyaçlarını giderme bakımından, onlara hizmet verme yönünden, bu dünya da sığınma yerleridir.

مِنْ شَرِّ الْوَسْوَاسِ الْخَنَّاسِ

(Min şerril vesvâsil hannâs)

(114-4) "*Hannâsın vesveselerinin şerrinden.*"

Hannâs, geri kalmak, sıkılmak, daralmak anlamındaki hunûs kökünden mübalağa sıfatıdır. Geri kalan, kötülüğe sürüklemek için insanı arkasından izleyip döne döne vesvese veren, Allah anıldığı zaman sıkılan şeytân ve şeytân ruhlu insandır. Vesvese verecek şeytân veya insan, hep insanın ardında gezer, fırsat bulup onu kandırmağa çalışır. Saîd ibn Cübeyr de: "**İnsan Rabbini anınca şeytân geri kalır, çekilir; Rabbinden gaflet edince ona vesvese verir.**" demiştir. "Yandekx"

Durduğumuz yerde aklımıza nereden geldiği belli olmayan bâzı şeyler gelmektedir. Bunlar bâzen bizim hoşumuza gitmekte ve bizi rahatlatmakta bâzen de bütün düşünce sistemimizi karıştırmaktadır.

İşte bu oluşumlardan huzurlu olarak gelenler Rahmâni oluşumlardır.

Nefsâni kaynaklı olarak gelenler ise bizim düşünce sistemimizi karıştırmaktadır. İşte bunlardan Allah hepimizi korusun.

Eğer bu "vesvâsil hannâs"ın hükümleri bizim üzerimizde ağır basarsa ve kontrol edilmez ise bizim dengelerimizi bozmaya kadar gidebilir.

Bu nedenlerle bu tip durumlardan kurtulmanın yolu olarak bu sûrelerin okunması tavsiye edilmiştir.

الَّذِي يُوسِّسُ فِي صُدُورِ النَّاسِ

(Ellezi yuvesvisu fi sudûrin nâs)

(114-5) "Ki o, insanların göğüslerine vesvese verir."

Yukarıda bahsedilen ayet-i kerimenin hayatımız üzerinde ne denli bir tesirati olduğunu bilmemiz gerekmektedir aksi halde hayatımızı kendi kendimize zindan etmiş oluruz.

İnsanlara verilen bu vesvesenin gene kendileri tarafından kendilerine verildiği açık olarak (Kaf-50.16) ifade edilmektedir. O halde insanın kendisini bilmesi tanınması çok mühim bir hadisedir.

İşte bu yüzden "nefsini bilen rabbını bilir" denmiştir.

Böylece nefis beşeri halde, yaşamına devam ederse "vesvese" sahibi olur, eğitilirse kendini bilirse rabbının yolu kendisine açılmış olur çünkü nefis "rububiyyet" hakikatinden halkedilmiştir.

(Kaf-50.16) - *Andolsun, insanı biz yarattık-"halkettik" ve "nefsinin ona verdiği vesveseyi" de biz biliriz.*

Denmek sureti ile vesvesenin kaynağının, dışarıdan, iblisin hayal vehim kaynaklı vesvesesi, içeriden ise kişinin eğitilmemiş beşer nefsinin müşterek vesvesesi olduğu anlaşılmaktadır.

Buna karşı koymakta, tek kalan akıl ise, oda eğitilmemiş olduğundan, bu vesveselerin tesiri altında kalıp bütün hayatını zindan etmiş olur. Böylece kendinden habersiz hayali bir hayat yaşamış. Bunun neticesinde de, ahireti itibarile iflâs etmiş bir tüccar haliyle, eli boş ve bir sürü pişmanlıklarla, hayatının hesabını vermek üzere ahrete

intikal etmiş olur.

Bu hale düşmeden evvel (Şems- 91.8 -*kötülük, iyilik ve sakınmayı ilham edene.*) Görüldüğü gibi nefsin müsbet menfi, iki yaşam hali olduğu açık olarak görülmektedir.

(*O na----- iyilik ve sakınmayı ilham edene.*) dua edip kendimizde iyilik-aklı selim ve ittika-sakınma, yani kendi varlığımızda bulunan Hakk-ı unutmaktan sakınmayı bizlere ilhamı daimi olarak ilham vermesini niyaz edelim.

İşte bu yüzden (Kaf-50.16) "*biz ona şah damarından daha yakınız.*" Diye açık olarak bildirilmektedir.

(Kaf-50.16) - Ve lekad halaknel insâne ve nağlemu mâ tuvesvisu bihî nefsu, ve nahnu akrabu ileyhi min hablil verîd.

Diyanet Meali:

(Kaf-50.16) - *Andolsun, insanı biz yarattık-"halkettik" ve "nefsinin ona verdiği vesveseyi" de biz biliriz. Çünkü biz, ona şah damarından daha yakınız.*

91.7 - Ve nefsi ve mâ sevvâhâ.

91.8 - Feelhemehâ fucûrahâ ve takvâhâ.

91.9 - Kad efleha men zekkâhâ.

Şems- 91.9 - (7-9) *Nefse ve onu düzgün bir biçimde şekillendirip ona kötülük duygusunu ve takvasını (kötülükten sakınma yeteneğini) ilham edene andolsun ki, nefsinin arındırılan kurtuluşa ermiştir.*

Allah bu hallerden bizleri muhafaza eylesin, daha bu dünyada iken, yaşam imkânlarımız elimizden alınmadan, aklımızı başımıza toplayıp, dünyamızıda, geleceğimize, nefsimizin elinden kurtarıp, "hüsnü hatime" güzel bir sonuç ile bu dünyadan ayrılalım.

Bütün bunlardan üzüntü duymamıza gerek yoktur, Çünkü Rabb-ımız Kelâmı kadiminde bizleri " *Elem neşrahleke sadrek*" (94-1- Biz senin göğsünü daha evvelden zaten Hakk'a açmadık mı?) ile müjdelemekteyiz.

Ancak bunun şartı sünneti seniyye ve hakikat-i İlâhiye üzere yaşamaktan geçmektedir. Ancak bu şekilde sadr-gönül genişliği muhafaza edilmiş olur aksi halde yukarıda bahsedilen "*nefsi ona vesvese verir*" hükmü ile olmayacak hayal ve vehim hallerine müstehak olmuş olur.

Yeri gelmiş iken (54-90-95-Kur'anda yolculuk) isimli kitabımızdan bahsi geçen ayetin yorumunu buraya da aktarmayı uygun buldum İnşallah faydalı olur. T.B.

﴿٧﴾ وَنَفْسٍ وَمَا سَوَّاهَا ﴿﴾

(Ve nefsin ve mâ sevvâhâ.)

(91/7) "**Nefse ve onu sevva edene.**"

Bilindiği gibi "**nefs**" ismi verilen "Rabb'âni letafet" in (7) mertebesi vardır. Ve yine "**nefs**" isminin "İlâh-i letafet" olarak'ta mertebeleri vardır, bunlar da (kaimi bi nefsihi" (Nefs-i Muhammed-î) ve (nefs-i küll) dür. (7) nefis mertebesi, seyrü sülûk yolunda sâlik'in "emmâre nefis"ten aşlayarak yukarıya doğru bunları aşarak bireysel beşeri nefsinin terbiye ederek enfüsi olarak kendini tanıma ve bulma halleridir. Bunun ismine "ettur-u seb'a" veya "etvarı seb'a" yani "yedi tur" veya "yedi tavır" denir.

Bu nefis mertebeleri seyr edildikten sonra sâlik-Hakk yolcusu bu sefer seyrine "âfaki" olarak devam eder bu seyrin ismidde, "hazarat-ı hamse-beş hazret mertebesidir." Bütün bu çalışmalar neticesinde de "Nefs-i İlâh-i" idrak olunmaya başlar. Genel anlamda bütün âlemde yaygın olan bu nefis halleri insanda da her yönü ile birlikte

mevcuttur. Ancak kişinin bânının da bulunan bu nefis metebelerinin zahirde en çok faaliyette olduğu "nefs-i emmâre" ve birazda "nefsi levvâme" dir. Genelde insanlar farkında olmadan bu "nefs-i emmâre" hükmü altında yaşarlar.

İşte bu nefse, yani bütün mertebeleri üzerinde bulunan "**nefse**" ve onu "**sevva**" "düzenleyene-tesviye edene-müsavi getirene" yemin olsun.

﴿٨﴾ فَالْهَمَّهَا فُجُورَهَا وَتَقْوِيَهَا ﴿٨﴾

(Fe elhemehâ fucûrehâ ve takvâhâ.)

(91/8) "**Sonra ona fücürünü ve takvasını ilham etti.**"

Her türlü hale kabiliyetli olan bu nefse "**fücürünü ve takvasını ilham etti.**"

"Fücur," her türlü günah ve kötülükler, Vs.

"Fücur," Hakk'tan etmek, Hakk'tan uzaklaştırmak.

Bunların zuhur mahalli ve faaliyyet sahası nefs-i emmâre ve levvâme ahlâkıdır. Ve hayvânî tabiattır.

"Takva" İhlâs ile ibadet. Bütün günahlardan kendini korumak, dinin yasak ettiği ve haram kıldığı şeylerden uzaklaşmak, ameli sâlih ve ittika, her türlü şüphelilerden sakınmak, ve Hakikat-i İlâhiyye üzere idrak sahibi olmaya çalışmaktır.

Bunların mahalli ise terbiye edilmiş nefs'tir daha sonra akl-ı küll'den gelen akla uyarak kişinin eğitilmiş irfaniyyete dönük akl-ıdır.

Bütün bunlar bir bütün olarak işlem ve faaliyyet haline dönük olarak "ilham" eder bu ilham aslında esmâ-i İlâhiyyenin içinde mevcut olan zıt isimlerin özlerinde bulunan hakikatlerinin esmâül hüsnâ ile kişinin bünyesine fitri olarak yüklenmiş olmaktadır. Yani insân-ın varlığında

her türlü hali işlemeye kabiliyetli olarak yukarıda bahsedildiği gibi **"sevva"** edilmiştir. Ve bunlar kişi yaşama gelip bulûğ çağına erince kendisinde içeriden faaliyete başlamak için uyarılar gelmeye başlar, ve bunun üzerinden dışarıdan da sesiz ve sözsüz olarak bilgi veya duygu halinde gelirler. *Bu hususta internetten küçük bir bilgi verelim.*

"ilham" Allah tarafından kalbe gelen mâna. (İlhamın ekserisi vasitasız olarak kalbe gelir. İlhamın en cüz'îsi ve basiti hayvanat ilhamıdır. Sonra avâm-ı nâsın ilhamatıdır. Sonra melâikenin ilhamatıdır, sonra evliya ilhamatıdır, sonra melâike-i izam ilhamatıdır... S.) (Bak: Vahiy) (İlham, aslında bir şeyi bir defada yutmak mânasına "lehm" den if'al olup, lâhzada yutturmak mânasıdır. E.T.)

"ilham" Söverek ve hakaret ederek onur kırma.

Günümüzden bir mîsal ile bu hali daha iyi anlamamız mümkün olabilir. Ellerimizde ve ceplerimizde bulunan cep telefonlarımız bu hallerin açık ilmi yaşantılarıdır. Bu husus Âyet-i Kerîme'nin daha o günden, bu günlerin halini ve ilmini belirtmektedir. Nasılki cep telefonlarımız hayır ve şerde uzaktan iletişim için kullanılıyor ise. Bir bakıma bizim bedenimiz de, bir telefon cihazı gibidir, gayb'den bu telefona her türlü bilgiler, ayrıca yaptırımlı ve duygular halinde gelmektedir. Bunları ayırt etmenin ölçüsü ise "şeriat-i Muhammediyye" ye uygun olup olmadığına bakılmalıdır. Eğer uygun ise **"takva,"** değil ise **"fücur"** dur. Takva istikametli olanları olabildiği kadar gayretle tatbik etmek, fücur teşvikinde olanları ise reddetip geldiği yere iade etmektir. Bu tatbikat bizlere dünya da düzenli bir hayat yaşamamızı, ahrette ise ebedi hayatımızı kazandırmaya vesile olacaktır.

Diğer taraftan ilham-ı. Rahmân-î, melek-î, nefis-î ve şeytan-î, olmak üzere dörde ayırmışlardır.

﴿٩﴾ قَدْ أَفْلَحَ مَنْ زَكَّاهَا ﴿٩﴾

(Kad eflaha men zekkâhâ.)

(91/9) "**Kim onu (nefsini) tezkiye etmişse felâha ermiştir.**"

Tezkiye. Hakkında gene internett'ten küçük bir bilgi verelim.

1. Tamam etmek.
2. Boğazlamak.
3. İhtiyarlamak.
4. Ref'etmek. (Lügatta zebhetmek, yani boğazlamak mânâsınadır. Bu maddenin aslı, lügatta bir tamamlanmak mânâsıyla beyan olunuyor. Nitekim ateşin parlamasına "zeku-zekâ-zekâ" denilir ki, tamam işial etmektir.

Kezâlik fehme "zekâ" denilir ki, tamam-ı fehim demektir. Sonra sinnin "yaşın" kemâline zekâ denilir ki, şebabin nihayetine gelip tamam olması demektir. İşte hayvanı boğazlamak da kanını akıtarak ve hararet-i gariziyesini teskin ederek olduğundan, zekâ ve zekât tesmiye olunmuştur. İşte kelimenin lügat mânâsı ve esası budur.) (E.T.)

Tezkiye.

1. Doğruluğuna şehadet etmek.
2. Zekât vermek.
3. Zekât almak.
4. Pak ve temiz etmek.
5. Övmek, medhetmek.
6. Birisinin durumu hakkında soruşturmak.

!76

Tezkiye. Lügat ma'nâlarında görüldüğü gibi genelde varlığın saf ve temiz asli haline dönmesi ulaşması demektir.

Kişinin (**nefsini tezkiye**) etmesinin birçok yolları ve mertebeleri vardır. Bunlardan birincisi, "**Şariat mertebesi**" itibari ile zahiri emir ve nehiylere uyararak o kurallar içinde kalarak hayatını sürdürmesi ve kendisini günahlardan korumasıdır. Bu da o mertebenin günaha düşmekten sakınarak nefsinin teskiyesi'dir.

İkincisi, "**tarikât mertebesi**" itibari ile zikirlerle ve sohbetlerle halini geliştirmeye çalışarak kendini tanımaya başlaması, muhabbet duygularını geliştirmesi ve bu istikamette hayatına devam etmesidir.

Üçüncüsü, "**hakikat mertebesi**" itibari ile kendi hakikatlerini daha yakînen ortaya çıkarmaya başlayıp yaşamında tatbik etmeye başlamasıdır. Daha evvelce kendini Hakk'tan ayrı bir birey olarak görmesi ve kendini ayrı olarak zan etmesinden kurtulması ve Hakk'ın varlığından başka bir şey olmadığını idrak etmesi onun var zannettiği nefsinden teskiyesi-temizlenmesidir.

Dördüncüsü ise, "**marifet mertebesi**" itibari ile âlemi, âlemdeki bütün varlıkların Hakk'ın varlığından başka bir şey olmadığını ve görülen her şeyin Hakk'ın bir isminin sûretinden başka bir şey olmadığını ve kendi hakikatinin dahi şeksiz şüphesiz ondan başka bir şey olmadığını anlayıp idrak ederek yaşaması bütün mertebeleri ile (**zekkâhâ.**) hakikatini idrak etmesi ve o sınıfa bütün mertebeleri ile birlikte bunları kendinde bulup Hakk olarak dahil olmasıdır.

Eflâh. 1. Çok felâh bulan, kurtulan, selâmete çıkan. Taleb ettiği şeye, arzusuna vasil olan.

İşte ancak bu tür idrak ve bilgilerle yaşayanlar "**efleha**" olmuşlar nefislerinden çıkıp gerçek kurtuluşa ermişlerdir.

مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ

(Minel cinneti ven nâs)

(Nâs, 114/6) "**İnsanlardan ve cinlerden.**"

Bu oluşumlar görünmez olarak cinler vâsıtasıyla olduğu gibi, görünür olarak şeytanlaşmış ve cinleşmiş insanlardan da gelmektedir.

İnsanların bâzıları bu durumlarda cinlerin ve şeytanın askerleri konumuna girmektedir.

Bütün insanlar birbirinin aynı olduğu için Rahmâni veya şeytâni olup olmadığını anlamak zordur. Allah hepimize bunları ayırma kudreti versin.

İnsani cin ve şeytanlardan korunmak diğerlerinden korunmaktan daha zordur. O halde insan arkadaşını seçerken çok dikkatli olması lâzımdır.

Meselenin ne kadar mühim olduğu Rabb-ımızın bize kitabını okumaya başlayacağımız zaman.

16.98-*"Kur'an okuduğun zaman, kovulmuş şeytandan Allah'a sığın."*

Tavsiye hükmünde de olan, amir ifadesi ne kadar mihimdir. Demekki bu saha çok tehlikeli bir sahadır, diğer isimlere değilde, İsmi Cami olan Allah'a sığınma tavsiye edilmektedir. "*Euzü bike minke*" "senden sana sığınırım," Çünkü iblis kendisinde olan mudil ismi ağırlıklı sahayı çok iyi bilmekte ve o sahada çok becerikli olmakta, sureta hakk'tan gözükerek hedef koyduklarını kolayca avlamaktadır. Ve bu günün teknoloji araçlarında yerinde kullanılmadığı sürece onun en çok boş şeylerle oyalayıcı ve aldatıcı aletleri olmaktadır.

Kullar ise bu hususta, esma-i ilâhiye ve kendini tanıma eğitimi alamadıklarından, esma-i ilâhiyeleride esma-i

nefsiyyeye dönüşmüş olduklarından, böylece hiçbir korunakları kalmadığından, yığınlar halinde onun ordusuna farkında bile olmadan iltihak etmiş olmaktadırlar.

Kur'an-ı Kerîm'in okunması bittiğinde de bahsi geçen son ayetin okunması gerekmektedir ki hatmi şerif tamam olsun, hatimde de bu ikaz açık olarak yaptırılıp böylece uyanık olmazı Allah'ımız bize açık olarak **(Minel cinneti ven nâs)**

(Nâs, 114/6) **"İnsanlardan ve cinlerden."** Sakınınız diye rahmeten, başta ve sonda da ikaz etmektedir.

Rabb-ımıza şükrederiz böylece bu kitabımızda şimdilik tamamlanmış oldu. Gayret bizden muvaffakiyet Hakk'tandır.

Allah hakk söyler Hakk-ı söyler.

BİSMİLLÂHİRRAHMÂNİRRAHÎM.

Kitabımızın sonuna da gene evlâtlarımızdan birinin, (Er... Ay,,,) (97-Kadir suresi) nin içinde geçen **"LEYLETÜ'L-KADR"** cümlesi hakkında yapmış olduğu bir çalışmasını ilâve etmeyi uygun buldum. Bu çalışmayı (68-1-namaz sureleri) kitabımızın içinde geçen (97-Kadir suresi) bölümüne ilâve etmeyi düşünmüştüm ancak o kitabın sayfa sayısının bir hayli fazla olmasından dolayı buraya ilâve etmeyi uygun buldum.

Yukarıda da bazı başka çalışmaları ilgili yerlerine ilâve etmiştim, bunları niye ilâve ediyorsunuz diye soru sorabileceklere, küçük cevabımız şöyle olacaktır.

Bizim gayemiz batınen gerçek donanımlı kimseler yetiştirmektir. Bu hususun bir yönü de, kişinin yazma ve derleme kabiliyetinin ortaya çıkarılmasıdır. İşte bu yüzden bizler çevremizde olan evlâtlarımıza, bu hususu hep hatırlatarak onları, anladıklarını yazmaya da teşvik etmekteyiz, görüldüğü gibi de oldukça başarılı olunmaktadır. Diğer taraftan onların derleme ve yazmaları, aynı zaman da benim de derleme ve yazmamdır. Ve bunlara kitaplarımda yer vermem onları teşvik ve onore etmektir, bu da onların derleme ve yazma azimlerini gayrete getirmektedir.

Böylece onların derleme ve yazma kabiliyet ve gayretleri arttıkça da, ileride daha geniş ve daha kapsamlı değerli yazılar yazabileceklerinin bu yazılar nişanesi olmaktadır. Bu haller ile onların bu yönden de önlerinin açılmasına sebep olunmaktadır. Böylece yazı yazmayı deneyen, bütün evlâtlarımıza başarılar diler çalışmalarından ötürü teşekkür ederim, sağ olsun var olsunlar, muvaffakiyetlerinin devamını diler ellerine gönüllerine sağlık olsun derim. T.B.

لَيْلَةُ الْقَدْرِ

“LEYLETÜ’L-KADR”

(ل) LAM:

Lâm yüce mukaddes ezele aittir
Makamı yüce, heybetli ve nefistir
Ne zaman kalksa zatı var edeni izhar eder
Ne zaman otursa oluş âlemini izhar eder
Sana ruh olarak üç hakikati verir

(İbn Arabi)

(ﻝ) "LAM" harfi ebced sayı değeri otuzdur. "Lam" harfinin lafız harfleri "Lam, Elif ve mim" dir. Lam harfinin iki yönü vardır. Bir yönü zata dönük, bir yönü de mülk âlemine dönüktür. Dolayısıyla Lam'ın Elif'e dönük yüzü zata, mim'e dönük yüzü de mülk âlemine bakar. İkisi arasında orta âlem oluşur. Bu da nefsin makamıdır.

Lâm harfinin hattı, insanın ayn-ı sâbitesinin Allah'ın ezeli bilgisinde var olduğu öğretisini sembolize etmektedir. Hak için elif, ze ve lâm harfleri belirlenmekte, bu harflerin bu sıraya göre yan yana getirilmesi ile Allah'ın ezeliği fikri ortaya çıkmaktadır. Nûn, sâd ve dâd harfleri insan için belirlenmekte ve bu harflerden biri olan nûn'da gizli olarak bulunan elif yatay pozisyondan dik duruma geldiğinde lâm harfi; nûn'dan olma lâm'ın yarısı göz önüne alınmakla da ze ortaya çıkmaktadır. Böylece insanı sembolize eden nûn harfinden, Allah'ın zât ve sıfatını ve bu ikisini birleştiren râbitayı temsil eden elif, ze ve lâm çıkmaktadır. Yani (ﻝ) "LAM" varlığında Kadim'i sembolize eden "Elif" in boyu, Hadis'i sembolize eden "Nun" harfinin alt çanağının birleşimden meydana gelmiştir. "Lam" bu yönüyle berzahtır. Allah'ın ezeliği "Lam" harfinin zuhuruyla aşikar olmuş, aynı zamanda hadis için zaman kavramı ortaya çıkmıştır. (Muhyiddin Arabi 'Futuhât-ı Mekkiyye')

Kadim için ezeli neyse, halk edilmiş için de zaman odur. Ezel aynı zamanda yüce Allah'ın niteliklerinden biridir, dolayısıyla O'nun suretindedir. Allah'ın ezeli olarak nitelenmesi, bizimle ilgili zaman kavramıyla irtibatlıdır. Bizim "Allah vardı, beraberinde bir şey yoktu" ifadesi bağlamında bir zamansal uzanış tasavvur etmemizden kaynaklanmaktadır. (Muhyiddin Arabi 'Futuhât-ı Mekkiyye')

"Lam" harfinin zuhuruyla hadisin programı ortaya çıkmış ve zamanın başlangıcı olmuştur. Bu ilk tenezzül ile birlikte, Allah'ın ezeliyeti "Lam" harfinin zuhuruyla aşkar olmuştur. Burada ki "Lam" ayan-ı sabiteyi sembolize eder.

Ayan-ı sabite vücud kokusu almamıştır, burası varlığın programıdır yani ilmi suretler mertebesidir. (Er... Ay...)

(ل) LE

Fethayla harekelenen oluşum yani açılmaya, zuhura çıkmaya başlayan, ilm-i ilahi. Zatin simgesi olan "Elif" ile desteklenmiştir. Çünkü her fetha (e-a sesi) da gizli bir "Elif" vardır. Ayan-ı sabite'deki ilmi suretler, kendi programları doğrultusunda zuhura çıkmaya başlamıştır.

"Le" Arapça'da bir anlamı da "Şüphesiz"dir. "Ayan-ı sabite asla değişmez" Yani ayan-ı sabite'deki ilmi program, değişmeksizin, mutlak bir şekilde tenezzül etmektedir. Sonradan meydana gelecek, hadis varlıkların programı ayan-ı sabite'deki hakikati ne şekildeyse o şekilde zuhur bulur. (Er... Ay...)

(ل) LEY

(ل) Y

YA HARFİ.

Risalet Ya'sı nemliliği zahir (yerde zuhur etmiş) bir harftir.

Ulvi âlemde barınan Vav gibi.

O gölgeleri olmayan cisimlere yardımcıdır.

O suretlere sarılmış yardımcıdır.

(İbn Arabi)

"Ya" harfinin belirgin özelliği kesir ve alçaklık harfi olmasıdır. Bu bakımdan toprak unsuruna en uygun harftir. Çünkü toprak unsurların en alçağıdır. Risalet Ya'sı nemliliği zahir (yerde zuhur etmiş) bir harftir.

Âlimler, Vav harfini kendisinden önceki zammeliye (ötre), Ya harfini ise kendisinden önce esre bulunan harfe tahsis etmiştir. Böylelikle Elif ile Vav ve Ya harfleri arasında başka açılardan farklılık ortaya çıkmıştır. Şu halde Elif, zata, illet Vav'ı sıfatlara ve illet Ya'sı ise fiillere aittir. Şöyle de diyebiliriz: Elif ruha aittir, onun niteliği akıldır ve o fethadır. Vav ise nefs'e aittir ve onun niteliği kabzdır, o ise zammedir(ötre). Ya harfi ise cisimdir ve fiilin varlığı onun niteliğidir, o ise kesredir. Zat Elif'i, sıfatın varlığının, sıfat Vav'ı ise fiilin varlığının illetidir. Fiil Ya'sı ise şahadet âleminde kendisinden meydana gelen sükûn (durağanlık) ve hareketin illetidir. (Muhyiddin Arabi 'Futuhât-ı Mekkiyye')

"Ya" harfinin zuhuruyla "Lam" harfinde ki ilmi suretler yani ayan-ı sabite, kendindeki programı risaletin simgesi olan "Ya" harfiyle açığa çıkarmıştır. Aynı zamanda "Ya" harfinde iki benlik noktası yani zan noktaları zuhur bulmuştur. Hakk-halk veya Rab-Abd mertebeleri zuhur bulmuştur. "Ya" harfindeki risalet yani elçilikle birlikte "Ya" harfi her ayn-ı sabiteyi kendine uygun mahalline ulaştırmıştır.

(ي) LEY

Bu oluşumda risalet "Ya" sı hareke almayıp, mutlak sükundadır. Çünkü "Ya" harfi aynı zamanda ayan-ı sabitedeki ilmi suretlerin, fiil sahasındaki kaynağıdır. Dolayısıyla programın kabulü için mahallin sükunda olması gerekir. Bu kabul için şarttır. Ayan-ı sabitedeki, sabit hakikatler "Ya" harfinin zuhuruyla birlikte ikilik zannıyla fiil programı ortaya çıkmıştır. Sonuç olarak her ayn-ı sabite kendi hakikatini zuhura getirecek Rasulüne yani "Ya" sına doğru tenezzül etmiştir.

"Ley" Farsça: Kab, zarf manalarına gelir. Arapça: Saklamak, örtmek manalarına da gelir. "Ley" oluşumuyla

birlikte fiil sahasında zuhura çıkacak ilmi kablur meydana gelmiştir. Aynı zamanda "Lam" daki ilmi hakikatler, "Ya" harfiyle birlikte ikilik kabında saklanmıştır.

(لَيْل) LEYL

Buradaki "Lam" harfi iradenin simgesidir. "Lam" harfinin zuhuruyla birlikte "Ley" mertebesinde oluşan her ayn-ı sabitenin yani ilmi suretlerin, ilmi ve fiili hakikatleri, oluşumu zuhura çıkaracak "Lam" iradesine aktarılmıştır.

"Leyl" sözlük manası gecedir. Yani örtüdür. "Leyl" oluşumuyla ayan-ı sabitedeki ilmi manalar, hadis varlığın iradesinde örtülmüştür. "Leyl", gece anlamındadır, gece de gayb anlamına gelir. Yani "Leyl" hadis varlığın gaybı olmuştur. (Er... Ay...)

(لَيْلَة) LEYLE

Hadis varlıktaki irade "Lam" ının harekete yani harekelenmesiyle birlikte her ayn-ı sabite, fetha harekesiyle, yani "Elif" ile zati olarak desteklenerek gayb, şehadete yani müşahedeye doğru harekete geçmiştir. (Muhyiddin Arabi 'Futuhât-ı Mekkiyye')

(لَيْلَة) LEYLET (ة ت) TE

Te, bazen görünür, bazen gizlenir
Kavmin varlığında payına onun çeşitlilik düşer
Mertebesi Zati ve sıfatları kuşatır
Onun fiil mertebesinde temkini yoktur
Ortaya çıkarıp gösterir sırlardan gariplikler izhar eder
Levh mülkünü, kalemleri ve Nun'u
Leyli, şemsi, A'la'yı ve Tarık'ı
Zatında, Duha'yı İnşirahı ve Tin'i

(İbn Arabi)

"Arapça, kelimelerin eril (müzekker) ve dişil (müennes) olabildiği dillerden biridir. Arapçada 3 adet müenneslik (dişillik) işareti vardır ve bunlardan biri de tai merbutadır.

Tai merbuta, "bitişik ta" demektir. Bir diğer ismi de tai te'nis'tir (yani dişillik ta'sı). Bu işaret, kelimelerin sonuna birleşen ve kapalı yazılan Te harfidir. Bir başka ifadeyle, Arapçanın 3. harfi olan Te harfinin iki yazılış şeklinden (açık ve kapalı) biridir. Açık yazılan Te harfi de, tıpkı kapalı yazılan tai merbuta işareti gibi, dişillik alameti olarak görev alabilmektedir" Açık olarak yazılan **"TE"** (ت), Kapalı olarak yazılan **"TE"** (آ) bu şekildedir.

Sonuç olarak, isminden de anlaşılabilceği gibi tai merbuta işareti, Te harfinin bir yazım formudur ve açık yazılan Te harfi gibi iki nokta ile noktalanmıştır. Kelimelerin sonlarında yer alır ve genellikle dişillik bildirir; ancak kendisinden sonra bir harf gelecek olursa, artık kapalı yazılamaz ve açık Te şeklinde yazılır. (İbn Arabi)

"EnTe" (Sen) ancak ilim suretinde tecelli eder. "Te" harfi ise "EnTe" (sen) şeklindeki hitap harfidir. Bu ise hitap edilenin müşahede edilmesini gerektirir. "Te" ile ilgili; bilindiği gibi o da (En-te) nin "Te" sidir, onu diyebilmek için orada hazır olan ancak gaybde olan bir (Ene) olması lazımdır ki muhatabına (En-te) diyebilsin, aslında oradaki "Te" (ente) (ene) nin "T" deki kendini gizlemiş olan (Ene) sidir. (Ente) nin zuhur sahası "T" kaldırılınca zaten ortada kendisi kalmış olmaktadır. "T" ile Zatın zuhur mahalli olan birey böylece âlemi şهادette tasdik olunmuş olmaktadır. (Necdet Ardıç 'Terzi Baba')

"TE" (آ) harfi yetkin kulluk mahallidir. Muhatab alınan makamdır: "Ene – EnTe". Aynı zamanda kelimenin sonunda yer alan "TE" kelimeye müenneslik (dişilik) verir. Bu da mahallin edilgenliğinin kabul ediciliğini gösterir ki,

bu da buraya kadar ki hakikatlerin evvela kabulü, sonra açığa çıkarılması için önemlidir. Aslında her şey hem edilgen (dişi) hem de etken (eril) dir. Bir şeyin zuhur bulması için Hakk'ın etkenliğine mukabil bunu kabul edecek edilgen bir mahalle ihtiyaç vardır ki tecelli zuhur edebilsin. (Er... Ay...)

Görüldüğü gibi, "TE" harfinin alt yuvarlığı İnsan-ı Kamil'in toplayıcılığını, üstündeki iki nokta, daha önce ifade ettiğimiz gibi bilgi noktasıdır, "TE" nin üzerindeki bir nokta Uluhiyetini, diğer noktada beşeriyetini gösterir. Dolayısıyla bu yönüyle "TE" ALLAH isminin mazharı olan İNSAN-I KAMİL makamı olmuştur. (Er... Ay...)

Sonuç olarak; (آلِي) **LEYLET** mertebesiyle ayan-ı sabite zuhuru yansıtabilecek olan müenneslik yani dişilik özelliği taşıyan "TE" ye tenezzül etmiştir. "TE" bu oluşumda edilgen bir mahal olan "Levha" olmuştur. Burası yetkin kulluk mahalli olmuştur. (Er... Ay...)

(آلِي) **LEYLETÜ**

Allah, hareketleri, harfleri ve mahreçleri; zatların nitelik ve makamlar sayesinde ayrıştığına kendisinden bir uyarı olsun diye oldurdu. Böylelikle hareketleri niteliklerin (sıfatlar), harfleri nitelenenin, mahreçleri ise makam ve basamakların benzeri yaptı.

Vav harfi ruhsal yücedir. Ötre de yüksekliği verir ve o, illet Vav 'ının kapısıdır. Elif Zat'a, İlet Vav'ı sıfatlara, İlet Ya'sı ise fiillere aittir. Şöyle de diyebiliriz; Elif ruha aittir. Onun niteliği akıldır ve o fethadır. Vav nefse aittir ve onun niteliği kabzdır (kavramak, almak, teslim almak, mülk) ,o ise zammedir(ötre).Ya harfi ise cisimdir, fiilin varlığı onun niteliğidir ve kesredir. (Muhyiddin Arabi 'Futuhat-ı Mekkiyye')

Ulvisiyle süflisiyle bütün bilinenlerin taşıyıcısı, Allah'tan doğrudan —vasita olmaksızın- (bilgi alan) akıl'dır.

Dolayısıyla ulvi ve sufli âlemin bilgisine dair hiçbir şey

akla gizli kalmaz. Onun bağı, cömertliği, kendisine tecelli etmesi, nuru ve en yüce feyzinden ise nefsin eşyayı bilmesi gerçekleşir. Akıl, Haktan alır nefse verirken, nefis ise akıldan alır ve ondan fiil meydana gelir. Bu durum, aklın bilgisinin iliştiği kendisinden aşağısında bulunan bütün şeylere sirayet etmiştir. (Muhyiddin Arabi 'Futuhat-ı Mekkiyye')

Sonuç olarak; Ötre yüksekliği, yüceliği verir ve o "Vav" ın kapısıdır. Vav nefse aittir ve onun niteliği kabz yani teslim almak, mülktür.

(^الَا) **LEYLETÜ** mertebesiyle Ayan-ı sabite'deki ilm-i ilahi "Lam", kendindeki varlık potansiyelini, risaletiyle "Ya", hadis varlık iradesine "Lam", yetkin kulluk mahalli olan levhada "Te" ve yüceltilerek ve kabzederek "Ötre" ile, NEFS zuhur bulmuştur. (Er... Ay...)

(^الَا) **LEYLETÜ'L**

(^ا) **ELİF**: Elif'in makamı, cem makamıdır. Ona ait isim Allah ismidir. Ona ait sıfat ise Kayyum'luktur. Elif, bir sayısının bütün sayılara yayıldığı gibi, bütün mahreplere yayılır. O harflerin dayanağıdır, her şey ona ilişir, o hiçbir şeye ilişmez. Bu özelliğiyle de Bir'e benzer, çünkü sayıların varlıkları ona ilişir, o ise hiç birisine bağlı değildir. Bir, bütün sayıları ortaya çıkartır, sayılar ise onu ortaya çıkartamazlar. Bir herhangi bir mertebeye sınırlanmadığı gibi, Elif de bir mertebeye sınırlanmaz. Bütün manalar ve harfler Elif'indir. (Muhyiddin Arabi 'Futuhat-ı Mekkiyye')

Elif harfi, Hakk'ın ahadiyeti ve mutlak kaimliği içindir. Elif, bütün harflerin kayyumudur, bütün harflerin varlıkları onunla kaimdir.

(^ا) **ELİF**: İlahi birliğin suretidir. (^الَا) **LEYLETÜ**

oluşumuyla zuhur bulan NEFS hakikatinin, kayyumluğu yani "Elif" ile kaimlığı sağlanmıştır. Allah'ın zati sıfatlarından biri de "Kaim bi-nefsihi"dir. Yani varlık birdir. O da Hakk'ın vücudundan ibarettir. O'ndan başka hakiki vücut sahibi bir varlık, "O'ndan başka "kaim bi nefsihi" bir vücut mevcut değildir. Diğer varlıkların vücudu, O'nun vücuduna nisbetle yok hükmündedir. Çünkü, onların vücudları O'nun varlığına bağlıdır. Bu kevn âlemindeki eşya, O'nun mazharı; yani zuhur mahallidir. Dolayısıyla, eşyanın varlığı, gölgenin varlığı gibidir. Nasıl eşya olmadan gölge olmazsa, onun varlığı olmadan, eşyanın varlığı düşünülemez. Onun vücudu yanında eşya, eşyaya göre gölge gibi, yani yok mesabesindedir. Çünkü bu âlem ve eşya yok idi. O var idi. Onları varlık denizinde izhar eden O'dur. Onların bu zuhurları müstakil bir vücut olmayıp Hakk'ın vücut denizinin dalgalarıdır. Şu anda da var olan, sadece O'dur.

(لَيْلَةُ الْاَل) LEYLETÜ'L

Elif'in satıra inmesi "Rabbımız dünya göğüne iner" hadisine benzer. Dünya göğü, bileşik âlemin başlangıcıdır. Çünkü orası, Âdem'in göğüdür. Bu nedenle Elif ilk satıra inmiştir, çünkü mutlak teklik makamından âlemin halk edilmesine inmiştir. Söz konusu iniş, bir temsil ve teşbih inişi değil, kutsama ve tenzih inişidir. Lam ise vasıta olmuştur. Lam, Kadimin ve hadisin vekilidir. Dolayısıyla o, âlemin kendisinden halk edildiği kudretin, sıfatın remzidir ve böylelikle ilk satıra inişte Elif'e benzemiştir. (Muhyiddin Arabi 'Futuhât-ı Mekkiyye')

Lam, mükevvin (oluşturan) ve oluşun bileşimi olunca, çünkü Hak kendisine karşı kadir olmak ile nitelenemez, O halk ettiklerine karşı kadir, kudretin yönü âleme çevrilmiştir. Bu nedenle kudret özelliği Hak için sadece halk edilmiş sayesinde sabit olabilir. Kudret, ulvi ve süfli mertebelerde mutlaka halk edilmişlere ilişmelidir. Lam'ın

hakikati ancak satıra ulaşmakla tamamlanıp bu halde ve

Lam ve Elif aynı mertebede olduğu için, Lam'ın hakikati kendi hakikatiyle satırın altına veya satırın üstüne inmek istemiştir.

(ل) **LAM:** Hadistir, sonradan meydana gelmiş yani kulu sembolize eder. "Elif" teklikle ilgilidir, nuru da "Lam" ın kıyamında parlamaktadır.

Elif'in hareketlerden yoksun olması, sıfatların ancak fiiller vasıtasıyla bilinebileceğine işaret eder. Nitekim Hz.Peygamber 'Allah var idi ve O'nunla beraber başka şey yoktu' buyurmuştur. Allah şimdi de bulunduğu hal üzeredir. Bu nedenle işi (dikkatimizi, öğrenme hedefimizi) O'nun münezzehten zatına değil, bilinene çevirdik. Çünkü görelilik her zaman göreliliğin iki ucuyla anlaşılabilir. Söz gelişi babalık varlık ve değerlendirme olarak ancak baba ve oğul vasıtasıyla bilinebilir. Zat Elifi gizlidir, bilgi Elif'i ise sıfatın âleme tecellisi nedeniyle açıktır. Elif tek zattır, yazının başında bulunduğu onun herhangi bir harfe bitişmesi doğru değildir. Elif melekut ve şehadet âleminde bir olduğu için görünmüştür. Böylece Kadim ve hadis arasındaki fark meydana gelmiştir. (Muhyiddin Arabi 'Futuhât-ı Mekkiyye')

"Elif" ten yani Kadim'den sonra zuhur bulan "Lam" hadistir. "Lam" aynı zamanda iradenin simgesidir. NEFS hakikati kendinde cem ettiği hakikatleri kendisine verilen yani "ELİF" in kayyumluğuyla, kaim olmuş ve "Lam" harfinin zuhuruyla birlikte, "Lam"ın kıyamında parlayan "Elif" in teklik nuruna yani yansımaya tutulmuştur. NEFS, kendi varlığının müşahedesini "Elif" ile kaim olmasına rağmen "Lam"ı müşahede edip onda zuhur bulmuştur. Çünkü "Elif" İlahi birliğin suretidir yani mutlak tevhit, teklikten yansıyan nur "Lam" aynasında parıldamıştır.

(لَيْلَةٌ) **LEYLETÜ'L**

"Lam" harfi bu oluşumda sükunda kalıp harekete geçmemiştir. NEFS oluşumu "Lam"ın sükunda kalmasıyla, kendindeki ilmi hakikatleri, hadisın simgesi olan "Lam" ın üzerinde açılan gözden müşahede etmiştir. (٠) (٠)
Bu NEFS oluşumunun basiret gözü, yani kalp gözü olmuştur. Basiret, ilimdir. İdrak, basiretle gerçekleşir. NEFS, kendini basiretiyle idrak eder.

Yani her varlığın cüz'i oluşumu ancak kendini idrak ve müşahede edebilir, Ona açılan pencere yani basireti, ilmi kadardır. Her NEFS ancak NEFS'iyle kaimdir.

(٠) (٠) LEYLETÜ'L K (ق) K

"Kaf" harfinin rakamsal değeri 100'dür. Yani cami ismi azamla birlikte doksan dokuz esma-i hüsnanın sayısına eşittir. Bu isimler zatın yüzündeki perdeler gibidirler.

(٠) **NUN**: Halk ediliş mahalli, ruhun, aklın, nefsin maddeleri ve fiilin varlığıdır. Cisimdir. Bütün bunlar "Nun" a yerleştirilmiştir. O insanın görünen tümelliğidir. Nokta'da gizlenmiş ikinci yarım ise bize görünmeyen batınıdır. "Nun" harfinin bize görünen kısmının sayısal değeri 50'dir. İki "Nun" yani görünen (zahir) ve görünmeyen (Bâtın) yönlerini birleştirirsek "Nun" un dairesi tamamlanır. "Nun" un cisim çanağının üstünde daire görünür, "Nun" daki bâtinini işaret eden tek nokta dairenin tamamlanmasıyla zahir ve bâtin simgesi olarak dairenin üzerinde yer alır. Harflerin üzerindeki noktalar bilgiyi işaret eder. Böylece "Nun" un tamamlanmasıyla (ق) **"KAF"** harfi meydana gelir. İki "Nun" un sayısal değeri 50 + 50 = 100 olur ki o da "Kaf" olur. Böylece "Kaf" bütün oluşumun toplayıcı mahalli olmuştur. (Er... Ay...)

ن وَالْقَلَمِ وَمَا يَسْطُرُونَ

Nûn vel kalemî ve mâ yesturûn (Kalem 68/1)

"Nun, Kaleme ve satır satır yazdıklarına and olsun."

"Nun, Fenike, Arami, İbrani ve Arap dillerinde "balık" anlamına gelir. Ayrıca Arapçada hokka ve kılıç demiri manalarında kullanılmıştır. "Nun" Hokka'dır (Sabit Aynlar). "Kaf" Kalem'dir yani akıl'dır.

Varlık yazılmış bir kitaptır. Ondaki her tikel hakikat bir harf, bileşik her hakikat bir kelimedir. Bu âlem tedvin ve yazı âlemi diye isimlendirilmiştir. Bu âlemdeki ilk varlık, doğal olarak, Kalem'dir, onun vasıtasıyla tesir gerçekleşmiş varlık (kitap) meydana gelmiştir. Kalem(Kaf) ayrıntı, Hokka özetleme, levha yazı mahallidir. Öğrenme yoluyla bilgiyi alan ilk öğrenci ilk Akıl'dır. Allah ona öğrendiklerini kendisinden halk ettiği korunmuş levha'ya yazmasını emretmiş, onu Kalem diye isimlendirmiştir. İlk akıl yazması yönünden Kalem'dir. Kalem hokkaya göre ayrıntılandırma; Levha'ya göre özetleme mahallidir. (Muhiddin Arabi 'Futuhât-ı Mekkiyye')

Sonuç olarak; İlimlerin ayrıntılı halde zuhuru, Levha'da gerçekleşir. Bu yüzden Kalem özetleme, Nefs ise tafsil mahallidir. Âlemdeki her eser, iki öncülden meydana gelmiş bir neticedir. Söz konusu iki öncül Kalem ve Levha'dır. Her etken ve edilgen veya eril (erkek) ve dişi (kadın) Kalem ve Levha'dır. Levha kendi altındakiler için Kalem'dir. NEFS'te yani "Leyletü'l" oluşumundaki Levha, ondan zuhur bulacak oluşumlar için kalem hükmündedir. Yani "Kaf" harfi "LEYLETÜ'L" kelimesindeki "NEFS" oluşumunun kalemi olmuştur. (Er... Ay...

(ق) KA Fetha; açmadır. Her fetha varlığında gizli Elif'i barındırır. "Elif" İlimdir. Kalem (Kaf), İlim "Elif" iyle harekete geçip yazmaya başlamıştır. Allah, irade Kalemini (Kaf), Bilgi (Fetha (Elif)) hokkasına batırmıştır. Yazı için ayrıntı için Levha gereklidir. (Er... Ay...)

(د) KAD (د) "DAL"

Bu harf Davud isminin başını ve sonunu, Âdem isminin de ortasını (kalbini), Muhammed isminin de sonunu oluşturur. Sebat ve şiddet harfidir. Çünkü El-Metin isminden destek görür. Sayısal değeri dördttür. Bütün hayatın kıyamı onunladır.(Dört unsur) "Dal" harfi sesli, sert, açık ve yaygın harflerdendir. Kendisinden sonraki harflerle bitişmediği içinde mukaddes harflerdendir. Davudi makamını da kapsadığı için riyaset ve hilafete uygundur. (Muhyiddin Arabi 'Futuhât-ı Mekkiyye')

"Dal" (د) cismin simgesidir. "Dal" aynı zamanda varlığında "Elif ve Lam" delilidir. "Dal" lafız harfleri ; "Elif ve Lam" dır. Dolayısıyla "Dal" Zâtında İlim (Elif) İrade (Lam) veyahut Kadim (Elif) Hadis (Lam) varlığıyla zuhur bulmuştur. İlim Elif'yle Kalem (Kaf) İrade (Lam) edilen doğrultusunda cisim (Dal) levhasına yazmaya başlamıştır. İlimlerin ayrıntılı halde zuhuru, Levha'da gerçekleşir. Bu yüzden Kalem özetleme, levha ise tafsil mahallidir. Âlemdeki her eser, iki öncülde meydana gelmiş bir neticedir. Söz konusu iki öncül Kalem ve Levha'dır. Her etken ve edilgen veya eril (erkek) ve dişi (kadın) Kalem ve Levha'dır. Levha kendi altındakiler için Kalem'dir.

Allah irade Kalemini bilgi hokkasına batırmış, kudret eliyle Levha'ya olmuş, olan, olacak ve olmayacak her şeyi yazmıştır. Levha, Aklın ifade mahallidir. O akıl için Âdem için Havva ne ise odur. Nefes-i Rahmani'den meydana geldiği için Nefs diye isimlendirilmiştir. Allah onu Akıl'dan meydana getirmiş, kendisine aktarılanı kabul mahalli, yazılacak şeyler için de Levha yapmıştır. (Muhyiddin Arabi 'Futuhât-ı Mekkiyye')

"Dal" harfinin zuhuruyla birlikte gaybta yani "Leyletü'l" gece durumundaki hakikatler "Kaf" kalem ile, "Dal" cisim levhasına yazmaya başlamıştır. (Er... Ay...)

(ق) KAD

"Dal" harfi bu oluşumda sükunda kalıp harekete geçmemiştir. "Dal" harfinin sükunda kalmasıyla, NEFS cisim levhasına kendindeki ilmi hakikatleri aktarmıştır, cismin simgesi olan "Dal" ın üzerinde açılan duyu gözünden müşahede etmiştir. () ()

Yani âlem ikidir, üçüncüsü yoktur; birincisi duyunun idrak ettiği âlem, o şehadet diye ifade edilen âlemdir. İkincisi duyunun idrak edemediği âlemdir, o da gayb diye ifade edilen âlemdir. Bir şey bir vakit gizli, başka bir vakitte duyuya görünür hale gelmişse, o gayb diye isimlendirilmez. Gayb akılla bilinebilen, fakat duyunun asla idrak edemediği şeydir. Akıl ise gaybı ya kesin delil veya doğru haber sayesinde bilebilir. Allah âlemi halk ettiğinde, onun için dış ve iç de halk etmiştir, âlemin bir kısmını gayb, bir kısmını şehadet yapmıştır. Âlem içinde âlemden gizli kalan şey, gaybdir.

Âlemin âlemde gördüğü kısım ise şehadettir. Hepsi de Allah için şehadet ve görünendir. Allah kalbi gayb âleminden, yüzü ise şehadet âleminden yapmıştır. Allah Âdem'i halk etmiş, başına iki göz, iki kulak yerleştirmiştir ki, onlarla eşyanın görünen tarafını görür ve işitir. Göğsüne de bir et parçası koymuştur, o et parçasının da gaybe nüfuz eden iki iç gözü ve iki kulağı vardır. Allah o et parçasını kalp ve fuad diye isimlendirmiştir. Söz konusu iki göz, fuadın üzerinde bulunur ve görmek fuada aittir; çünkü Allah, "Fuad gördüğünü yalanlamamıştır" (Necm 53/11) buyurur.

Sonuç olarak; () () LEYLETÜ'L () () oluşumunda "Lam" üzerinde zuhur bulan göz basiret gözü yani fuad olmuştur ve mahal bu gözle gaybını bilir. (ق) KAD () () oluşumuyla cisimde yani "Dal" üzerinde zuhur bulan göz duyu gözü olmuştur ve mahal bu gözle

dışarıyı müşahede edip, şahadetini bilir. (Er... Ay...)

لَا تَدْرِكُهُ الْأَبْصَارُ وَهُوَ يُدْرِكُ الْأَبْصَارَ وَهُوَ اللَّطِيفُ
الْخَبِيرُ

"Lâ tudrikuhul ebsâru ve huve yudrikul ebsâr(ebsâra) ve huvel lââtîful habîr(habîru)."

O'nu idrak edemez, O gözlerdekini bilir, çünkü zaten gözlerde olan odur. O latif ve habirdir.

(ر) "R" (قَدْر) KADR

"Elif" teklikle ilgilidir. Nuru da "Lam" ın kıyamında parlamaktadır. "Ra" kulluğa yöneliktir, onun yıldızı "Lam" ın yassı ortasına doğmaktadır ki bu yassı orta "Lam" ile "Elif"i birbirine bağlamaktadır.

Hakk kendisine karşı Kâdir olmak ile nitelenemez, o halk ettiklerine karşı kâdir'dir. Kudretin yönü âleme çevrilmiştir. Bu nedenle kudret özelliği Hakk için sadece halk edilen sayesinde sabit olabilir. Kudret, ulvi ve süfli mertebelerde mutlaka halk edilmişlere ilişmelidir. "Ra" kudrete işaret eder. Aynı zamanda "Ra" marifetin (bilmenin) arif (bilen) ve marufla (bilinenle) birleşmesi demektir. Böylece varlık iki çiftle irtibatlanmış olur. (Muhyiddin Arabi 'Futuhât-ı Mekkiyye')

El-Musavvir ismine en uygun harf "Ra" dır. Çünkü suretlerin müşahedelerinin gerçekleşmesinin aracı olan rü'yet (görme) kelimesinin içinde yer alan bir harftir. "Ra" harfi tekrar sesini verir (ya da tekrarlanan bir sestem ibarettir) Suretlerde aynı göz üzerine vürut (geliş, gelme) etmek suretiyle sürekli tekrarlanmaktadırlar. "Abdülbaki Miftah 'Kur'an-Varlık')

Sonuç olarak; "Ra" harfinin zuhuruyla arif (bilen) ve marufla (bilinenle) birleşip marifet meydana gelmiştir. Aynı zamanda "Ra" harfi rü'yet yani görmenin simgesidir.

Dolayısıyla "Dal" üzerinde açılan (د) göze, rü'yet yani basar özelliğini kazandırmıştır. Bu özellikle birlikte "Ra" harfi, "Dal" üzerindeki bakış penceresine, basar yani görüş özelliğini vermiştir. Yani bakışa, görüş verilmiştir. Çünkü bakmak ve görmek birbirinden farklıdır, Bakmak şahitliği, görmek derinliği ifade eder.

Bakmak sadece gözle olur. Görmek, akıl, kalp ve gözün devreye girmesiyle gerçekleşir. Bakmak bir göz hareketi, görmek bir şuur faaliyetidir. (ل) oluşumunda "Lam" üzerinde zuhur bulan göz basiret gözü yani fuad, başka bir deyişle ilim gözü yani GAYB, (د) oluşumuyla cisimde yani "Dal" üzerinde zuhur bulan göz duyu gözü olmuştur ve dışarıya bir bakış kazandırılmıştır, bu da varlığın ŞEHADETi olmuştur, "Ra" harfinin zuhuruyla bilen GAYB, bilinen ŞEHADET birleşip marifet meydana gelmiştir.

Sonuç olarak; لَيْلَةُ الْقَدْرِ "LEYLETÜ'L-KADR" yani KADİR GECESİ; İlahi sureti yani GAYBİNİ, gecesini ve bütün oluş hakikatlerini yani ŞEHADET, cisim, kadr hakikatlerini kendinde toplayan insanlık mertebesine ulaşmış kimsedir. Yani Marifeti, birlemeyi gerçekleştiren kimsedir. Birleyen, ne şهادeti ve ne de gaybı olan kimsedir. Gayb Hakk, şهادet ise halktır. Gayb hüviyetimiz, şهادet ise benliğimizdir. Gayb batınımız, şهادet ise zahirimizdir. Gayb emir âlemi, şهادet halk etme âlemidir. MANA İSE BİRDİR. (Er... Ay...)

Muhiddin Arabi (k.s.) hazretlerinin dediği gibi; "Sen Kadir Gecesi'sin, çünkü sen Tabiat ve Hakk'tan meydana gelmişsin. Kur'an-ı Kerim'in sana inişinden önce, kadrinin büyüklüğüne tanıklık yapmıştır. Allah geceyi 'kadir'e tamlama yapmıştır, gündüzü değil! Gece, gaybe benzer.

Takdir ise, gayb esnasında yapılabilir ve o insanın içindedir. Gündüz, açıklığı gerektirir. Takdir gündüze ait olsaydı, hüküm kendisine uygun ve yerinde olmayan bir yerde ortaya çıkacaktı.”

Kul tecellinin mahallidir. Gece, tecellinin zamanıdır. Ortada senin heykelinden başka bir şey olmadığına göre, heykelin karanlık gecedir ve Allah tecellisiyle onu aydınlatmaktadır.

Ayrıca Kadir Gecesi olan insan, Kur'an'ın kendisine nüzul olduğu insandır. (Er... Ay,,,)

Böylece bu ilâvemizde tamamlanmış olmaktadır okuyabilenlerin idraklerinin açılmalarını niyaz ederim. Herkese başarılar diler, Rabbü-l erbabımın "Allah-Cami" Zat ismine sığınır, verdiği sağlıktan ve diğer bütün lütuflarından dolayı şükrederim. T.B.

Terzi Baba Baskısı olan kitaplar.

1. Necdet Divanı:
2. Hacc Divanı:
3. İrfan Mektebi, Hakk Yolu'nun Seyr defteri:
4. Lübb'ül Lübb Özün Özü, (Osmanlıca'dan çeviri):
5. Salât- Namaz ve Ezan-ı muhammedi'de Bazı hakikatler: "İngilizce, İspanyolca"
6. İslâm'da Mübarek Geceler, bayramlar ve Hakikatleri: (Fransızca)
7. İslâm, İmân, İhsân, İkân, (Cibril Hadîs'i):
8. Tuhfetu'l Uşşâkiyye, (Osmanlıca'dan çeviri):
9. Sûre-i Rahmân ve Rahmâniyyet:
10. Kelime-i Tevhid, değişik yönleriyle:
11. Vâhy ve Cebrâil:
12. Terzi Baba (1) ve Necm Sûresi:
13. (13) On üç ve Hakikat-i İlâhiyye:
14. İrfan mektebi, "Hakk yolu"nun seyr defteri ve şerhi
15. 6 Pey- (1) Hz. Âdem Safiyyullah (a.s.)
16. Divân (3)
19. Sûre-i Feth ve fethin hakikat-i.
21. 6 Pey-(2) Hz. Nûh Neciyyullah: (a.s.)
22. Sûre-i Yûsuf ve dervişlik:
24. 6 Pey-(3) Hz. İbrâhîm Halîlûllah: (a.s.)
35. Fâtîha Sûresi:
39. Terzi Baba: (2)
41. İnci tezgâhı:
49. 36-Yâ'sîn, Sûresi:
59. 6 Pey-(4) Hz. Mûsâ Kelîlmullah: (a.s.)
60. 6 Pey-(5) Hz. Îsâ Rûhullah: (a.s.)
61. 6 Pey-(6) Hz. Muhammed: (s.a.v.)
67. 067-Mülk Sûresi:
- 88- Nusret Tura-Divanı. Erler demine.
- 91-Terzi Baba (7) Biismi has "Selâm" (13)
- 95- Terzi Baba-(8) (19/53)
- 96- 41-Fussilet Sûresi.

(H) Yayınları tarafından basılan kitaplarımız:

6. İslâm'da Mübarek Geceler, bayramlar ve hakikatleri:
14. İrfan mektebi, "Hakk yolu"nun seyr defteri.
15. 6 Pey- (1) Hz. Âdem-safiyeti. Safiyyullah. (a.s.)
88- Nusret Tura-Divanı. Erler demine.

Terzi Baba kitapları sıra listesi

KAYNAKÇA

1. KÛR'ÂN VE HADÎS :
2. VEHB : Hakk'ın hibe yoluyla verdiği ilim.
3. KESB : Çalışılarak kazanılan ilim.
4. NAKİL : Muhtelif eserlerden, Mesnevi'î şerif, İnsân-ı Kâmil, Fusûsu'l Hikem ve sohbetlerimizden müşahede ile toplanan ilim.

(Gönülden Esintiler)

1. Necdet Divanı:
2. Hacc Divanı:
3. İrfan Mektebi, Hakk Yolu'nun Seyr defteri:
4. Lübb'ül Lübb Özün Özü, (Osmanlıca'dan çeviri):
5. Salât- Namaz ve Ezan-ı muhammedi'de Bazı hakikatler: "İngilizce, İspanyolca"
6. İslâm'da Mübarek Geceler, bayramlar ve Hakikatleri: (Fransızca)
7. İslâm, İmân, İhsân, İkân, (Cibril Hadîs'i):
8. Tuhfetu'l Uşşâkiyye, (Osmanlıca'dan çeviri):
9. Sûre-i Rahmân ve Rahmâniyyet:
10. Kelime-i Tevhid, değişik yönleriyle:

11. Vâhy ve Cebrâil:
12. Terzi Baba (1) ve Necm Sûresi:
13. (13) On üç ve Hakikat-i İlâhiyye:
14. İrfan mektebi, "Hakk yolu"nın seyr defteri ve şerhi
15. 6 Pey- (1) Hz. Âdem Safiyyullah (a.s.)
16. Divân (3)
17. Kevkeb. Kayan yıldızlar.
18. Peygamberimizi rû'ya-da görmek.
19. Sûre-i Feth ve fethin hakikat-i.
20. Terzi Baba Umre (2009)
21. 6 Pey-(2) Hz. Nûh Neciyyullah: (a.s.)
22. Sûre-i Yûsuf ve dervişlik:
23. Değmez dosyası:
24. 6 Pey-(3) Hz. İbrâhîm Halîlûllah: (a.s.)
25. -1-Köle ve incir dosyası:
26. Bir zuhûrât'ın düşündürdükleri:
27. -2-Genç ve elmas dosyası:
28. Kûr'ân'da Tesbîh ve Zikr:
29. Karınca, Neml Sûresi:
30. Meryem Sûresi:
31. Kehf Sûresi:
32. 3-Terzi Baba İstişare dosyası:
33. Terzi Baba Umre dosyası: (2010)
34. -3-Bakara dosyası:
35. Fâtiha Sûresi:
36. Bakara Sûresi:
37. Necm Sûresi:
38. İsrâ Sûresi:
39. Terzi Baba: (2)
40. Âl-i İmrân Sûresi:
41. İnci tezgâhı:
42. 4-Nisâ Sûresi:
43. 5-Mâide Sûresi:
44. 7-A'raf Sûresi:
45. 14-İbrâhîm Sûresi:

46. İngilizce, Salât-Namaz:
47. İspanyolca, Salât-Namaz:
48. Fransızca İrfan mektebi:
49. 36-Yâ'sîn, Sûresi:
50. 76-İnsân, Sûresi:
51. 81-Tekvir, Sûresi:
52. 89-Fecr, Sûresi:
53. Hazmi Tura:
54. 95-Beled-Tîn, Sûresi:
55. 28- Kasas, Sûresi:
56. İrfan-Mek-Şer-Fransızca-Baba:
57. 20-TÂ HÂ Sûresi:
58. Mirat-ül-İrfan-ve-şerhi:
59. 6 Pey-(4) Hz. Mûsâ Kelîlmullah: (a.s.)
60. 6 Pey-(5) Hz. İsâ Rûhullah: (a.s.)
61. 6 Pey-(6) Hz. Muhammed: (s.a.v.)
62. -4-Bir ressam hikâyesi:
63. İnci mercan tezgâhı
64. Ölüm hakkında:
65. Reşehatt'an bölümler:
66. Risâle-i Gavsıyye:
67. 067-Mülk Sûresi:
68. 1-Namaz Sûrereleri:
69. 2-Namaz Sûrereleri:
70. Yahova Şahitleri:
71. Mü-Geceler-Fran-les-nuits:
72. İman bahsi:
73. Celâl cemâl Celâl:
74. 2012 Umre dosyası:
75. Gülşen-i Râz şerhi:
76. -5-Doğdular, yaşadılar hikâyesi:
77. Aşk ve muhabbet yolu:
78. A'yân-ı sâbite. Kazâ ve kader:
- 79- Terzi Baba-(4) İstişare dosyası.
- 80- Terzi Baba-(5) İstişare dosyası.
- 81- Hayal vâdîsi'nin çıkmaz sokakları:

- 82- Mektuplarda yolculuk-M.Nusret-Tura.
 - 83- 2013 Umre dosyası.
 - 84- Nusret Tura-Vecizeler ve ata sözleri.
 - 85- Nusret Tura-Tasavvufta aşk ve gönül.
 - 86- Terzi Baba-(6) İstişare dosyası.
 - 87- Terzi Baba-İlâhiler derleme.
 - 88- Nusret Tura-Divanı. Erler demine.
 - 89- 6-Her şey merkezinde hikâyesi.
 - 90- İnsân-ı Kâmil A.K.C. Cild (1-kitap-1) şerhi.
 - 91- Terzi Baba (7) Biismi has "Selâm" (13)
 - 92- İnsân-ı Kâmil A.K.C. Cild (2) şerhi.
 - 93- 7. İngilizce. İslâm, İmân, İhsân, İkân, (Cibril Hadîs'i):
 - 94- Mescid-i Dırrar-Kubbet-ul Kara.
 - 95- Terzi Baba-(8) (19/53)
 - 96- 41-Fussilet Sûresi.
 - 97- 2015 Umre dosyası.
 - 98- Solan bahçenin kuruyan gülleri.
 - 99- Terzi Baba-(9) İstişare dosyası.
 - 100-14-İrfan mektebi ve şerhi-İspanyolca.
 - 101- Bosna Hersek dosyası.
 - 102-The SCHOOL OF WISDOM (irfan mektebi)
 - 103-terzi Baba yüksek lisans tezi.
 - 104-Hacc Umre ve hakikatleri.
 - 105-Cemo ve Farko.
 - 106-(2016) Umre dosyası.
 - 107-Vahy ve Cebrâîl- (Fransızca)
 - 108-Tezi Baba ile ilgili zuhuratlar.
 - 109-terzi Baba tasavvufi izahlar.
 - 110-19-53-Şeker risalesi.
 - 111-Lübb-ül Lübb-Özün özü ve şerhi.
 - 112-Bir kardeşin soruları ve cevapları
 - 113- İnsân-ı Kâmil A.K.C. Cild (1-kitap-2) şerhi.
 - 114- İnsân-ı Kâmil A.K.C. Cild (1-kitap-3) şerhi.
 - 115- İnsân-ı Kâmil A.K.C. Cild (1-kitap-4) şerhi.
 - 116- 2017-Kudüs seyahati dosyası.
 - 117- İnsân-ı Kâmil A.K.C. Cild (1-kitap-5) şerhi.
-

Altı peygamber serisi:

- 1-15. 6 Pey-(1) Hz. Âdem Safiyyullah (a.s.)
2-21. 6 Pey-(2) Hz. Nûh Neciyyullah: (a.s.)
3-24. 6 Pey-(3) Hz. İbrâhîm Halîlûllah: (a.s.)
4-59. 6 Pey-(4) Hz. Mûsâ Kelîlmullah: (a.s.)
5-60. 6 Pey-(5) Hz. İsâ Rûhullah: (a.s.)
6-61. 6 Pey-(6) Hz. Muhammed: (s.a.v.)
-

Terzi Baba kitapları serisi:

- 1-12- Terzi Baba-(1)
2-39- Terzi Baba-(2)
3-32- Terzi Baba-(3) İstişare dosyası.
4-79- Terzi Baba-(4) İstişare dosyası.
5-80- Terzi Baba-(5) İstişare dosyası.
6-86- Terzi Baba-(6) İstişare dosyası.
7-91- Terzi Baba (7) Biismi has "Selâm" (13)
8-95-Terzi Baba-(8) (19/53)
9-99- Terzi Baba-(9) İstişare dosyası.
10-103-Terzi baba yüksek lisans tezi.
11-108-Tezi Baba ile ilgili zuhuratlar.
12-109-terzi Baba tasavvufi izahlar.
13-110-19-53-Şeker risalesi.
-

Bir hikâye birçok yorum serisi.

- 1-25 -Köle ve incir dosyası:
2-27 -Genç ve elmas dosyası:
3-34 -Bakara dosyası:
4-61-Bir ressam hikâyesi:
5-76-Doğdular, yaşadılar hikâyesi:
6-89-Her şey merkezinde hikâyesi.
-

Dîvanlar serisi:

- 1-1-Necdet Divanı:

- 2-2-Hacc Divanı:
3-16-Divân (3)
4-87-Terzi Baba-İlâhiler derleme.
5-88-Nusret Tura-Divanı.

İbretlik dosyalar serisi.

- 1-17-kevkeb-kayan yıldızlar.
2-23-İbretlik değmez dosyası.
3-73-Celâl Cemâl Celâl "hayalî Kamer'in hayal vâdîsi"
4-81-Hayal vadisinin çıkmaz sokakları.
5-93-Mescid-i dırar/Kubbet-ul kara.
6-98-Solan bahçenin/kuruyan gülleri.
7-105-Cemo ve Farko.
8-112-Bir kardeşin soruları ve cevapları.

Umre dosyaları serisi

- 1-2. Hacc Divanı:
2-20. Terzi Baba Umre (2009)
3-33. Terzi Baba Umre dosyası: (2010)
4-74. 2012 Umre dosyası:
5-83- 2013 Umre dosyası.
6-97- 2015 Umre dosyası.
7-106-(2016) Umre dosyası.
8-104-Hacc Umre ve hakikatleri.

Diğer dillere çevrilen Terzi Baba kitapları serisi

- 1-5. Salât- Namaz ve Ezan-ı muhammedi'de Bazı
hakikatler: "İngilizce, İspanyolca"
2- 6. İslâm'da Mübarek Geceler, bayramlar ve
Hakikatleri: (Fransızca)
3-46. İngilizce, Salât-Namaz:
4-47. İspanyolca, Salât-Namaz:

5-48. Fransızca İrfan mektebi:
6-71. Mü-Geceler-Fran-les-nuits:
7-93- 7. İngilizce. İslâm, İmân, İhsân, İkân, (Cibril
Hadîs'i):
8-100-14-İrfan mektebi ve şerhi-İspanyolca.
9-107-Vahy ve Cebrâîl- (Fransızca)

Mektuplar ve zuhuratlar serisi:

Terzi Baba İnternet dosyaları:

Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar.

1-2- 3- 4- 5- 6- 7- 8- 9- 10-

Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar.

11-12-13-14-15-16-17-18-19-20-

Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar .

21-22-23-24-25-26-27-28-29-30-

Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar.

31-32-33-34-35-36-37-38-39-40-

Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar.

41-42-43-44-45-46-47-48-49-50-

Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar.

51-52-53-54-55-56-57-58-59-60-

Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar.

61-62-63-64-65-66-67-68-69-70-

Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar.

71-72-73-74-75-76-77-78-79-80-

Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar.

81-82-83-84-85-86-

Kitaplar devam ediyor şu an Yekün= (117+86=203)

204

NECDET ARDIÇ

Büro : Ertuğrul mah.
Hüseyin Pehlivan caddesi no. 29/4
Servet Apt.
59 100 Tekirdağ.

Ev : 100 yıl Mahallesi uğur Mumcu Cad.
Ata Kent sitesi A Blok kat 3 D. 13.
59 100 Tekirdağ
Tel (ev) : (0282) 261 43 18

Cep : (0533) 774 39 37

Veb sayfası: Amerika: <[http:// necdetardic. org/](http://necdetardic.org/)>
Veb sayfası: Amerika: <www.necdetardic.info>
Veb sayfası: Almanya: <www.terzibaba.com>

Site adresi (form): < www.terzibaba13.com>
İnternet, MSN Adresi:
Necdet Ardıç <terzibaba13@gmail.com>

